

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ
Ν.Π.Δ.Δ.

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2019

ΜΑΡΤΙΟΣ 2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	2
ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	4
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	5
ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ	6
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ	10
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ (ΝΠΔΔ)	10
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	10
ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ	12
ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	14
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ	14
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ	16
ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ	16
ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	16
Η ελληνική οικονομία	16
Η διεθνής οικονομία	19
ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	22
Διεθνείς κεφαλαιαγορές	22
Ελληνική κεφαλαιαγορά	30
Ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο	34
ΠΟΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	39
Αγορές μετοχών και άλλων μετοχικών τίτλων	39
Αγορές τίτλων σταθερού εισοδήματος	48
Αγορά παραγώγων προϊόντων	49
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΙΤΛΩΝ	53
Εκδόσεις τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου	53
Εκδόσεις εταιρικών τίτλων	53
ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ	60
ΦΟΡΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	60
ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΑΕΠΕΥ) ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ (ΑΕΕΔ)	60
Συναλλακτική δραστηριότητα	60
Παροχή πίστωσης από ΑΕΠΕΥ	60
ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	61
Συλλογικές επενδύσεις σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ)	61

Εναλλακτικές επενδύσεις (ΑΕΕΧ, ΑΕΔΟΕΕ, ΑΕΕΑΠ)	66
ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ	67
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	67
ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΟ	67
Παροχή Επενδυτικών Υπηρεσιών (Α.Ε.Π.Ε.Υ., Α.Ε.Ε.Δ.)	67
Συλλογικές Επενδύσεις (Επενδυτικά κεφάλαια, Εταιρείες Διαχείρισης, ΤΕΑ)	67
Διαπραγμάτευση, Εκκαθάριση, Διακανονισμός	67
ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ	68
Ανώνυμες Εταιρείες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ)	68
Ανώνυμες Εταιρείες Επενδυτικής Διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ)	68
Ανώνυμες Εταιρείες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ)	68
Ανώνυμες Εταιρείες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου	69
Ανώνυμες Εταιρείες Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (ΑΕΕΑΠ)	69
Ανώνυμες Εταιρείες Διαχείρισης Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΑΕΔΟΕΕ)	69
Αλλοδαποί ΟΣΕΚΑ	69
Τόποι διαπραγμάτευσης και συστήματα εκκαθάρισης και διακανονισμού	70
Έγκριση Ενημερωτικών Δελτίων με δημόσια προσφορά κινητών αξιών και λοιπές εταιρικές πράξεις.	70
ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑ	71
Ανάκληση άδειας λειτουργίας	71
Παρακολούθηση και εποπτεία συμπεριφοράς εισηγμένων εταιριών	71
Παρακολούθηση και εποπτεία συμπεριφοράς εισηγμένων εταιριών	71
Παρακολούθηση και εποπτεία δημοσίων προτάσεων αγοράς μετοχών	74
Διαγραφές μετοχών εταιρειών από το Χρηματιστήριο Αθηνών	76
Επιβολή χρηματικών ποινών	77
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	80
Αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας	80
Πιστοποίηση στελεχών κεφαλαιαγοράς	82
Διερεύνηση καταγγελιών/ αναφορών	84
Εκποίηση κινητών αξιών εισηγμένων προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών	84
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	85
ΜΕΛΕΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	86
Έρευνα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με την Εταιρική Διακυβέρνηση στην Ελλάδα	86
Έρευνα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με τις Επιβαρύνσεις των Αμοιβαίων Κεφαλαίων στην Ελλάδα	92
Έρευνα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με την Παροχή Επενδυτικών Υπηρεσιών σε Ιδιώτες Επενδυτές στην Ελλάδα	96
Κόμβος Καινοτομίας	98
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	99
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	100
Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA)	100

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και φορείς	113
Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και ο Διεθνής Οργανισμός Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO)	114
Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και λοιποί διεθνείς φορείς	114
Διμερή Πρωτόκολλα Συνεργασίας	115
ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	115
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	122
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΟΔΟΥΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΚΕΨΕΙΣ	124
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3. ΠΙΝΑΚΕΣ	130

ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας, 2017- 2019	18
ΠΙΝΑΚΑΣ 2. Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της ΕΕ, 2017-2019	21
ΠΙΝΑΚΑΣ 3. Χρηματιστηριακή αξία μετοχών υπό διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών και στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εκατ. ευρώ), 2019	39
ΠΙΝΑΚΑΣ 4. Συγκεντρωτικά στοιχεία Αγοράς Αξιών Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2010-2019	40
ΠΙΝΑΚΑΣ 5. Σωρευτική Απόδοση (%) του ΓΔΤ του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2009-2019	41
ΠΙΝΑΚΑΣ 6. Βασικοί δείκτες μετοχών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2018-2019	42
ΠΙΝΑΚΑΣ 7. Κλαδικοί δείκτες τιμών στο Χρηματιστήριο Αθηνών, FTSE/ΧΑ, 2019	42
ΠΙΝΑΚΑΣ 8. Αξία συναλλαγών σε μετοχικούς τίτλους στην Αγορά Αξιών και στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εκατ. ευρώ), 2019	43
ΠΙΝΑΚΑΣ 9. Μέση κυκλοφοριακή ταχύτητα, 2019	44
ΠΙΝΑΚΑΣ 10. Αριθμός νέων και ενεργών μερίδων στο Σύστημα Άυλων Τίτλων ανά μήνα, 2017-2019	45
ΠΙΝΑΚΑΣ 11. Συμμετοχή επενδυτών στο σύνολο των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών, Δεκέμβριος 2019	46
ΠΙΝΑΚΑΣ 12. Λόγος τιμής προς κέρδη (P/E) και μερισματική απόδοση εισηγμένων εταιριών, 2010-2019	48
ΠΙΝΑΚΑΣ 13. Στοιχεία της αγοράς παραγώγων, 2017-2019	51
ΠΙΝΑΚΑΣ 14. Κατανομή συμβολαίων στην αγορά παραγώγων, 2017-2019	51
ΠΙΝΑΚΑΣ 15. Αξία συναλλαγών στην αγορά παραγώγων και την υποκείμενη αγορά κινητών αξιών, 2019	52
ΠΙΝΑΚΑΣ 16. Αντληθέντα κεφάλαια από εκδόσεις μετοχικών τίτλων, 2019	53
ΠΙΝΑΚΑΣ 17. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων εταιριών, 2013-2019	54
ΠΙΝΑΚΑΣ 18. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων εταιριών με έκδοση μετοχικών τίτλων ανά τρίμηνο, 2017 – 2019	56
ΠΙΝΑΚΑΣ 19. Αντληθέντα κεφάλαια από εκδόσεις ομολογιακών τίτλων, 2018	56
ΠΙΝΑΚΑΣ 20. Συγχωνεύσεις και απορροφήσεις εισηγμένων και μη εισηγμένων στο Χ.Α. εταιριών, 2019	57
ΠΙΝΑΚΑΣ 21. Αποσχίσεις κλάδων εισηγμένων και εισφορά τους σε μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες, 2019	58
ΠΙΝΑΚΑΣ 22. Συναλλαγές μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2015-2019	60
ΠΙΝΑΚΑΣ 23. Παροχή πίστωσης από ΑΕΠΕΥ σε πελάτες τους, 2019	61
ΠΙΝΑΚΑΣ 24. Αξία ενεργητικού και αριθμός αμοιβαίων κεφαλαίων, 2017-2019	62
ΠΙΝΑΚΑΣ 25. Αξία ενεργητικού αμοιβαίων κεφαλαίων και μακροοικονομικά μεγέθη, 2009-2019	62
ΠΙΝΑΚΑΣ 26. Αξία ενεργητικού και αριθμός μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων, 31.12.2019	64
ΠΙΝΑΚΑΣ 27. Εγκριθέντες αλλοδαποί οργανισμοί συλλογικής επένδυσης, 2004-2019	65
ΠΙΝΑΚΑΣ 28. Δημόσιες προτάσεις στην κεφαλαιαγορά, 2019	75
ΠΙΝΑΚΑΣ 29. Αριθμός και αξία προστίμων, 2019	80

ΠΙΝΑΚΑΣ 30. Οικονομικός Απολογισμός ΕΚ, 2017-2019	99
ΠΙΝΑΚΑΣ 31. Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID) στην Ελλάδα, 2017-2019	115
ΠΙΝΑΚΑΣ 32. Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID) από ΔΟΕΕ της ΕΕ στην Ελλάδα, 2017-2019	117
ΠΙΝΑΚΑΣ 33. ΔΟΕΕ του ΕΟΧ που προωθούν εμπορικά (marketing) μερίδια ή μετοχές ΟΕΕ του ΕΟΧ στην Ελλάδα, 2017-2019	118
ΠΙΝΑΚΑΣ 34. ΟΕΕ του ΕΟΧ που προωθούνται εμπορικά (marketing) από ΔΟΕΕ του ΕΟΧ στην Ελλάδα, 2017-2019	119
ΠΙΝΑΚΑΣ 35. Διαχειριστές EuVECA της ΕΕ που προωθούν εμπορικά (marketing) EuVECA στην Ελλάδα, 2017-2019	120
ΠΙΝΑΚΑΣ 36. EuVECA που προωθούνται εμπορικά (marketing) από Διαχειριστές EuVECA της ΕΕ στην Ελλάδα, 2017-2019	121

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1. Οργανόγραμμα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΠΔ 65/2009)	15
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2. Μηνιαία μεταβλητότητα (volatility), Χρηματιστήριο Αθηνών, 2017-2019	41
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3. Μέση μηνιαία απόκλιση τιμών και μέση ημερήσια αξία συναλλαγών, 2017-2019	45
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4. Απόδοση ομολογιακών τίτλων Ελληνικού Δημοσίου δεκαετούς διάρκειας και αξία συναλλαγών στην ΗΔΑΤ, 2017-2019	49
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5. Κατανομή όγκου συναλλαγών στην αγορά παραγώγων ανά προϊόν, 2019 (σε παρένθεση τα ποσοστά για το έτος 2018)	50
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6. Δημόσια προσφορά μετοχών χωρίς εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, 2013-2019	55
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7. Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων από εκδόσεις μετοχικών τίτλων (εκατ. ευρώ), 2013-2019	55
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8. Συγχωνεύσεις εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών, 2010-2019	58
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9. Εισηγμένες εταιρίες και όμιλοι εισηγμένων εταιριών με μετοχές σε διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών, 2010-2019	59
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 10. Αξία ενεργητικού και αριθμός αμοιβαίων κεφαλαίων ανά κατηγοριοποίηση, 2017-2019	64
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 11. Κεφαλαιοποίηση ΧΑ - ενεργητικό αμοιβαίων κεφαλαίων, ΓΔΤ/ΧΑ, 2017-2019	65

Στο δεύτερο εξάμηνο του 2019 άρχισε να διαφαίνεται εντονότερα βελτίωση του οικονομικού κλίματος και να ενισχύονται οι προοπτικές για ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας. Η χώρα επιστρέφει σταδιακά σε ρυθμούς κανονικότητας και απευθύνθηκε στις διεθνείς αγορές κρατικών ομολόγων αντλώντας κεφάλαια για τη χρηματοδότηση των αναγκών της με αισθητά πιο ικανοποιητικό κόστος σε σχέση με το παρελθόν. Η απόδοση των μακροπρόθεσμων ομολογιακών τίτλων του ελληνικού δημοσίου - για πρώτη φορά μετά από πολλά χρόνια - ακολούθησε έντονα πτωτική πορεία με την απόδοση του δεκαετούς τίτλου να διαμορφώνεται στο 1,42% κατά μέσο όρο τον Δεκέμβριο του 2019 έναντι 4,28% την αντίστοιχη περίοδο το 2018.

Σύμφωνα με την πρώτη εκτίμηση της ΕΛΣΤΑΤ για το έτος, το ΑΕΠ ενισχύθηκε το 2019 κατά 1,9% σε ετήσια βάση επίδοση οριακά χαμηλότερη από την σχετική πρόβλεψη στον Προϋπολογισμό του 2020. Η εν λόγω αύξηση οφείλεται κατά κύριο λόγο στην ενίσχυση της καταναλωτικής δαπάνης (ιδιωτική 0,8% και δημόσια 2,2%) και στη μεγαλύτερη αύξηση των εξαγωγών σε σχέση με αυτή των εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών (4,8% έναντι 2,5%), η οποία και οδήγησε στη μείωση του ελλείματος στο σχετικό ισοζύγιο κατά 1,5 δις. ευρώ, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία της Τραπέζης της Ελλάδος. Καταλυτική στη μείωση του ελλείματος ήταν η συμβολή του τουρισμού, όπως αυτή απεικονίζεται στην αύξηση του πλεονάσματος του ταξιδιωτικού ισοζυγίου κατά 1,5 δις. ευρώ σε σχέση με το 2018.

Στον τομέα της δημοσιονομικής διαχείρισης, αισθητή βελτίωση καταγράφεται στην εκτέλεση του προϋπολογισμού. Πιο συγκεκριμένα, το πλεόνασμα του προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης διαμορφώθηκε στα 4.890 εκατ. Ευρώ έναντι 897 εκατ. Ευρώ το 2018, άνοδος που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών και στην αύξηση των εσόδων από τις αποκρατικοποιήσεις. Όσον αφορά στο ισοζύγιο του κρατικού προϋπολογισμού, το έλλειμμα περιορίστηκε στα 168 εκατ. ευρώ έναντι ελλείματος 4.580 εκατ. ευρώ το 2018 υπερβαίνοντας τον στόχο για έλλειμα 839 εκατ. Ευρώ. Τέλος το πρωτογενές πλεόνασμα του κρατικού προϋπολογισμού έφθασε τα 5.017 εκατ. ευρώ, έναντι στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα 4.400 εκατ. ευρώ και πρωτογενούς πλεονάσματος 91 εκατ. ευρώ για το 2018.

Σταθερή βελτίωση παρουσιάζουν τα στοιχεία για την αγορά εργασίας, με το ποσοστό ανεργίας να συνεχίζει για άλλη μια χρονιά, αν και με επιβραδυνόμενο ρυθμό, την πτωτική του πορεία, και να διαμορφώνεται στο 16,3% έναντι 18,5% το 2018. Ο αριθμός των απασχολούμενων παρουσιάζεται αυξημένος στα τέλη του 2019 σε σχέση με το Δεκέμβριο του 2018 αλλά ανησυχία προκαλεί η συνεχιζόμενη μείωση του εργατικού δυναμικού.

Πρόκληση για την πορεία της ελληνικής οικονομίας εξακολουθούσε να είναι η αντιμετώπιση του μεγάλου όγκου των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (ΜΕΔ) στο ενεργητικό των τραπεζών τα οποία είχαν συσσωρευθεί κατά την περίοδο της κρίσης. Είναι σημαντικό όμως ότι έγινε μία οργανωμένη προσπάθεια από το κράτος για την δημιουργία ενός πλαισίου το οποίο θα βοηθήσει σημαντικά στην αντιμετώπιση τους, πάντα σε συνάρτηση με την τρέχουσα οικονομική συγκυρία.

Η διεθνής οικονομική συγκυρία για το 2019 δεν ήταν ευνοϊκή επηρεαζόμενη σημαντικά, μεταξύ άλλων, από τις αντιπαραθέσεις μεταξύ των ισχυρών κρατών σε θέματα διεθνούς εμπορίου και από τη γεωπολιτική αστάθεια.

Οι ρυθμοί ανάπτυξης που καταγράφηκαν ήταν μειωμένοι σε σχέση με αυτούς των προηγούμενων ετών για τις περισσότερες από τις ανεπτυγμένες και αναδυόμενες οικονομίες.

Το 2020 με το ξέσπασμα της πανδημίας αποδεικνύεται ένα ταραχώδες έτος για την παγκόσμια οικονομία. Αναμφίβολα οι οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο, θα είναι αρνητικές, και το εύρος τους θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από την εξάπλωση και τη διάρκεια της καθώς και από τη σφοδρότητα των απαραίτητων για την προστασία της υγείας των πολιτών, μέτρων που λαμβάνονται και θα χρειαστεί να ληφθούν στο μέλλον για την αντιμετώπιση του COVID-19 (αναστολή λειτουργίας επιχειρήσεων, περιορισμοί στις μετακινήσεις, κλπ.). Σημαντικό ρόλο θα παίξει επίσης η αποτελεσματικότητα των πολιτικών δράσεων που θα ληφθούν σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο για τη στήριξη των οικονομιών καθώς και ο βαθμός εξάρτησης των οικονομιών από τους περισσότερο πληττόμενους λόγω κορονοϊού οικονομικούς κλάδους. Με βάση τα παραπάνω, οι εκτιμήσεις για την πορεία της Ελληνικής οικονομίας το 2020, χρήζουν πλέον αναθεώρησης σε σχέση με τους αρχικούς στόχους προ κρίσης.

Ιδιαίτερη αναφορά στον απολογισμό του 2019 πρέπει να γίνει στην Ελληνική κεφαλαιαγορά, η οποία, κατά το περασμένο έτος ακολούθησε έντονα ανοδική πορεία. Πιο συγκεκριμένα, η συνολική χρηματιστηριακή αξία των εισηγμένων στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών αυξήθηκε κατά 36,39% σε ετήσια βάση ενώ ο γενικός δείκτης τιμών ενισχύθηκε κατά 49,47% και όλοι οι βασικοί και κλαδικοί δείκτες του Χρηματιστηρίου Αθηνών κινήθηκαν ανοδικά. Σημαντική ενίσχυση καταγράφηκε τόσο στη συναλλακτική όσο και στην εκδοτική δραστηριότητα των ελληνικών αγορών αξιών (μετοχών και ομολόγων). Αξιοσημείωτη είναι επίσης η αύξηση της συνολικής αξίας του ενεργητικού και οι καθαρές εισροές κεφαλαίων που καταγράφηκαν στην Ελληνική αγορά αμοιβαίων κεφαλαίων.

Η θετική πορεία του Χρηματιστηρίου Αθηνών κατά το 2019 διακόπηκε στο ξεκίνημα της νέας χρονιάς του 2020, από τις ανησυχίες για τις επιπτώσεις από την πανδημία του κορονοϊού και των μέτρων που έχουν υιοθετηθεί για τον περιορισμό της εξάπλωσης του στην οικονομία, τα οποία επηρέασαν έντονα τόσο τις διεθνείς όσο και την ελληνική αγορά, με κύρια χαρακτηριστικά τη σημαντική πτώση των τιμών και την αύξηση της μεταβλητότητας.

Συνεχίζοντας τον απολογισμό του 2019, επισημαίνεται ότι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συνέχισε κατά το περασμένο έτος να έχει σημαντική ενεργό συμμετοχή σε όλες τις διαρκείς επιτροπές της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών (ESMA), συμβάλλοντας στην κοινή διαμόρφωση ευρωπαϊκού πλαισίου εποπτείας, αναδεικνύοντας ταυτόχρονα τις ενίοτε ιδιαιτερότητες της Ελληνικής Αγοράς.

Συνέχισε, επίσης, να συμβάλλει ενεργά στη διαμόρφωση των θέσεων της χώρας μας και σε Ευρωπαϊκό πλαίσιο με προτάσεις συγκεκριμένες στα επιμέρους ευρωπαϊκά νομοθετήματα καθώς και να επεξεργάζεται, στο πλαίσιο των ρυθμιστικών της αρμοδιοτήτων, νέα σχέδια νόμων για την ενίσχυση της κεφαλαιαγοράς.

Μάλιστα, για να επιτευχθεί περαιτέρω ο εκσυγχρονισμός της κεφαλαιαγοράς και η ανάπτυξη ενός ασφαλέστερου πλαισίου σε εναρμόνιση με τις απαιτήσεις της ενοποιημένης ευρωπαϊκής κεφαλαιαγοράς, η νέα Διοίκηση που ορίστηκε από το Σεπτέμβριο του 2019 έθεσε νέους στόχους, οι οποίοι βασίζονται στο τρίπτυχο, α) ενίσχυση της προληπτικής εποπτείας, β) αξιοποίηση της τεχνολογίας και γ) δημιουργία κατάλληλων προϋποθέσεων ώστε να λειτουργήσει η κεφαλαιαγορά ως πηγή χρηματοδότησης των εταιρειών

και μοχλός ανάπτυξης που θα ενθαρρύνει, μεταξύ άλλων, την καινοτομία μέσα από μία σειρά δράσεων συμπεριλαμβανομένης και της υποστήριξης του Fintech/ Regtech.

Η νέα Διοίκηση έχει την πεποίθηση ότι η κεφαλαιαγορά μπορεί να αποτελεί βασικό μοχλό ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας μέσω της χρηματοδότησης ουσιαστικών επιχειρηματικών αναγκών και επενδυτικών σχεδίων για την πραγματική οικονομία και τα οποία κατά την παρούσα χρονική στιγμή θα μπορούσαν αναπτυχθούν μόλις ελεγχθεί η απειλή του COVID-19.

Για το σκοπό αυτό προχώρησε το δεύτερο εξάμηνο του 2019 σε μία σειρά από προτάσεις προς τα αρμόδια υπουργεία ώστε να ενισχυθεί περαιτέρω νομοθετικά ο θεσμός και να προβλεφθούν μεταρρυθμίσεις σε συγκεκριμένους τομείς με στόχο τον εκσυγχρονισμό του υφιστάμενου πλαισίου όπου θεωρούσε ότι είναι απαραίτητο, όπως για τα θέματα της εταιρικής διακυβέρνησης των εισηγμένων εταιριών. Μεταξύ άλλων επεξεργάζεται καινοτόμες παρεμβάσεις για την λειτουργία της κεφαλαιαγοράς ως μοχλού ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας με μελέτη νέων προϊόντων που θα μπορούσαν, μετά από κατάλληλο σχεδιασμό, να βοηθήσουν στη λειτουργία της κεφαλαιαγοράς ως εναλλακτικής πηγής χρηματοδότησης.

Ειδικά για την εταιρική διακυβέρνηση αξίζει να σημειωθεί ότι οι νομοθετικές πρωτοβουλίες που είναι σε εξέλιξη αποσκοπούν στην ενίσχυση μηχανισμών ελέγχου εντός και εκτός των εταιριών, στην αποτελεσματικότερη διάρθρωση των διοικητικών συμβουλίων, στην ύπαρξη περισσότερων κριτηρίων ανεξαρτησίας για τα ανεξάρτητα μέλη και στην ουσιαστική παρέμβασή τους στην λειτουργία μίας εταιρίας καθώς και στην καλύτερη και αποτελεσματικότερη οργάνωση των ίδιων των εταιριών ώστε να καλύπτονται πλήρως οι ανάγκες διαφάνειας και ενίσχυσης των δικαιωμάτων των μικρομετόχων.

Στόχος γενικότερα των πρωτοβουλιών που έχουν αναληφθεί από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και βρίσκονται σε διάφορα στάδια επεξεργασίας είναι και η συμβολή στη διαμόρφωση ενός ρυθμιστικού πλαισίου που θα είναι ελκυστικό αλλά συγχρόνως ασφαλές για όλους τους συμμετέχοντες.

Ως προς την ενεργό εποπτεία, που είναι και μία από τις κύριες αποστολές της Επιτροπής ώστε να διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία της αγοράς, σημειώνεται ότι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε εντός του 2019 συνολικά πρόστιμα ύψους €29.375.500 σε σύνολο 130 περιπτώσεων παραβάσεων από φυσικά και νομικά πρόσωπα (53 ΑΕΠΕΥ, ΑΕΕΔ, ΑΕΔΑΚ, Τράπεζες, 40 Εισηγμένες εταιρείες, 30 φυσικά πρόσωπα και 7 λοιπά νομικά πρόσωπα).

Γενικότερα, απώτερος στόχος πάνω στον οποίο η διοίκηση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς θα συνεχίσει να εργάζεται, τόσο από εποπτική όσο και από ρυθμιστική άποψη, είναι η διαμόρφωση των κατάλληλων συνθηκών που θα καταστήσουν - όσο είναι δυνατόν - την ελληνική κεφαλαιαγορά ασφαλέστερη, ελκυστικότερη και ανταγωνιστικότερη στην ευρωπαϊκή και διεθνή σκηνή. Προς την κατεύθυνση αυτή εστιάζουμε τις προσπάθειες μας προσδοκώντας τη βελτίωση των συνθηκών στην παγκόσμια οικονομία.

Το φιλόδοξο αυτό σχέδιο μπορεί να επιτευχθεί μόνο με στελέχη υψηλού επιπέδου, όπως αυτά που διαθέτει στο δυναμικό της η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Οι σημερινές απαιτήσεις των εποπτικών αρχών είναι ιδιαίτερα αυξημένες, λόγω του πλήθους της ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας που υιοθετήθηκε κατά τα τελευταία χρόνια στον χρηματοπιστωτικό τομέα, με αποτέλεσμα να έχει αυξηθεί σημαντικά ο όγκος εργασίας των στελεχών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Θέλω να εξάρω το εξαιρετικό έργο τους, καθώς παρά τον αυξημένο

όγκο εργασίας και τις ελλείψεις προσωπικού, επιδεικνύουν επαγγελματισμό και επιμέλεια ώστε να διεκπεραιώνουν αποτελεσματικά τις λειτουργίες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με αίσθημα καθήκοντος. Τους ευχαριστώ θερμά.

Βασιλική Λαζαράκου, Δ.Ν.

Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ (ΝΠΔΔ)

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Από την 5η Σεπτεμβρίου 2019 η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι η ακόλουθη:

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΛΑΖΑΡΑΚΟΥ, Δ.Ν.

Πρόεδρος, Δικηγόρος,

*Chairperson of the Joint Committee Sub-Committee on
Securitisation, as of 21 February 2020*

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΝΤΑΡΟΥΔΗΣ

Α' Αντιπρόεδρος, Οικονομολόγος

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΣΤΑΜΟΥ

Β' Αντιπρόεδρος, Δικηγόρος

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Μέλος, Νομικός, Εκπρόσωπος της Τράπεζας της Ελλάδος

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΟΡΦΥΡΗΣ

Μέλος, Οικονομολόγος, Εκπρόσωπος του Χρηματιστηρίου Αθηνών

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΠΥΡΟΥ

Μέλος, Καθηγητής Χρηματοοικονομικής-Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΒΙΡΒΙΛΙΟΣ

Μέλος, Δικηγόρος

Έως την 31η Αυγούστου 2019 η σύνθεση του του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ήταν η εξής:

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΓΚΟΤΣΗΣ, Πρόεδρος, Καθηγητής Οικονομικών

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΡΟΥΛΛΙΝΟΣ, Α' Αντιπρόεδρος, Οικονομολόγος

ΞΕΝΟΦΩΝ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ, Β' Αντιπρόεδρος, Οικονομολόγος

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ, Μέλος, Οικονομολόγος, Διευθύνων Σύμβουλος Χρηματιστηρίου Αθηνών

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΥΓΗΤΙΔΗΣ, Μέλος, Καθηγητής Νομικής Σχολής

ΙΩΑΝΝΑ ΣΕΛΗΝΙΩΤΑΚΗ, Μέλος, εκπρόσωπος Τράπεζας της Ελλάδος

ΑΔΑΜ ΚΑΡΑΓΛΑΝΗΣ, Μέλος, Νομικός

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι επταμελές και αποτελείται από τον Πρόεδρο, δύο Αντιπροέδρους και τέσσερα μέλη. Ο Πρόεδρος διορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών ύστερα από σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας επιτροπής της Ελληνικής Βουλής. Οι δύο Αντιπρόεδροι καθώς και τα τέσσερα μέλη διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πρόσωπα αναγνωρισμένου κύρους και διαθέτουν ειδικές γνώσεις και εμπειρία σε θέματα κεφαλαιαγοράς. Απολαύουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας, δεσμευόμενα μόνον από το νόμο και τη συνείδησή τους. Ο Πρόεδρος και οι δύο Αντιπρόεδροι είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πενταετής.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι επιφορτισμένο μεταξύ άλλων με τις ακόλουθες αρμοδιότητες: τη χάραξη της γενικής πολιτικής, τη θέσπιση κανονιστικών πράξεων, την παροχή και ανάκληση αδειών εποπτευόμενων προσώπων, την επιβολή κυρώσεων, τη σύνταξη του προϋπολογισμού.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλείται τουλάχιστον δύο φορές το μήνα από τον Πρόεδρο και συνεδριάζει, εφόσον παρίστανται αυτοπροσώπως τέσσερα (4) τουλάχιστον μέλη.

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συστάθηκε με το ν. 1969/1991 και το ν. 2324/1995 με σκοπό την προστασία των επενδυτών και την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της ελληνικής κεφαλαιαγοράς, η οποία αποτελεί σημαντικό μοχλό ανάπτυξης της εθνικής οικονομίας. Η Διοίκηση και το προσωπικό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς διαθέτουν, εκ του ευρωπαϊκού και ελληνικού νομοθετικού πλαισίου, εχέγγυα λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας για την εκπλήρωση της αποστολής τους.

Σύμφωνα με το νόμο η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει αποκλειστικά δικούς της πόρους και δεν χρηματοδοτείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Ο προϋπολογισμός της Επιτροπής συντάσσεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομικών.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς υποβάλλει έκθεση πεπραγμένων στον Πρόεδρο της Βουλής και στον Υπουργό Οικονομικών. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καλείται από την αρμόδια Επιτροπή της Βουλής, προκειμένου να την ενημερώνει για θέματα της κεφαλαιαγοράς.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (European Securities and Markets Authority- ESMA). Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι μέλος του ανώτατου διοικητικού οργάνου της ESMA, του Συμβουλίου Εποπτών (Board of Supervisors).

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι επίσης μέλος του Διεθνούς Οργανισμού Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (International Organization of Securities Commissions - IOSCO). Συνάπτει επίσης συμφωνίες με άλλες εποπτικές αρχές για την ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών και τη συνεργασία σε θέματα της αρμοδιότητάς της.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι αρμόδια για την εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων της νομοθεσίας για την κεφαλαιαγορά. Συμμετέχει επίσης καθοριστικά στη διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου που άπτεται του αντικείμενου της σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο συμβάλλοντας ενεργά στις εργασίες του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της ESMA και της IOSCO. Μεταξύ άλλων, εποπτεύει τους ημεδαπούς και αλλοδαπούς φορείς που παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες, τους οργανισμούς συλλογικών και εναλλακτικών επενδύσεων, τους διαχειριστές τους, τα νέα επενδυτικά σχήματα, τα ταμεία επαγγελματικής ασφάλισης, τις εισηγμένες εταιρίες ως προς τις υποχρεώσεις διαφάνειας, περιλαμβανομένων των οικονομικών τους καταστάσεων τους και τους μετόχους εισηγμένων εταιριών ως προς την υποχρέωσή τους για δήλωση σημαντικών συμμετοχών, εγκρίνει τις δημόσιες προτάσεις, και τα ενημερωτικά δελτία αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου, και παρακολουθεί και ελέγχει τις συναλλαγές ως προς τη χειραγώγηση αγοράς καθώς και τις πράξεις προσώπων που κατέχουν προνομιακές πληροφορίες. Εποπτεύει παράλληλα τη συμμόρφωση των εποπτευόμενων προσώπων ως προς το πλαίσιο της αντιμετώπισης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Στους εποπτευόμενους από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς φορείς περιλαμβάνονται επίσης οι τόποι διαπραγμάτευσης, οι φορείς εκκαθάρισης και διακανονισμού συναλλαγών, το Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων καθώς και τα συστήματα αποζημίωσης επενδυτών και διασφάλισης συναλλαγών, όπως το Συνεγγυητικό Κεφάλαιο. Επίσης, παρακολουθεί τις εγχώριες και διεθνείς εξελίξεις και την ερευνητική δραστηριότητα στα θέματα κεφαλαιαγορών, εκπονεί μελέτες όπου κρίνεται σκόπιμο και πιστοποιεί στελέχη της κεφαλαιαγοράς ως προς την επαγγελματική τους επάρκεια. Εξυπηρετεί τους πολίτες και παραλαμβάνει και διερευνά καταγγελίες και παράπονα επενδυτών.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει την αρμοδιότητα να επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις και μέτρα (επίπληξη, χρηματικό πρόστιμο, αναστολή λειτουργίας, αφαίρεση άδειας, αναστολή διαπραγμάτευσης εισηγμένων κινητών αξιών, κλπ) σε εποπτευόμενα νομικά και φυσικά πρόσωπα που παραβαίνουν τη νομοθεσία για την κεφαλαιαγορά, καθώς και να υποβάλλει μηνυτήριες αναφορές σε περίπτωση σοβαρών ενδείξεων διάπραξης ποινικών αδικημάτων που σχετίζονται με την κεφαλαιαγορά.

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η Εκτελεστική Επιτροπή αποτελείται από τον Πρόεδρο και τους δύο Αντιπροέδρους και είναι επιφορτισμένη με την εκτέλεση των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου. Η Εκτελεστική Επιτροπή συγκαλείται από τον Πρόεδρο και συνεδριάζει τουλάχιστον άπαξ εβδομαδιαίως, εφόσον παρίστανται αυτοπροσώπως δύο τουλάχιστον από τα μέλη της. Έχει την ευθύνη για σειρά θεμάτων για τα οποία της έχει εκχωρηθεί αρμοδιότητα από το Διοικητικό Συμβούλιο, για την καθημερινή διοίκηση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και για την επίβλεψη της λειτουργίας των υπηρεσιών της. Επίσης η Εκτελεστική Επιτροπή εκπροσωπεί την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δικαστικά ενώπιον των Ελληνικών και των αλλοδαπών δικαστηρίων.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ

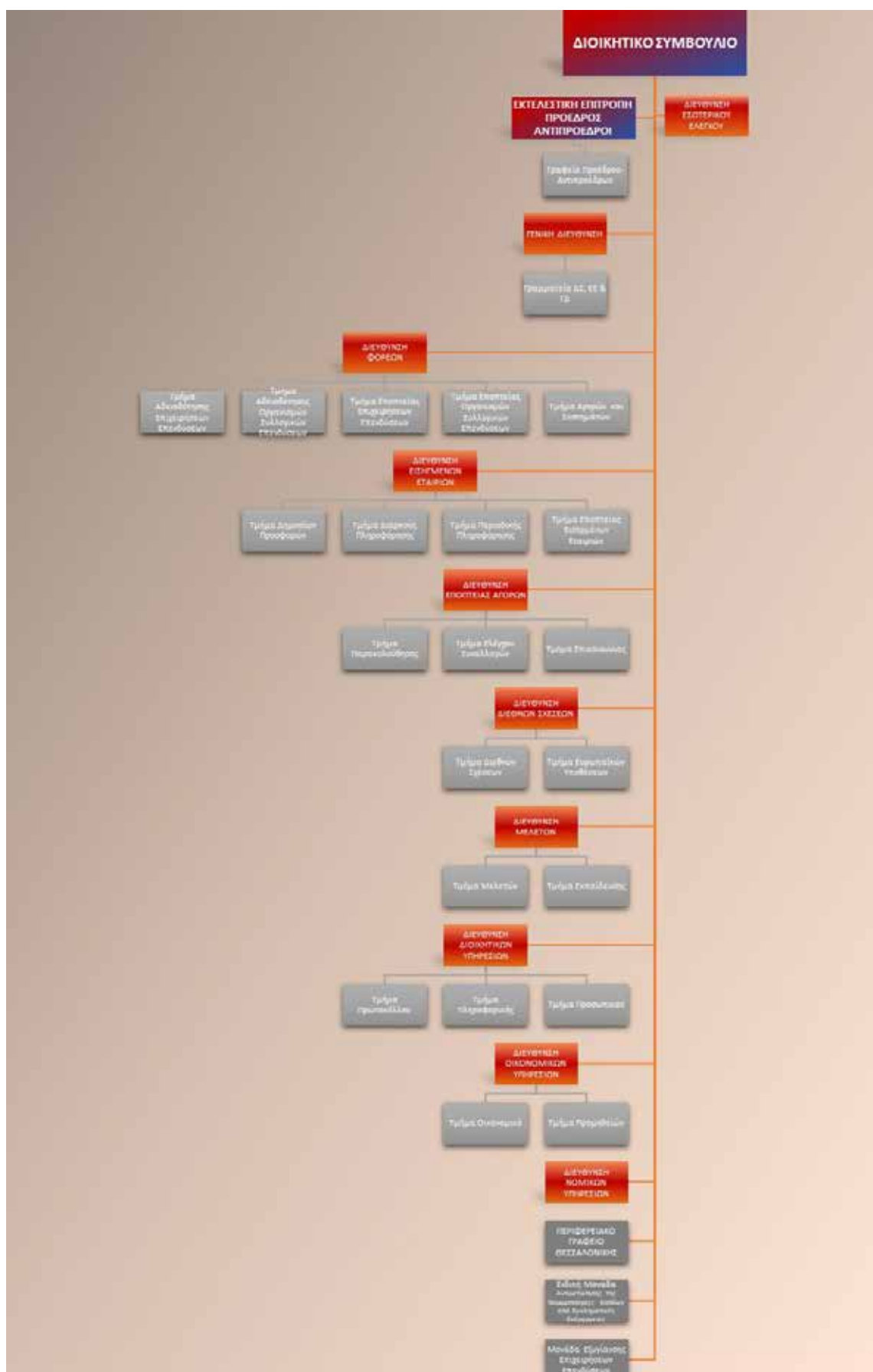
Η οργανωτική δομή (Διάγραμμα 1) και οι αρμοδιότητες υπηρεσιακών μονάδων της Επιτροπής ορίζονται στο Προεδρικό Διάταγμα 65/2009 (ΦΕΚ 88/9.6.2009).

Βάσει του άρθρου 78^Α του ν. 1969/1991, έχει επίσης συσταθεί οκταμελής Συμβουλευτική Επιτροπή, έργο της οποίας είναι η διατύπωση απόψεων προς το ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με προτάσεις για νέες κανονιστικές ρυθμίσεις. Η Συμβουλευτική Επιτροπή υποβάλλει προτάσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας των αγορών και διατυπώνει γνώμη κάθε φορά που η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εισηγείται προτάσεις προς το αρμόδιο Υπουργείο για την υιοθέτηση νομοθετικών ρυθμίσεων.

Τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής ορίζονται από τον Υπουργό Οικονομικών και σήμερα εκπροσωπούν την Ένωση Εισηγμένων Εταιριών (ΕΝΕΙΣΕΤ), τον Σύνδεσμο Μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΣΜΕΧΑ), την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών (ΕΕΤ), την Ένωση Θεσμικών Επενδυτών (ΕΘΕ), τον Σύνδεσμο Εταιριών Διαμεσολαβητικών Υπηρεσιών Κινητών Αξιών (ΣΕΔΥΚΑ), τον Σύνδεσμο Επενδυτών και Διαδικτύου (ΣΕΔ) και την Ένωση Ελληνικών Εταιρειών Επιχειρηματικών Κεφαλαίων. Πρόεδρος της Επιτροπής, χωρίς δικαίωμα ψήφου, είναι ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Η θητεία των μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής είναι τριετής.

Τέλος, από το 2015 έχει συσταθεί στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς η Επιτροπή Λήψης Μέτρων Εξυγίανσης, η οποία είναι αρμόδια για την εφαρμογή μέτρων εξυγίανσης και την άσκηση εξουσιών που προβλέπονται στο ν. 4335/2015 όσον αφορά στις επιχειρήσεις επενδύσεων.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1. Οργανόγραμμα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΠΔ 65/2009)

ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ

Η ελληνική οικονομία

Από τον Αύγουστο του 2018 όπου και ολοκληρώθηκε το τρίτο πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής, η οικονομία της Ελλάδας εξελίχθηκε με μεγαλύτερους βαθμούς ελευθερίας παραμένοντας ωστόσο εντός του πλαισίου ενισχυμένης εποπτείας. Η εποπτεία εκτείνεται σε έξι τομείς στους οποίους περιλαμβάνονται η δημοσιονομική πολιτική (δημοσιονομικοί στόχοι και δημοσιονομικές διαρθρωτικές πολιτικές), η κοινωνική πρόνοια, η χρηματοπιστωτική σταθερότητα, οι αγορές εργασίας και αγαθών και η δημόσια διοίκηση. Παράλληλα, το 2019 τα στοιχεία της ελληνικής οικονομίας εξετάστηκαν στο πλαίσιο της Διαδικασίας Μακροοικονομικών Ανισορροπιών όπου διαπιστώθηκαν μακροοικονομικές ανισορροπίες σχετιζόμενες ιδίως με το ακόμα υψηλό δημόσιο χρέος και ανεργία, την αρνητική καθαρή επενδυτική θέση της χώρας, το ύψος του αποθέματος μη εξυπηρετούμενων δανείων καθώς και εμπόδια στην παραγωγικότητα και δυνητική ανάπτυξη. Όπως αναφέρεται και στην Έκθεση του Προϋπολογισμού για το 2020, για το διάστημα 2009 έως το 2018 ο κύριος μοχλός ανάπτυξης της χώρας ήταν ο εξωτερικός τομέας της οικονομίας ενώ κατά το 2019 ξεκίνησε η εφαρμογή πολιτικών για την καταπολέμηση της πληθυσμιακής τάσης και του πολύ υψηλού ποσοστού μακροχρόνιας ανεργίας, την ενίσχυση των επενδύσεων, τον εξορθολογισμό της υπέρβασης στα πρωτογενή πλεονάσματα καθώς και άλλα στοχευμένα μέτρα πολιτικής όπως το σχέδιο «Ηρακλής» που αφορά στη στήριξη της μείωσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων ή οι μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και το νέο θεσμικό αναπτυξιακό πλαίσιο.

Πέρα από την εγχώρια οικονομική πολιτική και την ενδογενή πορεία εξέλιξης της ελληνικής οικονομίας, η παγκόσμια αβεβαιότητα ιδίως στις μακροοικονομικές προοπτικές, οι προκλήσεις προσαρμογής στο νέο ψηφιακό κόσμο και στις απαιτήσεις της περιβαλλοντικά βιώσιμης ανάπτυξης, οι εντάσεις στο διεθνές εμπόριο σε συνδυασμό με τους διαφαινόμενους γεωπολιτικούς κινδύνους αλλά και η αναδιάρθρωση της ΕΕ μετά την έξοδο του Η.Β. αποτελούν στοιχεία τα οποία αναμφίβολα επηρεάζουν και τα μεγέθη της ελληνικής οικονομίας. Ο δείκτης οικονομικού κλίματος για την Ελλάδα ο οποίος καταρτίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το 2019 σημείωσε έντονη άνοδο μετά το πρώτο εξάμηνο του έτους, εξέλιξη η οποία δεν παρατηρήθηκε και στον αντίστοιχο δείκτη για την ευρωζώνη για το ίδιο χρονικό διάστημα ο οποίος επιβραδύνθηκε.

Κατά το 2019 με βάση τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις της ΕΛΣΤΑΤ για τους τριμηνιαίους εθνικούς λογαριασμούς, το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) για τα μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία σε όρους όγκου, το 2019 παρουσίασε αύξηση 1,9%. Ίδια ετήσια αύξηση παρουσίασε συνολικά και σύμφωνα με τα εποχικά διορθωμένα στοιχεία, με βάση τα οποία, σε όρους όγκου μεταβλήθηκε σε τριμηνιαία βάση κατά 0,2%, 1%, 0,4% και -0,7% το α', β', γ' και δ' τρίμηνο αντίστοιχα του 2019 και σε ετήσια βάση κατά 1,6%, 2,8%, 2,3% και 1% για το α', β', γ' και δ' τρίμηνο του 2019 αντίστοιχα. Αναφορικά με τις ποσοστιαίες μεταβολές σε ετήσια βάση σε όρους όγκου (εποχικά διορθωμένα στοιχεία, αγοραίες τιμές) για τις συνιστώσες του ΑΕΠ το 2019, η

συνολική καταναλωτική δαπάνη αυξήθηκε κατά 1,03%, οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου αυξήθηκαν κατά 4,5% ενώ οι εισαγωγές και οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 2,5% και 5% αντίστοιχα.

Το 2019 η ανεργία αποκλιμακώθηκε περαιτέρω παραμένοντας ωστόσο στο υψηλότερο επίπεδο των χωρών της ΕΕ. Με βάση τα εποχικά προσαρμοσμένα αποτελέσματα, το Δεκέμβριο του 2019 ανήλθε στο 16,3% έναντι 18% στο τέλος του 2018 και 16,5% το Νοέμβριο του 2019. Κατά μέσο όρο για το δωδεκάμηνο του 2019 διαμορφώθηκε στο 17,3% ενώ στο τέλος του 2018 είχε διαμορφωθεί στο 19,4%. Ειδικότερα, ο συνολικός αριθμός των απασχολούμενων (περιλαμβανομένων και των μισθωτών) αυξήθηκε κατά 2,07%. το 2019 έναντι 2% αντίστοιχα το προηγούμενο έτος. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Πληροφοριακού Συστήματος ΕΡΓΑΝΗ του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για το Δεκέμβριο 2019, ο όγκος της μισθωτής εργασίας στον ιδιωτικό τομέα το 2019 εμφάνισε συνολική σωρευτική μείωση κατά 13.359 θέσεις εργασίας σε σχέση με το 2018.

Ο μέσος Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) του δωδεκαμήνου Ιανουαρίου 2019 - Δεκεμβρίου 2019 για την Ελλάδα, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο Δείκτη του δωδεκαμήνου Ιανουαρίου 2018 - Δεκεμβρίου 2018, παρουσίασε αύξηση 0,5% έναντι αύξησης 0,8% που σημειώθηκε κατά την αντίστοιχη σύγκριση του δωδεκαμήνου Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου 2018 με το δωδεκάμηνο Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου 2017.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους για την εκτέλεση του Κρατικού Προϋπολογισμού, σε τροποποιημένη ταμειακή βάση, για την περίοδο Ιανουαρίου – Δεκεμβρίου 2019, παρουσιάστηκε έλλειμμα στο ισοζύγιο του κρατικού προϋπολογισμού ύψους 168 εκατ. ευρώ έναντι στόχου για έλλειμμα 839 εκατ. ευρώ (στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2020), και ελλείμματος 4.580 εκατ. ευρώ το αντίστοιχο διάστημα του 2018. Το πρωτογενές αποτέλεσμα διαμορφώθηκε σε πλεόνασμα ύψους 5.017 εκατ. ευρώ, έναντι στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα 4.400 εκατ. ευρώ και πρωτογενούς πλεονάσματος 91 εκατ. ευρώ για την ίδια περίοδο το 2018.

Το ύψος των καθαρών εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού ανήλθε σε 55.097 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 72 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου. Τα έσοδα του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) ανήλθαν σε 2.857 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 691 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου και αυξημένα έναντι των αντίστοιχων εσόδων του 2018 (2.638 εκατ. ευρώ). Οι δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού για την περίοδο Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου 2019 ανήλθαν στα 55.265 εκατ. ευρώ μειωμένες κατά 599 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου (55.865 εκατ. ευρώ). Οι δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού για την περίοδο Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου 2019 παρουσιάστηκαν μειωμένες σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2018 κατά 1.107 εκατ. ευρώ.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις στην Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού του 2020, το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης το 2019 ανήλθε στα 329.300 εκατ. ευρώ, έναντι 334.721 εκατ. ευρώ το 2018, σημειώνοντας μείωση κατά 1,6%. Σε σχετικούς, ως προς το εθνικό προϊόν όρους, διαμορφώθηκε στο τέλος του 2019 στο 175,6% έναντι 181,2% στο τέλος του 2018. Μείωση κατά 7.426 εκατ. ευρώ εμφάνισε και το χρέος της Κεντρικής Κυβέρνησης κατά ESA (εκτιμώμενο σε 343.800 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2019), μέγεθος που ως ποσοστό επί του ΑΕΠ διαμορφώθηκε στο 183,4% το 2019 έναντι 190,14% το 2018. Οι παραπάνω υπολογισμοί

έχουν γίνει με το ονομαστικό ΑΕΠ για το 2019 στα 187.456 εκατ. ευρώ και για το 2018 στα 184.714 εκατ. ευρώ.

Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της Τραπέζης Ελλάδος το 2019 το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών εμφάνισε έλλειμμα 2,5 δισεκ. Ευρώ. Το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών και υπηρεσιών μειώθηκε κατά 1,4 δισεκ. Ευρώ και διαμορφώθηκε στα -1,7 δις. ευρώ. Το έλλειμμα του ισοζυγίου πρωτογενών εισοδημάτων μειώθηκε κατά περίπου 300 εκ. ευρώ στα 1,4 δις. ευρώ ενώ το ισοζύγιο δευτερογενών εισοδημάτων εμφάνισε πλεόνασμα 591 εκ ευρώ (έναντι ελλείμματος 321 εκ ευρώ το 2018). Το 2019 σχεδόν διπλασιάστηκε το πλεόνασμα στο ισοζύγιο κεφαλαίων σε σχέση με το 2018 από 353,2 το 2018 σε 679,8 εκ ευρώ. Το συνολικό ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και κεφαλαίων για το 2019 παρουσίασε έλλειμμα 1,9 δις ευρώ έναντι ελλείμματος 4,8 δισεκ. ευρώ το 2018. Το 2019, το ισοζύγιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών διαμορφώθηκε σε αισθητά χαμηλότερο επίπεδο, από -3.9 δις. ευρώ το 2018 σε -354,8 εκ ευρώ στο τέλος του 2019. Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της χώρας σημείωσαν μικρή αύξηση σε σχέση με το τέλος του 2018 (83,6 εκ. ευρώ το 2019, έναντι 77,1 εκ. ευρώ το 2018).

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τραπέζης Ελλάδος, το Δεκέμβριο του 2019, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής της συνολικής χρηματοδότησης της εγχώριας οικονομίας διαμορφώθηκε σε -1,2%. Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής της χρηματοδότησης της γενικής κυβέρνησης διαμορφώθηκε σε -5,5%, ενώ εκείνος της συνολικής χρηματοδότησης του ιδιωτικού τομέα διαμορφώθηκε σε -0,5%. Το 2019 ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής του συνόλου των καταθέσεων διαμορφώθηκε σε 4,6% ενώ είχε ανέλθει στο 10,4%, αντίστοιχα, στο τέλος του προηγούμενου έτους. Για τον ιδιωτικό τομέα συνολικά, σημειώθηκε άνοδος σε δωδεκάμηνη βάση κατά 6,7% το 2019 έναντι ανόδου 6,3% το 2018. Τα νοικοκυριά το 2019 αύξησαν σε ετήσια μεταβολή τις καταθέσεις τους κατά 6% (5,6% στο τέλος του 2018) και οι μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις κατά 9,3% (9,2% στο τέλος του 2018).

Τέλος, κατά το 2019 σημειώθηκε σημαντική μείωση των αποδόσεων στους κρατικούς τίτλους αναφοράς δεκαετούς διάρκειας, όπου στις αρχές του 2019 ήταν 4,21%, φτάνοντας σε 1,42% στο τέλος του έτους με κατώτερο επίπεδο τον Οκτώβριο του 2019 όπου διαμορφώθηκαν στο 1,34 % (μηνιαίοι μέσοι όροι).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας, 2017- 2019

Μέγεθος - Δείκτες	2019	2018	2017
ΑΕΠ και συνιστώσες (ESA 2010, Δ%)(ετήσιες μεταβολές,%) (σε τιμές αγοράς, εποχ. διορθ.στοιχεία, μεταβολές όγκου)			
ΑΕΠ	1,9%	1,92	1,45
Ιδιωτική κατανάλωση	0,8	1	0,9
Δημόσια κατανάλωση	2,19	-2,5	-0,5
Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	4,55	-12	9,4
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	4,93	8,8	7
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	2,48	3	7,5
Απασχόληση και ανεργία			
Απασχολούμενοι (συνολικός αριθμός, Δ% κατά μέσο όρο προηγ. έτους)	2,07	2	2,17
Ποσοστό ανεργίας (Μέσοι Ετήσιοι όροι,%)	17,3	19,4	21,5

Μέγεθος - Δείκτες	2019	2018	2017
Τιμές και μισθοί			
Εν. Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (Harmonized Index of Cons. Prices- μέση μεταβολή έτους (%))	0,5	0,8	1,1
Δημόσια Οικονομικά			
Αποτέλεσμα Γεν. Κυβέρνησης (κατά ESA, % του ΑΕΠ)	-1,18	1	0,7
Πρωτογενές Αποτέλεσμα Γεν. Κυβέρνησης κατά ESA (% του ΑΕΠ)	4,2	4,27	3,45
Πρωτογενές Αποτέλεσμα. Κρ. Προϋπ. (πραγμ. εκατ. ευρώ) [(-) έλλειμμα]	5.017	91	1.940
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού, (ταμειακό, πραγμ. εκατ. ευρώ), [(-) έλλειμμα]	-168	-4.580	-4.267
Δημόσιο Χρέος Κεντρικής Διοίκησης κατά ESA(εκατ. ευρώ)	343.800	351.226	328.320
(ως %ΑΕΠ)	(183,4)	(190,1)	(182,1)
Δημόσιο Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (εκατ. ευρώ)	329.300	334.721	317.484
(ως %ΑΕΠ)	(175,6)	(181,2)	(176,2)
Ισοζύγιο Πληρωμών (εκατ. ευρώ, Ιαν- Δεκ)			
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	-2.572,4	-5.232,2	-3.406,2
Ισοζύγιο κεφαλαίων	679,8	353,2	914,5
Ισοζύγιο χρημ/κων συναλλαγών	-354,8	-3.923,7	-1.949,1
Νομισματικές συνθήκες			
Καταθέσεις ιδιωτ. τομέα στα εγχώρια χρ/π. ιδρ. (ετ. Δ%, τέλος περιόδου)	6,7%	6,3	4,7
Χρηματοδότηση εγχώριου ιδιωτικού τομέα (ετήσια Δ%, τέλος περιόδου) από εγχώρια χρ/π. ιδρ.	-0,5	-1,1	-0,8
ΑΕΠ σε τρέχουσες αγορ. τιμές (εκ.ευρώ)	187.456	184.714	180.218

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, EUROSTAT, Υπουργείο Οικονομικών, Τράπεζα Ελλάδος.

Σημειώσεις

- Τα στοιχεία για το Αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης (2019) και για το Δημόσιο Χρέος αφορούν την εκτίμηση στην Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού 2020.
- Οι ρυθμοί στις καταθέσεις και τη χρηματοδότηση προκύπτουν από τις μεταβολές των υπολοίπων διορθωμένες για τις διαγραφές δανείων, απομειώσεις αξίας χρεογράφων, συναλλαγματικές διαφορές και αναταξινομήσεις (στοιχεία Τραπέζης Ελλάδος).

Η διεθνής οικονομία

Η παγκόσμια οικονομία το 2019 εξακολούθησε να είναι υποτονική χωρίς κάποια ισχυρή ένδειξη σημαντικής ανάκαμψης στα κύρια μακροοικονομικά στοιχεία, σύμφωνα με τις σχετικές εκθέσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (IMF, *World Economic Outlook*, Ιανουάριος 2020), της Παγκόσμιας Τράπεζας (World Bank, *Global Economic Prospects*, Ιανουάριος 2020), του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD, *Economic Outlook*, Νοέμβριος 2019) και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (*European Economic Forecast*, Winter 2020).

Ο παγκόσμιος ρυθμός ανάπτυξης για το 2019 με βάση τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις του ΔΝΤ, εκτιμάται στο 2,9% αναθεωρημένος προς τα κάτω σε σχέση με τις προηγούμενες προβλέψεις και στο πιο χαμηλό επίπεδο των ετών που ακολούθησαν τη Παγκόσμια Χρηματοοικονομική Κρίση. Στις θετικές ενδείξεις μπορεί να αναφερθεί ο μετριασμός στην αβεβαιότητα σε σχέση με το Brexit, ορισμένες ενδιάμεσες ειδήσεις αναφορικά με τις εμπορικές διαπραγματεύσεις ΗΠΑ-Κίνας, η υποστηρικτική νομισματική πολιτική και η τάση εδραίωσης κάποιας σταθεροποίησης στην καταναλωτική και επενδυτική δαπάνη. Παραμένουν ωστόσο οι καθοδικές πιέσεις κυρίως σε σχέση με τις συνεχιζόμενες γεωπολιτικές εξελίξεις και οικονομικές τριβές μεταξύ διαφόρων

κρατών, ιδίως στο θέμα του παγκόσμιου εμπορίου σε ένα περιβάλλον αυξάνουσας ψηφιοποίησης σε όλους τους τομείς ενώ η κλιματική αλλαγή και το δημογραφικό πρόβλημα εξακολουθούν να αποτελούν σημαντικές προκλήσεις. Σε αυτό το κλίμα, αυξάνεται η αβεβαιότητα και ενισχύεται η απειλή για εδραίωση μακρόχρονης οικονομικής στασιμότητας. Πρόσφατα αναθεωρήθηκαν αρνητικά και τα μεγέθη για την οικονομική δραστηριότητα σε ορισμένες αναπτυσσόμενες χώρες, όπως η Ινδία. Ο πληθωρισμός στις ανεπτυγμένες οικονομίες εμφανίζεται μειωμένος στο 1,4% για το 2019 έναντι 2% το 2018 και σε 5,1% και 4,8% αντίστοιχα για τις υπό ανάπτυξη και αναδυόμενες οικονομίες. Το παγκόσμιο εμπόριο σε όρους όγκου αγαθών και υπηρεσιών σημείωσε μία άνοδο της τάξης του 1% έναντι 3,7% το προηγούμενο έτος.

Η οικονομία στις ΗΠΑ το 2019, εμφανίζεται σε χαμηλότερα επίπεδα ανάπτυξης από τα ισχύοντα τα προηγούμενα έτη, χωρίς τη θετική επιρροή της δημοσιονομικής πολιτικής και με μικρότερη στήριξη από τις χρηματοοικονομικές συνθήκες. Ο εκτιμώμενος ρυθμός ανάπτυξης είναι 2,3% έναντι 2,9% το 2018.

Στο Ηνωμένο Βασίλειο ο ρυθμός ανάπτυξης για το 2019 έχει εκτιμηθεί στο 1,2% χαμηλότερος από το ρυθμό 1,4% που είχε σημειωθεί το προηγούμενο έτος. Κύρια αιτία ήταν και κατά το 2019 η διευθέτηση του Brexit θέμα που επηρέασε ανασταλτικά τις επενδυτικές αποφάσεις αλλά και το γενικότερο διεθνές οικονομικο-εμπορικό κλίμα. Παράλληλα, στο διάστημα αυτό, εμφανίστηκε ενδυνάμωση της δημόσιας κατανάλωσης με υποστηρικτική νομισματική πολιτική με γνώμονα την τήρηση του στόχου για τον πληθωρισμό (1,9% στο τέλος του 2019). Κατά το 2019 συνεχίστηκαν οι πιέσεις στο εξωτερικό εμπόριο, με αύξηση στο έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών του Η.Β.

Η Ιαπωνία εμφάνισε ρυθμό ανάπτυξης εκτιμώμενο στο 1% το 2019 (έναντι 0,3% το 2018) υποστηριζόμενος από εύρωστη επενδυτική δαπάνη και υγιή εγχώρια ιδιωτική κατανάλωση σε συνδυασμό με τα δημοσιονομικά μέτρα που εφαρμόστηκαν σε απάντηση της αύξησης στο φόρο κατανάλωσης. Σημειώθηκαν επίσης σημαντικές αναθεωρήσεις σε θέματα εθνικών λογαριασμών.

Επιβράδυνση στους ρυθμούς ανάπτυξης σημειώθηκε στις αναδυόμενες και υπό ανάπτυξη οικονομίες για τις οποίες εκτιμάται ρυθμός ανάπτυξης 3,7% το 2019 (έναντι 4,5% το 2018) που αντανακλά εν μέρει τη συνεχιζόμενη δομική επιβράδυνση της ανάπτυξης στην Κίνα (από 6,6% το 2018 σε 6,1% το 2019). Μειωμένος εμφανίζεται για το 2019 ο ρυθμός ανάπτυξης στην Ινδία (4,8%) έναντι 6,8% το 2018 καθώς και στη Ρωσία (1,1% το 2019) έναντι 2,3% το 2018.

Κατά το 2019 η Ευρώπη παρέμεινε σε σταθερή και μετριασμένη πορεία ανάπτυξης σε ένα πλαίσιο υποστηρικτικής νομισματικής πολιτικής και συνεχιζόμενων προκλήσεων από το εξωτερικό περιβάλλον. Παρ' ότι επιτεύχθηκε σαφήνεια αναφορικά με τις συναλλαγές Ευρώπης και Η.Β. παραμένουν στοιχεία αβεβαιότητας ως προς την εδραίωση της μακροπρόθεσμης σχέσης. Τα βασικά στοιχεία της εύθραυστης παγκόσμιας ισορροπίας, όπως οι εντάσεις στο διεθνές εμπόριο και οι γεωπολιτικοί κίνδυνοι, ήταν εμφανή και κατά 2019 υπογραμμίζοντας τη σημασία ενίσχυσης των εσωτερικών μεγεθών εντός της ΕΕ και του κατάλληλου μείγματος πολιτικής. Με βάση τις εκτιμήσεις της ΕΕ για την ανάπτυξη του 2019, το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε όρους όγκου για την ΕΕ αντιστοιχεί σε αυξήσεις 1,5% έναντι 2,1% το 2018 και 1,2% για την ευρωζώνη έναντι 1,9% το 2018. Ο υψηλότερος ρυθμός μεταξύ των χωρών αντιστοιχεί στην Ιρλανδία (5,7% το 2019 από 8,2% το 2018) και ο χαμηλότερος στην Ιταλία (0,2% το 2019 έναντι 0,8% το 2018). Όλες οι χώρες σημείωσαν μείωση του ρυθμού ανάπτυξης πλην της Βουλγαρίας, της Κροατίας, της Λιθουανίας και της Ελλάδας. Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται τα ετήσια επί μέρους μεγέθη των χωρών της ΕΕ. Επίσης, με βάση τις πιο πρόσφατες

εκτιμήσεις από την EUROSTAT στο τελευταίο τρίμηνο του έτους σημειώθηκε μειωμένος ρυθμός ανάπτυξης στην ευρωζώνη στο 0,1% σε τριμηνιαία βάση, που είναι το χαμηλότερο μέγεθος από το 2013. Κατά το τελευταίο τρίμηνο του έτους μειωμένοι εμφανίστηκαν ιδίως οι ρυθμοί ανάπτυξης στη Γαλλία και στην Ιταλία ενώ σε αντίθεση από τις αρχικές προβλέψεις καταγράφηκε βελτίωση στα μεγέθη ανάπτυξης της Γερμανίας ιδίως το τρίτο τρίμηνο του έτους.

Η ανεργία στην ΕΕ εμφανίστηκε μειωμένη το 2019. Ανήλθε σε 7,6% στη ζώνη του ευρώ και 6,8% στην Ευρώπη των 27 χωρών έναντι 8,2% και 7,3% αντίστοιχα κατά το 2018. Το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας σημειώθηκε και για το 2019, στην Ελλάδα (17,3% έναντι 19,4% το 2018). Η Ισπανία παρουσίασε επίσης ανεργία της τάξης του 13,9% έναντι 15,3% το 2018 και η Ιταλία, 10% έναντι 10,6% το 2018. Το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας στην ΕΕ27 κατέγραψε η Τσεχία (2,2%). Αναφορικά με τον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή, το 2019, η υψηλότερη τιμή του αφορά στη Ρουμανία (3,9%) και η χαμηλότερη στην Πορτογαλία (0,3%) με μέσο όρο 1,2% για την ευρωζώνη (έναντι 1,8% το 2018) και 1,4% για την ΕΕ (έναντι 1,8% το 2018).

Σε όρους δημοσίου χρέους ως προς ΑΕΠ, για το 2019 το υψηλότερο ποσοστό αφορά στην Ελλάδα (173,3%) ενώ ποσοστό χρέους άνω του 100% παρουσίασε επίσης η Ιταλία (136,2%) και η Πορτογαλία (119,5%). Ο μέσος όρος του εν λόγω μεγέθους για την Ευρωζώνη το 2019 ανήλθε στο 86,4% (έναντι 87,39%, το 2018) και για την Ευρώπη των 27 χωρών στο 79,8% (έναντι 81,4% το 2018).

Στο δείκτη οικονομικού κλίματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Economic Sentiment Indicator) για τη ζώνη του ευρώ και για τις χώρες της ΕΕ το 2019 συνεχίστηκε η καθοδική τάση που είχε σημειωθεί και κατά το προηγούμενο έτος με κάποιες ενδείξεις ωστόσο σταθεροποίησης στο τέλος του έτους.

Αναφορικά με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, η αξία του ευρώ έναντι του δολαρίου ΗΠΑ σε μηνιαίους μέσους όρους το 2019, κινήθηκε πτωτικά με την υψηλότερη ισοτιμία του έτους τον Ιανουάριο του 2019 και την χαμηλότερη το Σεπτέμβριο του 2019. Η μέση ετήσια ισοτιμία ανήλθε σε 1,12. Η αξία του ευρώ έναντι της Αγγλικής Λίρας σημείωσε έντονη μεταβολή τον Αύγουστο του 2019 κλείνοντας στο τέλος του έτους με μέση ετήσια ισοτιμία 0,87 έναντι 1,11 το προηγούμενο έτος, αντίστοιχα. Έναντι του Ιαπωνικού γιέν το ευρώ στο τέλος του έτους είχε μέση ετήσια ισοτιμία 122,01 έναντι 130,4 αντίστοιχα στο τέλος του 2018.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της ΕΕ, 2017-2019

Χώρα	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ετήσια μεταβολή,%)			Ανεργία (Τέλος έτους, %)			Πληθωρισμός (Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταν. - HICP, μέση ετήσια μεταβολή)			Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Αυστρία	1,6	2,4	2,5	4,6	4,9	5,5	1,5	2,1	2,2	69,9	74	78,3
Βέλγιο	1,4	1,5	2	5,5	6	7,1	1,2	2,3	2,2	99,5	100	101,8
Γαλλία	1,2	1,7	2,3	8,5	9,1	9,4	1,3	2,1	1,2	98,9	98,4	98,4
Γερμανία	0,6	1,5	2,5	3,2	3,4	3,8	1,4	1,9	1,7	59,2	61,9	65,3
Ελλάδα	1,9	1,9	1,5	17,4	19,4	21,5	0,5	0,8	1,1	175,6	181,2	176,2
Εσθονία	3,8	4,8	5,7	5,1	5,4	5,8	2,3	3,4	3,7	8,7	8,4	9,3
Ιρλανδία	5,7	8,2	8,1	5,2	5,8	6,7	0,9	0,7	0,3	59	63,6	67,8

Ισπανία	2	2,4	2,9	13,9	15,3	17,2	0,8	1,7	2	96,7	97,6	98,6
Ιταλία	0,2	0,8	1,7	10	10,6	11,2	0,6	1,2	1,3	136,2	134,8	134,1
Κύπρος	3,2	4,1	4,4	7,2	8,4	11,1	0,5	0,8	0,5	93,8	100,6	93,9
Λετονία	2,1	4,6	3,8	6,6	7,4	8,7	2,7	2,6	2,9	36	36,4	38,6
Λουξεμβούργο	2,7	3,1	1,8	5,3	5,5	5,6	1,6	2	2,1	19,6	21	22,3
Μάλτα	4,5	7	6,7	3,6	3,7	4	1,5	1,7	1,3	43,3	45,8	50,3
Ολλανδία	1,7	2,6	2,9	3,5	3,8	4,9	2,7	1,6	1,3	48,9	52,4	56,9
Πορτογαλία	2	2,4	3,5	6,3	7	9	0,3	1,2	1,6	119,5	122,2	126
Σλοβακία	2,3	4	3	5,8	6,5	8,1	2,8	2,5	2,8	48,1	49,4	51,3
Σλοβενία	2,5	4,1	4,8	4,4	5,1	6,6	1,7	1,9	1,6	66,7	70,4	74,1
Φινλανδία	1,4	1,7	3,1	6,7	7,4	8,6	1,1	1,2	0,8	59,2	59	60,9
Βουλγαρία	3,7	3,1	3,5	4,4	5,2	6,2	2,5	2,6	1,2	21,1	22,3	25,3
Τσεχία	2,5	2,8	4,4	2,1	2,2	2,9	2,6	2	2,4	31,5	32,6	34,7
Κροατία	3	2,7	3,1	6,9	8,4	11	0,8	1,6	1,3	71,2	74,8	78
Λιθουανία	3,9	3,6	4,2	6,2	6,2	7,1	2,2	2,5	3,7	36,3	34,1	39,3
Ουγγαρία	4,9	5,1	4,3	3,4	3,7	4,2	3,4	2,9	2,4	68,2	70,2	72,9
Πολωνία	4	5,1	4,9	3,5	3,9	4,9	2,1	1,2	1,6	47,4	48,9	50,6
Ρουμανία	3,9	4,4	7,1	3,9	4,2	4,9	3,9	4,1	1,1	35,5	35	35,1
Σουηδία	1,2	2,2	2,4	6,8	6,3	6,7	1,7	2	1,9	34,6	38,8	40,7
Δανία	2,1	2,4	2	4,9	5,1	5,8	0,7	0,7	1,1	33	34,2	35,5

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή και Eurostat, ΕΛΣΤΑΤ

Σημειώσεις: Τα στοιχεία 2019 για το ΑΕΠ και τον Εν ΔΤΚ αφορούν τα εκτιμώμενα μεγέθη της ΕΕ (European Economy, Winter 2020) και της ΕΛΣΤΑΤ (Ελλάδα). Τα ποσοστά ανεργίας και τα στοιχεία δημοσίου χρέους είναι οι εκτιμήσεις για το 2019 στην έκδοση Φθινοπώρου 2019, «European Economic Forecast» (ΕΛΣΤΑΤ για το ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές).

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Διεθνείς κεφαλαιαγορές

- Οι προτεραιότητες της νέας Ευρωπαϊκής Επιτροπής στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών για τα επόμενα πέντε χρόνια

Μετά την ολοκλήρωση της συγκρότησης της νέας Ευρωπαϊκής Επιτροπής από τη νεοεκλεγείσα Πρόεδρο κ. Ursula von der Leyen, παρατίθενται ακολούθως οι κύριες προτεραιότητές της στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών:

Πράσινη χρηματοδότηση

Για την επίτευξη των στόχων του 2030 για το κλίμα και την ενέργεια, η ΕΕ χρειάζεται συμπληρωματικές ετήσιες επενδύσεις ύψους 180 έως 290 δισεκατομμυρίων ευρώ κατά την επόμενη δεκαετία. Για να επιτευχθεί η κλιματική ουδετερότητα μέχρι το 2050, θα απαιτηθούν ακόμη περισσότερες επενδύσεις - όχι μόνο από τη δημόσια χρηματοδότηση, αλλά και από τις ιδιωτικές επενδύσεις. Ως εκ τούτου, η νέα Επιτροπή θα

επικεντρωθεί στην ενθάρρυνση περισσότερων ανθρώπων να επενδύσουν σε πράσινα έργα - και να τους διευκολύνουν.

Ένα θεμελιώδες μέρος αυτής της προσπάθειας θα είναι το έργο για ένα ενοποιημένο σύστημα κατηγοριοποίησης στην ΕΕ (taxonomy). Αυτή η κατηγοριοποίηση θα συμβάλει στην καταπολέμηση του «πράσινου ξεπλύματος» (greenwashing). Το greenwashing, πρακτική που συμβαίνει όταν μια εταιρεία ή ένας οργανισμός χρησιμοποιεί τις δημόσιες σχέσεις του ή μάρκετινγκ για να κάνει κάτι να φαίνεται πιο φιλικό προς το περιβάλλον από ό,τι είναι στην πραγματικότητα, είναι επί του παρόντος διαδεδομένο στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Το taxonomy θα αποτελέσει, επίσης, τη βάση για τη συνέχιση των εργασιών σχετικά με θέσπιση προτύπων και «ετικέτες», όπως το πρότυπο για τα Green-bonds ή το Ecolabel σήμα της ΕΕ.

Για το μέλλον, θα καταρτιστεί ένα επενδυτικό σχέδιο για την αειφόρο ανάπτυξη της Ευρώπης (Sustainable Europe Investment Plan), το οποίο θα απελευθερώσει 1 τρισεκατομμύριο Ευρώ για βιώσιμες επενδύσεις κατά την επόμενη δεκαετία. Είναι πιθανό ότι η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων θα μετατραπεί σε Ευρωπαϊκή Τράπεζα για το Κλίμα, με συνολική χρηματοδοτική ικανότητα έως και το 50% των πόρων της αφιερωμένων στο κλίμα έως το 2025. Η ΕΕ θα συνεχίσει να συνεργάζεται με διεθνείς εταίρους προκειμένου να κινητοποιήσει ιδιωτικά κεφάλαια για χρηματοδότηση σε παγκόσμιο επίπεδο για πράσινες και φιλικές προς το κλίμα επενδύσεις. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ και ορισμένες άλλες χώρες εγκαινίασαν τον Οκτώβριο τη Διεθνή Πλατφόρμα για την Αειφόρο Χρηματοδότηση.

FinTech, πληρωμές και κρυπτονομίσματα

Ένας άλλος βασικός τομέας πολιτικής που εμπίπτει στην αποστολή/εντολή της νέας Επιτροπής είναι η FinTech και η μετάβαση σε μια ψηφιακή οικονομία. Θα αναπτυχθεί μια στρατηγική FinTech για να διασφαλιστεί ότι η Ευρωπαϊκή προσέγγιση θα συμβαδίζει με τον ψηφιακό μετασχηματισμό του χρηματοπιστωτικού τομέα και ότι οι εταιρείες, οι καταναλωτές και οι επενδυτές θα μπορούν να ενστερνιστούν αυτές τις νέες ευκαιρίες, ενώ ταυτόχρονα παραμένουν προστατευμένοι. Τα Crypto-assets, περιλαμβανομένων των stablecoins - μια μορφή κρυπτονομισμάτων, η αξία των οποίων είναι καθορισμένη με την προσκόλληση τους στην αξία ενός άλλου περιουσιακού στοιχείου - παρουσιάζουν πολλές προκλήσεις. Αν και μπορούν να διευκολύνουν την προσφορά φθηνών και γρήγορων πληρωμών και να βοηθήσουν ώστε τα χρηματοοικονομικά προϊόντα και οι υπηρεσίες να είναι προσιτά και οικονομικά προσιτά στο κοινό, οι ψηφιακές τεχνολογίες παρουσιάζουν, ταυτόχρονα, σοβαρές προκλήσεις και καθιστούν αναγκαία την αντιμετώπιση ορισμένων σημαντικών ζητημάτων, όπως η ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, ο αθέμιτος ανταγωνισμός, η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, η προστασία της ιδιωτικής ζωής, η προστασία των καταναλωτών και οι πιθανές απειλές για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

Οι τράπεζες και η Τραπεζική Ένωση

Η συνέχιση των εργασιών για να καταστεί ο τραπεζικός τομέας πιο ανθεκτικός και να ολοκληρωθεί η Τραπεζική Ένωση θα αποτελέσει σημαντικό κεντρικό σημείο εργασίας της νέας Επιτροπής για τα επόμενα χρόνια. Ιδιαίτερη προτεραιότητα αποτελεί η επίτευξη συμφωνίας σχετικά με ένα ευρωπαϊκό σύστημα ασφάλισης καταθέσεων, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι τραπεζικές καταθέσεις είναι πάντα προστατευμένες.

Είναι, επίσης, σημαντικό να οριστικοποιηθεί η κοινή ασφάλεια για το Single Resolution Fund - ένα ασφαλιστικό μέτρο έσχατης λύσης (last resort) για την προστασία των φορολογουμένων σε περίπτωση κατάρρευσης μιας τράπεζας. Αυτά είναι τα στοιχεία που λείπουν για την ολοκλήρωση της Τραπεζικής Ένωσης.

Στον τραπεζικό τομέα γενικότερα, οι εργασίες θα συνεχίσουν για θέματα αντιμετώπισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Τα επίπεδα των μη εξυπηρετούμενων δανείων μειώθηκαν περισσότερο από το ήμισυ σε σχέση με το 2014, αλλά εξακολουθούν να παραμένουν υπερβολικά υψηλά σε ορισμένα κράτη μέλη. Μια άλλη προτεραιότητα θα είναι η εφαρμογή του τελικού set των παγκόσμιων τραπεζικών προτύπων της Βασιλείας III, με τρόπο που θα βελτιώνει τη σταθερότητα και την ανθεκτικότητα του τραπεζικού τομέα, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στη χρηματοδότηση της πραγματικής οικονομίας.

Η Ένωση των Κεφαλαιαγορών και η πρόσβαση στη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων

Οι εταιρείες της ΕΕ εξακολουθούν να εξαρτώνται κυρίως από την τραπεζική χρηματοδότηση και πολύ συχνά οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) πρέπει να μετακομίζουν στο εξωτερικό για να λάβουν τη χρηματοδότηση που χρειάζονται. Συνεπώς, η συνεχιζόμενη προσπάθεια για τη δημιουργία μιας πραγματικής Ένωσης Κεφαλαιαγορών θα συνεχίσει να αποτελεί προτεραιότητα για τη νέα Επιτροπή. Για να υποστηριχθεί αυτή η πρωτοβουλία υπάρχουν σχέδια για τη δημιουργία ενός ιδιωτικού-δημόσιου ταμείου για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ σε δημόσια χρηματοδότηση. Η ενιαία αγορά κεφαλαίων πρέπει να λειτουργεί για τις επιχειρήσεις αλλά και για τους καταναλωτές. Η εμπιστοσύνη στο χρηματοπιστωτικό σύστημα εν γένει – αλλά και στο χρηματοπιστωτικό σύστημα των άλλων κρατών μελών ειδικότερα - παραμένει χαμηλή. Οι καταναλωτές σπάνια κάνουν χρήση των ευκαιριών που προσφέρει η ενιαία αγορά για χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, όπως για παράδειγμα η αναζήτηση προσώπων/εταιρειών έξω από τη χώρα τους για να βρουν το καλύτερο προϊόν αποταμίευσης για τις συντάξεις τους. Ο καλύτερος και συνεπέστερος χαρακτήρας των κανόνων μεταξύ των διαφόρων προϊόντων και καναλιών διάθεσης θα μπορούσε να συμβάλει στην αλλαγή αυτής της κατάστασης.

Επιπλέον, η νέα Επιτροπή θα διερευνήσει τρόπους για τη διευκόλυνση των διασυννοριακών επενδύσεων. Για παράδειγμα, οι επενδυτές ανέφεραν συχνά την ανάγκη για μεγαλύτερη εναρμόνιση των νόμων περί αφερεγγυότητας και φορολογικών διαδικασιών. Η νέα Επιτροπή θα εξετάσει, επίσης, τρόπους βελτίωσης του εποπτικού συστήματος, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των πρόσφατα συμφωνηθέντων κανόνων που διέπουν τις τρεις Ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές (ESMA, EBA, EIOPA).

Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες / Κυρώσεις / ρόλος του Ευρώ

Θα υπάρξει μια νέα, ολοκληρωμένη προσέγγιση για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης τρομοκρατικών δραστηριοτήτων. Αυτό θα επικεντρωθεί κυρίως στην ενίσχυση της εποπτείας και της επιβολής της νομοθεσίας διασυννοριακά. Η νέα Επιτροπή θα συνεχίσει να εργάζεται για μια πολυμερή, βασισμένη σε κανόνες παγκόσμια χρηματοοικονομική τάξη και την εξασφάλιση της αποτελεσματικής επιβολής της. Θα επικεντρωθεί, επίσης, στην ενίσχυση του διεθνούς ρόλου του Ευρώ. Το Ευρώ είναι ήδη το δεύτερο σημαντικότερο νόμισμα στο διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα, μετά το Δολλάριο ΗΠΑ. Τα στοχοθετημένα μέτρα για να γίνει ελκυστικότερο το Ευρώ θα μπορούσαν να

επιτευχθούν, για παράδειγμα, στους τομείς των υπηρεσιών πληρωμών, των *benchmarks* και των αγορών συναλλάγματος.

- **Η Αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Brexit):**

Η 31^η Ιανουαρίου 2020 σηματοδοτεί μία κρίσιμη ημερομηνία για τις αγορές κεφαλαίου λόγω της απόσυρσης του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ. Φόβοι για τους όρους που τελικά θα ισχύσουν μετά το πέρας της μεταβατικής περιόδου που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2020 επιβαρύνουν τις οικονομικές προσδοκίες και οι διαμεσολαβητές καλούνται να είναι προετοιμασμένοι για ακραία σενάρια. Εντός του 2019 οι διαπραγματεύσεις για το Brexit συνέχισαν να επιτείνουν την αβεβαιότητα των επενδυτών και συνετέλεσαν σε επανατοποθετήσεις χαρτοφυλακίων και έντονες διακυμάνσεις τιμών στις αγορές, καθώς οι επενδυτές εμφανίζονται περισσότερο ευαίσθητοι σε ειδήσεις που σχετίζονται με το Brexit. Χαρακτηριστικά ο FTSE 100 και ο EuroStoxx 50 είχαν χάσει περίπου 12% στις αρχές του 2019 έναντι του πρώτου εξαμήνου του 2018.

Ο πολιτικός κίνδυνος που σχετίζεται με το Brexit παραμένει κομβικό σημείο ανησυχίας για τις Ευρωπαϊκές χρηματοπιστωτικές αγορές, και αποτυπώνεται σε διόγκωση της μεταβλητότητας (*implied volatility*) της ισοτιμίας της Βρετανικής Λίρας. Η εστίαση έγκειται στον κίνδυνο για *cliff effects* (δηλ. μη αναλογικές αρνητικές συνέπειες) που συνεχίζουν να επιτάσσουν στενή παρακολούθηση από τους διαμεσολαβητές και τις ρυθμιστικές αρχές. Τέτοιες εν δυνάμει αρνητικές συνέπειες μπορεί να αφορούν σε:

- κεντρικούς αντισυμβαλλομένους,
- τόπους διαπραγμάτευσης (καθώς ενδέχεται να χρειασθεί να επανασχεδιασθεί η εφαρμοστέα από τη MiFID II προσέγγιση διαφάνειας),
- επιχειρήσεις επενδύσεων (απώλεια δικαιώματος διαβατηρίου για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών διασυννοριακά και εγκατάσταση υποκαταστημάτων από Βρετανικές εταιρείες σε Κ-Μ και ομοίως υποκαταστημάτων εταιρειών από το 27 Κ-Μ στη Βρετανία),
- αμοιβαία κεφάλαια -ΟΣΕΚΑ και εταιρείες διαχείρισης ΟΣΕΚΑ (Βρετανικά UCITS γίνονται non-EU AIFs, οπότε δεν υφίσταται διαβατήριο για διάθεση και διαχείριση ευρωπαϊκών κεφαλαίων ΟΣΕΚΑ – ενδέχεται να προκύψουν θέματα σχετικά με την ανάθεση για διαχείριση χαρτοφυλακίου ή διαχείριση κινδύνων σε Βρετανικές εταιρείες εάν δεν υπάρξουν συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ των 27 Κ-Μ και του Ηνωμένου Βασιλείου),
- Trade Repositories (δυσνητική ανωμαλία στην υποβολή αναφορών συναλλαγών επί παραγώγων)
- αποθετήρια (μη εκκαθάριση Ιρλανδικών τίτλων που σήμερα εκκαθαρίζονται στο Βρετανικό αποθετήριο),
- εταιρείες αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας (αξιολογήσεις που εκδίδονται από Βρετανικές CRAs δεν θα είναι επιλέξιμες βάσει του Κανονισμού που διέπει τις CRAs) και

- διαχειριστές εναλλακτικών επενδύσεων (Βρετανικοί διαχειριστές θα γίνουν non-EU AIFMs, με συνακόλουθη απώλεια διαβατηρίου για διάθεση σε ευρωπαίους επαγγελματίες επενδυτές).

Ο κίνδυνος από το Brexit αποτελεί κεντρικό θέμα και για τους κεντρικούς εκκαθαριστές στην Ευρώπη. Ειδικότερα, εμπόδια στην πρόσβαση των Ευρωπαίων αντισυμβαλλόμενων σε UK CCPs, όπως επίσης Βρετανών αντισυμβαλλομένων σε EU27 CCPs μειώνει το σύνολο των κεφαλαίων που είναι διαθέσιμα για κεντρική εκκαθάριση για ευρωπαϊκές εταιρείες, με αρνητική επίπτωση στη ρευστότητα και στην αποτελεσματικότητα του netting.

Έχουν ληφθεί ενέργειες για να περιορίσουν τον κίνδυνο των διαταραχών στην κεντρική εκκαθάριση και την αποφυγή αρνητικών επιπτώσεων στην χρηματοπιστωτική σταθερότητα στην ΕΕ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθέτησε ήδη από το Δεκέμβριο του 2018 προσωρινή και υπό προϋποθέσεις απόφαση ισοδυναμίας, θεωρώντας ότι το θεσμικό πλαίσιο που υφίσταται στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι ισοδύναμο με εκείνο της ΕΕ. Στις 19 Δεκεμβρίου 2019 η ESMA εξέφρασε την υποστήριξή της για την συνεχή πρόσβαση σε UK CCPs και ως εκ να αναγνωρίσει τα UK CCPs και να υιοθετήσει αποφάσεις αναγνώρισης έγκαιρα.¹ Οι ημέρες που ακολουθούν δεν αφήνουν περιθώρια επανάπαυσης για όλους τους συμμετέχοντες στις αγορές κεφαλαίου και τις εποπτικές αρχές, καθώς το τοπίο εξακολουθεί να είναι ρευστό ως προς τις επικείμενες εξελίξεις.

Η New Financial αποτελεί μια δεξαμενή σκέψης (think tank) που πιστεύει ότι η Ευρώπη χρειάζεται μεγαλύτερες και καλύτερες αγορές κεφαλαίου, ώστε να συνδράμουν στην ανάπτυξη και την ευημερία των πολιτών της. Η New Financial εξέδωσε τον Οκτώβριο του 2019 επικαιροποιημένη έκθεση για τις επιπτώσεις του Brexit, την οποία μπορείτε να βρείτε στον σύνδεσμο: <https://newfinancial.org/wp-content/uploads/2019/10/2019.10-Update-on-the-impact-of-Brexit-New-Financial-FINAL.pdf>

Παρατίθενται ακολούθως μερικά από τα καλύτερα σημεία της έκθεσης:

- Έχουν εντοπισθεί περισσότερες από 330 εταιρείες που απάντησαν στο Brexit με μετεγκατάσταση μέρους των δραστηριοτήτων τους, μετακίνηση του προσωπικού τους ή ίδρυση νέων εταιρειών στην ΕΕ. Αυτό σημαίνει αύξηση κατά 63 εταιρείες ή 23% από την έκδοση της προηγούμενης έκθεσής της New Financial το Μάρτιο του 2019.
- Το Δουβλίνο έχει τα πρωτεία στην προσέλκυση εταιρειών από το Ηνωμένο Βασίλειο με 115 εταιρείες να επιλέγουν την Ιρλανδική πρωτεύουσα, ως μετά Brexit έδρα τους. Αυτό αντιπροσωπεύει σχεδόν το 30% όλων των μετακινήσεων. Ακολουθεί το Λουξεμβούργο με 71 εταιρείες, το Παρίσι με 69, η Φρανκφούρτη με 45 και το Άμστερνταμ με 40 εταιρείες. Κανένα χρηματοπιστωτικό κέντρο δεν φαίνεται να έχει κυριαρχήσει στις μετεγκαταστάσεις, καθώς πολλές εταιρείες σκόπιμα επιλέγουν να σπάσουν τις επιχειρηματικές δραστηριότητές τους και να επιλέξουν διαφορετικές πόλεις ως κόμβους για διαφορετικές διευθύνσεις τους.
- Για την περίπτωση εξόδου του Ηνωμένου Βασιλείου με συμφωνία η New Financial δεν προσδοκά ότι οι εταιρείες θα αναστρέψουν τις αποφάσεις τους, αν και η μετεγκατάσταση αυτή καθαυτή θα σημειώσει κάποια παύση: οι εταιρείες θα περιμένουν μέχρι να υπάρχει αποσαφήνιση του τί τελικά

¹ <https://www.esma.europa.eu/press-news/esma-news/esma-ready-review-uk-ccps%E2%80%99-and-csds%E2%80%99-recognition-applications-no-deal-brexit>

θα είναι το Brexit, βάσει των συμφωνηθέντων, πριν λάβουν τις τελικές αποφάσεις τους περί το τέλος του 2020.

Με την πάροδο του χρόνου η *New Financial* αναμένει ότι θα αυξηθούν οι αριθμοί των κορυφαίων εταιρειών, του προσωπικού και της επιχειρηματικής δραστηριότητας, καθώς θα έχει ολοκληρωθεί το Brexit και θα εκπνέουν οι προσωρινές διευθετήσεις μεταξύ ΕΕ και Ηνωμένου Βασιλείου, οπότε και οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα απαιτούν από τις εταιρείες να αυξήσουν την ουσία της τοπικής λειτουργίας και παρουσίας τους στις λοιπές ευρωπαϊκές χώρες.

• **Εξελίξεις των αγορών κεφαλαίου**

Οι συνεχιζόμενες πιέσεις στα βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της παγκόσμιας οικονομίας, η εδραίωση του περιβάλλοντος χαμηλών επιτοκίων, οι εντάσεις στο διεθνές εμπόριο και η γενικότερη γεωπολιτική αστάθεια των τελευταίων ετών είναι παράγοντες που μεταξύ άλλων επηρέασαν τις διεθνείς χρηματοπιστωτικές αγορές και τις αγορές εμπορευμάτων. Ως απάντηση στα μακροοικονομικά δεδομένα οι κεντρικές τράπεζες προσαρμόσαν τη νομισματική πολιτική τους. Η *Federal Reserve* στις ΗΠΑ μείωσε το βασικό επιτόκιο, ενώ το Νοέμβριο του 2019 η ΕΚΤ ξεκίνησε εκ νέου το πρόγραμμα αγοράς τίτλων (20 δις ευρώ μηνιαίως) που είχε διακόψει σε προγενέστερο στάδιο και προέβη επίσης σε μείωση του βασικού επιτοκίου. Παράλληλα, ξεκίνησε η εκδήλωση της ανάγκης και για δημοσιονομική παρέμβαση, κατά το δυνατόν, καθώς και υλοποίησης άλλων πολιτικών προς υποστήριξη της ανάπτυξης. Επιπροσθέτως, συνεχίστηκε η ένταση στις σχέσεις μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών και της Κίνας επί θεμάτων εμπορίου και τεχνολογίας και εντάθηκαν τα γεωπολιτικά προβλήματα που σχετίζονται με την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ε.Ε. (Brexit) και τις κατά τόπους συνεχιζόμενες γεωπολιτικές συρράξεις.

Το πρώτο εξάμηνο του 2019, οι διεθνείς χρηματιστηριακές αγορές μετοχών παρουσίασαν αύξηση σε σχέση με το 2018, οφειλόμενη κυρίως στο περιβάλλον των χαμηλών επιτοκίων και στηριζόμενη στις επενδυτικές προσδοκίες αναφορικά με την αναμενόμενη υποστηρικτική νομισματική πολιτική των κύριων κεντρικών τραπεζών. Στη συνέχεια του έτους ακολούθησαν εκ νέου αναταράξεις στις βασικές σχέσεις του διεθνούς εμπορίου (όπως η αύξηση δασμών από τις ΗΠΑ) αυξάνοντας τη μεταβλητότητα των τιμών των μετοχών αλλά και εμφανίζοντας σημαντικές πιέσεις σε αυτές στα μέσα του 2019. Στο τέλος του έτους η παγκόσμια εικόνα των τιμών των μετοχών διαμορφώθηκε σε υψηλότερα επίπεδα από την αρχή του έτους. Γενικότερα, κατά το 2019 τόσο οι ευρωπαϊκές αγορές μετοχών όσο και εκείνες στις ΗΠΑ και στην Ιαπωνία σημείωσαν έντονη άνοδο τιμών, ενώ οι δείκτες μεταβλητότητας (*VIX US* και *VSTOXX EU*) κινήθηκαν γενικά σε χαμηλότερα επίπεδα από το μέσο όρο πενταετίας. Αναφορικά με την επί μέρους εξέλιξη των τιμών στις ευρωπαϊκές αγορές μετοχών, αξιοσημείωτη είναι η μικρότερη αύξηση στις τραπεζικές μετοχές σε σχέση με τους άλλους τομείς (μη τραπεζικός τομέας, κλάδος ασφαλειών και χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών) καθ' όλο το 2019, που αντικατοπτρίζει τη γενικότερη μείωση στην οικονομική δραστηριότητα και το περιβάλλον χαμηλών επιτοκίων.

Ειδικότερα, στις ευρωπαϊκές αγορές, άνοδο παρουσίασαν, ενδεικτικά, ο δείκτης *Euronext 100* (24,85%), ο *FTSE100* (12,11%), ο *Dax Performance Index* (25,48%) και ο *CAC40* (26,37%). Επίσης, ο δείκτης *STOXX Europe600* (23,16%) και ο *FTSE EURO TOP 100* (21,90%). Αντίστοιχα, στις αγορές των ΗΠΑ, ο δείκτης *Nasdaq*

αυξήθηκε κατά 35,28% και ο Dow Jones Industrial Average κατά 22,3,4, ενώ ο S&P500 παρουσίασε άνοδο κατά 28,9%. Ομοίως, αυξήθηκαν οι δείκτες τιμών στις ασιατικές αγορές, όπως, ενδεικτικά, ο δείκτης FTSE China A50 (38,47%), ο Topix Ιαπωνίας (15,21%), ο Hang Seng (9,07%) και ο σύνθετος δείκτης της Σανγκάης (22,30%).

Από την άλλη πλευρά, κατά τη διάρκεια του 2019 αρνητικές επιδόσεις εμφάνισαν οι δείκτες κυρίως κάποιων αναδυομένων αγορών. Ενδεικτικά αναφέρονται οι δείκτες του Χρηματιστηρίου της Dhaka, ο οποίος παρουσίασε πτώση κατά 17,32% και του Santiago στη Χιλή, ο οποίος σημείωσε πτώση κατά 9,85%. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση αρνητικές επιδόσεις είχαν οι δείκτες του Χρηματιστηρίου της Κύπρου με μείωση κατά 2,56% και του Λουξεμβούργου με μείωση κατά 2,11%.

Το μέγεθος της αγοράς μετοχών αυξήθηκε σε παγκόσμιο επίπεδο. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Διεθνούς Ομοσπονδίας Χρηματιστηρίων (World Federation of Exchanges), η συνολική χρηματιστηριακή αξία των εισηγμένων μετοχικών τίτλων διεθνώς ήταν 91,8 τρις. δολάρια ΗΠΑ, σημειώνοντας ετήσια αύξηση κατά 20%, περίπου. Σε όρους κεφαλαιοποίησης, τα μεγαλύτερα χρηματιστήρια μετοχών διεθνώς ήταν αυτά της Νέας Υόρκης με κεφαλαιοποίηση 23,3 τρις. δολάρια ΗΠΑ (ετήσια αύξηση κατά 12,81% έναντι του 2018), του Nasdaq με κεφαλαιοποίηση 13 τρις. δολάρια ΗΠΑ (ετήσια αύξηση κατά 33,26%), του Τόκυο με κεφαλαιοποίηση 6,2 τρις. δολάρια ΗΠΑ (ετήσια αύξηση κατά 16,88%), της Σανγκάης με κεφαλαιοποίηση 5 τρις. δολάρια ΗΠΑ (ετήσια αύξηση κατά 30,27%) και του Χονγκ Κονγκ με κεφαλαιοποίηση 4,9 τρις. δολάρια ΗΠΑ (ετήσια αύξηση κατά 28,28%).

Η συνολική συναλλακτική δραστηριότητα επί μετοχών μειώθηκε σε παγκόσμιο επίπεδο. Συγκεκριμένα, η αξία συναλλαγών επί μετοχών, όπως αποτυπώθηκε στο ηλεκτρονικό βιβλίο εντολών, ήταν 86,78 τρις. δολάρια ΗΠΑ, σημειώνοντας ετήσια μείωση κατά -10,86%. Τα χρηματιστήρια με τη μεγαλύτερη ετήσια αξία συναλλαγών ήταν αυτό του Nasdaq (15,9 τρις. δολάρια ΗΠΑ και ετήσια μείωση κατά -5,24%), της Νέας Υόρκης (12,25 τρις. δολάρια ΗΠΑ και ετήσια μείωση κατά -36,67%), της Σενζέν (11,5 τρις. δολάρια ΗΠΑ και ετήσια αύξηση κατά 81,97%) και της Σανγκάης (7,93 τρις. δολάρια ΗΠΑ με ετήσια αύξηση 35,88%).

Αύξηση παρουσίασαν και οι δείκτες διεθνούς διασύνδεσης των αγορών (market interconnectedness). Σύμφωνα με αναλύσεις της ESMA, υπάρχουν ενδείξεις ότι, τα τελευταία χρόνια, οι παράγοντες που επηρεάζουν τη μεταβλητότητα τιμών για τις ευρωπαϊκές μετοχές, μπορεί να αναζητηθούν και στις επικρατούσες συνθήκες στο παγκόσμιο εμπόριο και ενδεχομένως λιγότερο στις προσδοκίες νομισματικής πολιτικής. Υπό το πρίσμα αυτό, οι αγορές μετοχών οι οποίες είναι περισσότερο εκτεθειμένες στις εμπορικές σχέσεις Κίνας- ΗΠΑ, εμφάνισαν μειωμένες επιδόσεις σε σχέση με τις υπόλοιπες αγορές, καθ' όλο το 2019.

Η συνολική αξία αντληθέντων κεφαλαίων παγκοσμίως (μέσω έκδοσης νέων και διάθεσης ήδη εκδοθέντων μετοχικών τίτλων) ανήλθε σε 778,62 δισ. δολάρια ΗΠΑ, από τα οποία τα 211,3 δισ. δολάρια ΗΠΑ αντλήθηκαν μέσω αρχικής δημόσιας πρότασης, ενώ η άντληση κεφαλαίων από εταιρείες με μετοχές εισηγμένες προς διαπραγμάτευση ανήλθε σε 567,3 δισ. δολάρια ΗΠΑ. Τα Χρηματιστήρια όπου σημειώθηκε η μεγαλύτερη αξίας άντληση κεφαλαίων μέσω αρχικής δημόσιας πρότασης είναι το Χρηματιστήριο του Χονγκ Κονγκ (40 δισ. δολάρια ΗΠΑ), το Χρηματιστήριο της Σαουδικής Αραβίας (26,7 δισ. δολάρια ΗΠΑ), το Χρηματιστήριο της Σανγκάης (26,5 δισ. δολάρια ΗΠΑ) και το Χρηματιστήριο Nasdaq (26,15 δισ. δολάρια ΗΠΑ). Αντίστοιχα, τα χρηματιστήρια με τη μεγαλύτερη αξία αντληθέντων κεφαλαίων από ήδη εισηγμένες εταιρείες είναι το Χρηματιστήριο της Χιλής (109 δισ. δολάρια ΗΠΑ), της Σενζέν (57,4 δισ. δολάρια ΗΠΑ), της Νέας Υόρκης (54,2 δισ. δολάρια ΗΠΑ), της Σανγκάης (48,3 δισ. δολάρια ΗΠΑ) και το Euronext (42,3 δισ. δολάρια ΗΠΑ). Επιπλέον,

ο αριθμός εταιρειών των οποίων οι μετοχές εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση για πρώτη φορά ανήλθε σε 2.466. Από αυτές, οι 1.345 πραγματοποίησαν αρχική δημόσια προσφορά ενώ οι υπόλοιπες 1.121 πραγματοποίησαν εισαγωγή μέσω άλλων μηχανισμών (π.χ. συγχώνευση, εισαγωγή ήδη εκδοθέντων μετοχικών τίτλων). Τα Χρηματιστήρια με το μεγαλύτερο αριθμό εισαγωγών μέσω αρχικής δημόσιας προσφοράς είναι το Χρηματιστήριο του Χονγκ Κονγκ (161 εισαγωγές), το Χρηματιστήριο Nasdaq (145 εισαγωγές) και το Χρηματιστήριο της Σαγκάης (123 εισαγωγές). Το Χρηματιστήριο της Σαγκάης ήταν το Χρηματιστήριο με το μεγαλύτερο αριθμό εισαγωγών μέσω μηχανισμών διαφορετικών από αρχική δημόσια προσφορά (719 εισαγωγές).

Η επενδυτική δραστηριότητα μέσω της συμμετοχής σε διαπραγματεύσιμα επενδυτικά κεφάλαια (investment funds) παρουσίασε μεικτή εικόνα. Σύμφωνα με στοιχεία της WFE, το Δεκέμβριο 2019, ο αριθμός των υπό διαπραγμάτευση επενδυτικών κεφαλαίων ανήλθε σε 16.542, σημειώνοντας ετήσια μείωση κατά -26%, περίπου, ενώ η συνολική αξία συναλλαγών ανήλθε σε 291,2 δισ. δολάρια ΗΠΑ σημειώνοντας αύξηση κατά 30%. Αντίστοιχα, ο αριθμός των διαπραγματεύσιμων κεφαλαίων ETF ανήλθε σε 10.232 στο τέλος του έτους (ετήσια μείωση -14,34%) ενώ η συνολική αξία συναλλαγών ανήλθε σε 12,2 δισ. δολάρια ΗΠΑ (ετήσια μείωση -25,91%).

Σε παγκόσμιο επίπεδο, η συνολική αξία των νέων ομολογιακών εκδόσεων παρουσίασε μείωση κατά 24% περίπου και ανήλθε σε 6,5 τρισ. δολάρια ΗΠΑ. Η μεγαλύτερη εκδοτική δραστηριότητα σημειώθηκε στα Χρηματιστήρια του Λουξεμβούργου (1,35 τρισ. δολάρια ΗΠΑ), της Κόστα Ρίκα (818,3 δισ. δολάρια ΗΠΑ), του Γιοχάνεσμπουργκ (544 δισ. δολάρια ΗΠΑ), της Κορέας (522,5 δισ. δολάρια ΗΠΑ) και του Λονδίνου (LSE Group) (516 δισ. δολάρια ΗΠΑ).

Χαρακτηριστικό είναι ότι κατά τη διάρκεια του 2019, σημειώθηκε γενική τάση μείωσης των αποδόσεων των κρατικών τίτλων, κυρίως στην Ευρώπη, οι οποίες σε ορισμένες χώρες έλαβαν αρνητικό πρόσημο. Η σημαντική μείωση στις διαφορές αποδόσεων των τιμών των ομολόγων (κρατικών και μη) ως προς τους τίτλους αναφοράς (spreads) αναζωπύρωσε τις στρατηγικές αναζήτησης αποδόσεων (search for yield) συνοδευόμενη από μείωση στη μέση ποιότητα των ομολόγων τα τελευταία χρόνια. Ενδεικτικά, η απόδοση στο δεκαετές ομόλογο του γερμανικού Δημοσίου έλαβε αρνητικές τιμές από τον Απρίλιο του 2019 (-0,04%) και διαμορφώθηκε στο τέλος του έτους στο -0,30 % από +0,13% στην αρχή του έτους. Από τα μέσα του έτους (Ιούλιο έως και Νοέμβριο 2019) αρνητικές εμφανίστηκαν και οι αποδόσεις στα γαλλικά κρατικά ομόλογα (10ετούς διάρκειας). Στο τέλος του 2019 αρνητικές αποδόσεις είχαν οι κρατικοί δεκαετείς τίτλοι και στην Ολλανδία, Βέλγιο, Αυστρία, Φινλανδία, Λουξεμβούργο και Δανία. Ωστόσο, μετά την ανακοίνωση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα το Σεπτέμβριο του 2019 για την επανεκκίνηση του προγράμματος αγοράς τίτλων, οι αποδόσεις στα κρατικά και εταιρικά ομόλογα παρουσίασαν τάσεις μετριασμού της έντονα πτωτικής πορείας που είχαν εμφανίσει από την αρχή του έτους. Η καμπύλη αποδόσεων για τα γερμανικά κρατικά ομόλογα στο τέλος του έτους εμφανίστηκε ήπια ανοδική ιδίως μετά τους τίτλους πενταετούς διάρκειας, παραμένοντας εν τούτοις, σε αρνητικές αποδόσεις έως και τους εικοσαετείς τίτλους. Ήπια ανοδική ήταν και η αντίστοιχη καμπύλη για τα αμερικανικά κρατικά ομόλογα, παραμένοντας ωστόσο για όλες τις διάρκειες τίτλων σε επίπεδα πάνω από το 1,5%.

Αναφορικά με την ποιότητα των εταιρικών ομολόγων στην ΕΕ, κατά το 2019 συνεχίστηκε η αύξηση του μεριδίου ομολόγων χαμηλότερης πιστοληπτικής αξιολόγησης, η οποία έχει ξεκινήσει από τα προηγούμενα έτη. Με βάση τα πιο πρόσφατα στοιχεία του 2019, τα ομόλογα με πιστοληπτική διαβάθμιση κατώτερη ή ίση της

«BBB» αντιστοιχούν περίπου στο 50% των υφιστάμενων τίτλων, ενώ τα ομόλογα «AAA» μόλις στο 5%. Μειωμένη εμφανίστηκε, ωστόσο, η έκδοση των υβριδικών τίτλων το 2019. Ας σημειωθεί και η περιορισμένη μεν, αλλά σταθερή αύξηση των ομολόγων βιώσιμης ανάπτυξης (*green bonds*), η οποία στο τέλος του 2019 αντιστοιχούσε σε εκδόσεις 270 δισ. ευρώ (έναντι λιγότερο από 200 δισ. ευρώ στο τέλος του 2018 και μόλις 20 δισ. ευρώ στο τέλος του 2014,) η οποία αντανakλά και τη νέα τάση επιλογής επενδύσεων σε τίτλους που υποστηρίζουν τους στόχους της αειφορίας και των βιώσιμων δραστηριοτήτων. Ειδικότερα, οι εκδόσεις τέτοιων ομολόγων στο τέλος του έτους ήταν μόνο 2% της ευρωπαϊκής αγοράς εταιρικών ομολόγων (με μικρότερη ωστόσο ρευστότητα και με πιστοληπτική αξιολόγηση «Α» ή άνω, στο 75% αυτών) αλλά υπάρχουν ενδείξεις (με βάση τον *ESG Leaders index*) ότι οι μετοχές που αντανakλούν βιώσιμες δραστηριότητες είχαν υψηλότερες αποδόσεις από τις συμβατικές κατά την τελευταία διετία.

Κατά τη διάρκεια του 2019, στις αντλήσεις κεφαλαίων μέσω έκδοσης τίτλων στην Ευρώπη, πρωτοστάτησε η διάθεση εταιρικών ομολόγων υψηλής πιστοληπτικής βαθμολόγησης (*corporate bond investment grade*) στην οποία αφορά το 44% των συνολικών εκδόσεων ομολόγων (εταιρικών, κρατικών και καλυμμένων), μετοχών και άλλων υβριδικών προϊόντων. Το αντίστοιχο ποσοστό για τα κρατικά ομόλογα ανήλθε στο 22%, για τα εταιρικά ομόλογα υψηλής απόδοσης στο 12% και για τις αρχικές δημόσιες εγγραφές μόλις στο 1% (και 4% εάν πρόκειται για μετέπειτα διάθεση μετοχών). Το 2019 η συνολική αξία εκδοθέντων τίτλων για άντληση κεφαλαίων στην Ευρώπη ανήλθε στα 1.847,3 δισ. ευρώ.

Γενικότερα, το ποσοστό χρηματοδότησης μη χρηματοοικονομικών εταιριών στην Ευρώπη μέσω των κεφαλαιαγορών συνέχισε να αυξάνεται και κατά το 2019 με μικρότερο όμως ρυθμό. Η δραστηριότητα τιτλοποίησης έδειξε σημάδια ανάκαμψης, αλλά δεν σημειώθηκε μεγάλη στροφή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων προς μη τραπεζική χρηματοδότηση, ενώ η ρευστότητα στις διαπραγματευόμενες μετοχές των εταιριών αυτών παρέμεινε περιορισμένη.

Ελληνική κεφαλαιαγορά

Η πορεία της ελληνικής κεφαλαιαγοράς το 2019 χαρακτηρίστηκε από α) την αύξηση της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας των μετοχών, με άνοδο στις αποδόσεις των βασικών και κλαδικών δεικτών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΧΑ), β) την αύξηση της συναλλακτικής δραστηριότητας στην Αγορά Αξιών και την Εναλλακτική Αγορά αλλά και τη μείωση στην Αγορά Παραγώγων του ΧΑ, γ) την αύξηση της εκδοτικής δραστηριότητας στους μακροπρόθεσμους ομολογιακούς τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου και την αισθητή μείωση των αποδόσεών τους, δ) την ενίσχυση της εκδοτικής δραστηριότητας σε εταιρικούς τίτλους (μετοχικούς και ομολογιακούς) και ε) την καταγραφή καθαρών εισροών και αύξησης στη συνολική αξία ενεργητικού και στις αποδόσεις σε όλες τις κατηγορίες αμοιβαίων κεφαλαίων (εκτός των αμοιβαίων κεφαλαίων χρηματαγοράς).

Αναφορικά με την αγορά ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, οι αποδόσεις στις περισσότερες διάρκειες διαμορφώθηκαν στο τέλος του 2019 σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με το τέλος του 2018, με τη (μέση μηνιαία) απόδοση του δεκαετούς ομολόγου αναφοράς, να διαμορφώνεται στο 1,42 έναντι 4,28% τον Δεκέμβριο του 2018.

Με βάση τα στατιστικά στοιχεία του συστήματος παρακολούθησης συναλλαγών επί τίτλων με λογιστική μορφή της Τράπεζας της Ελλάδος, η ονομαστική αξία των συναλλαγών δευτερογενούς αγοράς επί τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου παρουσίασε αύξηση σε ετήσια βάση (32,27%) και διαμορφώθηκε στα 365 δισ. ευρώ έναντι 275,96 δισ. ευρώ το 2018. Η μέση μηνιαία ονομαστική αξία συναλλαγών ανήλθε σε 30,42 δισ. ευρώ έναντι 23 δισ. ευρώ το 2018. Η αξία συναλλαγών στην Ηλεκτρονική Δευτερογενή Αγορά Τίτλων (ΗΔΑΤ), ανήλθε σε 8,54 δισ. ευρώ έναντι 5 δισ. ευρώ το 2018.

Στην πρωτογενή αγορά μακροπρόθεσμων τίτλων έλαβαν χώρα οκτώ κοινοπρακτικές και ειδικές εκδόσεις ύψους 12,8 δισ. ευρώ έναντι μίας ειδικής έκδοσης ύψους 3 δισ. ευρώ το 2018. Όσον αφορά στην έκδοση εντόκων γραμματίων, το 2019 αντλήθηκαν συνολικά 27,86 δισ. ευρώ έναντι 35 δισ. ευρώ το 2018. Το μέσο σταθμικό κόστος δανεισμού διαμορφώθηκε σε 1,7% έναντι 1,4% το 2018.

Αναφορικά με την αγορά κινητών αξιών, σύμφωνα με στοιχεία του ΧΑ, το 2019, η συνολική χρηματιστηριακή αξία των μετοχών εισηγμένων προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών παρουσίασε σημαντική αύξηση κατά 36,39% σε ετήσια βάση, φθάνοντας τον Δεκέμβριο τα 61.217,27 εκατ. ευρώ έναντι 44.884,04 εκατ. στο τέλος του 2018. Η υψηλότερη τιμή της (μηνιαία στοιχεία) καταγράφηκε στο τέλος Δεκεμβρίου (61.217,27 εκατ. ευρώ) και η χαμηλότερη στο τέλος Ιανουαρίου (47.098,54 εκατ. ευρώ). Ο λόγος της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας ως προς το ΑΕΠ διαμορφώθηκε στο τέλος του 2019 σε 32,66% έναντι 24,18% στο τέλος του 2018 και 30,27% το 2017. Τέλος, η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών εισηγμένων προς διαπραγμάτευση στην Εναλλακτική Αγορά του ΧΑ διαμορφώθηκε στο τέλος του 2019 στα 145,04 εκατ. ευρώ έναντι 107,73 εκατ. ευρώ στο τέλος 2018, καταγράφοντας ετήσια αύξηση κατά 34,63%.

Ο Γενικός Δείκτης Τιμών του ΧΑ έφθασε στο τέλος του 2019 τις 916,67 μονάδες έναντι 613,30 μονάδων, σημειώνοντας αύξηση κατά 49,47% σε ετήσια βάση. Ανοδικά σε ετήσια βάση κινήθηκαν όλοι οι βασικοί χρηματιστηριακοί δείκτες. Τη μεγαλύτερη ετήσια απόδοση κατέγραψε ο δείκτης FTSE/ΧΑ-ΧΑΚ (101,34%) ακολουθούμενος από το Δείκτη Τιμών Μεσαίας & Μικρής Κεφαλαιοποίησης Χ.Α. (49,84%). Ανοδική ήταν και η πορεία των κλαδικών δεικτών. Ο δείκτης FTSE/ΧΑ Τράπεζες σημείωσε τη μεγαλύτερη αύξηση (101,34%) ακολουθούμενος από το δείκτη FTSE/ΧΑ Πρώτες Ύλεις (96,84%).

Η μηνιαία μεταβλητότητα των τιμών των μετοχών υπό διαπραγμάτευση στην κατηγορία της Κύριας Αγοράς του ΧΑ διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο το 2019 στο 11,79% έναντι 11,30% το 2018. Η υψηλότερη τιμή της για το έτος καταγράφηκε τον Ιούλιο (15,57%) ενώ η χαμηλότερη Φεβρουάριο (8,81%).

Η συναλλακτική δραστηριότητα στην Αγορά Αξιών του ΧΑ παρουσίασε αύξηση. Πιο συγκεκριμένα, η αξία συναλλαγών σε όλους τους τίτλους διαμορφώθηκε το 2019 στα 16.618 εκατ. ευρώ καταγράφοντας ετήσια αύξηση 19,91% περίπου. Ειδικότερα, η αξία συναλλαγών σε όλους τους μετοχικούς τίτλους για το έτος ανήλθε σε 16.384,53 εκατ. ευρώ έναντι 13.697,44 εκατ. ευρώ το 2018, σημειώνοντας ετήσια άνοδο κατά 19,62% ενώ η αξία συναλλαγών στους ομολογιακούς τίτλους κατέγραψε σημαντική άνοδο (50,85%), διαμορφούμενη στα 238,66 εκατ. ευρώ έναντι 158,21 εκατ. ευρώ το 2018. Η μέση μηνιαία αξία συναλλαγών στους μετοχικούς τίτλους διαμορφώθηκε στα 1,365,38 εκατ. ευρώ έναντι 1,141,45 εκατ. ευρώ το 2018. Τέλος, η αξία συναλλαγών στην Εναλλακτική Αγορά του ΧΑ ενισχύθηκε σημαντικά κατά 184,94% σε ετήσια βάση και ανήλθε στα 5,13 εκατ. ευρώ έναντι 1,80 εκατ. ευρώ το 2018.

Αναφορικά με το επίπεδο ρευστότητας για το 2019, η (σταθμισμένη με την αξία) μέση μηνιαία απόκλιση (spread) τιμών των συναλλαγών μειώθηκε στο 3,47% έναντι 4,19% το 2018. Επιπλέον, η μέση κυκλοφοριακή ταχύτητα για τις μετοχές της Κύριας Αγοράς αυξήθηκε και διαμορφώθηκε κατά μέσο μηνιαίο όρο στο 0,106% έναντι 0,085% το 2018. Οι τιμές παρουσίασαν έντονη αύξηση κατά το δεύτερο τρίμηνο με την υψηλότερη τιμή να καταγράφεται το Μάιο (0,163%) και τη χαμηλότερη τον Ιανουάριο (0,070%).

Η συμμετοχή των αλλοδαπών επενδυτών στη συνολική κεφαλαιοποίηση της Αγοράς Αξιών του ΧΑ αυξήθηκε σε ετήσια βάση και διαμορφώθηκε στο 66,35% έναντι 63,26% το 2018, κυρίως εξαιτίας της αύξησης του ποσοστού συμμετοχής των Χρηματοοικονομικών εταιρειών (43,44% το 2019 έναντι 39,93% το 2018). Το 2019, οι αλλοδαποί επενδυτές ήταν αγοραστές με εισροές που έφθασαν τα 274,5 εκατ. ευρώ έναντι εισροών 252,52 εκατ. ευρώ το 2018. Η συμμετοχή των ημεδαπών επενδυτών (περιλαμβανομένου του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας-ΤΧΣ) διαμορφώθηκε στο 33,62% έναντι 36,70% το 2018. Από τις κατηγορίες ημεδαπών επενδυτών με το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής, μείωση παρουσίασε η συμμετοχή των Ιδιωτών Επενδυτών (14,86% έναντι 17,45% το 2018) ενώ αυξήθηκε η συμμετοχή του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) (3,64% έναντι 2,04% το 2018). Οι ημεδαποί επενδυτές εμφανίστηκαν πωλητές το 2019 με εκροές ύψους 274,51 εκατ. ευρώ έναντι 252,84 εκατ. ευρώ εκροών το 2018. Σημαντική είναι η αύξηση του μέσου μηνιαίου αριθμού ενεργών μερίδων σε 21.292 έναντι στις 17.106 μερίδων το 2018.

Η εκδοτική δραστηριότητα μετοχικών τίτλων κινήθηκε ανοδικά σε σχέση με το 2018. Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκαν οκτώ αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου (ΑΜΚ) με έκδοση νέων μετοχών από εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες έναντι έξι το 2018 και δύο ΑΜΚ λόγω συγχώνευσης έναντι μίας το 2018. Ωστόσο, δεν πραγματοποιήθηκε ΑΜΚ μέσω δημόσιας προσφοράς με εισαγωγή μετοχών προς διαπραγμάτευση για πρώτη φορά ενώ είχε πραγματοποιηθεί μία το 2018. Το σύνολο των αντληθέντων κεφαλαίων από τις προαναφερθείσες αυξήσεις ανήλθε σε 976,18 εκατ. ευρώ έναντι 298,88 εκατ. ευρώ το 2018. Τέλος, το 2019 έλαβαν χώρα τρεις εκδόσεις εταιρικών ομολογιακών τίτλων όπως και το 2018. Όλες οι εκδόσεις αφορούσαν κοινά ομολογιακά δάνεια, τα οποία εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση στην κατηγορία Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος της Αγοράς Αξιών του ΧΑ. Το συνολικό ποσό άντλησης κεφαλαίων από τις εκδόσεις εταιρικών ομολόγων έφθασε τα 525 εκατ. ευρώ έναντι 235 εκατ. ευρώ το 2018.

Αναφορικά με την αγορά παραγώγων, το 2019, η συναλλακτική δραστηριότητα διατήρησε την καθοδική τάση της τελευταίας διετίας. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΧΑ, ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών στα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (ΣΜΕ) και τα δικαιώματα επί μετοχών και δεικτών διαμορφώθηκε στα 41.895 συμβόλαια έναντι 56.008 συμβολαίων το 2018, παρουσιάζοντας ετήσια μείωση κατά 25,20%. Το μερίδιο αγοράς των ΣΜΕ επί μετοχών στο μέσο ημερήσιο όγκο συναλλαγών όλων των παραγώγων προϊόντων μειώθηκε φθάνοντας στο 93,31% από 94,74% το 2018, ενώ το αντίστοιχο μερίδιο για τα ΣΜΕ επί του δείκτη FTSE/ATHEX Large Cap αυξήθηκε στο 5,87% από 4,59% το 2018.

Ο μέσος μηνιαίος αριθμός κωδικών που πραγματοποίησαν συναλλαγές το 2019 αυξήθηκε στους 2.005 κωδικούς έναντι 1.925 κωδικών το 2018, με το αντίστοιχο ποσοστό επί του συνολικού αριθμού των κωδικών τελικού επενδυτή να αυξάνεται οριακά στο 5,64% έναντι 5,34% το 2018. Η αναλογία της αξίας συναλλαγών μελών προς την αξία συναλλαγών πελατείας για το σύνολο των προϊόντων της αγοράς παραγώγων μειώθηκε και διαμορφώθηκε περίπου στο 45:55 έναντι 51:49 το 2018.

Ο λόγος της αξίας συναλλαγών στην αγορά παραγώγων προς την αξία συναλλαγών στην υποκείμενη αγορά κινητών αξιών του ΧΑ μειώθηκε σε ετήσια βάση με τη μέση τιμή του να διαμορφώνεται στο 30% έναντι 34% το 2018. Τέλος, ο λόγος των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς προς τα δικαιώματα προαίρεσης πώλησης (*call:put ratio*) διαμορφώθηκε υπέρ των δικαιωμάτων πώλησης, με την τιμή του στο 0,98 ελαφρά αυξημένη έναντι του 0,94 το 2018.

Αναφορικά με τους φορείς της κεφαλαιαγοράς, το 2019, δραστηριοποιήθηκαν σαράντα έξι (46) εταιρίες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ) έναντι πενήντα πέντε (55) το 2018. Η συναλλακτική δραστηριότητα σε μετοχικούς τίτλους των ΑΕΠΕΥ στο Χρηματιστήριο Αθηνών το 2019 ανήλθε στα 26,12 δισ. ευρώ έναντι 21,01 δισ. ευρώ το 2018. Το μερίδιο των πέντε μεγαλύτερων σε συναλλακτική δραστηριότητα μελών του ΧΑ (εκ των οποίων τα τέσσερα πρώτα είναι ΑΕΠΕΥ) στη συνολική αξία συναλλαγών ανήλθε σε 62,91% έναντι 62,52% το 2018.

Το 2019, ο αριθμός των εταιριών διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ) παρέμεινε στις 14 εταιρίες. Ο συνολικός αριθμός των υπό διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων, επηρεαζόμενος από τη δημιουργία νέων κατηγοριών μεριδίων σε υφιστάμενα αμοιβαία κεφάλαια, κινήθηκε για άλλο ένα έτος ανοδικά, φθάνοντας στο τέλος του έτους τα 327 έναντι 316 αμοιβαίων κεφαλαίων το 2018. Τέλος, η συγκέντρωση στην ελληνική αγορά αμοιβαίων κεφαλαίων παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα, με τις πέντε μεγαλύτερες ΑΕΔΑΚ να έχουν υπό την διαχείρισή τους κεφάλαια αξίας 6,90 δισ. ευρώ (έναντι 5,30 δισ. ευρώ το 2018) τα οποία αποτελούσαν το 87,82%, του συνολικού ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων (87,41% το 2018).

Η συνολική αξία ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων αυξήθηκε κατά 29,13% σε ετήσια βάση και διαμορφώθηκε στο τέλος του 2019 στα 7,85 δισ. ευρώ έναντι 6,06 δισ. ευρώ το 2018. Ειδικότερα, αύξηση κατέγραψε το ενεργητικό όλων των επιμέρους κατηγοριών αμοιβαίων κεφαλαίων (εκτός του ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων διαχείρισης διαθεσίμων που κατέγραψε μείωση κατά -98,17% των ομολογιακών κατά 54,62%, των μετοχικών κατά 53,09%, των μικτών κατά 36,54%, των *funds of funds* κατά 12,62%, των σύνθετων κατά 52,07%. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1131 για τα αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς, τα αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης διαθεσίμων και τα διαχείρισης διαθεσίμων βραχυπρόθεσμης διάρκειας έχουν μετατραπεί σε ΑΚΧΑ Κυμαινόμενης ΚΑΕ των οποίων η αξία του ενεργητικού ανήλθε στα 336,02 εκατ. ευρώ.

Καθαρές εισροές καταγράφηκαν σε ετήσια βάση για το σύνολο των αμοιβαίων κεφαλαίων, οι οποίες έφθασαν τα 580,56 εκατ. ευρώ έναντι καθαρών εκροών ύψους 256,51 εκατ. ευρώ το 2018. Ως προς τις επιμέρους κατηγορίες αμοιβαίων κεφαλαίων, εκτός από τα αμοιβαία κεφάλαια χρηματαγοράς που παρουσίασαν καθαρές εκροές ύψους 785,78 εκατ. ευρώ, τα ομολογιακά παρουσίασαν εισροές ύψους 736,50 εκατ. ευρώ, τα μετοχικά 133,76 εκατ. ευρώ, τα μικτά 67,30 εκατ. ευρώ, τα *funds of funds* 13,22 εκατ. ευρώ και τα σύνθετα 79,45 εκατ. ευρώ.

Οι αποδόσεις όλων των κατηγοριών (πλην των αμοιβαίων κεφαλαίων χρηματαγοράς που σημείωσαν αρνητική απόδοση -96.93%) ήταν θετικές σε ετήσια βάση και είχαν ως ακολούθως: των ομολογιακών 10,78%, των μετοχικών 32,35%, των μικτών 22,57%, των μετοχικών *funds of funds* 19,22%, των μικτών *funds of funds* 11,81%, των ομολογιακών *funds of funds* 4,51%, και τέλος, των σύνθετων αμοιβαίων κεφαλαίων 11,69%.

Αναφορικά με τη νομοθετική πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που ξεκίνησε προ τριετίας για την αναθεώρηση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τις τρεις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (**ESAs/ESMA, EBA, EIOPA**) και το **ESRB**, ως προς τη σύγκλιση εποπτείας (*supervisory convergence*), το 2019 έλαβε χώρα ο τρίλογος μεταξύ των Ευρωπαϊκών θεσμών που κατέληξαν σε πολιτική συμφωνία στις 21 Μαρτίου του 2019 και το Νοέμβριο του 2019 ψηφίστηκε το κείμενο από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Σε σχέση με την ολοκλήρωση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών (**CMU**), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά το κλείσιμο του 2019 επεσήμανε τις κύριες προτεραιότητές της στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών στο χώρο της κεφαλαιαγοράς. Πρόκειται για την πράσινη χρηματοδότηση και τη βιώσιμη ανάπτυξη, τον τομέα FinTech - πληρωμές και κρυπτονομίσματα και τη διεύρυνση των δυνατοτήτων πρόσβασης των εταιριών σε χρηματοδότηση και ειδικότερα των *Μικρο – Μεσαίων Επιχειρήσεων* (**MME**).

Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του Σχεδίου Δράσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα **βιώσιμα χρηματοοικονομικά** (*Action Plan on sustainable finance*), στο τέλος του 2019 δημοσιεύτηκαν οι Κανονισμοί 2019/2088/ΕΚ και 2019/2089/ΕΚ οι οποίοι αφορούν αντίστοιχα α) τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις στον τομέα χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών σχετικά με την αειφορία και β) την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1011 (*benchmarks*) για τους δείκτες αναφοράς χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και τους δείκτες αναφοράς θετικού αντικτύπου άνθρακα. Παράλληλα, το Δεκέμβριο του 2019 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο συμφώνησαν επί της Οδηγίας που είχε προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την ενιαία ταξινόμηση των δραστηριοτήτων σε σχέση με την αειφορία (*Taxonomy*).

Ο τομέας FinTech - πληρωμές και κρυπτονομίσματα - και η μετάβαση σε μία ψηφιακή οικονομία, αποτελεί επίσης βασικό τομέα πολιτικής σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Όπως αναφέρεται και από την ίδια την ΕΕ, τα *Crypto-assets*, περιλαμβανομένων των *stablecoins* - μια μορφή κρυπτονομισμάτων η αξία των οποίων είναι καθορισμένη με την προσκόλληση τους στην αξία ενός άλλου περιουσιακού στοιχείου - παρουσιάζουν πολλές προκλήσεις. Αν και μπορούν να διευκολύνουν την προσφορά φθηνών και γρήγορων πληρωμών και να βοηθήσουν ώστε τα χρηματοοικονομικά προϊόντα και οι υπηρεσίες να είναι προσιτά σε όσο το δυνατόν ευρύτερη βάση, οι ψηφιακές τεχνολογίες παρουσιάζουν, ταυτόχρονα, σοβαρές προκλήσεις και καθιστούν αναγκαία την αντιμετώπιση ορισμένων ζητημάτων, όπως η ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, ο αθέμιτος ανταγωνισμός, η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, η προστασία της ιδιωτικής ζωής, η προστασία των καταναλωτών και οι πιθανές απειλές για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Σε αυτήν την κατεύθυνση προχώρησαν οι ενέργειες το 2019 με το σχετικό Σχέδιο Δράσης το οποίο επικεντρώνεται και στην ανάγκη δημιουργίας μιας Ψηφιακής Ενιαίας Αγοράς.

Όσον αφορά στις θεσμικές ενέργειες για την προώθηση της χρήσης των αγορών ανάπτυξης Μικρο – Μεσαίων Επιχειρήσεων κατά το 2019 ολοκληρώθηκαν οι διαβουλεύσεις στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την πρόταση Κανονισμού η οποία τροποποιεί τους κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 596/2014 (κατάχρηση αγοράς) και (ΕΕ) 2017/1129 (σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή κατά την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά). Η υιοθέτηση του εν λόγω Κανονισμού εντάσσεται στη γενικότερη πρωτοβουλία της Ένωσης Κεφαλαιαγορών

που έχει θέσει ως στόχο τη μείωση της εξάρτησης από τον τραπεζικό δανεισμό, τη διαφοροποίηση των πηγών χρηματοδότησης μέσω της αγοράς για όλες τις ΜΜΕ και την προώθηση της έκδοσης από αυτές ομολόγων και μετοχών σε δημόσιες αγορές λαμβάνοντας όμως υπόψη ότι το μέγεθος των εταιριών αυτών δεν θα πρέπει να αποτελεί εμπόδιο στην κανονιστική τους συμμόρφωση. Οι αγορές ανάπτυξης ΜΜΕ υιοθετήθηκαν στην Οδηγία MiFID II και στη συνέχεια η ΕΕ προχώρησε σε καταγραφή των εμποδίων που θέτει το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο στην εδραίωση των αγορών αυτών μέσω της εργασίας “Review of regulatory barriers for SME access to public markets” η οποία είχε ολοκληρωθεί το 2017. Σχετικά, είχε ήδη εκδοθεί στο τέλος του 2018 και ο τροποποιητικός κανονισμός της ΕΕ για την MiFID II ώστε να επιλυθούν τεχνικά ζητήματα για τη διευκόλυνση των αγορών ΜΜΕ.

Σημαντική ενέργεια σχετική με τις ως άνω εξελίξεις αποτελεί το πλαίσιο που πρότεινε η Επιτροπή το 2018 για τους παρόχους υπηρεσιών πληθοχρηματοδότησης (**crowdfunding**) ώστε η δραστηριότητα αυτή να αποτελέσει αντικείμενο στοχευμένης ενωσιακής δράσης δεδομένου ότι μέχρι τώρα οι πάροχοι υπηρεσιών πληθοχρηματοδότησης έχουν προσαρμόσει τα επιχειρηματικά μοντέλα τους σε πολύ διαφορετικά εθνικά πλαίσια και εξαρτώνται από την εφαρμογή υφιστάμενων ενωσιακών και εθνικών καθεστώτων από τις εθνικές αρμόδιες αρχές. Ο κύριος σκοπός των εξεταζόμενων ρυθμίσεων είναι να παράσχει στους παρόχους των εν λόγω υπηρεσιών τη δυνατότητα να υποβάλουν αίτηση για τη χορήγηση ευρωπαϊκού σήματος της ΕΕ που θα τους επιτρέπει να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους σε ολόκληρη την Ένωση υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Προβλέπεται επίσης καταγραφή τους στην ESMA. Το σχέδιο Κανονισμού ψηφίστηκε το Μάρτιο του 2019 από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και αναμένεται η ολοκλήρωσή του εντός του επόμενου έτους. Σε εξέλιξη βρίσκεται επίσης η ολοκλήρωση της οδηγίας ΕΕ για την τροποποίηση της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ (MiFID II) ώστε τα νομικά πρόσωπα που θα λαμβάνουν άδεια λειτουργίας ως πάροχοι υπηρεσιών πληθοχρηματοδότησης βάσει του κανονισμού που μόλις αναφέρθηκε, να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2014/65/ΕΕ.

Σχετικά με την **προληπτική εποπτεία επιχειρήσεων επενδύσεων**, το Νοέμβριο του 2019 εκδόθηκε η Οδηγία (ΕΕ) 2019/2034 της 27ης Νοεμβρίου 2019 που αφορούσε και την τροποποίηση των οδηγιών 2002/87/ΕΚ, 2009/65/ΕΚ, 2011/61/ΕΕ, 2013/36/ΕΕ, 2014/59/ΕΕ και 2014/65/ΕΕ, καθώς και ο Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2033 της 27ης Νοεμβρίου 2019 σχετικά με τις **απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας επιχειρήσεων επενδύσεων** και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, (ΕΕ) αριθ. 575/2013, (ΕΕ) αριθ. 600/2014 και (ΕΕ) αριθ. 806/2014. Οι επιχειρήσεις επενδύσεων διέπονται κυρίως από το πλαίσιο Οδηγίας και Κανονισμού MiFID II-MIFIR καθώς και από τις διατάξεις περί προληπτικής εποπτείας από το πλαίσιο για την κεφαλαιακή επάρκεια CRD4/CRR. Η ανασκόπηση του πλαισίου από την ΕΕ προσάρμοσε τις σχετικές ρυθμίσεις ώστε να λαμβάνεται υπόψη το μέγεθος και το είδος των επιχειρήσεων επενδύσεων με σκοπό την ενίσχυση του ανταγωνισμού αλλά και των διαθέσιμων επιλογών στους συμμετέχοντες. Παρέχεται επίσης ένα πλαίσιο για περισσότερο ευέλικτη διαχείριση των κινδύνων από τις επιχειρήσεις αυτές. Η νομοθετική προσαρμογή εντάσσεται στις επιδιώξεις της Ένωσης Κεφαλαιαγορών (CMU). Αναλυτικότερα, το 2019 ολοκληρώθηκαν οι διαβουλεύσεις επί των προτάσεων της ΕΕ για την αλλαγή στον τρόπο που υποχρεούνται οι επιχειρήσεις επενδύσεων, ανάλογα με το μέγεθος, το είδος και την εμπλεκόμενη πολυπλοκότητα, να αξιολογούν τους κινδύνους τους με σκοπό την απλοποίηση των προληπτικών κανόνων και τη διευκόλυνση του εποπτικού έργου. Για το σκοπό αυτό, οι επιχειρήσεις επενδύσεων διαχωρίζονται στις συστημικά σημαντικές και στις μη συστημικά σημαντικές. Οι πρώτες θα υπόκεινται σε όλες τις ρυθμίσεις που αφορούν και τα Πιστωτικά Ιδρύματα (CRD4/VRR) και όσον αφορά στη δραστηριοποίησή τους στις χώρες της τραπεζικής ένωσης, η

εποπτεία τους θα διενεργείται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τον Ενιαίο Μηχανισμό Εποπτείας (SSM). Οι μη συστημικά σημαντικές επιχειρήσεις επενδύσεων θα διαχωριστούν σε δύο κατηγορίες: οι μικρότερες επιχειρήσεις επενδύσεων που ενέχουν πιο περιορισμένους κινδύνους θα υπόκεινται σε ελαφρύτερο ρυθμιστικό πλαίσιο ενώ θα εξαιρούνται από τις επιπλέον απαιτήσεις εταιρικής διακυβέρνησης ή αποζημιώσεων (remunerations). Οι μεγαλύτερες μη συστημικά σημαντικές επιχειρήσεις θα υπόκεινται σε νέο τρόπο μέτρησης των κινδύνων ανάλογα με το επιχειρηματικό τους σχήμα με ειδικότερη προσέγγιση αν διαπραγματεύονται χρηματοπιστωτικά μέσα.

Στις 20 Ιουνίου του 2019 εκδόθηκε και ο **Κανονισμός PEPPs (ΕΕ) 2019/1238** σχετικά με τη θέσπιση **πανευρωπαϊκού ατομικού συνταξιοδοτικού προϊόντος (PEPP)** πλαίσιο που όταν τεθεί σε ισχύ θα διευρύνει το εποπτικό έργο της Επιτροπής στα ασφαλιστικά ταμεία. Θα συλλέγονται σε εθνικό επίπεδο και θα εξετάζονται τα προβλεπόμενα από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία στοιχεία και θα εισηγείται για την καταχώρηση ή την διαγραφή ενός πανευρωπαϊκού ατομικού συνταξιοδοτικού προϊόντος («PEPP») παραγόμενου είτε από επιχείρηση επενδύσεων είτε από επενδυτική εταιρία ή εταιρία διαχείρισης ΟΣΕΚΑ είτε από οργανισμό συλλογικών επενδύσεων αδειοδοτημένων σύμφωνα με την αντίστοιχη κοινοτική και εθνική νομοθεσία. Θα κοινοποιούνται επίσης οι αποφάσεις καταχώρησης ή διαγραφής ενός PEPP στην Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΑΑΕΣ) και θα ελέγχει την συμμόρφωση των παρόχων και των διανομέων ενός PEPP στην Ελλάδα με την υφιστάμενη νομοθεσία.

Στις 20 Ιουνίου 2019 δημοσιεύτηκε επίσης η Οδηγία (ΕΕ) **2019/1160** για την τροποποίηση των οδηγιών 2009/65/ΕΚ και 2011/61/ΕΕ όσον αφορά τη διασυνοριακή διανομή **οργανισμών συλλογικών επενδύσεων** καθώς και ο Κανονισμός (ΕΕ) **2019/1156**, για τη διευκόλυνση της διασυνοριακής διανομής οργανισμών συλλογικών επενδύσεων και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 345/2013, (ΕΕ) αριθ. 346/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1286/2014.

Κατά το 2019 ολοκληρώθηκε επίσης η υιοθέτηση των στοχευμένων τροποποιήσεων (ως νέος Κανονισμός **“EMIR REFIT”**) του Κανονισμού 648/2012 **EMIR** για την υποχρέωση εκκαθάρισης, τις απαιτήσεις αναφοράς, τις τεχνικές μείωσης κινδύνου για συμβάσεις εξωχρηματοπιστωτικών παραγώγων και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών, πρόταση που είχε ξεκινήσει το 2017. Μεταξύ άλλων, οι εμπορικοί όροι που θα διέπουν τα μέλη εκκαθάρισης και τους συμμετέχοντες, θα είναι «δίκαιοι, λογικοί και χωρίς διακρίσεις» (fair, reasonable and non-discriminatory, “FRAND”) και θα εφαρμόζονται νέες μέθοδοι για τον καθορισμό των θέσεων που καθιστούν ένα συμμετέχοντα υπόχρεο στην τήρηση της υποχρέωσης εκκαθάρισης. Η ΕΕ θα μπορεί επίσης να διακόπτει παροδικά την υποχρέωση εκκαθάρισης σε εξαιρετικές περιπτώσεις και βάσει συγκεκριμένων προϋποθέσεων.

Για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 εκ παραλλήλου το 2019 εκδόθηκε και ο **Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2099 (EMIR 2.2)** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2019, όσον αφορά στις διαδικασίες αδειοδότησης κεντρικών αντισυμβαλλομένων και τις συμμετέχουσες αρχές καθώς και τις απαιτήσεις αναγνώρισης κεντρικών αντισυμβαλλομένων τρίτων χωρών. Ο εν λόγω Κανονισμός θα εφαρμόζεται από την 1.1.2020 και είναι διαφορετικός από τον προαναφερθέντα Κανονισμό EMIR REFIT, ο οποίος θα ισχύσει από 17.6.2020. Με τον EMIR 2.2 ανατίθεται στην ESMA η εποπτεία συστημικά σημαντικών Κεντρικών Αντισυμβαλλομένων τρίτων χωρών ενώ συστήνεται στην ESMA το ‘CCP Supervisory Committee’, με αρμοδιότητες τόσο σε ευρωπαϊκούς Κεντρικούς Αντισυμβαλλομένους όσο και σε αυτούς τρίτων χωρών. Στο

όργανο αυτό θα συμμετέχει και η αρμόδια εθνική εποπτική αρχή όταν αφορά αποθετήριο της δικαιοδοσίας της. Σε κάθε περίπτωση οι σχετικές αποφάσεις θα λαμβάνονται από το Εποπτικό Συμβούλιο της ESMA, του οποίου μέλος αποτελεί και η ΕΚ.

Το 2019 υιοθετήθηκαν επίσης οι **προτάσεις Κανονισμού της ΕΕ** σχετικά με την ενίσχυση του πλαισίου κεντρικών αντισυμβαλλομένων στην ΕΕ (**CCP**) όπου δίνονται περισσότερες εξουσίες στην ESMA ως προς την εποπτεία των εν λόγω οντοτήτων καθώς και ρυθμίσεις με τη μορφή Οδηγίας και Κανονισμού (ο οποίος τροποποιεί τον Κανονισμό CRR) αναφορικά με τα καλυμμένα ομόλογα.

Σημειώνεται επίσης ότι από 1/7/19 τέθηκε σε ισχύ ο **Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 909/2014** σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων και για την τροποποίηση των οδηγιών 98/26/ΕΚ και 2014/65/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 236/2012 (**CSDR**). Ειδικότερα, από την 1 Ιουλίου 2019 προβλέφθηκε η υποβολή τριμηνιαίων εκθέσεων σχετικά με τον εσωτερικοποιημένο διακανονισμό (*settlement internalisers*) στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 παρ. 1 της CSDR, οι οποίες διαβιβάζονται από την ΕΚ στην ESMA καθώς και η εκ νέου αδειοδότηση του ελληνικού αποθετηρίου σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τον Κανονισμό (ΕΕ) 909/2014. Με την εισαγωγή δυνατότητας τήρησης συλλογικών λογαριασμών άλλαξε και ο τρόπος εποπτείας και παρακολούθησης δημιουργώντας νέες απαιτήσεις εποπτείας.

Το 2019 ξεκίνησε επίσης η σταδιακή εφαρμογή (η οποία θα συνεχιστεί και κατά το 2020) του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2365 της 25ης Νοεμβρίου 2015 περί διαφάνειας των συναλλαγών χρηματοδότησης τίτλων και επαναχρησιμοποίησης, και περί τροποποίησης του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (**SFTR**). Βασικές αρμοδιότητες ΕΚ που προβλέπονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2015/2365 είναι α) η αξιολόγηση της εσωτερικής διαδικασίας για την υποβολή αναφορών σχετικά με την υποβολή των συναλλαγών χρηματοδότησης τίτλων και την επαναχρησιμοποίηση αυτών στο σχετικό μητρώο της ΕΑΚΚΑ, από συγκεκριμένες οντότητες που εποπτεύει η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, β) η διαρκής εποπτεία για τη συμμόρφωση των οντοτήτων αυτών με τις υποχρεώσεις τους που προκύπτουν από τις σχετικές διατάξεις του εν λόγω Κανονισμού και γ) η εποπτεία θεμάτων που αφορούν την ανωτέρω δραστηριότητα των εποπτευομένων οντοτήτων.

Από 1.1.2019 εφαρμόζεται και ο Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2402 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2017, σχετικά με τη θέσπιση γενικού πλαισίου για την τιτλοποίηση και σχετικά με τη δημιουργία ειδικού πλαισίου για απλή, διαφανή και τυποποιημένη τιτλοποίηση και σχετικά με την τροποποίηση των οδηγιών 2009/65/ΕΚ, 2009/138/ΕΚ και 2011/61/ΕΕ και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 και (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (**Securitisation – Τιτλοποιήσεις**).

Τέλος στο πλαίσιο της παραπάνω ευρωπαϊκής νομοθεσίας επίκεινται γενικότερα, εντός του επόμενου έτους, πολλά νομοθετήματα επιπέδου κανονιστικών πράξεων (*level 2*) που θα προσδιορίζουν περαιτέρω την εφαρμογή των νέων διατάξεων.

Κατά τη διάρκεια του έτους, το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της ελληνικής κεφαλαιαγοράς ενισχύθηκε με νομοθετικές ρυθμίσεις που αφορούν στις εισηγμένες εταιρίες. Πιο συγκεκριμένα, στις 30 Νοεμβρίου 2019 δημοσιεύθηκε και τέθηκε σε ισχύ το άρθρο 40 του ν. 4640/2019 (ΦΕΚ Α' 190/30.11.2019), « Αρμοδιότητες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς περί σύγκλησης Γενικής Συνέλευσης εταιρείας και περί διορισμού προσωρινής διοίκησης αυτής», οι διατάξεις του οποίου δίνουν την δυνατότητα στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς:

A. Να ζητήσει από εταιρία με μετοχές εισηγμένες προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά ή με μετοχές που έχουν ενταχθεί προς διαπραγμάτευση σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης, τη **σύγκληση γενικής συνέλευσης**, σύμφωνα με το άρθρο 121 παράγραφοι 2 έως 4 του ν. 4548/2018 (Α' 104).

B. Να ζητήσει τον **διορισμό προσωρινής διοίκησης** σύμφωνα με το άρθρο 69 του Αστικού Κώδικα, καθώς και τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων (και με προσωρινή διαταγή) για τη **μερική ή συνολική προσωρινή αντικατάσταση του Διοικητικού Συμβουλίου ή συγκεκριμένων μελών του**, αν συντρέχει περίπτωση έλλειψης διοίκησης εταιρίας εισηγμένης σε ρυθμιζόμενη αγορά κλπ, η οποία δεν έχει θεραπευτεί με τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία της συγκεκριμένης εταιρίας, ή περίπτωση παρακώλυσης, από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας, διενεργούμενου διαχειριστικού ή άλλου ελέγχου, στον οποίο η εταιρία έχει υπαχθεί σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία ή σύγκρουσης των συμφερόντων ενός ή περισσότερων από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου προς εκείνα της εταιρίας, ή σε περίπτωση κατά την οποία υφίστανται βάσιμες υπόνοιες ότι, η παραμονή μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου στην εταιρία θα συνιστούσε απειλή για την ομαλή λειτουργία και αξιοπιστία της αγοράς ή/και τα συμφέροντα των επενδυτών. Το έργο της εν λόγω προσωρινής διοίκησης είναι αποκλειστικά η **διενέργεια των αναγκαίων διαχειριστικών πράξεων** για την ομαλή συνέχιση της λειτουργίας της εταιρίας μέχρι την εκλογή Διοικητικού Συμβουλίου από τη Γενική Συνέλευση και/ή την επίτευξη εξυγίανσής της με βάση το δίκαιο που τη διέπει.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει με στελέχη της στις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές που συστήνονται για την ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο Ευρωπαϊκών Οδηγιών και Κανονισμών που σχετίζονται με τη νομοθεσία της κεφαλαιαγοράς. Για το 2019, αναφέρουμε ενδεικτικά τη νομοπαρασκευαστική ομάδα για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2018/843 για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, και για την τροποποίηση των οδηγιών 2009/138/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ, τη νομοπαρασκευαστική ομάδα για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2016/2341 σχετικά με τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών (ΙΕΣΠ), καθώς και τη νομοπαρασκευαστική ομάδα για την ενσωμάτωση της Οδηγίας ΕΕ 2017/828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της Οδηγίας 2007/36 όσον αφορά την ενθάρρυνση της μακροπρόθεσμης ενεργού συμμετοχής των μετόχων.

Αγορές μετοχών και άλλων μετοχικών τίτλων

Χρηματιστηριακή αξία, αποδόσεις και άλλα χαρακτηριστικά των αγορών του Χρηματιστηρίου Αθηνών

Στο τέλος του 2019, η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών εισηγμένων προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών διαμορφώθηκε σε 61.217,27 εκατ. ευρώ, αυξημένη κατά 36,39% έναντι του 2018 οπότε ανήλθε σε 44.884,04 εκατ. ευρώ. Η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών της Κύριας Αγοράς την τελευταία μέρα διαπραγμάτευσης του έτους ήταν 60.923,98 εκατ. ευρώ έναντι 44.678,55 εκατ. ευρώ το 2018, αντιστοιχώντας στο 99,52% της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας μετοχών του ΧΑ έναντι 99,54% στο τέλος του προηγούμενου έτους. Η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών εταιριών υπό επιτήρηση διαμορφώθηκε στο τέλος του 2019 σε 293,29 εκατ. ευρώ έναντι 205,49 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2018, και αντιστοιχούσε στο 0,48% της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας έναντι 0,46% το 2018. Ο λόγος της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας ως προς το ΑΕΠ αυξήθηκε σε 32,66% έναντι 24,18% στο τέλος του 2018 και 30,27% το 2017.

Οι δέκα μετοχές με τη μεγαλύτερη χρηματιστηριακή αξία στο τέλος του 2019 ήταν οι εξής (σε παρένθεση το ποσοστό συμμετοχής στη συνολική κεφαλαιοποίηση): Coca Cola HBC AG (18,07%), ΟΤΕ (11,10%), ΟΠΑΠ (6,05%), Τράπεζα EUROBANK (5,54%), ALPHA Τράπεζα (4,82%), ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (4,48%), ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (4,35%), Jumbo AEE (4,09%), ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ Διυλιστήρια Κορίνθου ΑΕ (3,71%), και TITAN CEMENT INTERNATIONAL S.A. (2,54%). Οι εν λόγω δέκα μετοχές είχαν στο τέλος του 2019 χρηματιστηριακή αξία 39,91 δισ. ευρώ και συμμετείχαν με ποσοστό 64,73% στη συνολική κεφαλαιοποίηση των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών μετοχών. Αντίστοιχα, στο τέλος του 2018, οι δέκα μεγαλύτερες με βάση τη χρηματιστηριακή τους αξία μετοχές είχαν χρηματιστηριακή αξία 29,19 δισ. ευρώ και συμμετείχαν με ποσοστό 64,48% στην συνολική κεφαλαιοποίηση των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών μετοχών.

Η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών ανήλθε σε 145,04 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2019, αυξημένη κατά 34,63% σε σχέση με το 2018.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. Χρηματιστηριακή αξία μετοχών υπό διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών και στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εκατ. ευρώ), 2019

Μήνας*	Αγορά Αξιών			Εναλλακτική Αγορά
	Κύρια Αγορά	Επιτήρηση	Σύνολο	
Ιαν.	46.892,95	205,59	47.098,54	113,35
Φεβ.	49.989,88	211,22	50.201,10	118,43
Μάρ.	51.236,48	198,49	51.434,97	119,77
Απρ.	53.498,62	207,44	53.706,06	122,67
Μαϊ.	55.703,32	217,91	55.921,23	122,07
Ιούν.	58.996,96	245,52	59.242,48	129,69
Ιούλ.	60.824,60	294,51	61.119,11	133,02

Αύγ.	57.350,30	307,50	57.657,80	135,32
Σεπτ.	57.087,74	332,73	57.420,47	133,03
Οκτ.	57.647,50	289,99	57.937,49	143,39
Νοέ.	60.197,16	294,92	60.492,08	145,20
Δεκ.	60.923,98	293,29	61.217,27	145,04

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών.

Σημ: Σημείο αναφοράς είναι η Χρηματιστηριακή αξία την τελευταία ημέρα διαπραγμάτευσης του μήνα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. Συγκεντρωτικά στοιχεία Αγοράς Αξιών Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2010-2019

Τέλος Έτους	Χρηματιστηριακή Αξία (εκατ. ευρώ)	Γενικός Δείκτης ΧΑ	Αριθμός Εισηγμένων Εταιριών	Κεφαλαιοποίηση ΑΕΠ)	(%
2019	61.217,27	916,67	169	32.66%	
2018	44.884,04	613,30	178	24,18%	
2017	54.055,32	802,37	191	30,27%	
2016	45.101,80	643,64	207	25, 6%	
2015	46.717,67	631,35	229	26,6%	
2014	52.916,45	826,18	233	29,7%	
2013	66.514,89	1162,68	251	36,8%	
2012	33.766,01	907,9	265	17,7%	
2011	26.783,43	680,42	242	12,9%	
2010	53.958,39	1413,94	258	23,9%	

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Σημ.: Το ΑΕΠ υπολογίζεται σε τρέχουσες αγοραίες τιμές

Στο τέλος του 2019, ο Γενικός Δείκτης Τιμών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΓΔΤ/ΧΑ) έκλεισε στις 916,67 μονάδες, σημειώνοντας αύξηση κατά 49,47% σε σχέση με την τιμή κλεισίματος στο τέλος του 2018 (613,30). Κατά τη διάρκεια του 2019, ο ΓΔΤ/ΧΑ ακολούθησε σταθερή ανοδική πορεία με εξαίρεση τον Αύγουστο (όπου παρουσίασε κάμψη κατά 3,54% σε σχέση με τον Ιούλιο). Η κατώτερη τιμή κατά τη διάρκεια του έτους σημειώθηκε τον Ιανουάριο (600,12) και ήταν υψηλότερη από την αντίστοιχη κατώτερη τιμή για το έτος 2018 (592,70). Η ανώτερη τιμή για το έτος σημειώθηκε το Δεκέμβριο (921,87), υψηλότερη από την αντίστοιχη ανώτερη τιμή για το έτος 2018 (895,64).

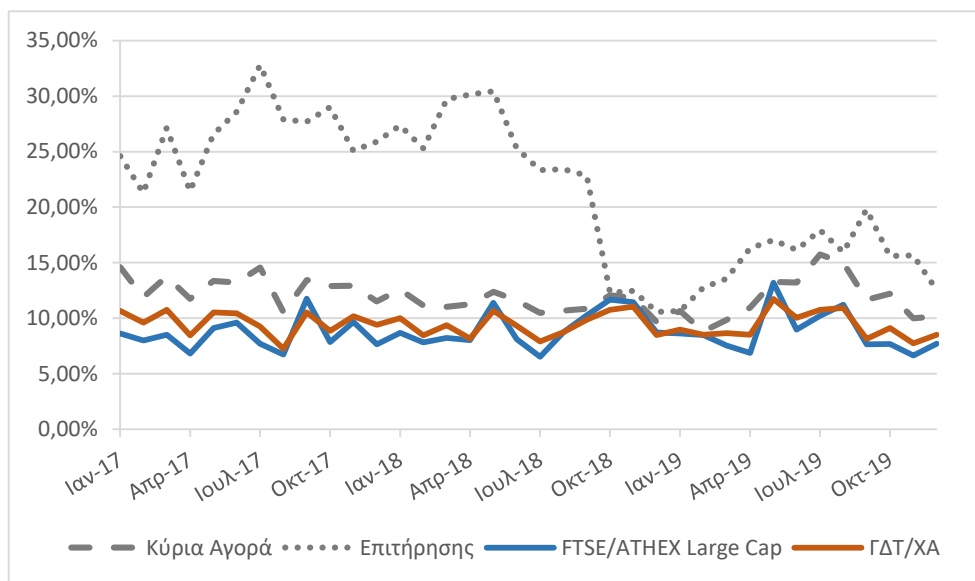
Η σωρευτική απόδοση του ΓΔΤ για την περίοδο 2009-2019 παρουσιάζεται στον Πίνακα 5.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. Σωρευτική Απόδοση (%) του ΓΔΤ του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2009-2019

Έτος βάσης	Έτος απόδοσης									
	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
	2018	49,47%								
	2017	14,25%	-23,56%							
	2016	42,42%	-4,71%	24,66%						
	2015	45,19%	-2,86%	27,09%	1,95%					
	2014	10,95%	-25,77%	-2,88%	-22,09%	-23,58%				
	2013	-21,16%	-47,25%	-30,99%	-44,64%	-45,70%	-28,94%			
	2012	0,97%	-32,45%	-11,62%	-29,11%	-30,46%	-9,00%	28,06%		
	2011	34,72%	-9,86%	17,92%	-5,41%	-7,21%	21,42%	70,88%	33,43%	
	2010	-35,17%	-56,62%	-43,25%	-54,48%	-55,35%	-41,57%	-17,77%	-35,79%	-51,88%
	2009	-58,26%	-72,07%	-63,46%	-70,69%	-71,25%	-62,38%	-47,06%	-58,66%	-69,02%
	2008									

Η μεταβλητότητα (volatility) του Γενικού Δείκτη, του δείκτη FTSE/ASE Large Cap, της Κύριας Αγοράς και του συνόλου των μετοχών της Αγοράς Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών για κάθε μήνα της περιόδου 2017 – 2019 παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 2.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2. Μηνιαία μεταβλητότητα (volatility), Χρηματιστήριο Αθηνών, 2017-2019

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Σημ.: Η μηνιαία μεταβλητότητα προκύπτει από τη μεταβολή των τιμών κλεισίματος για κάθε μέρα διαπραγμάτευσης του μήνα

Κατά το 2019, όλοι οι βασικοί χρηματιστηριακοί δείκτες κινήθηκαν ανοδικά. Ο δείκτης FTSE/Χ.Α.-Χ.Α.Κ. παρουσίασε τη μεγαλύτερη ετήσια αύξηση (101,34%) ακολουθούμενος από το Δείκτη Τιμών Μεσαίας & Μικρής Κεφαλαιοποίησης Χ.Α. (49,84%), το Γενικό Δείκτη (49,47%), το FTSE/Χ.Α. Large Cap (42,88) και το FTSE/Χ.Α. Δείκτη Αγοράς (42,50%).

Ανοδική ήταν η πορεία και των κλαδικών δεικτών. Ειδικότερα, ο δείκτης FTSE/XA Τράπεζες σημείωσε τη μεγαλύτερη αύξηση (101,34%) ακολουθούμενος από τους δείκτες FTSE/XA Πρώτες Ύλεις (96,84%), FTSE/XA Υπηρεσίες Κοινής Ωφελείας (81,09%) και FTSE/XA Ακίνητης Περιουσίας (80,96%). Στον Πίνακα 6 παρουσιάζονται η τιμή κλεισίματος και το ποσοστό ετήσιας μεταβολής βασικών δεικτών του Χρηματιστηρίου Αθηνών στο τέλος του 2019. Στον Πίνακα 7 παρουσιάζονται στοιχεία κλαδικών δεικτών του Χρηματιστηρίου Αθηνών ανά μήνα για όλο το έτος 2019.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6. Βασικοί δείκτες μετοχών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2018-2019

Δείκτες Χρηματιστηρίου Αθηνών	2019	2018	Ετήσια μεταβ. (%)
Γενικός Δείκτης Τιμών	916,67	613,3	49,47%
FTSE/XA Large Cap	2298,02	1608,4	42,88%
FTSE/XA – ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	669,94	332,74	101,34%
FTSE/XA MID&SMALL CAP θεμελιωδών μεγεθών	2975,68	2215,2	34,33%
Δείκτης Τιμών Μεσαίας & Μικρής Κεφαλαιοποίησης ΧΑ	5936,94	3962,08	49,84%
FTSE/XA Δείκτης Αγοράς	568,83	399,17	42,50%
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ MID&SMALL CAP	1253,49	906,65	38,26%
Δείκτης Συνολ. Απόδ. ΓΔ ΧΑ	1495,5	973,38	53,64%
FTSE/XA – ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης Συνολ. Απόδ.	586,69	313,47	87,16%

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Σημ.: Η τιμή κλεισίματος αναφέρεται στην τελευταία μέρα διαπραγμάτευσης κάθε έτους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7. Κλαδικοί δείκτες τιμών στο Χρηματιστήριο Αθηνών, FTSE/XA, 2019

Μήνας	Τράπεζες	Χρ/κές Υπηρες	Ακίνητης Περιουσίας	Πρώτες Ύλεις	Ταξίδια & Αναψυχή	Τηλ/νίες	Υπηρεσίες Κοινής Ωφελείας
Ιαν.	380,15	769,64	3213,45	3536,74	1468,88	3014,06	1867,45
Φεβ.	545,99	887,88	3629,40	3796,38	1549,31	3069,12	2070,34
Μαρ.	552,20	901,33	3870,13	3916,30	1587,62	3286,57	2039,51
Απρ.	638,58	955,70	4083,46	3740,65	1643,63	3407,68	2058,85
Μαϊ.	786,69	1029,80	4613,04	3966,30	1613,37	3371,90	2336,18
Ιουν.	806,28	1099,02	5561,65	5086,99	1680,14	3578,34	2446,57
Ιουλ.	828,24	1165,37	5853,97	7575,96	1739,30	3424,20	2854,19
Αυγ.	781,99	1103,50	5734,37	6818,84	1638,67	3341,62	2819,76
Σεπτ.	830,19	1071,86	4905,29	7894,84	1626,80	3479,25	2878,82

Μήνας	Τράπεζες	Χρ/κές Υπηρες	Ακίνητης Περιουσίας	Πρώτες Υλες	Ταξίδια & Αναψυχή	Τηλ/νίες	Υπηρεσίες Κοινής Ωφελείας
Οκτ.	886,24	1005,76	4556,36	6681,79	1680,21	3743,49	2889,57
Νοε.	903,89	998,40	4848,83	6605,58	1879,14	3754,51	2878,28
Δεκ.	885,16	996,89	5465,04	6458,00	1939,68	3925,16	3185,42
Ετήσια %Δ	101,34%	27,76%	80,96%	96,84%	46,60%	49,79%	81,09
Μεγ	924,17	1191,69	6158,58	11171,7	2003,28	3985,72	3260,05
Ελαχ	363,54	744,92	2928,7	3146,82	1309,57	2614,94	1729,19

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Σημ.: Η τιμή κλεισίματος αναφέρεται στην τελευταία μέρα διαπραγμάτευσης κάθε μήνα.

Αξία συναλλαγών

Το 2019 η αξία συναλλαγών επί μετοχικών τίτλων στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών ανήλθε σε 16,38 δισ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση σε ετήσια βάση κατά 19,62%. Η μέση μηνιαία τιμή της διαμορφώθηκε στα 1,37 δισ. ευρώ ενώ η υψηλότερη για το έτος τιμή (2,42 δισ. ευρώ) καταγράφηκε το Μάιο. Η αξία συναλλαγών επί μετοχών στις δύο κατηγορίες διαπραγμάτευσης (Κύρια Αγορά και Επιτήρηση) ανήλθε σε 16,36 δισ. ευρώ , έναντι 13,58 δισ. ευρώ το 2018, αυξημένη κατά 20,45%. Η αξία συναλλαγών επί διαπραγματεύσιμων αμοιβαίων κεφαλαίων ανήλθε σε 10,90 εκατ. ευρώ έναντι 11,83 εκατ. ευρώ το 2018, μειωμένη κατά 7,86%.

Η αξία συναλλαγών στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών ανήλθε σε 5,13 εκατ. ευρώ έναντι 1,80 εκατ. ευρώ το 2018.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8. Αξία συναλλαγών σε μετοχικούς τίτλους στην Αγορά Αξιών και στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εκατ. ευρώ), 2019

Μήνας	Αγορά Αξιών					Εναλλακτική Αγορά
	Μετοχές		Διαπρ/μα Αμοιβαία Κεφάλαια	Κατάσταση Αναστολής	Σύνολο	
	Κύρια Αγορά	Επιτήρηση				
Ιαν.	823,79	0,22	0,02	0,00	824,03	0,08
Φεβ.	876,90	0,36	0,04	0,00	877,30	0,35
Μάρ.	1.046,65	0,86	0,06	0,00	1.047,57	0,05
Απρ.	1.096,71	0,64	0,20	1,12	1.098,67	0,16
Μαϊ.	2.422,29	0,71	0,50	0,00	2.423,50	0,29
Ιούν.	1.622,14	1,05	1,87	0,00	1.625,06	0,51

Ιουλ.	1.698,66	1,60	3,40	0,00	1.703,66	0,91
Αύγ.	1.353,07	1,73	0,42	14,58	1.369,80	0,25
Σεπτ.	1.281,88	2,34	0,85	0,00	1.285,07	0,33
Οκτ.	1.350,99	1,35	1,13	0,00	1.353,47	0,63
Νοέ.	1.463,12	1,17	1,72	0,00	1.466,01	0,86
Δεκ.	1.307,44	2,26	0,69	0,00	1.310,39	0,71
Σύνολο 2019	16.343,64	14,29	10,90	15,70	16.384,53	5,13

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Για το 2019, η μέση κυκλοφοριακή ταχύτητα των μετοχών της κατηγορίας διαπραγμάτευσης Κύρια Αγορά ήταν 0,11% έναντι 0,085% το 2018. Η υψηλότερη τιμή της καταγράφεται το Μάιο (0,163%) και η χαμηλότερη τον Ιανουάριο (0,070%). Αντίστοιχα, για την κατηγορία Επιτήρηση, η μέση κυκλοφοριακή ταχύτητα σε ετήσια βάση ήταν 0,022% έναντι 0,012% το 2018. Η υψηλότερη τιμή της καταγράφεται το Σεπτέμβριο (0,039%) και η χαμηλότερη τον Ιανουάριο (0,005%).

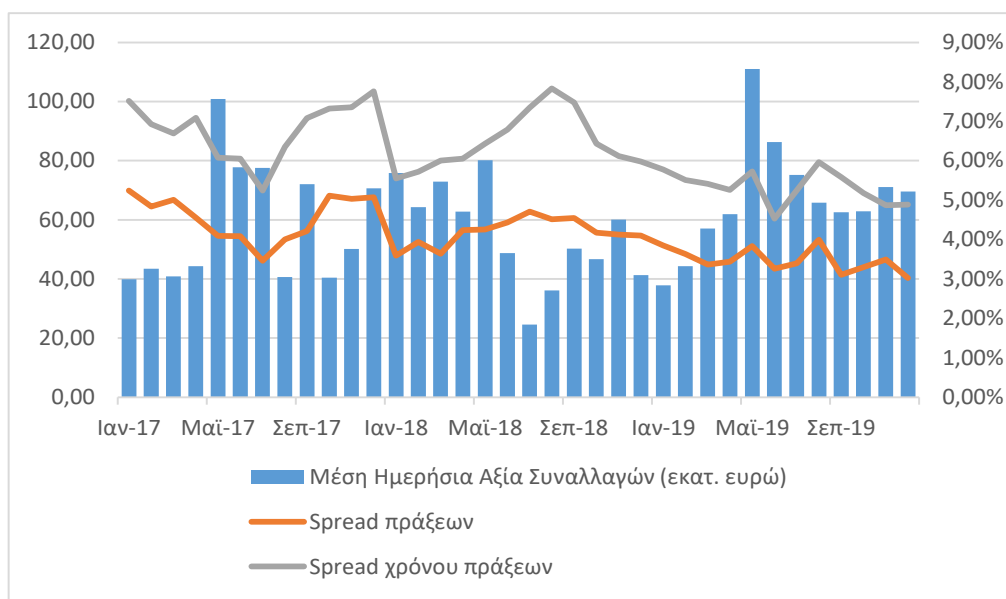
ΠΙΝΑΚΑΣ 1. Μέση κυκλοφοριακή ταχύτητα, 2019

Μήνας	Κύρια Αγορά	Επιτήρηση	FTSE/ATHEX Large Cap	ΓΔΤ/ΧΑ
Ιαν.	0,070%	0,005%	0,081%	0,076%
Φεβ.	0,082%	0,009%	0,095%	0,090%
Μάρ.	0,091%	0,022%	0,105%	0,100%
Απρ.	0,103%	0,017%	0,115%	0,112%
Μαϊ.	0,163%	0,015%	0,190%	0,178%
Ιούν.	0,138%	0,024%	0,154%	0,148%
Ιουλ.	0,114%	0,024%	0,125%	0,122%
Αυγ.	0,108%	0,027%	0,123%	0,116%
Σεπτ.	0,098%	0,039%	0,109%	0,105%
Οκτ.	0,097%	0,021%	0,110%	0,105%
Νοέ.	0,107%	0,018%	0,122%	0,115%
Δεκ.	0,102%	0,042%	0,114%	0,110%

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Η απόκλιση (spread) τιμών σε σχέση με την αξία συναλλαγών για την περίοδο 2017-2019 παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 3.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3. Μέση μηνιαία απόκλιση τιμών και μέση ημερήσια αξία συναλλαγών, 2017-2019

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Σημ.: Spread: Το πηλίκο της διαφοράς της καλύτερης τιμής αγοράς (bid) από την καλύτερη τιμή πώλησης (ask) προς το ημιάθροισμα αυτών των τιμών.

Spread πράξεων: Σταθμισμένος με την ποσοστιαία αξία συναλλαγών των πράξεων μέσος όρος των spread που αντιστοιχούν σε αυτές τις πράξεις. Το spread που αντιστοιχεί στην αξία συναλλαγών κάποιας πράξης είναι αυτό που παρατηρείται ακριβώς πριν τη διενέργεια της πράξης.

Spread συνεδρίασης: Σταθμισμένος με την ποσοστιαία χρονική διάρκεια μέσος όρος των spread που παρατηρούνται κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης.

Νέες μερίδες ΣΑΤ και συμμετοχή επενδυτών στο Χρηματιστήριο Αθηνών

Το 2019 ανοίχθηκαν συνολικά 9.207 νέες μερίδες στο Σύστημα Άυλων Τίτλων έναντι 8.307 το 2018 και 10.885 το 2017, σημειώνοντας ετήσια αύξηση κατά 10,83% ενώ απενεργοποιήθηκαν 25.787 μερίδες έναντι 18.097 το 2018 και 4.000 το 2017². Ο αριθμός των ενεργών μερίδων το Δεκέμβριο 2019 ήταν 18.785 έναντι 12.545 τον αντίστοιχο μήνα του 2018 και 16.965 το Δεκέμβριο 2017 με το μέσο μηνιαίο αριθμό ενεργών μερίδων για το 2019 να διαμορφώνεται σε 21.292 έναντι 17.106 μερίδων το 2018 και 18.331 το 2017.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10. Αριθμός νέων και ενεργών μερίδων στο Σύστημα Άυλων Τίτλων ανά μήνα, 2017-2019

Μήνας / Έτος	2019		2018		2017	
	Ενεργές Μερίδες	Νέες Μερίδες	Ενεργές Μερίδες	Νέες Μερίδες	Ενεργές Μερίδες	Νέες Μερίδες
Ιανουάριος	14.170	569	21.767	888	16.869	584
Φεβρουάριος	15.120	594	18.694	672	15.858	543
Μάρτιος	22.421	1.444	21.520	1.023	23.159	2.543
Απρίλιος	25.874	617	16.945	681	13.967	522

² Ο αυξημένος αριθμός απενεργοποιήσεων οφείλεται στην εφαρμογή του πλαισίου Λειτουργίας του Σ.Α.Τ. σύμφωνα με το οποίο μία Μερίδα Επενδυτή απενεργοποιείται από την ΕΛΚΑΤ στην περίπτωση που ο Λογαριασμός Αξιών και ο Ειδικός Λογαριασμός παραμείνουν ανενεργοί για χρονικό διάστημα πέντε ετών.

Μάιος	27.504	770	22.850	948	22.181	735
Ιούνιος	22.554	783	15.347	656	28.186	2.200
Ιούλιος	28.661	1.117	12.584	590	21.612	840
Αύγουστος	20.135	626	13.896	584	13.742	579
Σεπτέμβριος	18.440	582	15.473	599	17.524	590
Οκτώβριος	23.546	942	16.525	621	14.351	566
Νοέμβριος	18.291	576	17.131	618	15.556	595
Δεκέμβριος	18.785	587	12.545	427	16.965	588
Μ.Ο. ενεργών μερίδων	21.292		17.106		18.331	
Σύνολο νέων μερίδων		9207		8.307		10.885
Απενεργοποιήσεις	25.787		18.097		4.000	

Πηγή: Ελληνικά Χρηματιστήρια

Κατά το 2019, η συμμετοχή των ημεδαπών επενδυτών (περιλαμβανομένου του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας-ΤΧΣ) στη συνολική κεφαλαιοποίηση του Χρηματιστηρίου Αθηνών μειώθηκε σε σχέση με το 2018 (33,62% έναντι 36,70%). Αντίστοιχα, σύμφωνα με τα στοιχεία συναλλαγών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, οι ημεδαποί επενδυτές εμφανίστηκαν ως πωλητές, δηλαδή η αξία συναλλαγών πωλήσεων υπερκέρασε την αντίστοιχη των αγορών κατά 274,51 εκατ. ευρώ. Η συμμετοχή των ιδιωτών ημεδαπών επενδυτών ανήλθε στο 14,86% (7.483,98 εκατ. ευρώ) της συνολικής κεφαλαιοποίησης του Χρηματιστηρίου Αθηνών έναντι 17,45% (6.146,65 εκατ. ευρώ) το 2018 και του ΤΧΣ στο 3,64% (1.833,50 εκατ. ευρώ) έναντι 2,04 % (717,55 εκατ. ευρώ) το 2018. Η συμμετοχή των αλλοδαπών επενδυτών στη συνολική κεφαλαιοποίηση του Χρηματιστηρίου Αθηνών, αντίστοιχα, αυξήθηκε σε σχέση με το 2018 (66,35% έναντι 63,26%). Το 2019 οι αλλοδαποί επενδυτές εμφανίζονται ως αγοραστές (η αξία συναλλαγών αγορών ήταν μεγαλύτερη από αυτή των πωλήσεων κατά 274,75 εκατ. ευρώ).

ΠΙΝΑΚΑΣ 11. Συμμετοχή επενδυτών στο σύνολο των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών, Δεκέμβριος 2019

	Μερίδες με υπόλοιπο		Κεφαλαιοποίηση	
	Αριθμός	Ποσοστό (%)	Αξία (εκατ. ευρώ)	Ποσοστό (%)
I. Ημεδαποί επενδυτές	548.644	98,17%	16.927,68	33,62%
·Ιδιώτες	545.481	97,61%	7.483,98	14,86%
·Ιδιωτ. χρηματοοικονομικές εταιρείες	323	0,06%	2.599,24	5,16%
·Ιδιωτ. μη κερδοσκοπικά ιδρύματα	539	0,10%	250,57	0,50%
·Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	2.044	0,37%	3.561,94	7,07%
·Δημόσιος Τομέας	99	0,02%	1198,19	2,38%
·Λοιποί επενδυτές	157	0,03%	0,27	0,00%
·Ταμείο Χρημ/κής Σταθερότητας	1	0,00%	1.833,50	3,64%
II. Αλλοδαποί επενδυτές	10.041	1,80%	33.408,29	66,35%
·Ιδιώτες	6.592	1,18%	475,4	0,94%
·Ιδιωτ. χρηματοοικονομικές εταιρείες	2.739	0,49%	21.870,43	43,44%
·Ιδιωτ. μη κερδοσκοπικά ιδρύματα	30	0,01%	64,70	0,13%

	Μερίδες με υπόλοιπο		Κεφαλαιοποίηση	
	Αριθμός	Ποσοστό (%)	Αξία (εκατ. ευρώ)	Ποσοστό (%)
·Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	636	0,11%	9.615,80	19,10%
·Δημόσιος Τομέας & Οργανισμοί	85	0,02%	1.381,95	2,74%
·Λοιποί επενδυτές	2	0,00%	0,01	0,00%
III. Λοιποί επενδυτές	179	0,03%	14,19	0,03%
Σύνολο I + II + III	558.864	100,00%	50.350,16	100,00%

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Σημ.: Στις ιδιωτικές χρηματοοικονομικές εταιρείες περιλαμβάνονται οι ασφαλιστικές εταιρείες και τα επαγγελματικά ταμεία ιδιωτικής ασφάλισης, τα αμοιβαία κεφάλαια, οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου και σε ακίνητη περιουσία, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι πολυμερείς αναπτυξιακές τράπεζες και λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Στις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις περιλαμβάνονται ιδιωτικές και δημόσιες εταιρείες με κύρια δραστηριότητα την παραγωγή αγαθών και μη χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Στο δημόσιο τομέα περιλαμβάνονται η κεντρική κυβέρνηση, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και κοινωνικής ασφάλισης. Στους οργανισμούς (αλλοδαποί επενδυτές) περιλαμβάνονται οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και διεθνείς οργανισμοί εκτός ΕΕ.

Κέρδη και μερίσματα εισηγμένων εταιριών

Το Δεκέμβριο 2019, ο σταθμισμένος με την κεφαλαιοποίηση του κλάδου λόγος τιμής προς κέρδη (P/E) μετά την αφαίρεση των φόρων διαμορφώθηκε για το σύνολο της αγοράς στο 12,9, χαμηλότερος σε σχέση με την αντίστοιχη τιμή το Δεκέμβριο 2018 (18). Το χαμηλότερο P/E εμφάνισε ο κλάδος Ορυχεία (0,9). Η σταθμισμένη με την κεφαλαιοποίηση του κλάδου μερισματική απόδοση του συνόλου των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών διαμορφώθηκε στο 5% το Δεκέμβριο 2019, υψηλότερη σε σχέση με την αντίστοιχη τιμή το Δεκέμβριο 2018 (3,4%). Την υψηλότερη μερισματική απόδοση εμφάνισε ο κλάδος Ορυχεία (8,7%).

Οι δέκα μετοχές με το μικρότερο λόγο τιμής προς κέρδη (P/E) μετά την αφαίρεση των φόρων στο τέλος 2019 ήταν οι εξής: MERMEREN KOMB. A.D. PR (ΕΛΠ) (0,95), ΠΕΡΣΕΥΣ (ΚΟ) (5,49), ΡΕΒΟΪΛ (ΚΟ) (6,10), ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ) (8,49), BRIQ PROPERTIES (ΚΟ) (8,86), ΟΛΠ (ΚΟ) (13,14), ΚΕΠΕΝΟΥ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ) (13,52), ΓΕΚΕ (ΚΟ) (13,76), ΚΡΙ-ΚΡΙ (ΚΟ) (13,88), ΟΛΘ (ΚΟ) (14,93).

Οι δέκα μετοχές με τη μεγαλύτερη μερισματική απόδοση είναι οι εξής: MERMEREN KOMB. A.D. PR (ΕΛΠ)(8,69%), ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)(8,55%), COCA COLA HBC AG (ΚΟ) (8,52%), ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ) (7,14%), ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)(6,30%), ΟΠΑΠ (ΚΟ)(6,04%), ΓΕΚΕ (ΚΟ)(5,82%), AUTOHELLAS (ΚΟ)(5,12%), INTERCONTINENTAL (ΚΟ)(5,03%), ΠΡΟΝΤΕΑ (ΚΟ)(4,73%)

ΠΙΝΑΚΑΣ 12. Λόγος τιμής προς κέρδη (P/E) και μερισματική απόδοση εισηγμένων εταιριών, 2010-2019

Τέλος Έτους	Σταθμισμένο P/E (μετά από φόρους)	Σταθμισμένη μερισματική απόδοση %
2019	12,9	5,0
2018	18,0	3,4
2017	16,7	2,6
2016	6,7	0,9
2015	6,9	1,0
2014	9,3	3,2
2013	23,3	2,4
2012	17,5	6,3
2011	14,7	9,2
2010	21,4	5,4

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών.

Σημ.: Για τη στάθμιση του P/E και της μερισματικής απόδοσης λαμβάνεται υπόψη η κεφαλαιοποίηση των εισηγμένων εταιριών με βάση την τιμή κλεισίματος στο τέλος του έτους σε σχέση με το άθροισμα της κεφαλαιοποίησης του κλάδου. Στον υπολογισμό του σταθμισμένου P/E δεν λαμβάνονται υπόψη εταιρίες που παρουσίασαν ζημίες ή P/E μεγαλύτερο ή ίσο του 100. Στον υπολογισμό της σταθμισμένης μερισματικής απόδοσης δεν λαμβάνονται υπόψη εταιρίες που δεν απέδωσαν μέρισμα για την προηγούμενη χρήση.

Αγορές τίτλων σταθερού εισοδήματος

Το 2019, η συναλλακτική δραστηριότητα στην αγορά τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου αυξήθηκε. Με βάση τα στοιχεία του συστήματος παρακολούθησης συναλλαγών επί τίτλων με λογιστική μορφή της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ), η ονομαστική αξία των συναλλαγών δευτερογενούς αγοράς επί τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου ήταν 365 δισ. ευρώ (έναντι 275,96 δισ. ευρώ το 2018 και 1.532,78 δισ. ευρώ το 2017), παρουσιάζοντας αύξηση κατά 32,27% σε ετήσια βάση. Η μέση μηνιαία ονομαστική αξία συναλλαγών ανήλθε σε 30,42 δισ. ευρώ. Η μεγαλύτερη αξία συναλλαγών καταγράφηκε τον Ιούνιο (44,74 δισ. ευρώ) με αμέσως επόμενη το Μάρτιο (35,77 δισ. ευρώ) ενώ η μικρότερη καταγράφηκε τον Απρίλιο (22,92 δισ. ευρώ) με δεύτερη μικρότερη τον Αύγουστο (25,15 δισ. ευρώ). Αύξηση κατά 19,35% σε ετήσια βάση παρουσίασε και ο αριθμός των συναλλαγών διαμορφούμενος στις 76.643 συναλλαγές (έναντι 64.218 συναλλαγών το 2018 και 90.200 συναλλαγών το 2017).

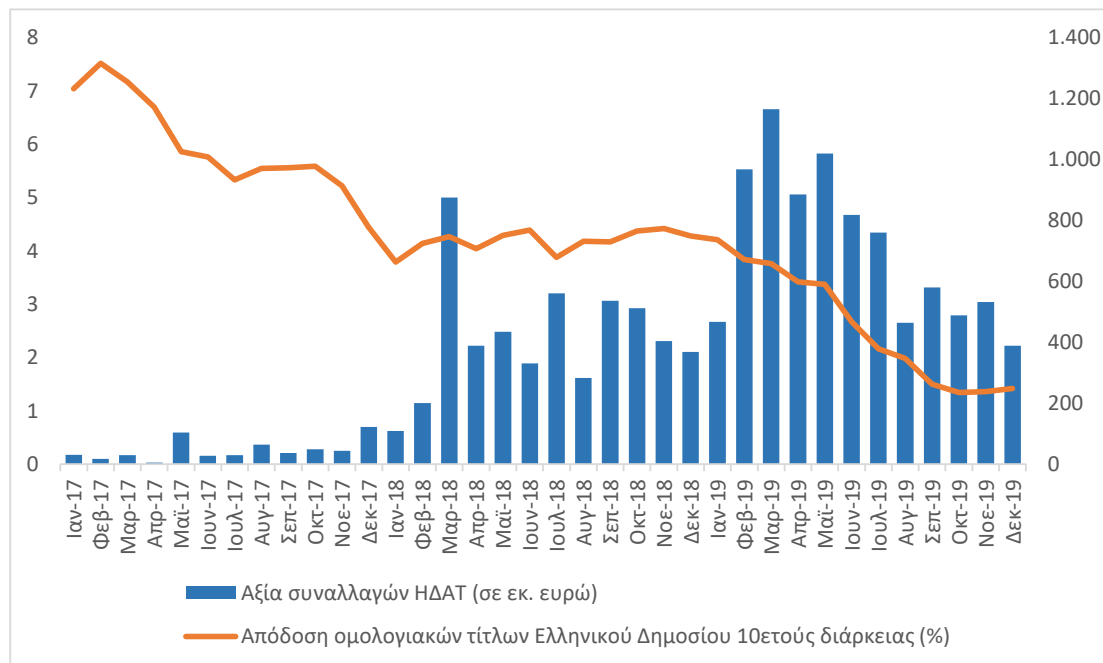
Η αξία συναλλαγών στην Ηλεκτρονική Δευτερογενή Αγορά Τίτλων (ΗΔΑΤ) ανήλθε σε 8,54 δισ. ευρώ σε ετήσια βάση έναντι 5 δισ. ευρώ το 2018 και 555 εκατ. ευρώ το 2017. Η μέση μηνιαία αξία συναλλαγών ανήλθε σε 711 εκατ. ευρώ και ο Μάρτιος ήταν ο μήνας με την υψηλότερη αξία συναλλαγών (1.165 εκατ. ευρώ) ενώ ο Δεκέμβριος ήταν ο μήνας με τη χαμηλότερη αξία συναλλαγών (389 εκατ. ευρώ) για το έτος.

Στο τέλος του 2019, το ποσοστό του διαπραγματεύσιμου χρέους (ομόλογα και βραχυπρόθεσμοι τίτλοι) επί του συνολικού χρέους ήταν 19,16% έναντι 18,62% στο τέλος του 2018 και 19,9% στο τέλος του 2017.

Το Δεκέμβριο 2019, η μέση απόδοση του δεκαετούς ομολόγου αναφοράς διαμορφώθηκε στο 1,42 σημαντικά χαμηλότερη σε σχέση με το Δεκέμβριο 2018 (4,28%). Η χαμηλότερη απόδοση για το έτος καταγράφηκε τον Οκτώβριο 2019 (1,34%) ενώ η υψηλότερη απόδοση καταγράφηκε τον Ιανουάριο 2019 (4,21%). Η μέση

απόδοση των ομολόγων πενταετούς διάρκειας το μήνα Δεκέμβριο 2019 ήταν 0,54% και των ομολόγων εικοσαετούς διάρκειας ήταν 2,21%.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4. Απόδοση ομολογιακών τίτλων Ελληνικού Δημοσίου δεκαετούς διάρκειας και αξία συναλλαγών στην ΗΔΑΤ, 2017-2019

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Τέλος, το 2019 η συναλλακτική δραστηριότητα επί εταιρικών ομολόγων στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών διατήρησε την ανοδική πορεία της. Η αξία συναλλαγών διαμορφώθηκε στα 238,66 εκατ. ευρώ έναντι 158,21 εκατ. ευρώ το 2018 και 135,24 εκατ. ευρώ το 2017. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στον αυξημένο αριθμό και τον όγκο εκδόσεων εταιρικών ομολόγων της τελευταίας τριετίας.

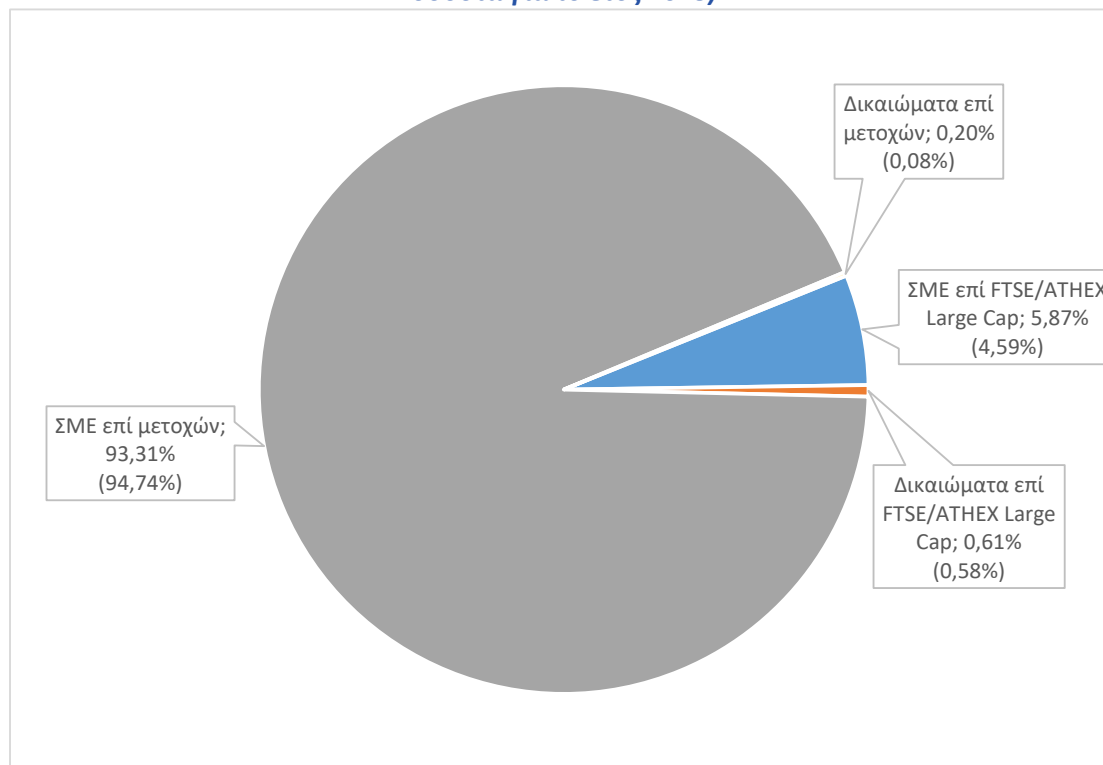
Αγορά παραγώγων προϊόντων

Το 2019, στην Αγορά Παραγώγων του Χρηματιστηρίου Αθηνών διατηρήθηκε η τάση που παρατηρείται την τελευταία διετία και αφορά τη μείωση της συναλλακτικής δραστηριότητας, την αύξηση του αριθμού των κωδικών που πραγματοποίησαν συναλλαγές, τη μείωση του μεριδίου αγοράς των συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης επί μετοχών έναντι του συνόλου των παραγώγων προϊόντων καθώς και τη σημαντική μείωση της αξίας συναλλαγών μελών σε σχέση με την αξία συναλλαγών πελατείας για όλα τα προϊόντα της αγοράς παραγώγων.

Ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών στα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (ΣΜΕ) και τα δικαιώματα επί μετοχών και δεικτών διαμορφώθηκε στα 41.895 συμβόλαια έναντι 56.008 συμβολαίων το 2018 και 77.479 συμβολαίων το 2017, παρουσιάζοντας μείωση σε ετήσια βάση κατά 25,20%. Σε μηνιαία βάση ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών παρουσίασε έντονες διακυμάνσεις κατά τη διάρκεια του έτους, σημειώνοντας την υψηλότερη τιμή του τον Ιούνιο (80.904 συμβόλαια) και τη χαμηλότερη τον Ιανουάριο (19.063 συμβόλαια). Το μερίδιο αγοράς των ΣΜΕ επί μετοχών στο μέσο ημερήσιο όγκο συναλλαγών όλων των παραγώγων

προϊόντων μειώθηκε φθάνοντας στο 93,31% από 94,74% το 2018, ενώ το αντίστοιχο μερίδιο για τα ΣΜΕ επί του δείκτη FTSE/ATHEX Large Cap αυξήθηκε στο 5,87% από 4,59% το 2018 (Διάγραμμα 5).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5. Κατανομή όγκου συναλλαγών στην αγορά παραγώγων ανά προϊόν, 2019 (σε παρένθεση τα ποσοστά για το έτος 2018)

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Το μεγαλύτερο μέσο ημερήσιο όγκο συναλλαγών σημείωσαν, από την αρχή του έτους, τα ΣΜΕ επί της μετοχής της Εθνικής Τράπεζας (7.744 συμβόλαια), ακολουθούμενα από τα ΣΜΕ επί των μετοχών της ALPHA Τράπεζας (7.713 συμβόλαια) και της Τράπεζας Eurobank Ergasias (6.240 συμβόλαια). Το μεγαλύτερο ποσοστό αύξησης του μέσου ημερήσιου όγκου συναλλαγών σε ετήσια βάση παρουσίασαν τα ΣΜΕ επί της μετοχής της ΟΛΠ Α.Ε. (499%) ακολουθούμενα από τα ΣΜΕ επί της μετοχής της εταιρίας LAMDA DEVELOPMENT Α.Ε. (446,91%), της εταιρίας ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (274,61%) και της εταιρίας ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (258,08%).

Ο αριθμός κωδικών τελικού επενδυτή μειώθηκε σε 35.391 στο τέλος Δεκεμβρίου 2019 έναντι 35.406 στο τέλος Δεκεμβρίου 2018 και 37.189 στο τέλος Δεκεμβρίου 2017 (Πίνακας 13). Επίσης, ο μέσος μηνιαίος αριθμός κωδικών επενδυτή μειώθηκε σε 35.559 από 35.998 το 2018. Παράλληλα, ο μέσος μηνιαίος αριθμός κωδικών που πραγματοποίησαν συναλλαγές αυξήθηκε στους 2.005 έναντι 1.925 το 2018. Ως αποτέλεσμα, το αντίστοιχο ποσοστό επί του συνολικού αριθμού των κωδικών τελικού επενδυτή αυξήθηκε σε 5,64% από 5,35% το 2018 και 4,89% το 2017.

ΠΙΝΑΚΑΣ 13. Στοιχεία της αγοράς παραγώγων, 2017-2019

	Δεκ. 2019	Δεκ. 2018	Δεκ. 2017
Μέλη διαπραγμάτευσης	28	31	32
Μέλη εκκαθάρισης	19	19	19
-- Άμεσα εκκαθαριστικά μέλη	12	12	12
-- Γενικά εκκαθαριστικά μέλη	7	7	7
Κωδικοί πελατών	35.391	35.406	37.189
Προϊόντα (Δείκτες & Μετοχικά)	36	37	37

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών.

Η αναλογία της αξίας συναλλαγών μελών προς την αξία συναλλαγών πελατείας για το σύνολο των προϊόντων της αγοράς παραγώγων διατήρησε την πτωτική πορεία και διαμορφώθηκε περίπου στο 45:55 περίπου έναντι 51:49 το 2018 και 54:46 το 2017. Αξιοσημείωτη μεταβολή σημειώθηκε σε ετήσια βάση στην εν λόγω αναλογία που αφορά τα ΣΜΕ επί του δείκτη FTSE/ATHEX Large Cap με τη σχετική τιμή να διαμορφώνεται στο 44:56 περίπου έναντι 51:49 περίπου το 2018 και 59:41 το 2017 (Πίνακας 14).

ΠΙΝΑΚΑΣ 14. Κατανομή συμβολαίων στην αγορά παραγώγων, 2017-2019

Παράγωγα προϊόντα	Κατανομή Συναλλαγών					
	Μέσο ποσοστό 2019		Μέσο ποσοστό 2018		Μέσο ποσοστό 2017	
	Μέλη	Πελατεία	Μέλη	Πελατεία	Μέλη	Πελατεία
ΣΜΕ στο δείκτη FTSE/ATHEX LARGE CAP	44,37%	55,63%	51,13%	48,87%	58,80%	41,20%
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ στον FTSE/ATHEX LARGE CAP	55,54%	44,48%	66,55%	33,45%	69,71%	30,29%
ΣΜΕ σε μετοχές	34,59%	65,41%	39,69%	60,31%	43,43%	56,57%
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ σε μετοχές	45,58%	54,44%	45,19%	54,81%	44,57%	55,43%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	45,02%	54,99%	50,64%	49,36%	54,13%	45,87%

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Ο λόγος της αξίας συναλλαγών στην αγορά παραγώγων προς την αξία συναλλαγών στην υποκείμενη αγορά κινητών αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών μειώθηκε σε ετήσια βάση, καταγράφοντας πολλές και έντονες διακυμάνσεις σε μηνιαία βάση. Πιο συγκεκριμένα, η μέση τιμή του λόγου συνολικής αξίας παραγώγων προϊόντων προς τη συνολική αξία συναλλαγών μετοχών διαμορφώθηκε στο 30% έναντι 34% το 2018 και 33% το 2017. Η μεγαλύτερη τιμή του λόγου αυτού ήταν 43% και καταγράφηκε το Σεπτέμβριο 2019 ενώ η μικρότερη τιμή ήταν 19% και καταγράφηκε το Μάιο 2019. Ειδικότερα, η μέση τιμή του λόγου της αξίας συναλλαγών ΣΜΕ και δικαιωμάτων επί του FTSE/ATHEX Large Cap προς τη συνολική αξία συναλλαγών μετοχών διαμορφώθηκε στο 19% περίπου έναντι 24% το 2018 και 22% το 2017 ενώ η μέση τιμή του λόγου της αξίας συναλλαγών ΣΜΕ και δικαιωμάτων επί μετοχών προς τη συνολική αξία συναλλαγών μετοχών αυξήθηκε στο 13% έναντι 12% το 2018 και 11% το 2017 (Πίνακας 15).

ΠΙΝΑΚΑΣ 15. Αξία συναλλαγών στην αγορά παραγώγων και την υποκείμενη αγορά κινητών αξιών, 2019

Μήνας / Έτος	Αξία συναλλαγών μετοχών σε δείκτες με ΣΜΕ προς αξία συναλλαγών συνόλου μετοχών (%)	Αξία συναλλαγών παραγώγων προϊόντων προς αξία συναλλαγών συνόλου μετοχών (%)	FTSE/ATHEX LARGE CAP: λόγος αξίας συναλλαγών ΣΜΕ και δικαιωμάτων προς αξία συναλλαγών μετοχών (%)	Αξία συναλλαγών ΣΜΕ και δικαιωμάτων επί μετοχών προς συνολική αξία συναλλαγών μετοχών (%)
Ιαν-19	84	20	15	7
Φεβ-19	90	27	16	12
Μαρ-19	88	34	15	19
Απρ-19	90	24	15	10
Μαϊ-19	78	19	13	8
Ιουν-19	91	39	21	20
Ιουλ-19	88	30	24	9
Αυγ-19	94	36	26	10
Σεπ-19	93	43	23	20
Οκτ-19	94	29	21	8
Νοε-19	96	25	17	8
Δεκ-19	95	36	16	20
Μ.Ο. 2019	90	30	19	13
Μ.Ο. 2018	89	34	24	12
Μ.Ο. 2017	94	33	22	11

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών.

Ο λόγος των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς προς τα δικαιώματα προαίρεσης πώλησης (call:put ratio) διαμορφώθηκε σε ετήσια βάση (δηλαδή συνολικός όγκος δικαιωμάτων αγοράς προς συνολικό όγκο δικαιωμάτων πώλησης για το 2019) στο 0,98 έναντι 0,94 το 2018 και 1,81 το 2017. Σε μηνιαία βάση, ο λόγος παρουσίασε διακυμάνσεις (μέγιστη τιμή: 1,42 τον Ιούνιο, ελάχιστη τιμή: 0,54 τον Απρίλιο) με τη μέση τιμή του να διαμορφώνεται στο 0,93 έναντι 1,05 το 2018 και 2,24 το 2017.

Εκδόσεις τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου

Κατά το 2019, υλοποιήθηκαν εκδόσεις εντόκων γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου (13, 26 και 52 εβδομάδων) συνολικής αξίας 27,86 δισ. ευρώ περίπου έναντι 35 δισ. ευρώ το 2018. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν οκτώ κοινοπρακτικές και ειδικές εκδόσεις ομολόγων διάρκειας 5 ετών (Ιανουάριος), 4, 6 και 7 ετών (Φεβρουάριος), 7 ετών (Ιούλιος), 2 ετών (Αύγουστος) και 10 ετών (Μάρτιος και Οκτώβριος) ύψους 12,8 δισ. ευρώ περίπου. Το μέσο σταθμικό κόστος δανεισμού διαμορφώθηκε σε 1,7% έναντι 1,4% το 2018 και 2,2% το 2017.

Το 2019, ο νέος δανεισμός του Ελληνικού Δημοσίου προήλθε κατά 49% από εκδόσεις εντόκων γραμματίων και 50% από εκδόσεις ομολόγων (48% σταθερού επιτοκίου και 2% κυμαινόμενου επιτοκίου) ενώ το υπόλοιπο 1% από δάνεια της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Επιπλέον, το 2019 αυξήθηκε η μέση σταθμική υπολειπόμενη διάρκεια του Χρέους Κεντρικής Διοίκησης: 20,53 έτη έναντι 18,17 ετών στο τέλος 2018 και 18,32 ετών το 2017.

Εκδόσεις εταιρικών τίτλων

Κατά το 2019, πραγματοποιήθηκαν οκτώ αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου με έκδοση νέων μετοχών από εταιρίες με μετοχές εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών και δύο αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου λόγω συγχώνευσης. Επίσης, έλαβαν χώρα τρεις εκδόσεις εταιρικών ομολόγων. Το σύνολο των αντληθέντων κεφαλαίων από τις προσφορές μετοχικών τίτλων ανήλθε σε 976,18 εκατ. ευρώ και από την έκδοση ομολογιακών τίτλων ανήλθε σε 525 εκατ. ευρώ.

Εκδόσεις μετοχικών τίτλων

Κατά τη διάρκεια του έτους, πραγματοποιήθηκαν οκτώ αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου (ΑΜΚ) με έκδοση νέων μετοχών από εισηγμένες εταιρίες έναντι έξι το 2018 και επτά το 2017. Τα αντληθέντα κεφάλαια ανήλθαν σε 740,48 εκατ. ευρώ έναντι 186,86 εκατ. ευρώ το 2018 και 132,53 εκατ. ευρώ το 2017. Επιπλέον, δεν πραγματοποιήθηκε ΑΜΚ μέσω δημόσιας προσφοράς με εισαγωγή μετοχών προς διαπραγμάτευση, ενώ είχε πραγματοποιηθεί μία το 2018 και καμία το 2017. Τέλος, πραγματοποιήθηκαν δύο ΑΜΚ λόγω συγχώνευσης έναντι μίας το 2018. Στον Πίνακα 16 εμφανίζονται τα αντληθέντα κεφάλαια ανά εταιρία από τις εκδόσεις μετοχικών τίτλων που υλοποιήθηκαν το 2019.

ΠΙΝΑΚΑΣ 16. Αντληθέντα κεφάλαια από εκδόσεις μετοχικών τίτλων, 2019

Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμάτευσης	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)
(Α) Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με εισαγωγή μετοχών προς διαπραγμάτευση		
CRETA FARM A.B.E.E.	Κύρια Αγορά	1.238.160,00
ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ Α.Ε. ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΝΗΜΑΤΟΥΡΓΕΙΑ	Επιτήρηση	1.407.497,40
ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΔΙΤΡΟΧΩΝ & ΜΗΧΑΝΩΝ ΘΑΛΑΣΣΗΣ Α.Ε.Ε.	Κύρια Αγορά	9.828.000,00
INTERTEK A.E. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ	Κύρια Αγορά	1.404.150,00

Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμάτευσης	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)
TRASTOR ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	Κύρια Αγορά	22.783.243,20
UNIBIOS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	Κύρια Αγορά	3.750.555,60
BRIQ PROPERTIES ΑΕΑΠ	Κύρια Αγορά	50.070.430,20
LAMDA DEVELOPMENT S.A	Κύρια Αγορά	650.000.098,00
Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων με εισαγωγή μετοχών		740.482.134,40
(B)Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω συγχώνευσης και εισαγωγή μετοχών προς διαπραγμάτευση		
Συγχώνευση με απορρόφηση από την ανώνυμη εταιρεία «ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε.» της εταιρείας «ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ Α.Ε.» με αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου.	Κύρια Αγορά	38.388.810,70
Συγχώνευση με απορρόφηση από την ανώνυμη εταιρεία «Τράπεζα Eurobank Ergasias Α.Ε.» της εταιρείας Grivalia Properties Α.Ε.Ε.Α.Π», με αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου.	Κύρια Αγορά	197.307.596,46
Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων λόγω συγχώνευσης με εισαγωγή μετοχών		235.696.407,16
Γενικό Σύνολο Αντληθέντων Κεφαλαίων (Α) + (B)		<u>976.178.541,56</u>

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Στον Πίνακα 17 παρουσιάζονται στοιχεία σχετικά με το πλήθος των αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου από εισηγμένες εταιρίες που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο 2013-2019 καθώς και το αντίστοιχο ύψος των αντληθέντων κεφαλαίων.

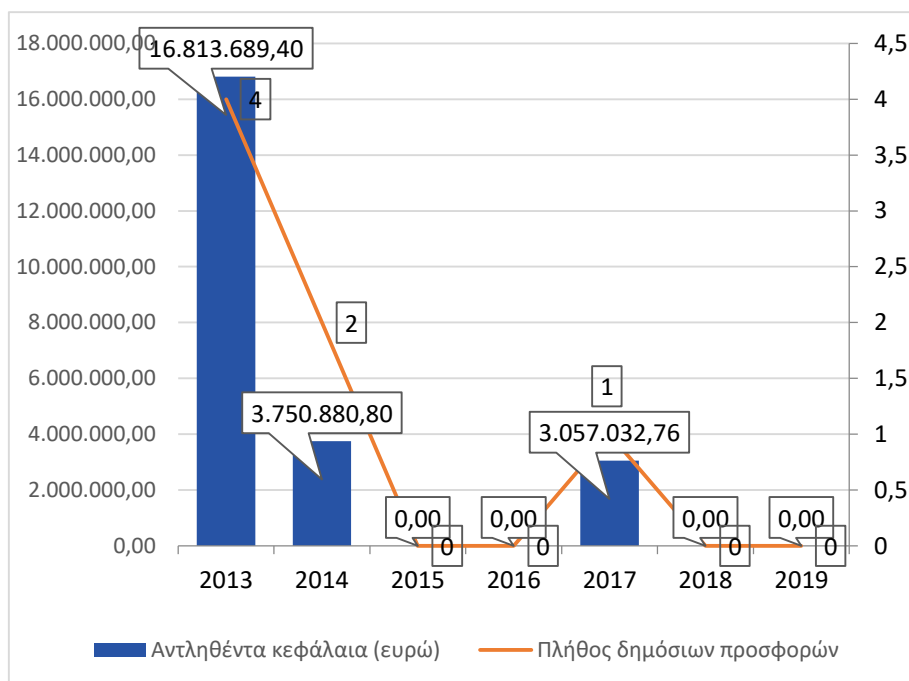
ΠΙΝΑΚΑΣ 17. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων εταιριών, 2013-2019

Αριθμός αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου		Αντληθέντα κεφάλαια (εκατ. ευρώ)
2019	8	740,48
2018	6	186,86
2017	7	132,5
2016	8	201,56
2015	7	10.185,95
2014	11	8.720,85
2013	21	29.999,39

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Στο Διάγραμμα 6 παρουσιάζονται στοιχεία που αφορούν τις δημόσιες προσφορές μετοχών χωρίς εισαγωγή προς διαπραγμάτευση για την περίοδο 2013 – 2019. Συγκεκριμένα, εμφανίζονται το πλήθος των δημόσιων προσφορών που πραγματοποιήθηκαν ανά έτος καθώς και τα αντληθέντα κεφάλαια.

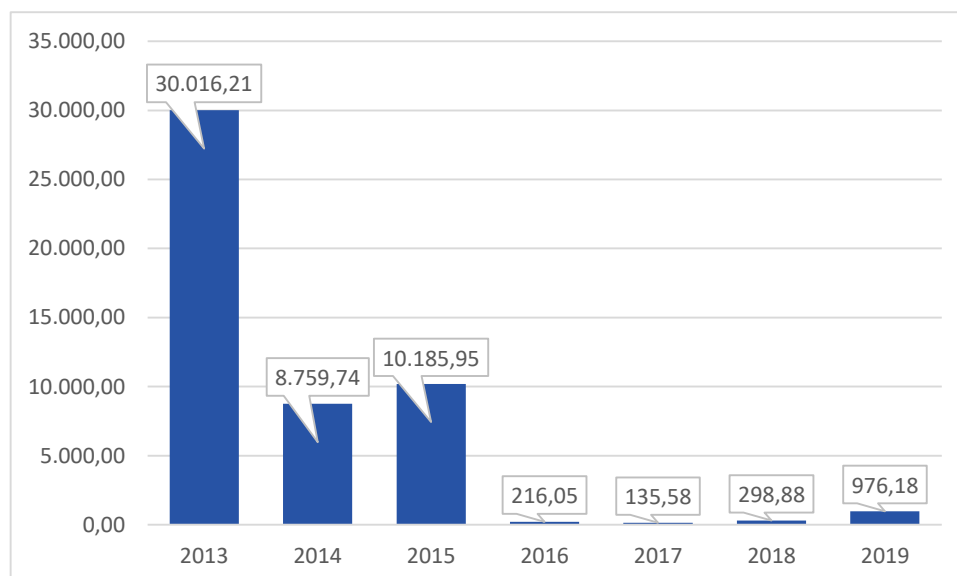
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6. Δημόσια προσφορά μετοχών χωρίς εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, 2013-2019

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Στο Διάγραμμα 7 εμφανίζεται ανά έτος το συνολικό ύψος των αντληθέντων κεφαλαίων από εκδόσεις μετοχικών τίτλων για την περίοδο 2013 – 2019.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7. Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων από εκδόσεις μετοχικών τίτλων (εκατ. ευρώ), 2013-2019

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Η κατανομή αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών ανά τρίμηνο για την περίοδο 2017-2019 με βάση την ημερομηνία έγκρισης του σχετικού ενημερωτικού δελτίου από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρατίθεται στον Πίνακα 18. Στις περιπτώσεις εταιριών όπου η έγκριση έλαβε χώρα σε ημερομηνίες δύο διαφορετικών τριμήνων, ως περίοδος αναφοράς αναφέρεται εκείνη της πρώτης έγκρισης. Επίσης, όπου δεν απαιτείται η έγκριση ενημερωτικού δελτίου από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία εισαγωγής προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 18. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων εταιριών με έκδοση μετοχικών τίτλων ανά τρίμηνο, 2017 – 2019

Τρίμηνο	Αριθμός εκδόσεων			Αντληθέντα κεφάλαια (εκατ. ευρώ)		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Α'	2	1	-	2,65	41,32	-
Β'	2	3	1	11,23	140,47	23,27
Γ'	2	1	2	26,53	5,07	33,6
Δ'	2	1	5	700,07	-	79,25
Σύνολο	8	6	8	740,48	186,86	132,53

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Εκδόσεις ομολόγων

Το 2019 έλαβαν χώρα τρεις εκδόσεις εταιρικών ομολογιακών τίτλων όπως και το 2018, ενώ είχαν λάβει χώρα τέσσερις το 2017. Δύο από τις εκδόσεις αφορούσαν ομολογιακό δάνειο επταετούς διάρκειας και μία αφορούσε δάνειο πενταετούς διάρκειας. Οι ομολογίες που εκδόθηκαν και στις τρεις περιπτώσεις εισήχθησαν για πρώτη φορά προς διαπραγμάτευση στην κατηγορία Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος της Αγοράς Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών και τα κεφάλαια που αντλήθηκαν ανέρχονται σε 525 εκατ. ευρώ (έναντι 235 εκατ. ευρώ το 2018 και 610 εκατ. ευρώ το 2017).

ΠΙΝΑΚΑΣ 19. Αντληθέντα κεφάλαια από εκδόσεις ομολογιακών τίτλων, 2018

Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμάτευσης	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Ανώνυμη Αεροπορική Εταιρεία	Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος	200.000.000
ΑΤΤΙΚΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος	175.000.000
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ	Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος	150.000.000
Σύνολο		525.000.000,00

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Το 2019, οι εταιρικοί μετασχηματισμοί εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών μέσω συγχωνεύσεων παρέμειναν στα ίδια περίπου επίπεδα σε σχέση με το 2018. Ειδικότερα, 9 εισηγμένες εταιρίες απορρόφησαν μέσω συγχώνευσης 11 μη εισηγμένες και 2 εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες κατά το 2019 (Πίνακας 20 & Διάγραμμα 8), ενώ 9 εισηγμένες εταιρίες απορρόφησαν μέσω συγχώνευσης 13 μη εισηγμένες κατά το 2018. Από τις εισηγμένες απορροφώσες εταιρίες 1 ανήκει στον κλάδο “Τράπεζες”, 2 ανήκουν στον κλάδο “Κατασκευές & Υλικά Κατασκευών”, 1 ανήκει στον κλάδο “Βιομηχανικά Προϊόντα και Υπηρεσίες”, 1 ανήκει στον κλάδο “Τρόφιμα, Ποτά & Καπνοβιομηχανίες”, 1 ανήκει στον κλάδο “Καταναλωτικά Προϊόντα & Υπηρεσίες”, 1 ανήκει στον κλάδο “Προσωπική Φροντίδα, Φάρμακα & Παντοπωλεία”, 1 στον κλάδο “Μέσα Ενημέρωσης” και 1 στον κλάδο “Ταξίδια και Αναψυχή”. Επίσης, οι 2 εισηγμένες απορροφώμενες εταιρίες, των οποίων οι μετοχές διαγράφηκαν από το Χρηματιστήριο Αθηνών ως επακόλουθο της συγχώνευσης με απορρόφηση, ανήκαν στους κλάδους “Ακίνητη Περιουσία” και “Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας”.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι οι εταιρικοί μετασχηματισμοί μέσω αποσχίσεων και απορροφήσεων κλάδων κατά το 2019 παρουσίασαν σχετική αύξηση. Ειδικότερα, το 2019 έλαβαν χώρα αποσχίσεις 2 κλάδων από 2 εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες με απορρόφησή τους από 2 μη εισηγμένες (Πίνακας 21), έναντι αποσχίσεων 2 κλάδων από 1 εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες το 2018. Οι αποσχίσεις κλάδων που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια του 2019 αφορούσαν εταιρίες που ανήκουν στους κλάδους “Καταναλωτικά Προϊόντα & Υπηρεσίες” και “Βιομηχανικά Προϊόντα και Υπηρεσίες”.

Τέλος, την 31.12.2019 σε σύνολο 157 εταιριών με μετοχές και ομολογίες εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών που τελούσαν υπό καθεστώς διαπραγματεύσεως, 124 εταιρίες (79,0%) συγκροτούν ομίλους και συντάσσουν ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, έναντι 133 ομίλων (79,2%) σε σύνολο 168 εταιριών την 31.12.2018 (Διάγραμμα 9).

ΠΙΝΑΚΑΣ 20. Συγχωνεύσεις και απορροφήσεις εισηγμένων και μη εισηγμένων στο Χ.Α. εταιριών, 2019

A/A	Απορροφώσα Εταιρεία	Κλάδος Δραστηριότητας	Απορροφώμενη Εταιρεία
1	ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS AE	Τράπεζες	- GRIVALIA PROPERTIES AEEAΠ
2	ΕΛΒΕ ABEE	Καταναλωτικά Προϊόντα και Υπηρεσίες	- ΚΑΡ.ΜΑ ενεργειακή-Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία
3	ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΣΕΛΟΝΤΑ ΑΕΓΕ	Τρόφιμα, Ποτά & Καπνοβιομηχανίες	- ΝΙΜΟΣ ΑΕ - ΣΠΑΡΦΙΣ ΑΕ - ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΚΑΛΥΜΝΟΥ ΑΒΕΕ
4	ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ	Κατασκευές και Υλικά Κατασκευών	- ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ
5	ΑΒΑΞ ΑΕ	Κατασκευές και Υλικά Κατασκευών	- ΙΩΑΝΝΟΥ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ ΑΕ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

A/A	Απορροφώσα Εταιρεία	Κλάδος Δραστηριότητας	Απορροφώμενη Εταιρεία
6	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ ΑΕ	Βιομηχανικά Προϊόντα και Υπηρεσίες	- ΔΕΛΤΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε. ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ - ΜΟΒΑΛ ΓΕΝΙΚΗ Ε.Β.Μ.Α.Ε.
7	ΟΠΑΠ ΑΕ	Ταξίδια και Αναψυχή	- ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΕ
8	ΓΡ. ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΑΕΒΕ	Προσωπική Φροντίδα, Φάρμακα & Παντοπωλεία	- GR SARANTIS CYPRUS LTD
9	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΗΧΟΥ & ΕΙΚΟΝΑΣ ΑΕ	Μέσα Ενημέρωσης	- ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΑΕ - ΙΝΤΕΡΝΑΣΙΟΝΑΛ ΓΚΕΪΜΙΝΓΚ ΚΑΙ ΕΝΤΕΡΤΕΪΝΜΕΝΤ ΑΕ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗΣ

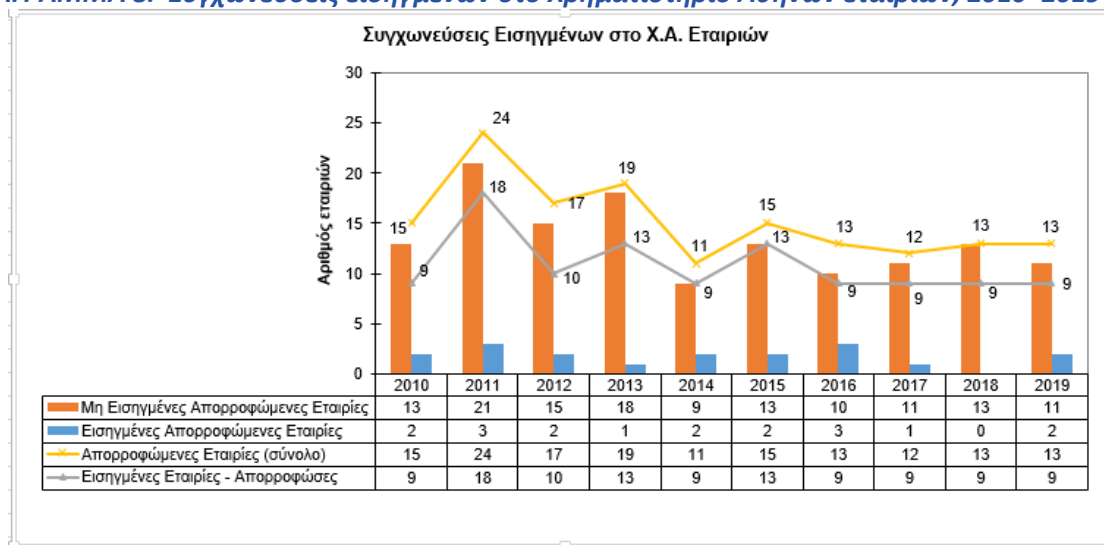
Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΠΙΝΑΚΑΣ 21. Αποσχίσεις κλάδων εισηγμένων και εισφορά τους σε μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες, 2019

A/A	Εισηγμένη Εταιρεία	Κλάδος Δραστηριότητας	Εταιρεία που εισφέρεται ο κλάδος
1	AUTOHELLAS A.T.&E.E.	Καταναλωτικά Προϊόντα και Υπηρεσίες	- ΤΕΧΝΟΚΑΡ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.Ε. (κλάδος εισαγωγής και εμπορίας αυτοκινήτων & ανταλλακτικών SEAT)
2	INFORM Π. ΛΥΚΟΣ ΑΕ	Βιομηχανικά Προϊόντα και Υπηρεσίες	INFORM Π. ΛΥΚΟΣ (ΕΛΛΑΣ) ΜΑΕ (κλάδος παραγωγής, επεξεργασίας, ανάπτυξης και εμπορίας συστημάτων έντυπης πληροφορικής)

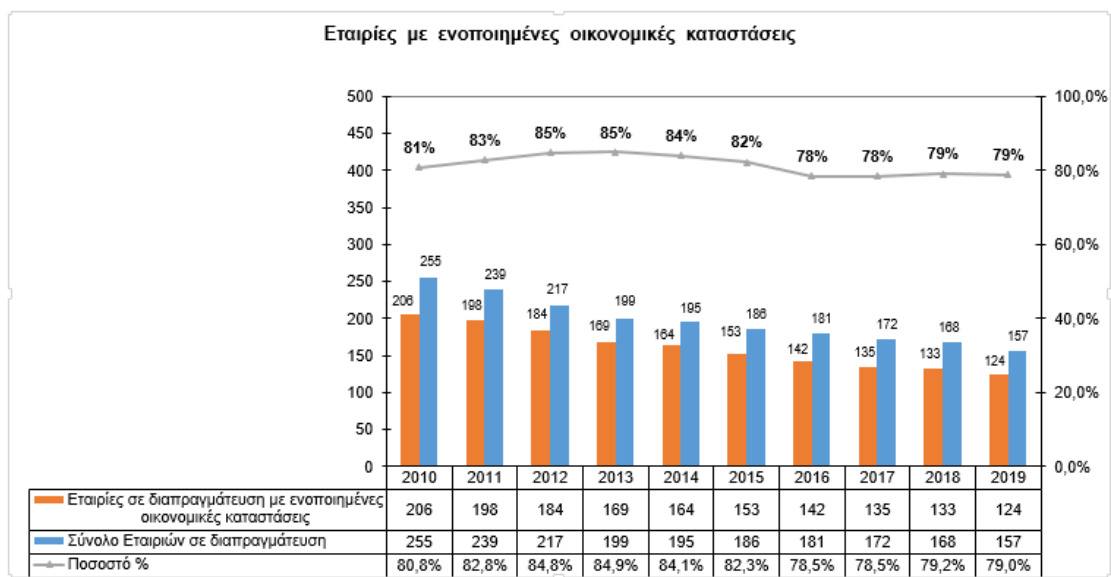
Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8. Συγχωνεύσεις εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών, 2010–2019

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9. Εισηγμένες εταιρίες και όμιλοι εισηγμένων εταιριών με μετοχές σε διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών, 2010–2019

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΦΟΡΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΑΕΠΕΥ) ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ (ΑΕΕΔ)

Συναλλακτική δραστηριότητα

Το 2019 δραστηριοποιήθηκαν στην ελληνική κεφαλαιαγορά σαράντα έξι (46) εταιρίες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ), έναντι πενήντα πέντε (55) το έτος 2018 και εξήντα μιας το έτος 2017. Επίσης, κατά το 2019 δραστηριοποιήθηκαν είκοσι επτά (27) εταιρίες επενδυτικής διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ).

Η συναλλακτική δραστηριότητα σε μετοχικούς τίτλους των ΑΕΠΕΥ στο Χρηματιστήριο Αθηνών το 2019 αυξήθηκε σε σχέση με το προηγούμενο έτος, φθάνοντας τα 26,12 δις ευρώ έναντι 21,01 δις ευρώ το 2018. Το μερίδιο αγοράς τους στη συνολική αξία συναλλαγών των μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΑΕΠΕΥ, πιστωτικά ιδρύματα, εξ' αποστάσεως μέλη) ενισχύθηκε, διαμορφούμενο στο 79,78% έναντι 76,80% το 2018. Το μερίδιο των πέντε μεγαλύτερων σε συναλλακτική δραστηριότητα μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών στη συνολική αξία συναλλαγών (εκ των οποίων τα τέσσερα πρώτα είναι ΑΕΠΕΥ) παρέμεινε στα ίδια επίπεδα με το προηγούμενο έτος, φθάνοντας το 62,91% έναντι το 62,52% το 2018 και 59,49% το 2017. Αντίστοιχα, το ποσοστό των δέκα μεγαλύτερων σε συναλλακτική δραστηριότητα μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών παρέμεινε στα ίδια επίπεδα με το προηγούμενο έτος, φθάνοντας το 81,50% έναντι 81,90% το 2018 και 80,67% το 2017.

ΠΙΝΑΚΑΣ 22. Συναλλαγές μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2015-2019

Συναλλαγές Μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εκατ. ευρώ)	2019	2018	2017	2016	2015
Αξία Συναλλαγών Μετοχικών Τίτλων	32.740,40	27.354,67	29.212,62	30.072,16	38.169,40
Αξία Συναλλαγών Ομολόγων	493,64	327,40	276,82	13,37	0,08
Συνολική Αξία Συναλλαγών	33.234,04	27.682,07	29.489,44	30.085,53	38.169,48
Ποσοστό (%) των 5 πρώτων μελών του Χ.Α.	62,91	76,80	59,49	56,68	54,90
Ποσοστό (%) των 10 πρώτων μελών του Χ.Α.	81,50	81,90	80,67	79,02	79,27

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Παροχή πίστωσης από ΑΕΠΕΥ

Η εξέλιξη της παροχής πίστωσης από τις ΑΕΠΕΥ κατά το 2019, σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβάλλονται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς από τις εταιρείες την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε μήνα, παρουσιάζεται στον Πίνακα 23. Μέσα στο έτος δραστηριοποιήθηκαν, κατά μέσο όρο (σε μηνιαία βάση), 26 εταιρείες ενώ είχαν γνωστοποιήσει πρόθεση για παροχή πίστωσης 31 εταιρείες. Ο αριθμός των ενεργών συμβάσεων αορίστου

χρόνου, κατά μέσο όρο έτους, αυξήθηκε σε 11.290 έναντι 4.866 το 2018 , 11.545 το 2017 και 6.225 το 2016 (6.943 το 2015 και 8.666 το 2014). Η μέση αξία χρεωστικών υπολοίπων των λογαριασμών πίστωσης αυξήθηκε σε 51.16 εκατ. ευρώ, έναντι 36,39 εκατ. ευρώ το 2018, 42,12 εκατ. ευρώ το 2017 και 19,67 εκατ. ευρώ το 2016 (36,32 εκατ. ευρώ το 2015 και 57,1 εκατ. ευρώ το 2014), ενώ η μέση αξία των χαρτοφυλακίων ασφαλείας ανήλθε σε 728,17 εκατ. ευρώ έναντι 639,66 εκατ. ευρώ το 2018 ,599,85 εκατ. ευρώ το 2017 και 453,66 εκατ. ευρώ το 2016 (668,25 εκατ. ευρώ το 2015 και 559,9 εκατ. ευρώ το 2014).

ΠΙΝΑΚΑΣ 23. Παροχή πίστωσης από ΑΕΠΕΥ σε πελάτες τους, 2019

Μήνας	Αριθμός γνωστοποιήσεων από ΑΕΠΕΥ για παροχή πίστωσης	Αριθμός ΑΕΠΕΥ που παρέχουν πίστωση	Αριθμός ενεργών συμβάσεων πίστωσης αορίστου χρόνου	Αριθμός ενεργών συμβάσεων βραχυπρόθεσμης πίστωσης	Χρεωστικά Υπόλοιπα (ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	Αποτίμηση Χαρτοφυλακίου Ασφαλείας (ποσά σε χιλιάδες ευρώ)
2019						
Δεκ.	31	24	11.200	42.613	58.865,01	851.172,65
Νοε.	31	25	11.977	42.952	55.459,05	799.691,85
Οκτ.	31	26	11.197	54.143	55.919,31	793.204,68
Σεπ.	31	26	11.241	54.119	56.511,20	667.031,61
Αυγ.	31	26	11.248	54.086	55.994,71	746.889,43
Ιουλ.	31	26	11.233	54.065	61.485,26	772.976,64
Ιουν.	31	26	11.225	53.952	59.625,26	727.354,53
Μαϊ.	31	27	11.216	53.853	49.380,89	746.291,86
Απρ.	31	27	10.838	53.776	43.284,64	728.577,18
Μαρ.	31	27	11.372	53.072	41.912,55	696.913,90
Φεβ.	31	27	11.363	53.693	38.823,04	571.845,18
Ιαν.	31	28	11.366	53.852	38.763,58	636.202,19
Μέση τιμή	31	26	11.290	52.015	51.168,71	728.179,31

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Συλλογικές επενδύσεις σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ)

Το 2019, ο συνολικός αριθμός των εταιριών διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ) παρέμεινε στις 14 εταιρίες. Ο συνολικός αριθμός των υπό διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων, επηρεαζόμενος από τη δημιουργία νέων κατηγοριών μεριδίων σε υφιστάμενα αμοιβαία κεφάλαια, κινήθηκε για άλλο ένα έτος ανοδικά φθάνοντας στο τέλος του έτους τα 327, εκ των οποίων τα 159 έχουν λάβει άδεια σύστασης από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, έναντι 316 αμοιβαίων κεφαλαίων το 2018 και 286 αμοιβαίων κεφαλαίων το 2017.

Στο τέλος του έτους, η συνολική αξία ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων αυξήθηκε κατά 29,13% σε ετήσια βάση και διαμορφώθηκε στα 7,85 δισ. ευρώ, έναντι 6,06 δισ. ευρώ το 2018 και 6,66 δισ. ευρώ το 2017. Σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση των αμοιβαίων κεφαλαίων, οι ΑΕΔΑΚ διαχειρίστηκαν 78 μετοχικά αμοιβαία

κεφάλαια, 102 ομολογιακά αμοιβαία κεφάλαια, 45 μικτά αμοιβαία κεφάλαια, , 37 funds of funds μετοχικά, 39 funds of funds μικτά, 4 funds of funds ομολογιακά, 13 σύνθετα αμοιβαία κεφάλαια και 1 αμοιβαίο κεφάλαιο διαχείρισης διαθεσίμων βραχυπρόθεσμης διάρκειας, 2 αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης διαθεσίμων , πλέον τα αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης διαθεσίμων και τα διαχείρισης διαθεσίμων βραχυπρόθεσμης διάρκειας έχουν μετατραπεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1131 για τα αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς σε ΑΚΧΑ Κυμαινόμενης ΚΑΕ. Τέλος του έτους υπήρχαν 9 αμοιβαία κεφάλαια ΑΚΧΑ κυμαινόμενης ΚΑΕ.

Οι τρεις μεγαλύτερες ΑΕΔΑΚ είχαν υπό τη διαχείρισή τους κεφάλαια αξίας 5,16 δισ. ευρώ, τα οποία αντιστοιχούσαν στο 65,74% του συνολικού ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων, έναντι 3,99 δισ. ευρώ και 65,81 % το 2018, και 4,41 δισ. ευρώ και 66,33% το 2017. Αντίστοιχα, οι πέντε μεγαλύτερες ΑΕΔΑΚ είχαν υπό την διαχείρισή τους κεφάλαια αξίας 6,90 δισ. ευρώ, τα οποία αποτελούσαν το 87,82% του συνολικού ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων, έναντι 87,41 % το 2018 και 87,96% το 2017.

ΠΙΝΑΚΑΣ 24. Αξία ενεργητικού και αριθμός αμοιβαίων κεφαλαίων, 2017-2019

Ονοματολογική Κατάταξη Α/Κ	31.12.2019		31.12.2018		31.12.2017	
	Αξία (εκατ. ευρώ)	Αριθμ. Α/Κ	Αξία (εκατ. ευρώ)	Αριθμ. Α/Κ	Αξία (εκατ. ευρώ)	Αριθμ Α/Κ
Χρηματαγοράς	11,21	3	783,48	31	1.176,35	32
Ομολογιακά	2.929,85	102	1.894,84	76	1.856,39	58
Μετοχικά	1.360,91	78	888,96	76	1.086,74	74
Μικτά	1.804,90	45	1.321,86	45	1.360,72	33
Funds of Funds	1.121,67	80	995,97	78	952,48	75
Σύνθετα	306,12	13	174,84	10	224,21	14
ΑΚΧΑ ΚΥΜ/ΝΑ	336,02	9				
Σύνολο	7.859,50	327	6.059,95	316	6.656,89	286

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών

ΠΙΝΑΚΑΣ 25. Αξία ενεργητικού αμοιβαίων κεφαλαίων και μακροοικονομικά μεγέθη, 2009-2019

Ημερομηνία	Καταθέσεις και συμφωνίες επαναγοράς των μη Ν.Χ.Ι. στα λοιπά Ν.Χ.Ι. στην Ελλάδα (εκατ. ευρώ) ¹	Κεφαλαιοποίηση ΧΑ (Σύνολο μετοχών) (εκατ. ευρώ)	Ενεργητικό αμοιβαίων κεφαλαίων (εκατ. ευρώ)
Δεκ. 2019	-	61.217,27	7.859,5
Δεκ. 2018	159.474	44.884,04	6.059,9
Δεκ. 2017	144.256	54.055,35	6.656,9
Δεκ. 2016	140.213	45.101,80	6.421,3
Δεκ. 2015	140.212	46.717,67	7.238,6
Δεκ. 2014	186.631	52.916,45	6.047,3
Δεκ. 2013	190.457	66.514,89	6.252,5
Δεκ. 2012	191.198	33.739,32	5.947,7
Δεκ. 2011	202.193	26.783,43	5.229,1
Δεκ. 2010	247.188	53.958,38	8.015,6
Δεκ. 2009	279.543	83.447,47	10.680,5

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Χρηματιστήριο Αθηνών, Ένωση Θεσμικών Επενδυτών

Σημ. 1. Δεν περιλαμβάνονται οι υποχρεώσεις από τιτλοποιήσεις

Όσον αφορά στις επιμέρους κατηγορίες αμοιβαίων κεφαλαίων, η αξία ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων χρηματαγοράς της κατηγορίας διαχείρισης διαθεσίμων βραχυπρόθεσμης διάρκειας διαμορφώθηκε στα 11.21 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας ετήσια μείωση κατά 98,17% και η ετήσια απόδοσή τους ήταν 0.16% έναντι μείωσης της αξίας του ενεργητικού κατά 50,09% και οριακά αρνητικής ετήσιας απόδοσης ποσοστού 0,26% αντίστοιχα το 2018. Πλέον τα αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης διαθεσίμων και τα διαχείρισης διαθεσίμων βραχυπρόθεσμης διάρκειας έχουν μετατραπεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1131 για τα αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς σε ΑΚΧΑ Κυμαινόμενης ΚΑΕ όπου η αξία του ενεργητικού αυτών των αμοιβαίων κεφαλαίων διαμορφώθηκε στα 336,02 εκατ. ευρώ.

Η αξία ενεργητικού των ομολογιακών αμοιβαίων κεφαλαίων ανήλθε σε 2.929.85 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση κατά 54,62% σε ετήσια βάση έναντι αύξησης κατά 2,07% το 2018. Το μερίδιο αγοράς τους στο τέλος του έτους ανήλθε στο 37,28% της συνολικής αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων έναντι 31,27% το 2018 και 27,89% το 2017, ενώ η ετήσια απόδοσή τους ήταν θετική σε ποσοστό 10,78%, έναντι 0,15% το 2018.

Η αξία ενεργητικού των μετοχικών αμοιβαίων κεφαλαίων διαμορφώθηκε σε 1.360.91 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας ετήσια αύξηση κατά 53,09% και θετική ετήσια απόδοση κατά 32,35%, έναντι μείωσης της αξίας του ενεργητικού τους κατά 18,20% και αρνητικής ετήσιας απόδοσης κατά 13,23% αντίστοιχα το 2018. Το μερίδιο αγοράς που κατείχαν τα μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια στις 31.12.2019 ανήλθε σε 16,91%, έναντι 14,67% το 2018 και 16,32% το 2017. Σημειώνεται ότι η ετήσια μεταβολή του Γενικού Δείκτη Τιμών του ΧΑ ήταν θετική κατά 49,47%, του δείκτη FTSE/XA Large Cap θετική κατά 42,88% και του δείκτη FTSE/XA Δείκτης Αγοράς θετική κατά 42,50%.

Η αξία ενεργητικού των μικτών αμοιβαίων κεφαλαίων σημείωσε ετήσια αύξηση κατά 36,54% και διαμορφώθηκε στα 1.804,90 εκατ. ευρώ έναντι μείωσης κατά 2,86% το 2018, το δε μερίδιο αγοράς που κατείχαν στις 31.12.2019 αντιστοιχούσε σε ποσοστό 22,96% της συνολικής αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων έναντι 21,81% το 2018 και 20,44% το 2017. Η ετήσια απόδοσή τους ήταν θετική κατά 22,57% έναντι αρνητικής απόδοσης κατά 7,84% το 2018.

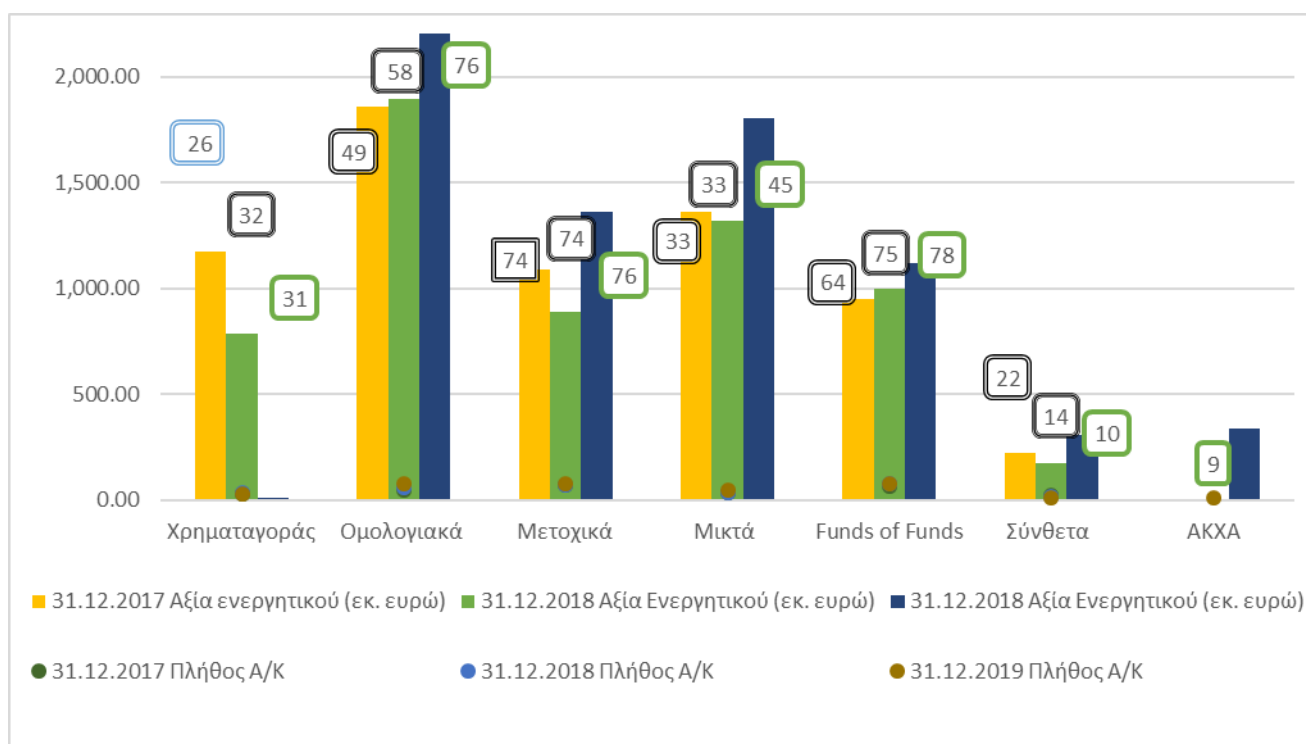
Η αξία ενεργητικού όλων των funds of funds στο τέλος του έτους ανήλθε σε 1.121,67 εκατ. ευρώ παρουσιάζοντας ετήσια αύξηση κατά 12,62% έναντι αύξησης κατά 4,57% το 2018. Το μερίδιο αγοράς τους την 31.12.2019 αντιστοιχούσε σε ποσοστό 14,27% της συνολικής αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων έναντι μεριδίου αγοράς 16,44% το 2018 και 14,31% το 2017. Τα μετοχικά funds of funds σημείωσαν αύξηση στην αξία του ενεργητικού τους κατά 4,44% και η ετήσια απόδοσή τους ήταν θετική σε ποσοστό 19,22%, έναντι μείωσης του ενεργητικού κατά 8,85% και αρνητικής ετήσιας απόδοσης 8,71% το 2018. Τα μικτά funds of funds σημείωσαν αύξηση στην αξία του ενεργητικού τους κατά 12,91% και θετική ετήσια απόδοση 11,81%, έναντι αύξησης ενεργητικού κατά 13,21% και αρνητικής ετήσιας απόδοσης 4,14% αντίστοιχα το 2018. Τα ομολογιακά funds of funds σημείωσαν σημαντική αύξηση στην αξία του ενεργητικού τους κατά 59,05% και η ετήσια απόδοσή τους ήταν θετική κατά 4,51%, έναντι μείωσης αξίας ενεργητικού κατά 29,48% και αρνητικής ετήσιας απόδοσης 0,07% το 2018.

Η αξία ενεργητικού των σύνθετων αμοιβαίων κεφαλαίων σημείωσε ετήσια αύξηση κατά 52,07% και διαμορφώθηκε στα 306,12 εκατ. ευρώ έναντι μείωσης κατά 22,02% το 2018, το δε μερίδιο αγοράς που κατείχαν στις 31.12.2019 αντιστοιχούσε σε ποσοστό 3,9% της συνολικής αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων έναντι

2,89% το 2018 και 3,37% το 2017. Η ετήσια απόδοσή των σύνθετων αμοιβαίων κεφαλαίων των Absolute Return και των σύνθετων αμοιβαίων κεφαλαίων Ειδικού Τύπου ήταν θετική σε ποσοστό 11,69%.

Κατά το 2019, καθαρές εισροές κατέγραψαν συνολικά τα αμοιβαία κεφάλαια, οι οποίες ανήλθαν σε 580,56 εκατ. ευρώ έναντι καθαρών εκροών 256,5 εκατ. ευρώ το 2018. Ως προς τις επιμέρους κατηγορίες αμοιβαίων κεφαλαίων η εικόνα ήταν μικτή. Καθαρές εκροές παρουσίασαν τα αμοιβαία κεφάλαια Χρηματαγοράς (-785,78 εκατ. ευρώ), τα σύνθετα παρουσίασαν εισροές (79,45εκατ. ευρώ) και τα μετοχικά (133,76εκατ. ευρώ), επίσης εισροές κατέγραψαν τα Funds of funds (13,22κατ. ευρώ), τα μικτά (67,30 εκατ. ευρώ) και τα ομολογιακά αμοιβαία κεφάλαια (736,50εκατ. ευρώ).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 10. Αξία ενεργητικού και αριθμός αμοιβαίων κεφαλαίων ανά κατηγοριοποίηση, 2017-2019

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών

ΠΙΝΑΚΑΣ 26. Αξία ενεργητικού και αριθμός μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων, 31.12.2019

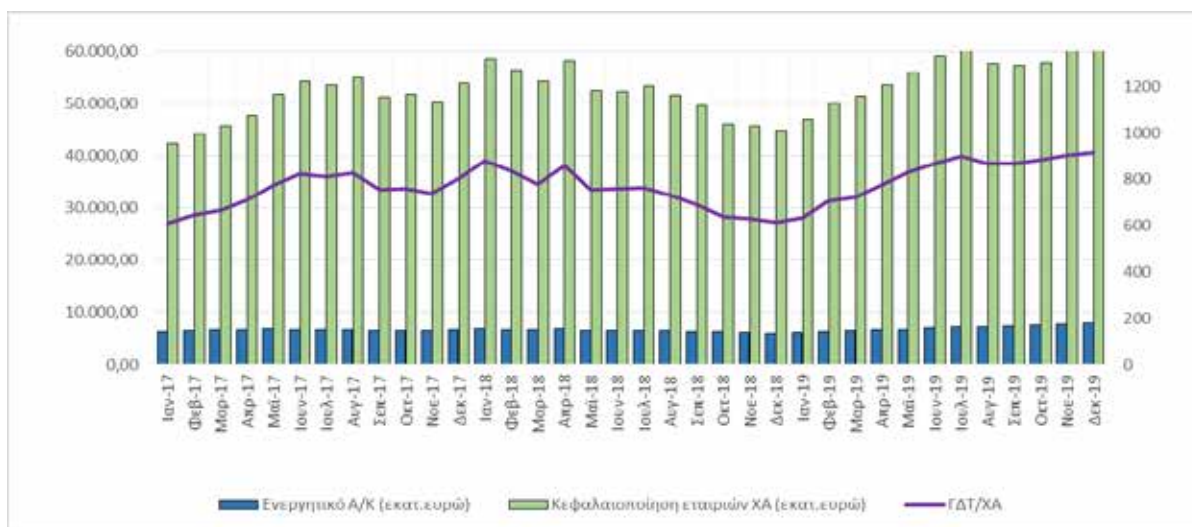
Ονοματολογική Κατάταξη Α/Κ	Αξία ενεργητικού 31.12.2019 (€)	Ετήσια μεταβολή (%)	Αριθμός Μεριδίων 31.12.2019	Ετήσια μεταβολή (%)
Χρηματαγοράς- Διαχείρισης Διαθεσίμων	6.979.385,88	-98,73	578.334,80	-99,61
Χρηματαγοράς- Διαχείρισης Διαθεσίμων Βραχείας Διάρκειας	4.231.426,09	-98,17	730.295,77	-96,93
Ομολογιακά	2.929.856.430,02	36,50	532.792.052,90	28,05

Ονοματολογική Κατάταξη Α/Κ	Αξία ενεργητικού 31.12.2019 (€)	Ετήσια μεταβολή (%)	Αριθμός Μεριδίων 31.12.2019	Ετήσια μεταβολή (%)
Μετοχικά	1360.911.295.70	53.09	450.090.845.11	42.18
Μικτά	1.804.904.477.31	36.54	244.149.828.87	7.15
Funds of Funds Ομολογιακά	61.345.697.78	59.05	6.008.763.69	39.94
Funds of Funds Μετοχικά	254.495.384,13	4.44	49.736.238.04	-13.91
Funds of Funds Μικτά	806.836.424,86	12.91	148.858.754.99	10.24
Σύνθετα	306.128.975,30	52.07	142.477.760.05	74.85
ΑΚΧΑ Κυμαινόμενα	336.025.917,68		60.381.335,92	-

Σημείωση: Τα στοιχεία της κατηγορίας «Α/Κ Χρηματαγοράς Διαχείρισης Διαθεσίμων» αφορούν μέχρι 31/7/2019 και τα στοιχεία των Διαθεσίμων Βραχείας Διάρκειας αφορούν μέχρι 6/2019. Εφεξής τα παραπάνω αμοιβαία είτε έχουν αλλάξει κατηγορία είτε επωνυμία σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1131 και ονομάζονται ΑΚΧΑ Κυμαινόμενα ΚΑΕ..

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1. Κεφαλαιοποίηση ΧΑ - ενεργητικό αμοιβαίων κεφαλαίων, ΓΔΤ/ΧΑ, 2017-2019

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών, Ένωση Θεσμικών Επενδυτών

Κατά τη διάρκεια του 2019, αλλοδαποί ΟΣΕΚΑ γνωστοποίησαν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς την πρόθεσή τους να διαθέσουν στην ελληνική αγορά νέα κεφάλαιά τους σε εκατόν σαράντα τέσσερις (144) περιπτώσεις, ενώ έξι (6) νέοι αλλοδαποί ΟΣΕΚΑ γνωστοποίησαν τη διάθεση μεριδίων κεφαλαίων τους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. Εγκριθέντες αλλοδαποί οργανισμοί συλλογικής επένδυσης, 2004-2019

Έτος	ΟΣΕΚΑ (εντός Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ)		ΟΣΕΚΑ (εκτός Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ)	
	Αριθμός ΟΣΕΚΑ	Αριθμός Κεφαλαίων	Αριθμός ΟΣΕ	Αριθμός Κεφαλαίων
2019	6	144	0	0

Έτος	ΟΣΕΚΑ (εντός Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ)		ΟΣΕΚΑ (εκτός Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ)	
2018	4	76	0	0
2017	11	91	0	0
2016	21	100	0	0
2015	2	109	0	0
2014	7	116	0	0
2013	1	115	0	0
2012	2	75	0	0
2011	4	121	0	0
2010	10	98	0	0
2009	10	168	0	0
2008	9	369	0	0
2007	9	206	0	0
2006	6	328	0	0
2005	5	159	0	0
2004	12	92	0	0

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Εναλλακτικές επενδύσεις (ΑΕΕΧ, ΑΕΔΟΕΕ, ΑΕΕΑΠ)

Κατά την διάρκεια του 2019 λειτουργούσε μία εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου (ΑΕΕΧ). Η καθαρή αξία του ενεργητικού της ήταν 12,42 εκατ. ευρώ, έναντι 10,66 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2018, και οι μετοχές της τελούσαν υπό διαπραγμάτευση στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών με έκπτωση (discount) 19.23%.

Επίσης, λειτουργούσαν επτά (7) εταιρίες επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία (ΑΕΕΑΠ), εκ των οποίων οι τέσσερις (4) τελούν υπό διαπραγμάτευση στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Η συνολική αξία του χαρτοφυλακίου επενδύσεων των εν λόγω επτά εταιριών ανερχόταν στο τέλος του 2019 σε 2.750,08 εκατ. ευρώ έναντι 3.412,75 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2018, με την αξία των υπό διαχείριση ακινήτων να ανέρχεται σε 2.383,71 εκατ. ευρώ έναντι 3.035,31 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2018.

Επιπλέον, στο τέλος του έτους λειτουργούσαν επτά (7) ανώνυμες εταιρίες διαχείρισης οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων (ΑΕΔΟΕΕ).

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Κατά το 2019, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, έχοντας τη σχετική νομοθετική εξουσιοδότηση, προχώρησε στην έκδοση των ακόλουθων κανονιστικών αποφάσεων, οι οποίες αποβλέπουν στη διασφάλιση του ίσων όρων ανταγωνισμού και την προστασία του επενδυτικού κοινού, στη διασφάλιση της ομαλότητας της αγοράς ΟΣΕΚΑ και της εύρυθμης λειτουργίας της κεφαλαιαγοράς.

Παροχή Επενδυτικών Υπηρεσιών (Α.Ε.Π.Ε.Υ., Α.Ε.Ε.Δ.)

Κοινή Απόφαση Τράπεζας της Ελλάδος και Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (3/842/18.4.2019) Ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για την παροχή πίστωσης από τα πιστωτικά ιδρύματα για την αγορά κινητών αξιών σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 6 του ν.4141/2013. Με την απόφαση εκσυγχρονίζεται το πλαίσιο παροχής πίστωσης από πιστωτικά ιδρύματα για την αγορά κινητών αξιών και διασφαλίζεται ο ίσων όρων ανταγωνισμός μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και ΑΕΠΕΥ στην Ελλάδα (ΦΕΚ Β'2136/7.6.2019).

7Α/847/28.6.2019 Περιορισμοί στη διάθεση στην αγορά, στη διανομή και στην πώληση συμβάσεων επί διαφορών (CFDs) σε ιδιώτες πελάτες. Η απόφαση αποβλέπει στην προστασία του επενδυτικού κοινού από τη διάθεση στην αγορά, τη διανομή και την πώληση συμβάσεων επί διαφορών σε ιδιώτες πελάτες (ΦΕΚ Β'3024/26.7.2019).

7Β/847/28.6.2019 Απαγόρευση της διάθεσης στην αγορά, της διανομής και της πώλησης δυαδικών δικαιωμάτων προαίρεσης (binary options) σε ιδιώτες πελάτες. Η απόφαση αντιμετωπίζει τη σημαντική ανησυχία για την προστασία των επενδυτών που προέρχεται από τη διάθεση στην αγορά, τη διανομή και την πώληση δυαδικών δικαιωμάτων προαίρεσης σε ιδιώτες πελάτες. (ΦΕΚ Β'3024/26.7.2019).

Συλλογικές Επενδύσεις (Επενδυτικά κεφάλαια, Εταιρείες Διαχείρισης, ΤΕΑ)

7/839/8.3.2019 Αναστολή της εξαγοράς μεριδίων ΟΣΕΚΑ την 19^η Απριλίου, την 22^α Απριλίου και την 24^η Δεκεμβρίου 2019. Για τη διαφύλαξη των συμφερόντων των μεριδιούχων ΟΣΕΚΑ και της ομαλότητας της αγοράς ΟΣΕΚΑ, επειδή οι ως άνω ημερομηνίες αποτελούν ημέρες αργίας του Χρηματιστηρίου Αθηνών ή/ και της Τράπεζας Ελλάδος, αναστέλλεται η εξαγορά μεριδίων κάθε κατηγορίας ΟΣΕΚΑ (ΦΕΚ Β'1332/18.4.2019).

Διαπραγμάτευση, Εκκαθάριση, Διακανονισμός

5/840/15.3.2019 Τροποποίηση της απόφασης 3/304/10.6.2004 (ΦΕΚ Β' 901/16.6.2004) της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Κανονισμός Λειτουργίας του Συστήματος Άυλων Τίτλων» (ΦΕΚ Β' 1086/2.4.2019).

16/846/18.6.2019 Τροποποίηση της 5/840/15.3.2019 απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Τροποποίηση της απόφασης 3/304/10.6.2004 (ΦΕΚ Β' 901/16.6.2004) της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Κανονισμός Λειτουργίας του Συστήματος Άυλων Τίτλων» (ΦΕΚ Β' 3140/7.8.2019).

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ

Το έργο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στο τομέα της παροχής αδειών και εγκρίσεων κατά το έτος 2019 περιλαμβάνει τα παρακάτω:

Ανώνυμες Εταιρίες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ)

- Έγκριση χορήγησης άδειας λειτουργίας ΑΕΠΕΥ σε μία (1) περίπτωση.
- Αξιολόγηση καταλληλότητας νέων μελών ΔΣ ΑΕΠΕΥ σε δεκαέξι (16) περιπτώσεις.
- Αξιολόγηση καταλληλότητας προσώπων που πραγματικά διευθύνουν τις δραστηριότητες ΑΕΠΕΥ σε έξι (6) περιπτώσεις
- Έγκριση απόκτησης ειδικής συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο ΑΕΠΕΥ σε δύο (2) περιπτώσεις.
- Έγκριση μείωσης μετοχικού κεφαλαίου ΑΕΠΕΥ σε τρεις (3) περιπτώσεις.

Ανώνυμες Εταιρίες Επενδυτικής Διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ)

- Χορήγηση άδειας λειτουργίας σε μία (1) ΑΕΕΔ.
- Αξιολόγηση καταλληλότητας νέων μελών Δ.Σ. ΑΕΕΔ σε δύο (2) περιπτώσεις.
- Αξιολόγηση καταλληλότητας νέων προσώπων που πραγματικά διευθύνουν τις δραστηριότητες ΑΕΕΔ σε δύο (2) περιπτώσεις.
- Αξιολόγηση μετόχου που αποκτά/αυξάνει την ειδική του συμμετοχή σε ΑΕΕΔ σε τρεις (3) περιπτώσεις.

Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ)

- Αριθμός ΑΕΔΑΚ σε λειτουργία (31.12.2019): Δεκατέσσερις (14).
- Ανάκληση άδειας λειτουργίας ΑΕΔΑΚ σε μία (1) περίπτωση.
- Έγκριση τροποποίησης καταστατικού σε δύο (2) περιπτώσεις.
- Έγκριση ειδικής συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο ΑΕΔΑΚ σε τρεις (3) περιπτώσεις.

- Συνολικός αριθμός υπό διαχείριση ΟΣΕΚΑ των ΑΕΔΑΚ: 327
- Έγκριση κανονισμού και άδεια σύστασης αμοιβαίου κεφαλαίου σε δύο (2) περιπτώσεις.
- Έγκριση τροποποίησης κανονισμού αμοιβαίων κεφαλαίων σε είκοσι τέσσερις (24) περιπτώσεις.
- Παροχή άδειας συγχώνευσης μεταξύ αμοιβαίων κεφαλαίων σε δύο (2) περιπτώσεις.
- Έγκριση μεταβολής μετοχικού κεφαλαίου σε δύο (2) περιπτώσεις.
- Έγκριση νέας σύνθεσης διοικητικού συμβουλίου σε έξι (6) περιπτώσεις.

Ανώνυμες Εταιρίες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου

- Αριθμός ΑΕΕΧ σε λειτουργία (31.12.2019): Μία (1).
- Έγκριση μεταβολής μετοχικού κεφαλαίου σε τρεις (3) περιπτώσεις.

Ανώνυμες Εταιρίες Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (ΑΕΕΑΠ)

- Αριθμός ΑΕΕΑΠ σε λειτουργία (31.12.2019): Επτά (7).
- Χορήγηση άδειας λειτουργίας σε δύο (2) ΑΕΕΑΠ.
- Έγκριση νέας σύνθεσης διοικητικού συμβουλίου σε πέντε (5) περιπτώσεις.
- Έγκριση τροποποίησης καταστατικού σε τέσσερις (4) περιπτώσεις.
- Έγκριση μεταβολής μετοχικού κεφαλαίου σε τέσσερις (4) περιπτώσεις.

Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΑΕΔΟΕΕ)

- Αριθμός ΑΕΔΟΕΕ σε λειτουργία (31.12.2018): Επτά (7).
- Έγκριση νέας σύνθεσης διοικητικού συμβουλίου σε δύο (2) περιπτώσεις.

Αλλοδαποί ΟΣΕΚΑ

- Λήψη γνωστοποίησης σχετικά με τη διάθεση νέων αλλοδαπών ΟΣΕΚΑ (UCITS) σε έξι (6) περιπτώσεις.
- Λήψη γνωστοποίησης σχετικά με τη διάθεση νέων κεφαλαίων αλλοδαπών ΟΣΕΚΑ (compartments) σε εκατόν σαράντα τέσσερις (144) περιπτώσεις.

Τόποι διαπραγμάτευσης και συστήματα εκκαθάρισης και διακανονισμού

- 5/840/15.3.2019 Έγκριση τροποποίησης της απόφασης 3/304/10.6.2004 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, «Κανονισμός Λειτουργίας του Συστήματος Άυλων Τίτλων»
- 16/846/18-06-2019 Έγκριση τροποποίησης της 5/840/15-03-2019 απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς "Τροποποίηση της 3/304/10-06-2004 απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, «Κανονισμός Λειτουργίας του Συστήματος Άυλων Τίτλων»

Έγκριση Ενημερωτικών Δελτίων με δημόσια προσφορά κινητών αξιών και λοιπές εταιρικές πράξεις.

Ενημερωτικό δελτίο εισηγμένων εταιριών για τη διενέργεια δημόσιας προσφοράς ή/ και εισαγωγής κινητών αξιών.

- Έγκριση περιεχομένου του ενημερωτικού δελτίου επτά (7) εταιριών, για τη δημόσια προσφορά μετοχών με σκοπό την αύξηση του μετοχικού τους κεφαλαίου υπερ παλαιών μετόχων με καταβολή μετρητών και την εισαγωγή των μετοχών τους στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Ενημερωτικό δελτίο για αρχική δημόσια προσφορά ή / και εισαγωγή κινητών αξιών. (ν. 3371/2005).

- Έγκριση περιεχομένου ενημερωτικού δελτίου και διάθεση με δημόσια προσφορά ομολογιών τριών (3) εταιριών, με σκοπό την εισαγωγή των ομολογιών τους στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Εταιρικές πράξεις εισηγμένων εταιριών (άρθρο 4, ν. 3401/2005 και άρθρο 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129).

- Ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το περιεχόμενο του εγγράφου του άρθρου 4 του ν. 3401/2005 δυο (2) εταιριών, με σκοπό την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου λόγω συγχώνευσης με απορρόφηση άλλων εταιριών.
- Γνωστοποίηση προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς οκτώ (8) εντύπων του άρθρου 4 του ν. 3401/2005, αναφορικά με την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου εταιριών ή/και τη μετατροπή σε μετοχές δικαιωμάτων προαίρεσης (stock options) που είχαν παραχωρηθεί στο προσωπικό.
- Γνωστοποίηση προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύο (2) εντύπων του άρθρου 4 του ν. 3401/2005, αναφορικά με την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου εταιριών με διανομή δωρεάν μετοχών στους υφισταμένους μετόχους και μερίσματα που καταβλήθηκαν υπό μορφή διάθεσης μετοχών της ίδιας κατηγορίας με εκείνες για τις οποίες καταβάλλεται το μέρισμα.

Διασυννοριακές δημόσιες προσφορές (άρθρα 17 & 18, ν. 3401/2005 και άρθρα 24 & 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129).

- Γνωστοποίηση προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είκοσι ένας (21) ενημερωτικών δελτίων, εβδομήντα οκτώ (78) συμπληρωμάτων ενημερωτικών δελτίων και ένας (1) έντυπου με τελικούς όρους στο πλαίσιο

εφαρμογής του κοινοτικού πεδίου των διασυνοριακών δημόσιων προσφορών σύμφωνα με τα άρθρα 17 & 18 του Ν. 3401/2005 και τα άρθρα 24 & 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 αναφορικά με το πιστοποιητικό έγκρισης της αρμόδιας αρχής του κράτους – μέλους καταγωγής.

ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Κατά το 2019, το εποπτικό έργο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς συνεχίστηκε σε όλους τους τομείς. Οι έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν κάλυψαν όλους τους φορείς της κεφαλαιαγοράς. Πραγματοποιήθηκαν πολλαπλοί έλεγχοι ΑΕΠΕΥ, ΑΕΔΑΚ, ΑΕΕΔ, εισηγμένων εταιριών και χρηματιστηριακών συναλλαγών. Από τους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν προέκυψαν παραβάσεις, οι οποίες οδήγησαν την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να λάβει διοικητικά μέτρα.

Ανάκληση άδειας λειτουργίας

- Ανάκληση άδειας λειτουργίας ΑΕΠΕΥ σε τρεις (3) περιπτώσεις.
- Ανάκληση άδειας λειτουργίας ΑΕΠΕΥ ως προς συγκεκριμένες επενδυτικές υπηρεσίες σε μία (1) περίπτωση.
- Ανάκληση της άδειας λειτουργίας σε δύο (2) ΑΕΕΔ κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 8 του ν. 4514/2018.

Παρακολούθηση και εποπτεία συμπεριφοράς εισηγμένων εταιριών

Παρακολούθηση και εποπτεία συμπεριφοράς εισηγμένων εταιριών

Στις 3 Ιουλίου 2016, τέθηκαν σε εφαρμογή i) ο Κανονισμός (ΕΕ) 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 για την κατάχρηση της αγοράς και ii) ο Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1055 της Επιτροπής για τον καθορισμό εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά τα τεχνικά μέσα για την κατάλληλη δημοσιοποίηση των εμπιστευτικών πληροφοριών και την καθυστέρηση της δημοσιοποίησης εμπιστευτικών πληροφοριών σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 596/2014. Επιπρόσθετα η εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις των άρθρων 22, 23, 30, 31 παράγραφοι 1, 32 και 34 του προαναφερθέντος Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 έγινε με το νόμο 4443/2016. Η ισχύς του νόμου άρχισε από την δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 232/Α/9.12.2016) εκτός από τις διατάξεις των άρθρων 35 έως 39 και 46, η έναρξη ισχύος των οποίων ανατρέχει στο χρόνο έναρξης εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 596/2014, δηλαδή την 3^η Ιουλίου 2016.

Από την 3η Ιουλίου 2016, σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, κάθε εκδότης ενημερώνει το κοινό όσο το δυνατόν συντομότερα σχετικά με προνομιακές πληροφορίες οι οποίες αφορούν άμεσα τον εν λόγω εκδότη, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 και στο άρθρο 27 παρ. 8 του 4443/2016.

Στο πλαίσιο προληπτικής εποπτείας συμμόρφωσης των εταιριών έναντι των ανωτέρω διατάξεων, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, με γνώμονα την προστασία του επενδυτικού κοινού, αποστέλλει επιστολές προς τις εποπτευόμενες εταιρίες, προκειμένου αυτές να προβούν σε άμεση δημοσιοποίηση πληροφοριών που εκτιμώνται ως «προνομιακές» και αφορούν τις εν λόγω εταιρίες, έτσι ώστε να παρασχεθεί ορθή, επαρκής και σαφής πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού.

Στο πλαίσιο των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 της απόφασης 5/204/14.11.2000 του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, εταιρίες των οποίων οι μετοχές διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών οφείλουν άμεσα να επιβεβαιώνουν ή διαψεύδουν ανεπιβεβαίωτες πληροφορίες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αισθητά την τιμή των μετοχών τους, διευκρινίζοντας ταυτόχρονα και το στάδιο εξέλιξης στο οποίο βρίσκονται τα γεγονότα στα οποία αναφέρονται οι σχετικές πληροφορίες.

Στο πλαίσιο προληπτικής εποπτείας συμμόρφωσης των εταιριών έναντι των ανωτέρω διατάξεων, κατά το 2019 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς απέστειλε 59 επιστολές προς τις εταιρίες. Από την επισκόπηση των ανακοινώσεων και τη διερεύνηση των ανεπιβεβαίωτων φημών ή πληροφοριών, που γίνεται σε καθημερινή βάση, προέκυψε ότι σημαντικός αριθμός των εισηγμένων εταιριών συμμορφώθηκε, χωρίς παρέμβαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, στις ανωτέρω διατάξεις. Στις περιπτώσεις όπου δεν έχει παρασχεθεί έγκαιρη ή έγκυρη πληροφόρηση διενεργούνται σχετικοί έλεγχοι.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 17 παρ. 1 του Κανονισμού(ΕΕ) 596/2014, επέβαλε εντός του 2019 κυρώσεις συνολικού ύψους 40.000 ευρώ, για παράλειψη δημοσιοποίησης και μη έγκαιρη δημοσιοποίηση προνομιακής πληροφορίας σε 1 εταιρεία.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο της παρακολούθησης τήρησης των διατάξεων του άρθρου 15 όπως ορίζεται στο άρθρο 12 παρ. 1γ του Κανονισμού(ΕΕ) 596/2014 από τους εκδότες κινητών αξιών, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ελέγχει θέματα συμμόρφωσης των εταιριών με τις διατάξεις απαγόρευσης χειραγώγησης της αγοράς μέσω της διάδοσης δια των μέσων μαζικής ενημέρωσης ή και οποιουδήποτε άλλου μέσου πληροφοριών, οι οποίες δίνουν ή είναι πιθανό να δώσουν ψευδείς ή παραπλανητικές ενδείξεις για τα χρηματοπιστωτικά μέσα, ή φημών ή παραπλανητικών ειδήσεων. Δυνάμει των ανωτέρω διατάξεων, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε εντός του 2019 κυρώσεις συνολικού ύψους 3.000.000 ευρώ για χειραγώγηση της αγοράς μέσω ανακοινώσεων σε ένα φυσικό και ένα νομικό πρόσωπο και 25.340.000 ευρώ για χειραγώγηση της αγοράς μέσω οικονομικών καταστάσεων σε ένα νομικό και έντεκα φυσικά πρόσωπα. Επιπρόσθετα, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε σε ένα φυσικό πρόσωπο, εντός του 2019, κυρώσεις συνολικού ύψους 12.000 ευρώ για χειραγώγηση της αγοράς, κατά παράβαση των διατάξεων του ν. 3340/2005.

Σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 του ν. 3556/2007, οι εκδότριες εταιρίες εισηγμένων στο ΧΑ κινητών αξιών υποχρεούνται να δημοσιοποιούν ετήσιες και εξαμηνιαίες οικονομικές εκθέσεις, ενώ σύμφωνα με το άρθρο 5β του ίδιου νόμου, τα πιστωτικά ιδρύματα με κινητές αξίες εισηγμένες στο ΧΑ υποχρεούνται να δημοσιοποιούν και τριμηνιαίες οικονομικές καταστάσεις (για το α' και το γ' τρίμηνο κάθε χρήσης), σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ).

Κατά τη διάρκεια του 2019, στο πλαίσιο εποπτείας συμμόρφωσης των εταιριών έναντι των διατάξεων του ν. 3556/2007, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η εξέταση της συμμόρφωσης ή μη με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά παρουσιάζονται στις οικονομικές τους καταστάσεις, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προέβη σε δειγματοληπτική

εξέταση 24 δημοσιευθεισών οικονομικών καταστάσεων 15 εκδοτών. Ειδικότερα, διενεργήθηκε πλήρης εξέταση 16 ετήσιων και 9 ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων και εξέταση συγκεκριμένων θεμάτων που σχετίζονταν με 15 ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και 2 ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις.

Στο πλαίσιο της ανωτέρω εξέτασης, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κάλεσε 7 εκδότες να προβούν σε διόρθωση θεμάτων ή παράθεση γνωστοποιήσεων σε μελλοντικές οικονομικές καταστάσεις.

Σημειώνεται ότι από την ανωτέρω εξέταση διαπιστώθηκαν παρεκκλίσεις κυρίως από τα κάτωθι ΔΛΠ/ΔΠΧΑ:

ΔΛΠ 1 – Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων

ΔΛΠ 17 – Μισθώσεις

ΔΛΠ 24 – Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών

ΔΛΠ 36 – Απομείωση αξίας μη-χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

ΔΛΠ 37 – Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία

ΔΛΠ 39 – Χρηματοοικονομικά μέσα: Καταχώριση και αποτίμηση

ΔΛΠ 40 – Επενδύσεις σε ακίνητα

ΔΠΧΑ 7 – Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις

ΔΠΧΑ 13 – Επιμέτρηση Εύλογης Αξίας

ΔΛΠ 39 – Χρηματοοικονομικά μέσα: Καταχώριση και αποτίμηση

Εντός του 2019, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε κυρώσεις συνολικού ύψους 39.000 ευρώ για μη σύμμορφη με τα ΔΠΧΑ κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων σε τρεις εταιρίες και 70.000 ευρώ για μη δημοσιοποίηση ή μη έγκαιρη δημοσιοποίηση οικονομικής έκθεσης (ετήσιας ή εξαμηνιαίας) . Επίσης, με γνώμονα την προστασία των επενδυτών και την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς, σε 2 περιπτώσεις διατυπώνονταν θέματα στις εκθέσεις των αρμόδιων ορκωτών ελεγκτών και σε 2 περιπτώσεις δεν δημοσιοποιήθηκαν οικονομικές εκθέσεις, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ζήτησε από το Χρηματιστήριο Αθηνών οι μετοχές των εταιριών να τεθούν σε καθεστώς αναστολής διαπραγμάτευσης.

Επιπλέον, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε κυρώσεις ύψους 18.000 ευρώ, για παράβαση των διατάξεων του άρθρου 17 παρ. 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 και του άρθρου 27 παρ. 8 του ν.4443/2016, σε τρεις εταιρίες, οι οποίες δεν προέβησαν σε δημοσιοποίηση ετήσιας οικονομικής τους έκθεσης το συντομότερο δυνατόν, μετά την έγκρισή της από το Διοικητικό της Συμβούλιο.

Δυνάμει των διατάξεων του ν. 3556/2007 σχετικά με τις υποχρεώσεις αναγγελίας και δημοσιοποίησης σημαντικών συμμετοχών στο μετοχικό κεφάλαιο εισηγμένων εταιριών, υποβλήθηκαν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς από μετόχους και λοιπά υπόχρεα πρόσωπα περί τις 390 γνωστοποιήσεις. Αναφορικά με τη συμμόρφωση των υπόχρεων προσώπων έναντι των διατάξεων του ως άνω νόμου, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε κυρώσεις σε εννέα φυσικά ή νομικά πρόσωπα συνολικού ύψους 39.000 ευρώ. Στο πλαίσιο της προληπτικής εποπτείας για την ορθή εφαρμογή του ν. 3556/2007, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επικοινωνεί άμεσα, στο μέτρο του δυνατού, τόσο με τις εκδότριες, όσο και με τους μετόχους, ώστε να διευκρινιστούν θέματα που αφορούν κυρίως την ύπαρξη, απόκτηση ή εκχώρηση ελέγχου νομικών προσώπων, την αλυσίδα των εταιρειών μέσω των οποίων κατέχονται τα δικαιώματα ψήφου, ορθή απεικόνιση των μεταβολών δικαιωμάτων ψήφου και άλλων κατά περίπτωση θεμάτων. Περαιτέρω και στο ανωτέρω πλαίσιο, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς απέστειλε 11 επιστολές. Στόχος των ανωτέρω ενεργειών, είναι η ορθή και πλήρης ενημέρωση

του επενδυτικού κοινού. Επιπρόσθετα, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε κυρώσεις σε 1 νομικό πρόσωπο συνολικού ύψους 2.000, για παράβαση του ν. 3556/2007 και της απόφασης 8/754/14.4.2016 του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο εποπτείας τήρησης των διατάξεων του ν. 3016/2002, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αξιολόγησε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης εισηγμένων εταιριών και σε 4 περιπτώσεις επέβαλε κυρώσεις σε 12 μέλη Διοικητικού Συμβουλίου, 3 εισηγμένων εταιριών.

Τέλος, στο πλαίσιο εποπτείας τήρησης των διατάξεων του άρθρου 44 του ν. 4449/2017 που αφορά τις νέες διατάξεις για τη σύσταση, τη δομή και τη στελέχωση της επιτροπής ελέγχου, με αυξημένες αρμοδιότητες και υποχρεώσεις και ορίζει ως εποπτεύουσα αρχή των εταιριών με κινητές αξίες στο Χρηματιστήριο Αθηνών και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η τελευταία, μετά την έκδοση της από 28.4.2017 ανακοίνωσης, με την οποία επισήμανε τη σημαντικότητα εφαρμογής των ως άνω διατάξεων και παρείχε οδηγίες σχετικά με τη συγκρότηση και τις αρμοδιότητες της επιτροπής ελέγχου, παρακολουθεί τη συμμόρφωση των εταιριών με τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 4449/2017. Προκειμένου να διερευνηθεί η ορθότητα και η πληρότητα εφαρμογής του νομοθετικού πλαισίου, ως προς την σύνθεση της επιτροπής ελέγχου από την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του νόμου (24.01.2017), η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς απέστειλε το 2019 επιστολή προς τις εισηγμένες εταιρίες (173), για να της παράσχουν τα σχετικά στοιχεία. Επιπλέον, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, στο πλαίσιο της προληπτικής εποπτείας για την ορθή εφαρμογή των ν. 3016/2002 και του άρθρου 44 του ν. 4440/2017, προέβη σε επικοινωνία και σε σειρά συναντήσεων με τις περισσότερες εισηγμένες εταιρίες, προς τις οποίες παρείχε διευκρινήσεις ως προς τη σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου και την πλήρωση των κριτηρίων από τα μέλη αυτής.

Παρακολούθηση και εποπτεία δημοσίων προτάσεων αγοράς μετοχών

Το 2019, υποβλήθηκαν σύμφωνα με το ν.3461/2006 στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έντεκα (11) δημόσιες προτάσεις αγοράς μετοχών εταιριών που διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών και εγκρίθηκαν οι οκτώ (8) εξ' αυτών (Πίνακας 28)

Στο πλαίσιο εποπτείας συμμόρφωσης των υπόχρεων προσώπων έναντι των διατάξεων του ως άνω νόμου, κατά το 2019 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε πρόστιμο ύψους 20.000 ευρώ για παράβαση των διατάξεων του ως άνω νόμου σε ένα φυσικό πρόσωπο.

Επίσης, υποβλήθηκαν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς πέντε (5) αιτήματα για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out), δηλαδή του δικαιώματος του Προτείνοντος, ο οποίος μετά την λήξη της δημόσιας πρότασης κατέχει κινητές αξίες που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον ποσοστό ενενήντα τοις εκατό (90%) του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της υπό εξαγορά εταιρίας, να απαιτήσει τη μεταβίβαση σε αυτόν των υπόλοιπων κινητών αξιών της υπό εξαγορά εταιρίας. Συγκεκριμένα κατά τη διάρκεια του έτους 2019 υποβλήθηκαν και εγκρίθηκαν από το ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, τα ακόλουθα αιτήματα: (i) το αίτημα της εταιρίας «ORKLA FOOD INGREDIENTS AS» για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out) των μετοχών της εταιρίας «ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΑΝΑΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΤΟΠΟΙΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΓΩΤΟΥ» (ημερομηνία έγκρισης 1.8.2019), (ii) το αίτημα της εταιρίας «TITAN CEMENT INTERNATIONAL S.A.» για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out) των μετοχών της εταιρίας «TITAN A.E.» (ημερομηνία έγκρισης 1.8.2019), (iii) το αίτημα του κ. Σταύρου Τάκη για την άσκηση

του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out) των μετοχών της εταιρίας «ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ ΑΕΒΕ» (ημερομηνία έγκρισης 23.9.2019), (iv) το αίτημα της εταιρίας «SILANER INVESTMENTS LIMITED» για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out) των μετοχών της εταιρίας «FG EUROPE A.E.» (ημερομηνία έγκρισης 19.12.2019) και (v) το αίτημα της εταιρίας «ELTRAK CP LIMITED» για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out) των μετοχών της εταιρίας «ΕΛΤΡΑΚ Α.Ε.» (ημερομηνία έγκρισης 10.1.2020).

Επιπλέον σημειώνεται ότι κατά τη διάρκεια του έτους 2019 εγκρίθηκαν από το ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και τα ακόλουθα τρία (3) αιτήματα για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out), τα οποία είχαν υποβληθεί κατά το προηγούμενο έτος 2018: (i) το αίτημα της εταιρίας «NEXANS PARTICIPATIONS S.A.» για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out) των μετοχών της εταιρίας «NEXANS ΕΛΛΑΣ ΑΒΕ» (ημερομηνία έγκρισης 15.3.2019), (ii) το αίτημα της εταιρίας «ΧΕΛΕΝΙΚ ΧΕΛΘΚΕΑΡ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out) των μετοχών της εταιρίας «ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΑΘΗΝΩΝ ΥΓΕΙΑ ΑΕ» (ημερομηνία έγκρισης 15.3.2019) και (iii) το αίτημα της εταιρίας «ΚΑΖΑΡ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΕ» για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out) των μετοχών της εταιρίας «ΝΤΡΟΥΚΦΑΡΜΠΕΝ ΕΛΛΑΣ ΑΕ» (ημερομηνία έγκρισης 15.3.2019).

ΠΙΝΑΚΑΣ 28. Δημόσιες προτάσεις στην κεφαλαιαγορά, 2019

α/α	Ημερ/νία υποβολής	Είδος δημόσιας πρότασης	Προτείνουσα εταιρία	Υπό εξαγορά εταιρία	Ημερ/νία έγκρισης	Περίοδος αποδοχής	Ποσοστό μετοχών προ δ.π.	Ποσοστό μετοχών μετά δ.π.
1	29/3/2019	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	ORKLA FOOD INGREDIENTS AS	ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΑΝΑΚΗΣ Α.Β.Ε.Ε.	30/5/2019	4/6/2019 - 2/7/2019	0,00%	98,57%
2	2/4/2019	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	Κ. ΣΤΑΥΡΟ ΤΑΚΗ	ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ Α.Ε.Β.Ε	30/5/2019	4/6/2019 - 2/7/2019	91,92%	96,98%
3	11/4/2019	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	OCM LUXEMBOURG HEALTHCARE GREECE S.a r.l.	ΙΑΣΩ Α.Ε.	30/5/2019	4/6/2019 - 2/7/2019	0,00%	83,37%
4	16/4/2019	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	TITAN CEMENT INTERNATIONAL S.A.	Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ TITAN	18/6/2019	19/6/2019 - 17/7/2019	22,49%	93,00% ³
5	8/5/2019	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	SILANER INVESTMENTS LIMITED	FG EUROPE A.E.	16/7/2019	18/7/2019 - 16/8/2019	91,01%	97,20%
6	24/6/2019	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	INVEL REAL ESTATE(NETHERLANDS) II B.V.	ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΝΓΑΙΑ ΑΕΕΑΠ	28/6/2019	3/7/2019 - 31/7/2019	98,15%	98,15%

³ Κατά τη διάρκεια της περιόδου αποδοχής της δημόσιας πρότασης, προσφέρθηκαν νόμιμα και έγκυρα: (α) 71.672.737 κοινές μετοχές, οι οποίες αντιστοιχούν σε ποσοστό περίπου 93% του κοινού μετοχικού κεφαλαίου και των δικαιωμάτων ψήφου της TITAN, και (β) 6.990.335 προνομιούχες μετοχές, οι οποίες αντιστοιχούν σε ποσοστό περίπου 92,36% του προνομιούχου μετοχικού κεφαλαίου της TITAN.

α/α	Ημερ/νία υποβολής	Είδος δημόσιας πρότασης	Προτείνουσα εταιρία	Υπό εξαγορά εταιρία	Ημερ/νία έγκρισης	Περίοδος αποδοχής	Ποσοστό μετοχών προ δ.π.	Ποσοστό μετοχών μετά δ.π.
7	8/7/2019	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	SAZKA GROUP A.S.	ΟΠΑΠ Α.Ε.	30/9/2019	1/10/2019 - 29/10/2019	32,73%	39,98%
8	19/8/2019	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	ELTRAK CP LIMITED	ΕΛΤΡΑΚ Α.Ε.	8/10/2019	11/10/2019- 22/11/2019	76,92%	92,54%
9	17/12/2019	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	ANDROMEDA SEAFOOD SOCIEDAD LIMITADA	ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΣΕΛΟΝΤΑ ΑΕΓΕ	ΕΚΚΡΕΜΕΙ			
10	17/12/2019	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	ANDROMEDA SEAFOOD SOCIEDAD LIMITADA	ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΑΕ	ΕΚΚΡΕΜΕΙ			
11	20/12/2019	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	ANDROMEDA SEAFOOD SOCIEDAD LIMITADA	ΠΕΡΣΕΥΣ ΑΒΕΕ	ΕΚΚΡΕΜΕΙ			

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Διαγραφές μετοχών εταιρειών από το Χρηματιστήριο Αθηνών

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17, παρ. 5 του Ν. 3371/2005, όπως ισχύει, και μετά από αίτηση για διαγραφή των μετοχών της από την ίδια την εκδότρια, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς αποφάσισε να διαγράψει τις μετοχές επτά (7) εταιριών. Ειδικότερα, (i) η εταιρία «ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» κατέθεσε αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για διαγραφή των μετοχών της από το Χρηματιστήριο Αθηνών, η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στις 18.4.2019, (ii) η εταιρία «ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΑΘΗΝΩΝ ΥΓΕΙΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» κατέθεσε αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για διαγραφή των μετοχών της από το Χρηματιστήριο Αθηνών, η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στις 7.5.2019, (iii) η εταιρία «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΜΕΛΑΝΙΩΝ ΚΑΙ ΧΡΩΜΑΤΩΝ ΝΤΡΟΥΚΦΑΡΜΠΕΝ ΕΛΛΑΣ» κατέθεσε αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για διαγραφή των μετοχών της από το Χρηματιστήριο Αθηνών, η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στις 7.5.2019, (iv) η εταιρία «NEXANS ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» κατέθεσε αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για διαγραφή των μετοχών της από το Χρηματιστήριο Αθηνών, η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στις 28.6.2019, (v) η εταιρία «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ» κατέθεσε αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για διαγραφή των μετοχών της από το Χρηματιστήριο Αθηνών, η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στις 23.9.2019, (vi) η εταιρία «ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΑΝΑΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΤΟΠΟΙΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΓΩΤΟΥ» κατέθεσε αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για διαγραφή των μετοχών της από το Χρηματιστήριο Αθηνών, η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στις 8.10.2019, (vii) η εταιρία «ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ» κατέθεσε αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για διαγραφή των μετοχών της από το Χρηματιστήριο Αθηνών, η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στις 10.12.2019.

Επιβολή χρηματικών ποινών

ΑΕΠΕΥ, ΑΕΕΔ, ΑΕΔΑΚ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση του άρθρου 25 του ν.2778/1999 σχετικά με την υποχρέωση των ΑΕΕΑΠ να δημοσιεύουν στο τέλος κάθε ημερολογιακού εξαμήνου εξαμηνιαία κατάσταση επενδύσεων των διαθεσίμων τους, με χωριστή αναφορά στις κατηγορίες επενδύσεων.
- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση του άρθρου 7 του ν. 3340/2005 σχετικά με την απαγόρευση χειραγώγησης της αγοράς.
- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση του άρθρου 12 του ν. 3606/2007 σχετικά με τις οργανωτικές απαιτήσεις των ΑΕΠΕΥ.
- Επιβολή προστίμου σε δέκα έξι (16) εταιρίες για παράβαση του άρθρου 25 του ν. 3606/2007 σχετικά με την προστασία των επενδυτών κατά την παροχή των επενδυτικών υπηρεσιών και την υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ να παρέχουν σαφείς, ακριβείς και μη παραπλανητικές πληροφορίες στους πελάτες τους.
- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση του άρθρου 27 του ν. 3606/2007 σχετικά με την υποχρέωση εκτέλεσης των εντολών με τους πλέον ευνοϊκούς για τον πελάτη όρους.
- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση των άρθρων 13 και 41 του ν. 3691/2008 σχετικά με την εφαρμογή μέτρων συνήθους δέουσας επιμέλειας που πρέπει να εφαρμόζουν προς τον πελάτη.
- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση του άρθρου 10 του ν. 4141/2013 σχετικά με την υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ ή του πιστωτικού ιδρύματος σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης εξόφλησης ολοκλήρου του τιμήματος εκ μέρους του επενδυτή μέσα στην προβλεπόμενη προθεσμία και εφόσον δεν έχει συμφωνηθεί πίστωση, να προβαίνει την επόμενη εργάσιμη ημέρα από τη λήξη της προθεσμίας, σε απευθείας εκποίηση των κινητών αξιών για την αγορά των οποίων ο επενδυτής δεν έχει καταβάλει το τίμημα.
- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση του άρθρου 6 του ν. 4141/2013 σχετικά με τους όρους παροχής πίστωσης στους πελάτες.
- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση του άρθρου 43 του ν. 4443/2016 σχετικά με την υποχρέωση της τήρησης των στοιχείων των συναλλαγών των πελατών.
- Επιβολή προστίμου σε δύο (2) εταιρίες για παράβαση του άρθρου 25 του ν. 4514/2018 σχετικά με την υποχρέωση αξιολόγησης της καταλληλότητας και της συμβατότητας και ενημέρωση προς τους πελάτες, σύμφωνα με την Οδηγία 2014/65/ΕΕ.

- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 1/347/2005 σχετικά με ενδείξεις χειραγώγησης της αγοράς.
- Επιβολή προστίμου σε δέκα τέσσερις (14) εταιρίες για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 1/452/1.11.2007 σχετικά με τους κανόνες συμπεριφοράς των ΑΕΠΕΥ.
- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 2/452/1.11.2007 σχετικά με την υποχρεωτική γνωστοποίηση συναλλαγών και καταχώρησης στοιχείων των ΑΕΠΕΥ.
- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 3/452/1.11.2007 σχετικά με την αξιολόγηση μετόχων με ειδική συμμετοχή.
- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 1/506/2009 σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.
- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 1/808/2018 σχετικά με τις οργανωτικές απαιτήσεις για την προστασία των χρηματοπιστωτικών μέσων και κεφαλαίων των πελατών. (Άρθρο 2 της κατ' εξουσιοδότηση οδηγίας 2017/593/ΕΕ).
- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση του Κανονισμού 648/2012/ΕΚ, σχετικά με την υποχρέωση αναφοράς των αντισυμβαλλόμενων και των κεντρικών αντισυμβαλλόμενων να διασφαλίζουν ότι οι λεπτομερείς πληροφορίες για κάθε σύμβαση παραγώγων που έχουν συνάψει, καθώς και κάθε τροποποίηση ή λήξη της σύμβασης, αναφέρονται σε αρχείο καταγραφής συναλλαγών και ότι οι πληροφορίες υποβάλλονται το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα από τη σύναψη, την τροποποίηση ή τη λήξη της σύμβασης.
- Επιβολή προστίμου σε έξι (6) εταιρίες για παράβαση του Κανονισμού 565/2017/ΕΕ, σχετικά με τις οργανωτικές απαιτήσεις του εσωτερικού ελέγχου, τις πληροφορίες κατά την παροχή συμβουλών και διαχείριση χαρτοφυλακίου, την τήρηση αρχείου αξιολόγησης της συμβατότητας και την ενημέρωση του πελάτη για τον χειρισμό των εντολών του.

Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες

- Επιβολή προστίμου σε οκτώ (8) εισηγμένες εταιρίες για παράβαση του άρθρου 4 του ν.3556/2007 σχετικά με την υποχρέωση των εκδοτών μετοχών να δημοσιοποιούν ετήσια οικονομική έκθεση.
- Επιβολή προστίμου σε έξι (6) εισηγμένες εταιρίες για παράβαση του άρθρου 5 του ν. 3556/2007 σχετικά με την υποχρέωση των εκδοτών να δημοσιοποιούν εξαμηνιαία οικονομική έκθεση.
- Επιβολή προστίμου σε δέκα (10) εισηγμένες εταιρίες για παράβαση του άρθρου 19 του ν. 3556/2007 σχετικά με την υποβολή πληροφοριών για την εισαγωγή κινητών αξιών.
- Επιβολή προστίμου δέκα (10) εισηγμένες εταιρίες για παράβαση του άρθρου 21 του ν. 3556/2007 σχετικά με την πρόσβαση των εκδοτών σε ρυθμιζόμενες πληροφορίες.

- Επιβολή προστίμου σε τέσσερις (4) εισηγμένες εταιρίες για παράβαση του άρθρου 17 παρ.1 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 σχετικά με την υποχρέωση των εκδοτών να ενημερώνουν το κοινό όσο το δυνατόν συντομότερα σχετικά με προνομιακές πληροφορίες οι οποίες τους αφορούν.
- Επιβολή προστίμου σε δύο (2) εισηγμένες εταιρίες για παράβαση του άρθρου 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 σχετικά με την απαγόρευση χειραγώγησης ή απόπειρα χειραγώγησης αγοράς μέσω των οικονομικών καταστάσεων.

Νομικά Πρόσωπα

- Επιβολή προστίμου σε τρία (3) νομικά πρόσωπα για παράβαση του Κανονισμού 236/2012/ΕΚ, σχετικά με τη διενέργεια ανοικτών πωλήσεων μετοχών.
- Επιβολή προστίμου σε δύο (2) νομικά πρόσωπα για παράβαση του άρθρου 7 του ν. 3340/2005 σχετικά με την απαγόρευση χειραγώγησης της αγοράς.
- Επιβολή προστίμου σε δύο (2) νομικά πρόσωπα για παράβαση του ν. 3556/2007 σχετικά με τη δημοσιοποίηση απόκτησης σημαντικών συμμετοχών και την Ενημέρωση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Φυσικά Πρόσωπα

- Επιβολή προστίμου σε πέντε (5) φυσικά πρόσωπα για παράβαση του άρθρου 7 του ν. 3340/2005 σχετικά με την απαγόρευση χειραγώγησης της αγοράς.
- Επιβολή προστίμου σε ένα (1) φυσικό πρόσωπο για παράβαση του άρθρου 7 του ν.3461/2006 σχετικά με την μη υποβολή υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης.
- Επιβολή προστίμου σε δύο (2) φυσικά πρόσωπα για παράβαση του άρθ. 76 του ν. 1969/1991 σχετικά με τη μη παροχή εγγράφων και λοιπών στοιχείων ευρισκομένων στην κατοχή του στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.
- Επιβολή προστίμου σε οκτώ (8) φυσικά πρόσωπα για παράβαση των άρθρων 14 & 19 του ν. 3556/2007 σχετικά με την ενημέρωση σε περίπτωση απόκτησης ή διάθεσης σημαντικών συμμετοχών ή άσκησης σημαντικών ποσοστών δικαιωμάτων ψήφου, το περιεχόμενο των παρεχόμενων πληροφοριών, καθώς και την υποβολή πληροφοριών για την εισαγωγή κινητών αξιών.
- Επιβολή προστίμου σε ένα (1) φυσικό πρόσωπο για παράβαση του άρθρου 16 του ν. 4514/2018 σχετικά με την υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ όταν κατέχουν κεφάλαια πελατών να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για να προστατεύουν τα συμφέροντα των πελατών και να μη χρησιμοποιούν κεφάλαια πελατών για ίδιο λογαριασμό.

- Επιβολή προστίμου σε δώδεκα (12) φυσικά πρόσωπα για παράβαση του άρθρου 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 σχετικά με την απαγόρευση χειραγώγησης ή απόπειρα χειραγώγησης αγοράς μέσω των οικονομικών καταστάσεων.
- Επιβολή προστίμου σε ένα (1) φυσικό πρόσωπο για παράβαση του άρθρου 12 του Κανονισμού (ΕΚ) 236/2012 σχετικά με την τήρηση περιορισμών για ακάλυπτες ανοικτές πωλήσεις μετοχών.

Η συνολική αξία των προστίμων που επέβαλε η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς το 2019 ανήλθε στα € 29.375.500,00 ευρώ. Η κατανομή των προστίμων αυτών ανά εποπτευόμενο φορέα παρουσιάζεται στον Πίνακα 29.

ΠΙΝΑΚΑΣ 29. Αριθμός και αξία προστίμων, 2019

Αριθμός περιπτώσεων	Φορέας	Αξία προστίμου (ευρώ)
53	ΑΕΠΕΥ, ΑΕΕΔ, ΑΕΔΑΚ και ΤΡΑΠΕΖΕΣ	254.500
40	Εισηγμένες εταιρίες	769.000
7	Λοιπά Νομικά Πρόσωπα	186.500
30	Φυσικά Πρόσωπα	28.165.500
Σύνολο: 130		Σύνολο: 29.375.500

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

Η Ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα Αντιμετώπισης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, που λειτουργεί βάσει του άρθ. 6 παρ. 6 του ν. 4557/2018, έχει σκοπό τον έλεγχο της συμμόρφωσης των εποπτευόμενων φορέων προς τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται ως προς την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Στο πλαίσιο αυτό, η Ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα διενεργεί ελέγχους στους εποπτευόμενους φορείς και παράλληλα, για τις ύποπτες συναλλαγές που ενδεχομένως εντοπίζονται, υποβάλλει αναφορές προς την ανεξάρτητη Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες.

Μέσα στο έτος υποβλήθηκαν τέσσερις (4) αναφορές από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προς την Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες για θέματα που ενδεχομένως σχετίζονται με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

Κατά το 2019 η Ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα συνέχισε το έργο της με διενέργεια ελέγχων σε δώδεκα (12) Ανώνυμες Εταιρίες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ), τρεις (3) Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ), δύο (2) Ανώνυμες Εταιρίες Επενδυτικής Διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ) και μία (1) Ανώνυμη Εταιρία Διαχείρισης Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων.

Στις παραπάνω εταιρίες που ελέγχθηκαν μέσα στο έτος δεν διαπιστώθηκαν παραβάσεις σε τέσσερις (4) εταιρίες ενώ για τις υπόλοιπες δεκατέσσερις (14) εκκρεμεί η ολοκλήρωση της διοικητικής διαδικασίας.

Επίσης μέσα στο έτος ολοκληρώθηκε η διοικητική διαδικασία για μία (1) ΑΕΠΕΥ που είχε ελεγχθεί σε προηγούμενο έτος, το αποτέλεσμα της οποίας ήταν να κριθεί ότι δεν εφαρμόζει επαρκείς διαδικασίες και να επιβληθεί πρόστιμο ύψους 40.000 ευρώ για τέσσερις παραβάσεις.

Στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως εποπτείας οι Εταιρείες τον Ιούλιο του 2019 υπέβαλαν στην Ε.Κ. την Ετήσια Έκθεση των Υπεύθυνων Συμμόρφωσης για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που αφορούσε το έτος 2018, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 10 της απόφασης 1/506/8.4.2009 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Για τον έλεγχο των Ετήσιων Εκθέσεων, υιοθετήθηκε η προσέγγιση της εποπτείας με βάση τον κίνδυνο, σύμφωνα με τις Κοινές Κατευθυντήριες Γραμμές των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών και τη Μεθοδολογία Αποτίμησης Κινδύνου που θέσπισε η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για την εποπτεία της, αποτιμώντας το βαθμό κινδύνου που εμφανίζει κάθε εποπτευόμενη εταιρεία.

Με εξαίρεση τριών (3) ΑΕΠΕΥ, που στην Έκθεση Αποτίμησης Κινδύνου εμφανίζουν «Χαμηλό» επίπεδο κινδύνου, όλες οι υπόλοιπες εταιρείες εμφανίζουν «Πολύ Χαμηλό» επίπεδο κινδύνου όσον αφορά στη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

Τα ευρήματα από την εν λόγω αποτίμηση κινδύνου συνεκτιμήθηκαν κατά τη σύνταξη του Προγράμματος Ελέγχου και για την επιλογή των εταιρειών που θα ελεγχθούν κατά την προσεχή περίοδο.

Επίσης συνεχίστηκε η ενημέρωση προς τις εταιρίες μέσω της σχετικής ιστοσελίδας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (http://www.hcmc.gr/el_GR/web/portal/mlaundering1) σχετικά με:

- τις Συστάσεις της Ομάδας Χρηματοπιστωτικής Δράσης (FATF) για τις χώρες και περιοχές που είναι υψηλού κινδύνου καθώς και τις χώρες και περιοχές που παρουσιάζουν στρατηγικές αδυναμίες στον τομέα του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- Τον κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2019/758 της Επιτροπής της 31ης Ιανουαρίου 2019 (Ελάχιστες ενέργειες και επιπρόσθετα μέτρα που λαμβάνονται αναφορικά με ορισμένες τρίτες χώρες)
- Την κοινή γνώμη της 4ης Οκτωβρίου 2019 των ευρωπαϊκών εποπτικών αρχών σχετικά με τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που πλήττουν τον χρηματοπιστωτικό τομέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τέλος, μέσα στο έτος η Ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα μεταξύ άλλων συμμετείχε με στελέχη της:

- Στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή για την ενσωμάτωση της 5ης AML/CFT οδηγίας (2018/843) στο κανονιστικό πλαίσιο.
- Στην επισκόπηση της εφαρμογής της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς, που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα μέσα στον Φεβρουάριο του 2019.
- Στην παρουσίαση του τρόπου λειτουργίας της Ειδικής Υπηρεσιακής Μονάδας, που πραγματοποιήθηκε στα γραφεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μέσα στον Σεπτέμβριο του 2019, σε ομόλογους συναδέλφους της Γεωργιανής Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.
- Στο σεμινάριο του Συνδέσμου Εταιρειών Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών ως εισηγητές με θέμα την «Αντιμετώπιση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες» που πραγματοποιήθηκε στο Χρηματιστήριο Αθηνών μέσα στον Σεπτέμβριο του 2019.
- Στο εκπαιδευτικό σεμινάριο του Διεθνούς Οργανισμού Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO) και της εποπτικής αρχής της κεφαλαιαγοράς του Λουξεμβούργου με θέμα «Seminar/Workshop on AML/CFT supervision for the Securities sector», που πραγματοποιήθηκε στο Λουξεμβούργο μέσα στον Οκτώβριο του 2019.
- Στην αξιολόγηση της χώρας από τον ΟΟΣΑ για τη Διαφάνεια και Ανταλλαγή Πληροφοριών για φορολογικούς σκοπούς που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα μέσα στον Δεκέμβριο του 2019.
- Στην εκπαίδευση αξιολογητών της FATF που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα μέσα στον Δεκέμβριο του 2019.
- στην ομάδα εργασίας για την πρακτική εφαρμογή της συμφωνίας Ελλάδας – ΗΠΑ για το Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA) και το Κοινό Πρότυπο Αναφοράς / Common Reporting Standard (CRS),
- στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Επεξεργασίας Στρατηγικής και Πολιτικών για την αντιμετώπιση του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- Στην παροχή απαντήσεων στα σχόλια των αξιολογητών της FATF και των χωρών μελών, που προέκυψαν μετά την επιτόπια επίσκεψη των αξιολογητών και μέχρι τη συζήτηση της Έκθεσης της Αμοιβαίας Αξιολόγησης στην ολομέλεια της FATF τον Ιούνιο του 2019 στο Ορλάντο.

Πιστοποίηση στελεχών κεφαλαιαγοράς

Το καθεστώς πιστοποίησης καταλληλότητας προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες σύμφωνα με το άρθρο 93 του ν.4514/2018 ρυθμίζεται από την απόφαση 18/809/21.2.2018 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΦΕΚ Β'859/12.3.2018), κατ' εφαρμογή του άρθρου 93 του ν. 4514/2018 (ΦΕΚ Α 14). Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπεται η υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ, ΑΕΕΔ, ΑΕΔΑΚ, ΑΕΕΧ και ΑΕΔΟΕΕ, να απασχολούν κατά την παροχή των επενδυτικών και λοιπών υπηρεσιών πρόσωπα που διαθέτουν Πιστοποιητικό Καταλληλότητας.

Το Πιστοποιητικό Καταλληλότητας αναφέρεται σε οκτώ ειδικές κατηγορίες παροχής υπηρεσιών ως εξής: (α1): Λήψη, διαβίβαση και εκτέλεση εντολών για λογαριασμό τρίτων σε κινητές αξίες, μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων και τίτλους χρηματαγοράς, (α2): Λήψη, διαβίβαση και εκτέλεση εντολών για λογαριασμό τρίτων σε παράγωγα προϊόντα, (β): Παροχή επενδυτικών συμβουλών σε κινητές αξίες, μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων, τίτλους χρηματαγοράς, παράγωγα προϊόντα και σε σύνθετα χρηματοοικονομικά προϊόντα, (β1): Παροχή επενδυτικών συμβουλών σε κινητές αξίες, μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων και τίτλους της χρηματαγοράς, (γ): Διαχείριση επενδυτικών χαρτοφυλακίων πελατών, (δ): Εκπόνηση αναλύσεων σχετικά με χρηματοπιστωτικά μέσα ή εκδότες, (ε): Διάθεση μεριδίων ή μετοχών ΟΣΕΚΑ ή άλλων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων, (στ1): Εκκαθάριση συναλλαγών επί κινητών αξιών, και (στ2): Εκκαθάριση συναλλαγών επί παραγώγων.

Το Πιστοποιητικό χορηγείται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εφόσον το υποψήφιο πρόσωπο επιτύχει στις εξετάσεις πιστοποίησης (τόσο στα ειδικά θέματα όσο και στο νομοθετικό πλαίσιο) ή έχοντας εργαστεί ως ασκούμενος συμμετέχει σε σεμινάρια πιστοποίησης και επιτύχει στις εξετάσεις για τα πιστοποιητικά (α1), (ε), (στ1) και (στ2), ή είναι κάτοχος ισοδύναμων πιστοποιητικών που έχουν εκδοθεί ή αναγνωριστεί από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές της κεφαλαιαγοράς των μελών της IOSCO και επιτύχει στην εξέταση του τμήματος «Νομοθετικό Πλαίσιο Κεφαλαιαγοράς».

Επιπρόσθετα, η χορήγηση πιστοποιητικού προϋποθέτει την εκπλήρωση κριτηρίων καταλληλότητας, όπως η ικανοποίηση ελάχιστων προϋποθέσεων προσωπικής αξιοπιστίας και, ανάλογα με το πιστοποιητικό, ελάχιστων τυπικών προσόντων.

Το χορηγούμενο από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς πιστοποιητικό έχει ισχύ πέντε έτη, το οποίο ανανεώνεται είτε μέσω συμμετοχής σε σεμινάριο επιμόρφωσης με αντικείμενο τις εξελίξεις στο νομοθετικό πλαίσιο της κεφαλαιαγοράς, είτε μέσω επιτυχούς συμμετοχής στις εξετάσεις στο νομοθετικό πλαίσιο, είτε χωρίς τη συμμετοχή στο Σεμινάριο Επιμόρφωσης ή την επιτυχή συμμετοχή στο νομοθετικό πλαίσιο της κεφαλαιαγοράς, εφόσον το πιστοποιημένο πρόσωπο διαθέτει συγκεκριμένη προϋπηρεσία.

Κατ' εφαρμογή των ανωτέρω, το 2019 υποβλήθηκαν 274 αιτήσεις συμμετοχής στις εξετάσεις ή στα σεμινάρια που έλαβαν χώρα κατά την διάρκεια του έτους (Μάρτιος, Μάιος, Σεπτέμβριος, Νοέμβριος) και χορηγήθηκαν 174 πιστοποιητικά, έναντι 318 αιτήσεων που υποβλήθηκαν και 188 πιστοποιητικών που χορηγήθηκαν το 2018. Ειδικότερα, χορηγήθηκαν 42 πιστοποιητικά της ειδικότητας (α1), 32 πιστοποιητικά της ειδικότητας (α2), 28 πιστοποιητικά της ειδικότητας (β1), 21 πιστοποιητικά της ειδικότητας (β), 12 πιστοποιητικά της ειδικότητας (γ), 12 πιστοποιητικά της ειδικότητας (δ), 18 πιστοποιητικά της ειδικότητας (στ1), 6 πιστοποιητικά της ειδικότητας (στ2), και 3 πιστοποιητικά της ειδικότητας (ε). Επίσης, το 2019 χορηγήθηκαν 2 πιστοποιητικά χωρίς συμμετοχή σε εξετάσεις ύστερα από αίτημα εξαίρεσης για αναγνώριση ισοτιμίας και συμμετοχή στην εξέταση του τμήματος «Νομοθετικό Πλαίσιο Κεφαλαιαγοράς». Τέλος το 2019 ανανεώθηκαν 68 πιστοποιητικά η ισχύς των οποίων έληγε 31.12.2019, ενώ διαγράφηκαν από τον συγκεντρωτικό κατάλογο πιστοποιημένων προσώπων 98 πιστοποιημένα πρόσωπα των οποίων το πιστοποιητικό έληγε την 31.12.2019 και δεν το ανανέωσαν. Ο συνολικός αριθμός πιστοποιημένων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προσώπων ανήλθε στο τέλος του 2019 στα 3497 άτομα.

Διερεύνηση καταγγελιών/ αναφορών

Στο πλαίσιο της ενεργούς εποπτείας της αγοράς κεφαλαίου, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παραλαμβάνει και διερευνά καταγγελίες και αναφορές επενδυτών ή άλλων προσώπων (νομικών ή φυσικών) για ενδεχόμενες παραβάσεις της νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς από εποπτευόμενους φορείς σε συνεργασία, όπου απαιτείται, με το Μεσολαβητή Τραπεζικών και Επενδυτικών Υπηρεσιών. Η διεκπεραίωση των αναφορών αυτών ακολουθεί την εξής διαδικασία:

- Αποστολή διερευνητικών επιστολών στους καταγγελλόμενους.
- Αξιολόγηση των προσκομισθέντων στοιχείων.
- Εφόσον δεν διαπιστωθεί παράβαση της νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς, η καταγγελία τίθεται στο αρχείο και ενημερώνεται σχετικά ο αποστολέας της καταγγελίας ή της αναφοράς.
- Εφόσον διαπιστωθεί παράβαση της σχετικής νομοθεσίας, ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων. Ο αποστολέας της καταγγελίας ενημερώνεται μετά το τέλος της διεκπεραίωσής της εγγράφως.

Κατά το 2019, υποβλήθηκαν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς 85 καταγγελίες/ αναφορές έναντι 116 καταγγελιών/ αναφορών το 2018, 280 καταγγελιών/ αναφορών το 2017, 225 το 2016 και 197 το 2015, ενώ διεκπεραιώθηκαν 188 καταγγελίες έναντι 189 καταγγελιών το 2018, 212 καταγγελιών το 2017, 116 καταγγελιών το 2016 και 90 το 2015. Κατά τη διάρκεια του έτους, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς επέβαλε κατόπιν εξέτασης σχετικών καταγγελιών από το αρμόδιο Τμήμα πρόστιμα συνολικού ύψους 101.000€, λόγω διαπίστωσης παραβάσεων της νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς.

Εκποίηση κινητών αξιών εισηγμένων προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών

Εκποίηση κινητών αξιών λόγω αναγκαστικής εκτέλεσης

Εντός του 2019, υποβλήθηκαν είκοσι τρεις (23) αιτήσεις για τη χορήγηση άδειας ή/ και το διορισμό μέλους του Χρηματιστηρίου Αθηνών αρμόδιου για τη διενέργεια εκποίησης ενεχυριασμένων ή κατασχεμένων κινητών αξιών. Από αυτές, οι εννέα (9) αιτήσεις αφορούσαν σε Ομόλογα έκδοσης Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ) εισηγμένα προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Επίσης, εντός του έτους, ολοκληρώθηκαν δέκα έξι (16) εκποιήσεις (εκ των οποίων οι έξι (6) αφορούσαν σε ΟΕΔ) έναντι του ίδιου αριθμού (23) αιτήσεων και (16) εκποιήσεων το 2018 (εκ των οποίων οι τέσσερις (4) αφορούσαν σε ΟΕΔ), και έντεκα (11) αιτήσεων και τεσσάρων (4) εκποιήσεων το 2017. Το 2018 ήταν το έτος κατά το οποίο υποβλήθηκαν για πρώτη φορά αιτήσεις για τη διενέργεια εκποίησης ενεχυριασμένων ή κατασχεμένων ΟΕΔ εισηγμένων προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Η συνολική αξία των κινητών αξιών που εκποιήθηκαν ήταν 13.433.646,60 ευρώ (εκ των οποίων τα 9.253.485,81 ευρώ αφορούσαν σε ΟΕΔ) έναντι 32.934.259,52 ευρώ (εκ των οποίων τα 9.470.518,91 ευρώ αφορούσαν σε ΟΕΔ) το 2018 και 5.093.174,53 ευρώ το 2017. Από τη μεταφορά της αρμοδιότητας για την

εκποίηση κινητών αξιών στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (2003) μέχρι το τέλος του 2019 έχουν υποβληθεί στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συνολικά 245 αιτήσεις εκποίησης ενεχυριασμένων ή κατασχεμένων κινητών αξιών.

Εκποίηση μη αποϋλοποιημένων μετοχών ή μετοχών που προκύπτουν από κλασματικά υπόλοιπα

Κατά το 2019, υποβλήθηκαν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύο αιτήσεις για χορήγηση άδειας ή/και τον ορισμό μέλους του Χρηματιστηρίου Αθηνών αρμόδιου για τη διενέργεια εκποίησης μετοχών που προκύπτουν από κλασματικά υπόλοιπα, τα οποία προέρχονται από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένης εταιρείας και ολοκληρώθηκαν και οι δύο. Το 2018 είχαν υποβληθεί και ολοκληρωθεί, επίσης, δύο αιτήσεις. Το 2017 δεν είχε υποβληθεί αίτηση για εκποίηση κλασματικών υπολοίπων ενώ είχε ολοκληρωθεί μία (1) εκποίηση.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Κατά το έτος **2019** η Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών (ΔΝΥ) της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) ασχολήθηκε με σημαντικό αριθμό δικαστικών υποθέσεων, παρείχε σε πολλές περιπτώσεις τη γνωμοδοτική και συμβουλευτική της συνδρομή προς τις υπηρεσίες της ΕΚ, ενώ συμμετείχε ενεργά στο νομοθετικό και κανονιστικό έργο της ΕΚ τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο. Συγκεκριμένα δραστηριοποιήθηκε στους παρακάτω τομείς:

1. Δικαστικές υποθέσεις

Κατά το **2019** αντιμετωπίστηκαν από την ΔΝΥ οι εξής δικαστικές υποθέσεις:

α. Ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων (ΣΤΕ, Διοικητικό Εφετείο Αθηνών, Διοικητικά Πρωτοδικεία) συζητήθηκαν 109 υποθέσεις, στις οποίες παραστάθηκαν δικηγόροι της ΔΝΥ. Σ' αυτές περιλαμβάνονται και 14 αιτήσεις αναστολής ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων που συζητήθηκαν και αντικρούστηκαν.

Επίσης περιλαμβάνονται 2 υποθέσεις που συζητήθηκαν ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, στις οποίες παραστάθηκαν εξωτερικοί δικηγόροι.

β. Ενώπιον ποινικών δικαστηρίων συζητήθηκαν 4 υποθέσεις. Συζητήθηκαν, χωρίς παράσταση δικηγόρων της ΔΝΥ, διότι η ΕΚ δεν νομιμοποιείτο σε παράσταση πολιτικής αγωγής.

Συζητήθηκαν **3** υποθέσεις με παράσταση δικηγόρου της ΔΝΥ και με συνδρομή εξωτερικού δικηγόρου.

γ. Ενώπιον αστικών δικαστηρίων συζητήθηκαν 9 υποθέσεις, στις οποίες παραστάθηκαν δικηγόροι της ΔΝΥ.

δ. Συντάχθηκαν και κατατέθηκαν από τους δικηγόρους της ΔΝΥ εκθέσεις απόψεων, υπομνήματα ή σημειώματα σε διοικητικά δικαστήρια σε άλλες 76 υποθέσεις, οι οποίες όμως τελικώς δεν συζητήθηκαν μέσα στο 2019, λόγω αναβολής εξαιτίας της αποχής ή για άλλο λόγο.

ε. Η ΔΝΥ προετοίμασε άλλες 21 ποινικές υποθέσεις ενώπιον των προανακριτικών αρχών.

στ. Τέλος συντάχθηκαν σημειώματα για 8 προδικαστικά ερωτήματα που εκδικάζονταν ενώπιον ευρωπαϊκών δικαστηρίων.

2. Εισήγηση και άσκηση ενδίκων μέσων

α. Δικηγόροι της ΔΝΥ εισηγήθηκαν στην Εκτελεστική Επιτροπή άσκηση 10 αναιρέσεων.

β. Επίσης κατατέθηκαν 5 μηνυτήριες αναφορές για διάφορες παραβάσεις της ποινικής και χρηματιστηριακής νομοθεσίας

3. Παροχή νομικής συνδρομής

Η ΔΝΥ παρείχε τη νομική της συνδρομή στις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΚ σε 260 περιπτώσεις. Συγκεκριμένα δικηγόροι της ΔΝΥ:

- Συνέταξαν **17** γνωμοδοτήσεις για διάφορα σοβαρά νομικά ζητήματα.
- Συνέταξαν **123** σημειώματα με τα οποία απαντούσαν σε διάφορα νομικά ερωτήματα

4. Συμμετοχή στο νομοθετικό και κανονιστικό έργο.

Δικηγόροι της ΔΝΥ συμμετείχαν στο νομοθετικό και κανονιστικό έργο της ΕΚ και ειδικότερα στην κατάρτιση νομοσχεδίων και τροπολογιών (7 περιπτώσεις).

5. Δικαστικές αποφάσεις που επιδόθηκαν στην ΕΚ μέσα στο 2019.

Μέσα στο **2019** επιδόθηκαν στην ΕΚ 127 δικαστικές αποφάσεις. Από αυτές:

- **90** έκριναν υπέρ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, απορρίπτοντας προσφυγές, ανακοπές, αγωγές κατά αυτής ή δεχόμενες αιτήσεις αναίρεσης και εφέσεις της ΕΚ.
- **17** έκριναν μερικώς υπέρ της ΕΚ, δεχόμενες μερικώς προσφυγές και ανακοπές κατά αυτής, κυρίως με μείωση των επιβληθέντων προστίμων.
- **10** έκριναν σε βάρος της ΕΚ, δεχόμενες προσφυγές, ανακοπές και αιτήσεις αναίρεσης κατά αυτής ή απορρίπτοντας αιτήσεις αναίρεσης ή εφέσεις της ΕΚ.
- **10** ήταν **αναβλητικές ή παραπεμπτικές ή καταργητικές** της δίκης.

6. Εξωδικαστικός συμβιβασμός.

Εκτός των παραπάνω αποφάσεων, υπήρξαν επιπλέον 47 **περιπτώσεις εξωδικαστικού συμβιβασμού**, δυνάμει του άρθρου 41 παρ. 3 Ν. 3943/2010, ύστερα από έκπτωση 20% επί του επιβληθέντος προστίμου.

7. Σημαντικές δικαστικές αποφάσεις.

Σημαντικές δικαστικές αποφάσεις που επιδόθηκαν μέσα στο 2019 στην ΕΚ ήταν οι εξής:

1. Η απόφαση 1710/2019 Συμβουλίου της Επικράτειας. Οι συμβάσεις επι διαφορών (CFDs) υπάγονται στον ν. 3340/2005.
2. Η απόφαση 4347/2018 Διοικητικού Εφετείου Αθηνών. Δεκτή η ερμηνεία της ΕΚ του Κανονισμού 236/2012 ΕΕ για τις Ανοικτές Πωλήσεις.

ΜΕΛΕΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Έρευνα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με την Εταιρική Διακυβέρνηση στην Ελλάδα

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετείχε ενεργά στις διαδικασίες τροποποίησης των διατάξεων του Ν. 3016/2002, για την Εταιρική Διακυβέρνηση των ελληνικών εισηγμένων εταιριών. Η επικαιροποίηση της εν λόγω νομοθεσίας έχει κριθεί αναγκαία, αφ' ενός μεν λόγω του ικανού χρονικού διαστήματος που έχει

παρέλθει από την πρώτη εφαρμογή του Νόμου και των σχετικών αλλαγών στην ευρωπαϊκή νομοθεσία⁴, αφ' ετέρου δε λόγω της διαφαινόμενης ανάγκης βελτίωσης της εναρμόνισης των ελληνικών εισηγμένων εταιριών (οι οποίες εξακολουθούν να χαρακτηρίζονται, εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων, από περιορισμένη διασπορά ιδιοκτησίας) στα διεθνή πρότυπα διακυβέρνησης. Ο στόχος της πρωτοβουλίας αυτής είναι διττός: α) να προστατευτούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα συμφέροντα των μετόχων, κυρίως αυτών της μειοψηφίας, αλλά και των λοιπών συμμετεχόντων στις δραστηριότητες της εταιρίας και β) να υποστηριχτούν οι εταιρίες κατά τη δραστηριοποίησή τους στο διεθνές επιχειρηματικό περιβάλλον, με την ενίσχυση της οργανωτικής δομής και εν γένει της εταιρικής κουλτούρας.

Σημαντικό ρόλο στη διαδικασία επικαιροποίησης του Νόμου κατέχει η γνώση του επιπέδου της πρακτικής εφαρμογής της εταιρικής διακυβέρνησης στην παρούσα χρονική περίοδο. Για το λόγο αυτό, η Διεύθυνση Μελετών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ολοκλήρωσε το 2019 μελέτη βασιζόμενη στις απαντήσεις των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών, όπως αυτές ελήφθησαν, επί ερωτηματολογίου που είχε προετοιμάσει και αποστέλλει στις 18 Σεπτεμβρίου 2018. Ελήφθησαν απαντήσεις από 142 εταιρίες, περιλαμβανομένων 24 από τις 25 εταιρίες του FTSE Large Cap (όπως ίσχυε η σύνθεση αυτού του δείκτη κατά την περίοδο διεξαγωγής της έρευνας της ΕΚ).

Οι 101 ερωτήσεις του ερωτηματολογίου και οι συνακόλουθες απαντήσεις των εταιριών επικεντρώνονται σε περιορισμένες αλλά σημαντικές πλευρές της εταιρικής διακυβέρνησης, όπως ο ρόλος και η οργάνωση του διοικητικού συμβουλίου, η πολιτική αμοιβών των μελών του διοικητικού συμβουλίου, η άσκηση του εσωτερικού ελέγχου, και η σύσταση και λειτουργία υποεπιτροπών του διοικητικού συμβουλίου με ειδικό σκοπό.

Η ανάλυση αυτών των απαντήσεων παρουσιάζει την βασική εικόνα και τις ισχύουσες τάσεις στην εταιρική διακυβέρνηση. Ανάλογα με το πρίσμα εξέτασης των απαντήσεων, μπορούν να εξαχθούν σημαντικά συμπεράσματα τόσο για τα σημεία όπου ακολουθούνται καλές πρακτικές και υφίσταται καλή εταιρική διακυβέρνηση όσο και για τα πεδία όπου προκύπτει η ανάγκη βελτιώσεων. Αυτές μπορεί να προέλθουν είτε από προσαρμογή των θεσμικών ρυθμίσεων είτε από άλλες ενέργειες μέσω των οποίων η χρηστή εταιρική διακυβέρνηση αποκτά κεντρικό ρόλο στην επιχειρηματική «κουλτούρα» των εταιριών. Από το πλήθος των απαντήσεων στις ερωτήσεις, αναφέρονται ενδεικτικά τα ακόλουθα σημαντικά σημεία προς την ποιοτική αξιολόγηση των ευρημάτων:

1. Ο διαχωρισμός των ρόλων του Προέδρου του ΔΣ και του Διευθύνοντος Συμβούλου αποτελεί σημαντικό στοιχείο για την ύπαρξη καλής εταιρικής διακυβέρνησης. Από τις απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο προκύπτει ότι σχεδόν στα $\frac{3}{4}$ των εταιριών του δείκτη FTSE25 ο Πρόεδρος του ΔΣ είναι ταυτόχρονα και ο Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρίας, ενώ στο σύνολο των 141 εταιριών που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο δηλώθηκε από το 37,3% των εταιριών. Γενικότερα ωστόσο αναφέρθηκε ότι υπάρχει διαχωρισμός των δύο ρόλων (σε πάνω από το 85% για τις εταιρίες του δείκτη FTSE25 και σε ποσοστό 63,4% για το σύνολο των εταιριών) και ότι ο διαχωρισμός αυτός αποτυπώνεται

⁴ Ενδεικτικά, εισαγωγή δήλωσης εταιρικής διακυβέρνησης, απαίτηση αναφοράς στον ακολουθούμενο κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης, υιοθέτηση της Οδηγίας 2017/828/ΕΕ για τα Δικαιώματα των Μετόχων (II), έκδοση σχετικών Συστάσεων της Επιτροπής κλπ.

είτε στον κανονισμό λειτουργίας, είτε στο καταστατικό της εταιρείας ή σε άλλο μέσο. Σε κάθε περίπτωση είναι σκόπιμο να υιοθετηθούν ρυθμίσεις που να αποσαφηνίζουν περαιτέρω και κατά ουσιαστικό τρόπο τις αρμοδιότητες μεταξύ των δύο επαγγελματικών θέσεων σε μία ενιαία βάση.

2. Ομοίως, η περαιτέρω αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων των εκτελεστικών από τα μη εκτελεστικά μέλη του ΔΣ συμβάλει στη βελτίωση της διακυβέρνησης των εταιριών, ώστε να αποφεύγεται η σύγχυση αρμοδιοτήτων που μπορεί να αποτελέσει σημαντικό πρόβλημα για την αξιοπιστία της.
3. Κρίνεται σκόπιμη η περαιτέρω ενίσχυση της ανεξαρτησίας των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του ΔΣ. Η ανεξαρτησία πρέπει να γίνει περισσότερο ουσιαστική. Σύμφωνα με τα ευρήματα της μελέτης, μόνο το 5.6% των εταιριών δηλώνει ότι κατά τα τελευταία δύο έτη τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη ΔΣ έχουν υποβάλει ξεχωριστές εκθέσεις από αυτές του ΔΣ προς την ΓΣ των μετόχων, ενώ για το 89.4% των εταιριών αυτό δεν έχει γίνει. Επιπροσθέτως, από τα ευρήματα της μελέτης φαίνεται ότι στις εταιρίες του δείκτη FTSE25 τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του ΔΣ σπανιότατα έχουν υποβάλει προς τη Γενική Συνέλευση ξεχωριστές εκθέσεις από αυτές του ΔΣ κατά το πρόσφατο παρελθόν. Τέλος, μόνο στο ¼ του συνόλου των εταιριών δηλώθηκε ότι η ανεξαρτησία των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του ΔΣ αξιολογείται από την εταιρία σε τακτά χρονικά διαστήματα (ωστόσο αυτό δηλώθηκε ότι διενεργείται στο 80% των εταιριών του δείκτη FTSE25).
4. Η περαιτέρω ενίσχυση της γνωστοποίησης (ποσοτικά, ποιοτικά, και έγκαιρα) των συναλλαγών (εμπορικών και κεφαλαιακών – σχετικών με την εταιρία) των μελών του ΔΣ προς το ΔΣ (χωρίς εξαίρεση) και προς το επενδυτικό κοινό (από ένα ποσό και άνω) (related party transactions) αποτελεί ενισχυτικό παράγοντα για την καλή εταιρική διακυβέρνηση. Θα ήταν χρήσιμη η εξέταση των πιθανών επιπλέον πεδίων στα οποία θα μπορούσε να απαιτηθεί περισσότερη δημοσιοποίηση πληροφόρησης, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη και άλλες παρεμφερείς ρυθμίσεις που έχουν εισαχθεί από άλλες διατάξεις του θεσμικού πλαισίου (κατάχρηση αγοράς, διαφάνεια, σημαντικές συμμετοχές, κλπ).
5. Θα ήταν σκόπιμη η περαιτέρω ενίσχυση της συμμετοχής των μετόχων μειοψηφίας στο ΔΣ των εταιριών. Σύμφωνα με τα ευρήματα της μελέτης, εκπρόσωποι των μετόχων μειοψηφίας συμμετέχουν ως μέλη ΔΣ μόλις στο 9,2% των εταιριών και δε συμμετέχουν στο 83,8% των εταιριών. Η ενισχυμένη συμμετοχή των μετόχων μειοψηφίας στο ΔΣ θα μπορούσε να συμβάλει στην ενίσχυση της εποπτείας των εκτελεστικών μελών του, προκειμένου το ΔΣ των εταιριών να επιτελεί τον εποπτικό του ρόλο αποτελεσματικά.
6. Θα ήταν σκόπιμη η περαιτέρω ενίσχυση της διαμόρφωσης πολιτικής αμοιβών των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών ΔΣ των εταιριών, μέσω της σύστασης Επιτροπών Αμοιβών (ΕΚΠΕΑ). Σύμφωνα με τα ευρήματα της μελέτης, το 25,4% των εταιριών δηλώνει ότι έχει θεσπίσει επιτροπή αμοιβών για μέλη ΔΣ, ενώ 58,5% δεν το έχει κάνει. Είναι, επίσης, σημαντικό ζήτημα να υπάρχει καταγεγραμμένη πολιτική αμοιβών, καθώς η ύπαρξη της επιτροπής αμοιβών δεν εγγυάται καθεαυτή οι αμοιβές είναι εύλογες και σε κάποιο βαθμό συνδεδεμένες με την απόδοση της εταιρίας.
7. Θα ήταν σκόπιμη η περαιτέρω ενίσχυση της διαμόρφωσης πολιτικής ανάδειξης μελών ΔΣ των εταιριών, μέσω της σύστασης Επιτροπών Υποψηφιοτήτων. Σύμφωνα με τα ευρήματα της μελέτης, το 21,8% των εταιριών δηλώνει ότι έχει θεσπίσει επιτροπή υποψηφιοτήτων για μέλη ΔΣ, ενώ το 68,3%

δεν το έχει κάνει.. Είναι, επίσης, σημαντικό ζήτημα να υπάρχει καταγεγραμμένη πολιτική ανάδειξης μελών, παράλληλα με την ύπαρξη επιτροπής υποψηφιοτήτων, καθώς η ύπαρξη της τελευταίας δεν εγγυάται καθεαυτή ότι τα υποψήφια μέλη θα είναι τα πλέον κατάλληλα για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

8. Η σύσταση και η αποτελεσματική λειτουργία της Επιτροπής Ελέγχου και του εσωτερικού ελέγχου των εταιριών αποτελεί καίριο στοιχείο για την διασφάλιση χρηστής εταιρικής διακυβέρνησης. Θα ήταν χρήσιμη κάθε ενέργεια προς: (α) την ενίσχυση της ανεξαρτησίας και της εμπειρογνωμοσύνης τους, ώστε να μπορούν (τολμούν) να ελέγχουν τα ανώτερα εκτελεστικά στελέχη, (β) την πλήρη εφαρμογή των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων και (γ) την διασφάλιση των επαγγελματικών προσόντων των ελεγκτών. Σύμφωνα με τα ευρήματα της μελέτης στο 38,7% των εταιριών η επιτροπή ελέγχου περιλαμβάνει 1 μέλος με επαρκείς γνώσεις λογιστικής – ελεγκτικής, στο 33,8% των εταιριών η η επιτροπή ελέγχου περιλαμβάνει 2 μέλη με επαρκείς γνώσεις λογιστικής – ελεγκτικής και στο 25,4% η επιτροπή ελέγχου περιλαμβάνει 3 μέλη με επαρκείς γνώσεις λογιστικής – ελεγκτικής.

Πέραν της ανάλυσης αυτών των απαντήσεων η μελέτη περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, 101 πίνακες με στατιστική πληροφόρηση, έκαστος των οποίων αντιστοιχεί σε κάθε ερώτηση του ερωτηματολογίου.

Ειδικότερα:

Το διοικητικό συμβούλιο

Αναφορικά με την δομή ιδιοκτησίας των εταιριών, στο 3,5% των εταιριών οι κύριοι μέτοχοι (ποσοστό συνολικής ιδιοκτησίας τουλάχιστον 5%) κατέχουν συνολικά μεταξύ 0-25% των μετοχών με δικαιώματα ψήφου, στο 16,9% των εταιριών κατέχουν 26-50% των μετοχών, στο 40,8% των εταιριών κατέχουν 51-75% των μετοχών, και στο 38,78% των εταιριών κατέχουν 76-100% των μετοχών.

Αναφορικά με τη διάρθρωση, λειτουργία και αποτελεσματικότητα του διοικητικού συμβουλίου το 47,9% των εταιριών δηλώνει ότι ο πρόεδρος ΔΣ έχει ταυτοχρόνως διοριστεί ως πρόεδρος συνδεδεμένης εταιρίας και το 48,6% των εταιριών δηλώνει ότι αυτό δεν ισχύει. Περαιτέρω, το 37,3% των εταιριών δηλώνει ότι ο πρόεδρος ΔΣ έχει ταυτοχρόνως διοριστεί ως διευθύνων σύμβουλος της εταιρίας, το 60,6% των εταιριών δηλώνει ότι αυτό δεν ισχύει, και μικρό ποσοστό 2,1% δηλώνει διαφορετική κατάσταση, κυρίως πρόσκαιρου χαρακτήρα. Επίσης στο 63,4% των εταιριών υπάρχει σαφής διαχωρισμός αρμοδιοτήτων μεταξύ προέδρου ΔΣ και διευθύνοντος συμβούλου της εταιρίας, ενώ στο 28,9% των εταιριών δεν υφίσταται τέτοιος διαχωρισμός. Περαιτέρω, στο 41,5% των εταιριών ο διαχωρισμός αρμοδιοτήτων μεταξύ προέδρου ΔΣ και διευθύνοντος συμβούλου της εταιρίας ορίζεται στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας, το 13,4% ορίζει το διαχωρισμό στο καταστατικό της εταιρίας και το υπόλοιπο 45,1% με διαφορετικό τρόπο. Τέλος, στο 57,0% των εταιριών ο διευθύνων σύμβουλος συμμετέχει ως εκτελεστικό μέλος του ΔΣ συνδεδεμένης εταιρίας, ενώ στο 34,5% δεν ισχύει αυτό.

Αναφορικά με την αξιολόγηση του προέδρου, στην πλειονότητα των εταιριών (68,3%) αυτή δε διενεργείται ενώ στο 16,2% δηλώνεται ότι διενεργείται.

Αναφορικά με τη σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου, το 38,7% των εταιριών δήλωσε ότι τα εκτελεστικά μέλη ΔΣ δεν είναι ταυτόχρονα και μέτοχοι (με ποσοστό τουλάχιστον 0,5%). Στο 9% των εταιριών ένα (1) μέλος ΔΣ

είναι ταυτόχρονα και μέτοχος, 23,2% των εταιριών έχει δυο (2) τέτοια μέλη, 12% των εταιριών έχει τρία (3) τέτοια μέλη, 4,2% έχει τέσσερα (4) και 2,8% των εταιριών έχει πέντε (5). Η πλειονότητα των εταιριών δεν έχει κανένα μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ να είναι ταυτόχρονα και μέτοχος με ποσοστό τουλάχιστον 0,5% (66,2%), ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό εταιριών δεν έχει κανένα ανεξάρτητο μέλος ΔΣ να είναι ταυτόχρονα και μέτοχος με ποσοστό τουλάχιστον 0,5% (78,9%). Επίσης, 60,6% των εταιριών δεν έχει κανένα εκτελεστικό μέλος ΔΣ συνδεδεμένης εταιρίας να είναι ταυτόχρονα και μέτοχος στην εταιρία, ενώ το 85,2% των εταιριών δεν έχει κανένα μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ συνδεδεμένης εταιρίας να είναι ταυτόχρονα και μέτοχος. Επίσης, το ΔΣ του 12% των εταιριών έχει 3-5 μέλη, του 38,7% των εταιριών έχει 6-7 μέλη, του 26,1% των εταιριών έχει 8-9 μέλη, του 15,5% των εταιριών έχει 10-12 μέλη και του 7,7% των εταιριών έχει πάνω από 12 μέλη.

Αναφορικά με την κατανομή αρμοδιοτήτων εντός της εταιρίας, οι μισές σχεδόν εταιρίες (41,5%) έχουν ορίσει ρητά καθήκοντα και αρμοδιότητες για κάθε μέλος ΔΣ. Οι εταιρίες που έχουν ορίσει καθήκοντα και αρμοδιότητες ειδικά για τον πρόεδρο του ΔΣ, το έχουν κάνει μέσω το εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας (35,9%), του καταστατικού (12,7%) και άλλων διακανονισμών (51,4%). Στο 41,5% των εταιριών έχουν θεσπισθεί διαδικασίες αντικατάστασης των μελών ΔΣ, ενώ στο 39,4% δεν το έχουν κάνει. Επίσης, οι εκπρόσωποι των μετόχων μειοψηφίας συμμετέχουν ως μέλη στο ΔΣ του 9,2% των εταιριών και δεν συμμετέχουν στο 83,8% των εταιριών.

Αναφορικά με την θητεία και αντικατάσταση των μελών του διοικητικού συμβουλίου, το μέγιστο χρονικό διάστημα (έτη) της θητείας εκτελεστικών μελών ΔΣ διαφέρει. Το 8,6% των εταιριών δηλώνει ότι η θητεία διήρκεσε λιγότερο από ένα έτος, το 2,9% των εταιριών έχει θητεία 1 έτους, το 4,3% των εταιριών έχει θητεία 2 ετών, το 21,4% των εταιριών έχει θητεία 3 ετών, το 11,4% των εταιριών έχει θητεία 4 ετών, το 36,4% έχει θητεία 5 ετών και το 15,0% των εταιριών έχει θητεία 6 ετών. Περαιτέρω, το 89,4% των εταιριών δηλώνει μια μόνο θητεία εκτελεστικών μελών ΔΣ.

Η σύνθεση του ΔΣ διαφέρει επίσης. Το 47,9% των εταιριών έχουν ΔΣ με 2-4 μη εκτελεστικά μέλη, το 36,6% των εταιριών έχουν 5-7 μέλη, το 9,9% των εταιριών έχουν 8-9 μέλη, το 4,9% των εταιριών έχουν 10-11 μέλη και το 0,7% των εταιριών έχουν πάνω από 12 μέλη. Η αναλογία μη εκτελεστικών μελών ΔΣ προς το σύνολο των μελών ΔΣ της εταιρίας διαφέρει. Το 2,1% των εταιριών δηλώνει αναλογία 0-20%, το 10,6% των εταιριών δηλώνει αναλογία 20-40%, το 29,6% των εταιριών δηλώνει αναλογία 60-80% και το 16,9% των εταιριών δηλώνει αναλογία 80-100%. Το 78,2% των εταιριών έχει 2-3 ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη στο ΔΣ και το 16,2% των εταιριών έχει 4-5 μέλη. Το 70,4% των εταιριών αξιολογεί περιοδικά την ανεξαρτησία των μελών ΔΣ σε αντίθεση με το 25,4% των εταιριών. Επίσης, μόνο στο 5,6% των εταιριών κατά τα δύο τελευταία έτη τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη ΔΣ έχουν υποβάλει ξεχωριστές εκθέσεις από αυτές του ΔΣ προς τη ΓΣ των μετόχων, ενώ στο 89,4% δεν έχουν υποβάλλει.

Η πολιτική αμοιβών των μελών διοικητικού συμβουλίου

Η πολιτική αμοιβών προβλέπεται ήδη στον εταιρικό νόμο (4548/2018). Στο 54,9% των εταιριών τα εκτελεστικά μέλη ΔΣ συμμετέχουν στη διαδικασία καθορισμού αμοιβής των μελών ΔΣ ενώ στο 1/3 σχεδόν των εταιριών δεν συμμετέχουν. Στο 47,2% των εταιριών ο καθορισμός αμοιβής των μελών ΔΣ έχει προηγουμένως αποτελέσει αντικείμενο διαβούλευσης με τον πρόεδρο ΔΣ, ενώ στο 41,5% των εταιριών όχι.

Στο 26,8% των εταιριών η αμοιβή των εκτελεστικών μελών ΔΣ εξαρτάται από την επίτευξη στόχων απόδοσης ενώ στα 2/3 των εταιριών δεν εξαρτάται και σχεδόν στο 80% των εταιριών η αμοιβή εκτελεστικών μελών ΔΣ

περιλαμβάνει σταθερή συνιστώσα (μηνιαίος μισθός, αποζημίωση). Η αμοιβή εκτελεστικών μελών ΔΣ περιλαμβάνει μεταβλητή συνιστώσα (bonus, κλπ.) στο 1/3 σχεδόν των εταιριών, ενώ στο 62% δηλώθηκε ότι δεν περιλαμβάνει.

Στην πλειονότητα των εταιριών (85,2%) η αμοιβή των μελών ΔΣ συνολικά δημοσιοποιείται., στο 7,7% των εταιριών δηλώθηκε ότι αυτό δεν ισχύει, ενώ στο 7% αναφέρθηκε άλλη κατάσταση.

Εσωτερικός έλεγχος, διαχείριση κινδύνων και συγκρούσεις συμφερόντων

Στο 21,8% των εταιριών η υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου λογοδοτεί στο διοικητικό συμβούλιο, στο 67,6% των εταιριών στην επιτροπή ελέγχου, στο 2,1% των εταιριών στον διευθύνοντα σύμβουλο και στο 8,5% σε διαφορετικό όργανο της εταιρίας.

Περαιτέρω, το 9,9% των εταιριών δηλώνει ότι η συχνότητα έγγραφης ενημέρωσης του ΔΣ της εταιρίας σχετικά με τους διενεργούμενους εσωτερικούς ελέγχους δεν ορίζεται ρητά, το 2,1% των εταιριών δηλώνει ότι αυτή λαμβάνει χώρα κάθε μήνα, το 76,8% των εταιριών δηλώνει ότι είναι τριμηνιαία και το 11,3% των εταιριών δηλώνει άλλη κατάσταση. Η πλειονότητα των εταιριών έχουν θεσπίσει διαδικασίες εποπτείας των εσωτερικών ελεγκτών για την άσκηση των καθηκόντων τους ενώ το 16,2% δηλώνει ότι αυτό δεν ισχύει.

Το 69,7% των εταιριών δηλώνει ότι έχουν θεσπίσει σύστημα διαχείρισης κινδύνων, το 23,2% δηλώνει ότι αυτό δεν έχει γίνει, και το 7,0% των εταιριών δηλώνει άλλη κατάσταση.

Το 58,5% των εταιριών δηλώνει ότι έχει θεσπίσει τακτική αξιολόγηση της απόδοσης του συστήματος διαχείρισης κινδύνων, το 33,1% δηλώνει ότι αυτό δεν έχει γίνει, και το 8,5% των εταιριών δηλώνει άλλη κατάσταση. Επίσης, το 71,1% των εταιριών δηλώνει ότι έχει θεσπίσει την υποχρέωση άσκησης εσωτερικού ελέγχου σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου, το 22,5% δηλώνει ότι αυτό δεν έχει γίνει, και το 6,3% των εταιριών δηλώνει άλλη κατάσταση. Οι μισές σχεδόν εταιρίες έχουν θεσπίσει διαδικασίες επίλυσης εσωτερικών και εξωτερικών συγκρούσεων συμφερόντων σε αντίθεση με τις υπόλοιπες. Στο 72,5% των εταιριών τα μέλη ΔΣ και τα ανώτερα στελέχη οφείλουν να γνωστοποιούν τακτικά τις μεταβολές μετοχικής ιδιοκτησίας τους στην εταιρία, ενώ στο 9,9% όχι.

Επιμέρους Επιτροπές

α. Η Επιτροπή Ελέγχου

Το 93% των εταιριών δηλώνει ότι η επιτροπή ελέγχου περιλαμβάνει 3 μέλη, στο 4,2% των εταιριών περιλαμβάνει 4 μέλη και στο 2,1% των εταιριών περιλαμβάνει 5 μέλη. Περαιτέρω, στο 60,6% των εταιριών η επιτροπή ελέγχου περιλαμβάνει 3 μη εκτελεστικά μέλη, και ειδικότερα στο 57,7% των εταιριών η επιτροπή ελέγχου περιλαμβάνει 2 ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη ΔΣ και στο 25,4% των εταιριών περιλαμβάνει 3 ανεξάρτητα μέλη. Επίσης, στη πλειονότητα των εταιριών (84,5%) τρία (3) μέλη της επιτροπής ελέγχου έχουν εκλεγεί από τη ΓΣ των μετόχων. Επιπλέον, στο 38,7% των εταιριών η επιτροπή ελέγχου περιλαμβάνει 1 μέλος με επαρκείς γνώσεις λογιστικής-ελεγκτικής, στο 33,8% των εταιριών η επιτροπή ελέγχου περιλαμβάνει 2 μέλη με επαρκείς γνώσεις λογιστικής-ελεγκτικής, και στο 25,4% των εταιριών η επιτροπή ελέγχου περιλαμβάνει 3 μέλη με επαρκείς γνώσεις λογιστικής-ελεγκτικής.

β. Η Επιτροπή Επιλογής Υποψηφίων Μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Στο 21,8% των εταιριών έχει θεσπιστεί επιτροπή υποψηφιοτήτων (*nominations committee*) για μέλη ΔΣ, ενώ στο 68,3% αυτό δεν έχει συμβεί. Δικαίωμα συμμετοχής στην επιτροπή αξιολόγησης υποψηφίων μελών ΔΣ έχουν μόνο τα υφιστάμενα μέλη ΔΣ για το 1/3 (33,8%) των εταιριών, ενώ το 30,3% των εταιριών δηλώνει ότι η επιτροπή υποψηφιοτήτων δεν περιλαμβάνει κανένα ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ.

Στο 19,0% των εταιριών ο πρόεδρος ΔΣ είναι ταυτοχρόνως και πρόεδρος της επιτροπής υποψηφιοτήτων, στο 26,8% αυτό δεν ισχύει. Στο 1/3 σχεδόν των εταιριών (30,3%) η επιτροπή υποψηφιοτήτων αξιολογεί περιοδικά τη δομή, το μέγεθος, τη σύνθεση και τις επιδόσεις του ΔΣ και προβαίνει σε συστάσεις προς αυτό σχετικά με αναγκαίες μεταβολές.

γ. Η Επιτροπή Καθορισμού Αμοιβών των Μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Αναφορικά για την επιτροπή καθορισμού πολιτικής αμοιβών (*remuneration committee*), το 25,4% των εταιριών δηλώνει ότι έχει θεσπίσει επιτροπή αμοιβών για μέλη ΔΣ, το 58,5% δεν το έχει κάνει, και 16,2% των εταιριών δηλώνει άλλη κατάσταση. Το 33,1% των εταιριών δηλώνει ότι δικαίωμα συμμετοχής στην επιτροπή αμοιβών έχουν μόνο τα μη εκτελεστικά μέλη ΔΣ, το 16,9% δηλώνει ότι δεν υπάρχει αυτός ο περιορισμός και το 50,0% των εταιριών δηλώνει άλλη κατάσταση.

Το 35,2% των εταιριών που έχουν θεσπίσει επιτροπή αμοιβών δηλώνουν ότι η πολιτική αμοιβών αποφασίζεται τελικά από το διοικητικό συμβούλιο, στο 24,6% των εταιριών αποφασίζεται από τους μετόχους, στο 14,8% αποφασίζεται από την επιτροπή ελέγχου, και στο 25,4% των εταιριών αποφασίζεται με διαφορετικό τρόπο.

Έρευνα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με τις Επιβαρύνσεις των Αμοιβαίων Κεφαλαίων στην Ελλάδα

Στο πλαίσιο παρακολούθησης της Ελληνικής κεφαλαιαγοράς, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συλλέγει και επεξεργάζεται ανά εξάμηνο στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις επιβαρύνσεις των αδειοδοτημένων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) αμοιβαίων κεφαλαίων. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) συγκέντρωσε από τις ΑΕΔΑΚ στοιχεία για τα έτη 2016, 2017 και 2018, σχετικά με τις επιβαρύνσεις που θέτουν τα αδειοδοτημένα από την ΕΚ αμοιβαία κεφάλαια (Α/Κ). Η ανάλυση των στοιχείων αυτών από τη Διεύθυνση Μελετών, έγινε τόσο σε συγκεντρωτικό επίπεδο, όσο και ανά κατηγορία Α/Κ (μετοχικά, ομολογιακά, διαχείρισης διαθεσίμων, *funds of funds*, σύνθετα) και ανά κατηγορία επιβάρυνσης (προμήθεια διάθεσης, προμήθεια εξαγοράς, τρέχουσες επιβαρύνσεις και αμοιβή απόδοσης).

Από την επεξεργασία των στοιχείων που υπέβαλαν οι ΑΕΔΑΚ προκύπτουν τα ακόλουθα:

Το 2018 δραστηριοποιήθηκαν στην Ελλάδα 15 ΑΕΔΑΚ, εκ των οποίων οι 14 είχαν υπό τη διαχείριση τους Α/Κ στο τέλος του έτους, έναντι 15 ΑΕΔΑΚ που δραστηριοποιήθηκαν το 2017 και 14 το 2016. Ο αριθμός των υπό διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων στο τέλος του 2018 ήταν 203 (145 Α/Κ αν δεν ληφθούν υπόψη οι διαφορετικές κατηγορίες μεριδίων) έναντι 173 Α/Κ το 2017 (150 Α/Κ αν δεν ληφθούν υπόψη οι διαφορετικές κατηγορίες μεριδίων) και 161 Α/Κ το 2016 (160 Α/Κ αν δεν ληφθούν υπόψη οι διαφορετικές κατηγορίες

μεριδίων). Ειδικότερα, στον ακόλουθο πίνακα παρατίθεται για τα έτη 2018, 2017 και 2016, ο αριθμός των Α/Κ, τόσο λαμβάνοντας όσο και μη λαμβάνοντας υπόψη ως διαφορετικά Α/Κ τις διαφορετικές κατηγορίες μεριδίων των Α/Κ.

Κατηγορία Α/Κ	2018 Αριθμός Α/Κ (με κατηγορίες μεριδίων)	2018 Αριθμός Α/Κ (χωρίς κατηγορίες μεριδίων)	2017 Αριθμός Α/Κ (με κατηγορίες μεριδίων)	2017 Αριθμός Α/Κ (χωρίς κατηγορίες μεριδίων)	2016 Αριθμός Α/Κ (με κατηγορίες μεριδίων)	2016 Αριθμός Α/Κ (χωρίς κατηγορίες μεριδίων)
Μικτά	39	31	31	29	31	30
Ομολογιακά	54	36	42	36	33	33
Μετοχικά	56	39	53	45	50	50
Μικτά FoFs	9	7	7	7	8	8
Ομολογιακά FoFs	4	3	3	3	3	3
Μετοχικά FoFs	18	12	17	12	12	12
Διαχείρισης Διαθεσίμων	22	16	18	16	16	16
Σύνθετα	1	1	2	2	8	8
Σύνολο Α/Κ	203	145	173	150	161	160

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται οι μέσοι όροι των προαναφερθεισών επιβαρύνσεων για τα έτη 2016, 2017 και 2018, τόσο για το σύνολο των Α/Κ όλων των κατηγοριών (Σύνολο Α/Κ) όσο και για τις επί μέρους κατηγορίες Α/Κ (δηλαδή Μικτά, Ομολογιακά, Μετοχικά, Μικτά FoFs, Ομολογιακά FoFs, Μετοχικά FoFs, Διαχείρισης Διαθεσίμων και Σύνθετα).

ΜΕΣΟΙ ΟΡΟΙ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α/Κ & ΑΡΙΘΜΟΣ Α/Κ					
Κατηγορία	Περίοδος	Προμήθεια Διάθεσης (%) ανά κατηγορία μεριδίων	Προμήθεια Εξαγοράς ή Εξόφλησης (%) ανά κατηγορία μεριδίων	Τρέχουσες Επιβαρύνσεις (%) ⁵	Αμοιβή Απόδοσης (%) ανά κατηγορία μεριδίων
ΣΥΝΟΛΟ Α/Κ	2018Υ	0,310%	0,243%	2,078%	0,147%
	2017Υ	0,396%	0,304%	2,353%	0,095%
	2016Υ	0,470%	0,355%	2,279%	0,029%
ΜΙΚΤΑ	2018Υ	0,536%	0,343%	2,151%	0,032%
	2017Υ	0,742%	0,447%	2,333%	0,223%
	2016Υ	0,614%	0,467%	2,280%	0,045%
ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ	2018Υ	0,206%	0,211%	1,441%	0,000%
	2017Υ	0,233%	0,226%	1,532%	0,047%
	2016Υ	0,329%	0,261%	1,563%	0,025%
ΜΕΤΟΧΙΚΑ	2018Υ	0,343%	0,280%	2,833%	0,512%
	2017Υ	0,405%	0,360%	3,128%	0,119%

⁵ Εντός των τρεχουσών επιβαρύνσεων υφίστανται φορολογικές επιβαρύνσεις, όπως αυτές ορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 103 του Ν. 4099/2012. Ειδικότερα, η παράγραφος 3 του άρθρου αυτού προβλέπει ότι:

«3. Η εταιρεία διαχείρισης στο όνομα και για λογαριασμό του αμοιβαίου κεφαλαίου ή της ΑΕΕΜΚ, ή κατά περίπτωση, η ΑΕΕΜΚ του άρθρου 40, υποχρεούται σε καταβολή φόρου, ο οποίος λογίζεται καθημερινά επί του εξαμηνιαίου μέσου όρου του καθαρού ενεργητικού του ΟΣΕΚΑ, ή τυχόν επί μέρους επενδυτικών του τιμημάτων. Με την καταβολή του φόρου εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση του ΟΣΕΚΑ και των μεριδιούχων ή μετόχων του.

Ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε δέκα τοις εκατό (10%) επί του εκάστοτε ισχύοντος επιτοκίου πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (εφεξής Επιτόκιο Αναφοράς), προσανζυόμενου ως ακολούθως, αναλόγως της κατηγορίας κάθε ΟΣΕΚΑ ή τυχόν επί μέρους επενδυτικών του τιμημάτων βάσει σχετικής απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς:

- α) για ΟΣΕΚΑ χρηματαγοράς άνευ προσανζήσεως,
- β) για ομολογιακούς ΟΣΕΚΑ, κατά είκοσι πέντε εκατοστά της μονάδας (0,25),
- γ) για μικτούς ΟΣΕΚΑ, κατά πέντε δέκατα της μονάδας (0,5),
- δ) για μετοχικούς ΟΣΕΚΑ και για κάθε άλλη κατηγορία ΟΣΕΚΑ πλην των αναφερόμενων πιο πάνω περιπτώσεων, κατά μία (1) μονάδα.

«Ο οφειλόμενος φόρος κάθε εξαμήνου δεν μπορεί να είναι μικρότερος:

- α) του 0,025% του εξαμηνιαίου μέσου όρου του καθαρού ενεργητικού προκειμένου για ΟΣΕΚΑ χρηματαγοράς,
- β) του 0,175% του εξαμηνιαίου μέσου όρου του καθαρού ενεργητικού προκειμένου για ομολογιακούς ΟΣΕΚΑ,
- γ) του 0,25% του εξαμηνιαίου μέσου όρου του καθαρού ενεργητικού προκειμένου για μικτούς ΟΣΕΚΑ,
- δ) του 0,375% του εξαμηνιαίου μέσου όρου του καθαρού ενεργητικού προκειμένου για μετοχικούς και λοιπούς ΟΣΕΚΑ.»

	2016Y	0,448%	0,378%	3,103%	0,048%
ΜΙΚΤΑ FoFs	2018Y	0,110%	0,169%	2,191%	0,004%
	2017Y	0,255%	0,191%	2,388%	0,148%
	2016Y	0,036%	0,325%	2,037%	0,000%
ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ FoFs	2018Y	0,043%	0,250%	1,451%	0,000%
	2017Y	0,103%	0,341%	1,709%	0,000%
	2016Y	0,003%	0,357%	1,562%	0,000%
ΜΕΤΟΧΙΚΑ FoFs	2018Y	0,398%	0,294%	3,414%	0,000%
	2017Y	0,362%	0,369%	3,965%	0,006%
	2016Y	0,585%	0,509%	3,895%	0,000%
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ	2018Y	0,013%	0,023%	0,573%	0,000%
	2017Y	0,000%	0,028%	0,652%	0,000%
	2016Y	0,000%	0,031%	0,649%	0,000%
ΣΥΝΘΕΤΑ	2018Y	3,000%	0,500%	1,870%	0,000%
	2017Y	3,000%	0,500%	1,865%	0,000%
	2016Y	2,000%	0,616%	1,431%	0,000%

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία, το 2018 οι προμήθειες διάθεσης και οι προμήθειες εξαγοράς/εξόφλησης για το σύνολο των Α/Κ όλων των κατηγοριών κινήθηκαν **πτωτικά** (-21,82% και -20,03% σε ετήσια βάση, αντίστοιχα), διαμορφούμενες κατά μέσο όρο σε 0,310% και 0,243%, αντίστοιχα, έναντι 0,396% και 0,304% το 2017 και 0,470% και 0,355% το 2016.

Οι τρέχουσες επιβαρύνσεις για το σύνολο των Α/Κ όλων των κατηγοριών παρουσίασαν και αυτές **μείωση**, η οποία έφθασε το -11,70% σε σχέση με το 2017 και διαμορφώθηκαν κατά μέσο όρο στο 2,078% έναντι 2,353% το 2017 και 2,279% το 2016.

Οι ετήσιες μεταβολές των προμηθειών διάθεσης ήταν **αρνητικές το 2018 για τις περισσότερες κατηγορίες Α/Κ** (Μικτά, Ομολογιακά, Μετοχικά, και Ομολογιακά FoFs). **Θετική** ετήσια μεταβολή παρουσίασαν οι προμήθειες διάθεσης μόνο στα **Μετοχικά FoFs** ενώ για τα **Α/Κ Διαχείρισης Διαθεσίμων** και τα **Σύνθετα** δεν παρουσίασαν μεταβολή.

Οι προμήθειες εξαγοράς/εξόφλησης και οι τρέχουσες επιβαρύνσεις παρουσίασαν **μείωση το 2018 σε όλες τις κατηγορίες Α/Κ πλην των Σύνθετων Α/Κ**.

Αναφορικά με τις αμοιβές απόδοσης, καθοδικά κινήθηκαν σε ετήσια βάση το 2018 για όλες τις κατηγορίες **A/K στις οποίες δόθηκαν στοιχεία** (Μικτά, Ομολογιακά, Μικτά FoFs και Μετοχικά FoFs) **πλην των Μετοχικών A/K**, με τη μεταβολή για το **σύνολο των A/K όλων των κατηγοριών** να διαμορφώνεται στο +55,80% (0,147% κατά μέσο όρο το 2018 έναντι 0,095% το 2017). Τέλος αν στους υπολογισμούς ληφθούν υπόψη μόνο τα A/K που παρείχαν αμοιβή απόδοσης, ο μέσος όρος των αμοιβών απόδοσης για το **σύνολο των A/K** διαμορφώνεται στο 1,996% για το 2018 έναντι 0,819% για το 2017, παρουσιάζοντας δηλαδή **αύξηση** κατά 143,76%.

Έρευνα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με την Παροχή Επενδυτικών Υπηρεσιών σε Ιδιώτες Επενδυτές στην Ελλάδα

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συλλέγει και επεξεργάζεται ανά εξάμηνο στατιστικά στοιχεία σχετικά με τη ζήτηση χρηματοπιστωτικών μέσων και επενδυτικών υπηρεσιών από ιδιώτες επενδυτές, τον τρόπο διαφήμισης αυτών των μέσων από τις εποπτευόμενες εταιρείες και τον τρόπο με τον οποίο οι ιδιώτες πελάτες ή/και μεριδιούχοι επιλέγουν να επικοινωνούν με εποπτευόμενες εταιρείες. Επιπλέον, καταγράφει το ενδιαφέρον των επενδυτών και την παροχή από τις εποπτευόμενες εταιρείες καινοτόμων επενδυτικών προϊόντων. Τα αποτελέσματα της επεξεργασίας των στατιστικών στοιχείων χρησιμοποιούνται για τη διαμόρφωση άποψης, σχετικά με τις τάσεις που καταγράφονται κατά την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών στην Ελληνική αγορά. Επιπλέον, τα εν λόγω ευρήματα υποβάλλονται στην Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA), με τη μορφή απαντήσεων σε σχετικά ερωτηματολόγια, όπως, αντίστοιχα, σχετικά στοιχεία υποβάλλονται και από τις υπόλοιπες εθνικές εποπτικές αρχές της ΕΕ στην ESMA, για τη διαμόρφωση άποψης σχετικά με αυτές τις τάσεις στις αγορές των κρατών μελών της ΕΕ.

Ειδικότερα, από τις εποπτευόμενες από την ΕΚ εταιρείες (επιχειρήσεις επενδύσεων, εταιρείες διαχείρισης συλλογικών επενδύσεων, πιστωτικά ιδρύματα που έχουν αδειοδοτηθεί και παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες) ζητείται να αποστέλλουν ανά εξάμηνο στοιχεία για τον κύκλο εργασιών τους που προέρχεται από την παροχή συγκεκριμένων επενδυτικών υπηρεσιών (εκτέλεση εντολών για λογαριασμό πελατών, παροχή επενδυτικών συμβουλών και διαχείριση χαρτοφυλακίου), την αξία συναλλαγών αγοράς και πώλησης των πελατών τους επί επενδυτικών προϊόντων, τον αριθμό των ιδιωτών πελατών ή/και μεριδιούχων, κατά περίπτωση, τον τρόπο επικοινωνίας που αυτοί οι πελάτες/μεριδιούχοι έχουν επιλέξει για να επικοινωνούν με τις εταιρείες και, τέλος, τον τρόπο προώθησης/διαφήμισης επενδυτικών προϊόντων. Επίσης, ζητείται από τις εποπτευόμενες εταιρείες να αναφέρουν τον αριθμό των ιδιωτών πελατών τους που ζήτησαν ή εκδήλωσαν ενδιαφέρον για συγκεκριμένα καινοτόμα προϊόντα ή στους οποίους παρείχαν ή προτίθενται να παρέχουν τα συγκεκριμένα καινοτόμα προϊόντα.

Για το α' εξάμηνο 2019, υποβλήθηκαν στοιχεία από 42 εταιρείες επενδύσεων, 6 πιστωτικά ιδρύματα, 14 εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων και 2 εταιρείες διαχείρισης οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων. Από τα στοιχεία που υποβλήθηκαν, προκύπτουν οι εξής μεταβολές σε σχέση με το β' εξάμηνο 2018:

- Μείωση στη (καθαρή) ζήτηση για τα περισσότερα χρηματοπιστωτικά μέσα (μετοχές, ομόλογα, μέσα χρηματαγοράς, παράγωγα, συμβάσεις επί διαφοράς) εκτός από δομημένες κινητές αξίες και μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων, για τα οποία προκύπτει αύξηση στη ζήτηση.

Ζήτηση για χρηματοπιστωτικά μέσα

	Αυξήθηκε σημαντικά	Αυξήθηκε	Παρέμεινε αμετάβλητο	Μειώθηκε	Μειώθηκε σημαντικά
Μετοχές				✓	
Ομόλογα				✓	
Δομημένες κινητές αξίες		✓			
Μέσα χρηματαγοράς				✓	
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων		✓			
Παράγωγα				✓	
Συμβάσεις επί διαφοράς				✓	

- Μείωση στη χρήση των υπηρεσιών εκτέλεσης εντολών για λογαριασμό πελατών και διαχείρισης χαρτοφυλακίου και αύξηση στη ζήτηση για παροχή επενδυτικών συμβουλών.

Ζήτηση για επενδυτικές υπηρεσίες και δραστηριότητες

	Αυξήθηκε σημαντικά	Αυξήθηκε	Παρέμεινε αμετάβλητο	Μειώθηκε	Μειώθηκε σημαντικά
Μόνο εκτέλεση				✓	
Παροχή Συμβουλών		✓			
Διαχείριση πλούτου/χαρτοφυλακίου				✓	

- Αύξηση στη χρήση όλων των διαθέσιμων μέσων επικοινωνίας (προσωπική επαφή, τηλέφωνο, διαδίκτυο).

Τρόπος επικοινωνίας εποπτευόμενων εταιριών με πελάτες τους

	Αυξήθηκε σημαντικά	Αυξήθηκε	Παρέμεινε αμετάβλητο	Μειώθηκε	Μειώθηκε σημαντικά
Πρόσωπο με πρόσωπο		✓			
Μέσω τηλεφώνου		✓			
Μέσω διαδικτύου		✓			

- Αμετάβλητη η διαφήμιση των προαναφερθέντων χρηματοπιστωτικών μέσων εκ μέρους των εταιρειών.

- Αυξανόμενο ενδιαφέρον για καινοτόμα επενδυτικά προϊόντα.

Κόμβος Καινοτομίας

Η πανευρωπαϊκή αλλά και διεθνής ανάπτυξη εταιρειών που χρησιμοποιούν σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορικής στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (δηλαδή το FinTech) έχει επηρεάσει και την ελληνική πραγματικότητα οδηγώντας στη διαμόρφωση ενός εγχώριου οικοσυστήματος Fintech. Ειδικότερα, αρκετοί πάροχοι επενδυτικών υπηρεσιών, και γενικότερα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, έχουν ξεκινήσει να διερευνούν τη χρήση Fintech προϊόντων και υπηρεσιών ή παρέχουν ήδη τέτοιου είδους προϊόντα και υπηρεσίες με στόχο την επίτευξη ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, ενώ αυξανόμενος αριθμός επενδυτών ενδιαφέρεται ή χρησιμοποιεί ήδη ψηφιοποιημένα καινοτόμα προϊόντα και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες μέσω καναλιών ψηφιακής επικοινωνίας, κυρίως μέσω διαδικτύου και κινητών τηλεφώνων.

Στο πλαίσιο αυτό και με γνώμονα την προστασία των επενδυτών, τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας και της ακεραιότητας της αγοράς, τον Ιούλιο 2019, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δημιούργησε Κόμβο Καινοτομίας με τους εξής στόχους:

(α) την παροχή υποστήριξης σε επιχειρήσεις που προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες χρηματοοικονομικής τεχνολογίας, στην προσπάθειά τους να κατανοήσουν την εφαρμογή του υπάρχοντος ρυθμιστικού πλαισίου και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις συμμόρφωσής τους σε αυτό,

(β) την αλληλεπίδραση με τις εν λόγω επιχειρήσεις ώστε να εντοπισθούν και να αντιμετωπισθούν οι κίνδυνοι αλλά και να αναδειχθούν τα οφέλη που ενδεχομένως συνοδεύουν νέα προϊόντα και υπηρεσίες και να προαχθεί η υγιής ανάπτυξη του τομέα χρηματοοικονομικής καινοτομίας, και

(γ) τον εντοπισμό ανάγκης υποβολής νομοθετικών προτάσεων για τη διαμόρφωση ενός επωφελούς, ορθού και αναλογικού εθνικού νομοθετικού πλαισίου.

Ως εκ τούτου, μέσω της λειτουργίας του Κόμβου Καινοτομίας, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προσβλέπει στην ανάπτυξη περιβάλλοντος καινοτόμων τεχνολογιών στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών που θα βασίζεται σε ασφαλείς λύσεις ώστε, αφενός, να μην υπονομευθεί η εμπιστοσύνη των επενδυτών στη χρηματοπιστωτική αγορά, αφετέρου, να επιτραπεί στις εταιρείες χρηματοοικονομικής τεχνολογίας να αναπτυχθούν με βιώσιμο τρόπο.

Ο Κόμβος Καινοτομίας απευθύνεται σε:

- Νεοφυείς οντότητες (π.χ. startups) που σχεδιάζουν να δραστηριοποιηθούν στον χρηματοπιστωτικό κλάδο, σε τομείς αρμοδιότητας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και έχουν δημιουργήσει ένα καινοτόμο προϊόν ή μία υπηρεσία με χρήση σύγχρονης τεχνολογίας πληροφοριών, ή
- Εταιρείες που εποπτεύονται ήδη από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και που σχεδιάζουν να εφαρμόσουν ένα καινοτόμο προϊόν ή μία υπηρεσία χρηματοοικονομικής τεχνολογίας με χρήση σύγχρονης τεχνολογίας πληροφοριών.

Ενδεικτικά, οι ανωτέρω οντότητες ή εταιρείες δραστηριοποιούνται σε πεδία της χρηματοοικονομικής τεχνολογίας που αφορούν σε εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης (Artificial Intelligence), Τεχνολογιών

Κατανεμημένου Καθολικού (Distributed Ledger Technologies) και δραστηριότητες όπως Συμμετοχική χρηματοδότηση από το πλήθος (Equity-based Crowdfunding) και Κρυπτο-νομίσματα/ Κρύπτο-περιουσιακά στοιχεία (Crypto-currencies/ crypto-assets).

Εντός του 2019 στον Κόμβο Καινοτομίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς υποβλήθηκαν πέντε (5) αιτήματα συνδρομής που αφορούσαν εγχώριες και αλλοδαπές εταιρείες με προτάσεις για καινοτόμα προϊόντα ή υπηρεσίες ή επιχειρηματική δραστηριότητα. Ένα αίτημα έχει ήδη απαντηθεί κατόπιν σχετικής εσωτερικής διεργασίας. Τα υπόλοιπα αιτήματα τελούν υπό εξέταση.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Σύμφωνα με τα δημοσιευμένα στοιχεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού για τη χρήση του 2019, τα οποία συντάσσονται με βάση το Δημόσιο Λογιστικό, τα συνολικά έσοδα ανήλθαν σε 9.938 χιλ ευρώ έναντι 8.370 χιλ ευρώ το 2018 καταγράφοντας αύξηση κατά 18,7%. Η εξέλιξη αυτή αποδίδεται στην αύξηση κατά 25,6% των τελών και εισφορών των εποπτευόμενων φορέων, συνέπεια κυρίως των εταιρικών πράξεων για Δημόσιες προτάσεις και αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, που πραγματοποιήθηκαν στη χρήση του 2019.

Τα έξοδα στη χρήση του 2019 ανήλθαν σε 9.637 χιλ. ευρώ έναντι 8.828 χιλ. ευρώ το 2018 καταγράφοντας αύξηση κατά 9,2%. Στην εν λόγω διαμόρφωση των εξόδων συνέβαλλαν η αύξηση των δαπανών για μισθώματα – κοινόχρηστα καθώς και των δαπανών για λειτουργικά και λοιπά έξοδα.

Συνέπεια των ανωτέρω ήταν το αποτέλεσμα της χρήσης του 2019 να διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 301 χιλ. ευρώ έναντι ελλείματος ύψους 458 χιλ. ευρώ το 2018.

ΠΙΝΑΚΑΣ 30. Οικονομικός Απολογισμός ΕΚ, 2017-2019

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	2019 (ποσά σε ευρώ)	2018 (ποσά σε ευρώ)	2017 (ποσά σε ευρώ)	Ποσοστιαία μεταβολή 2019-2018
Σύνολο Εσόδων	9.937.987,95	8.369.888,60	10.487.310,62	18,7%
• Εισφορές εποπτευόμενων	8.582.401,51	6.830.722,31	8.878.823,98	25,6%
• Χρηματοοικονομικοί πρόσοδοι	1.090.482,78	1.354.235,12	1.321.381,71	-19,5%
• Λοιπά έσοδα	265.103,66	184.931,17	287.104,93	43,4%
Σύνολο Εξόδων	9.636.712,26	8.827.685,12	8.859.503,38	9,2%
• Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	6.407.719,19	6.378.513,57	6.506.241,05	0,5%
• Μισθώματα-κοινόχρηστα	1.231.421,64	776.481,41	810.740,08	58,6%
• Κεφαλαιουχικές δαπάνες	33.854,76	30.753,60	12.303,67	10,1%
• Συνδρομές σε Διεθνείς Οργανισμούς	696.747,33	722.063,14	630.461,18	-3,5%
• Λειτουργικά και λοιπά έξοδα	1.266.969,34	919.873,40	899.757,40	37,7%
Καθαρό Αποτέλεσμα	301.275,69	-457.796,52	1.627.807,24	-165,81%

(*) Σημειώνεται ότι τα στοιχεία των χρήσεων 2018 και 2017 είναι σύμφωνα με τους εγκεκριμένους από το Υπουργείο Οικονομικών απολογισμούς, ενώ τα στοιχεία του 2019 είναι σύμφωνα με τα δημοσιευμένα στοιχεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA)

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (European Securities and Markets Authority, ESMA) είναι ανεξάρτητη ευρωπαϊκή αρχή, η οποία σκοπό έχει τη διαφύλαξη της σταθερότητας του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού συστήματος, μέσω της εξασφάλισης της ακεραιότητας και της διαφάνειας της αγοράς και της προστασίας των επενδυτών. Αποτελεί μέρος του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας (European System of Financial Supervision, ESFS), μαζί με τις άλλες δύο ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές, την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (European Banking Authority, EBA) και την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (European Insurance and Occupational Pensions Authority, EIOPA), με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (European Systemic Risk Board, ESRB) καθώς και με τις εθνικές εποπτικές αρχές.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, όπως και οι εποπτικές αρχές των λοιπών 28 κρατών μελών, καθώς και των 3 χωρών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (EOX) που συμμετέχουν ως μέλη χωρίς δικαίωμα ψήφου, εκπροσωπείται στο Συμβούλιο Εποπτών της ESMA (Board of Supervisors) μέσω του Προέδρου της. Το Συμβούλιο Εποπτών της ESMA είναι το κατεξοχήν όργανο της ESMA με αποφασιστικές αρμοδιότητες για σημαντικά θέματα, μεταξύ άλλων για την έκδοση τεχνικών προτύπων (technical standards) και κατευθυντήριων γραμμών (guidelines). Επίσης, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει ενεργά, με εξειδικευμένα και έμπειρα στελέχη της, στις εργασίες των διαρκών επιτροπών (standing committees) και των λοιπών επιτροπών της ESMA.

Διαρκής Επιτροπή Εποπτικής Σύγκλισης (Supervisory Convergence Standing Committee)

Στο πλαίσιο εφαρμογής του Προγράμματος Στρατηγικής της ESMA για την περίοδο από 2016-2020, η Διαρκής Επιτροπή Εποπτικής Σύγκλισης έχει σκοπό να προάγει κοινή και συνεπή εποπτική προσέγγιση μεταξύ των μελών της ESMA και να αναπτύξει ένα πλαίσιο όσον αφορά στη χρήση εργαλείων εποπτικής σύγκλισης. Είναι επίσης σημαντικός ο ρόλος της ως forum για τη συνεργασία ανάμεσα σε εθνικές εποπτικές αρχές.

Κατά τη διάρκεια του 2019, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και ολοκλήρωσε σε συνεργασία με τις αρμόδιες *ad hoc* ομάδες αξιολόγησης τις εργασίες δύο ασκήσεων αξιολόγησης από ομοτίμους (peer reviews), και η ESMA δημοσίευσε τις σχετικές τελικές εκθέσεις:

- αξιολόγηση που αφορούσε στην ποιότητα δεδομένων που υποβάλλονται στα Αρχεία Καταγραφής Συναλλαγών (Trade Repositories) στο πλαίσιο του EMIR (ESMA42-111-4895/17.10.2019) και
- αξιολόγηση που αφορούσε στην εφαρμογή του πλαισίου αναφορικά με την υποβολή αναφορών για ύποπτες εντολές και συναλλαγές (Suspicious Transactions and Orders Reports) (ESMA42-111-4916/12.12.2019).

Η Διαρκής Επιτροπή, σε συνεργασία με την αρμόδια εσωτερική ομάδα εποπτικής σύγκλισης της ESMA, παρακολούθησε την πρόοδο της εφαρμογής του Προγράμματος Εργασιών Εποπτικής Σύγκλισης 2019, ενώ ασχολήθηκε ακόμα με ζητήματα που θα ανακύψουν στο πλαίσιο της επίτευξης του σκοπού της εποπτικής σύγκλισης, μετά τις αλλαγές που υιοθετήθηκαν στο πλαίσιο του ESAs Review, σημαντικού σκοπού δράσης της ESMA από 1 Ιανουαρίου 2020.

Διαρκής Επιτροπή για τις μετασυναλλακτικές δραστηριότητες (Post-Trading Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή για τις μετασυναλλακτικές δραστηριότητες ασχολείται με την εκκαθάριση και τον διακανονισμό των συναλλαγών σε χρηματοπιστωτικά μέσα, περιλαμβανομένων των υποδομών των χρηματοπιστωτικών αγορών καθώς και κάθε άλλης οντότητας που παρέχει μετασυναλλακτικές υπηρεσίες. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την επεξεργασία και την εξειδίκευση θεμάτων που περιλαμβάνονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 648/2012 για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους Κεντρικούς Αντισυμβαλλόμενους και τα Αρχεία Καταγραφής Συναλλαγών (European Markets Infrastructure Regulation, EMIR). Η Διαρκής Επιτροπή είναι επίσης υπεύθυνη για την ανάπτυξη της πολιτικής της ESMA σε σχέση με τον Κανονισμό (ΕΕ) 909/2014 για τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (Central Securities Depositories Regulation, CSDR) και για τις εποπτικές και ρυθμιστικές συνέπειες του προγράμματος TARGET2, ενώ κατά τη διάρκεια του 2019 για τα διάφορα θέματα της ομάδας συζητήθηκαν και οι συνέπειες του BREXIT.

Κατά τη διάρκεια του 2019, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και εκπόνησε τα εξής κείμενα, τα οποία δημοσίευσε η ESMA:

-δήλωση για θέματα εφαρμογής του REFIT (ESMA70-151-2050/31.1.2019),

-δήλωση για τις υποχρεώσεις αναφοράς στο πλαίσιο του άρθρου 9 του EMIR (ESMA70-151-1997/01.02.2019),

-κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον υπολογισμό θέσεων από Αρχεία Καταγραφής Συναλλαγών στο πλαίσιο εφαρμογής του EMIR (ESMA70-151-1350/28.3.2019),

-δήλωση για θέματα εφαρμογής του REFIT (ESMA70-151-2181/28.3.2019),

-τεχνική καθοδήγηση για εσωτερικοποιητές διακανονισμού στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 9 του CSDR (ESMA65-8-6561/3.4.2019),

-κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων κεντρικών αντισυμβαλλόμενων (ESMA70-151-1439/5.4.2019),

-κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα μέτρα περιθωρίου ασφάλειας που λαμβάνουν κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι για την αντιμετώπιση φιλοκυκλικότητας σύμφωνα με τον Κανονισμό EMIR (ESMA70-151-1496/15.4.2019),

-κατευθυντήριες γραμμές για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τον εσωτερικοποιημένο διακανονισμό δυνάμει του άρθρου 9 του Κανονισμού για τα Κεντρικά Αποθετήρια Τίτλων (KAT) (ESMA70-151-367/30.4.2019),

-κείμενο διαβούλευσης για τις κατευθυντήριες γραμμές για περιοδική πληροφόρηση και αναφορά για σημαντικές μεταβολές προς την ESMA από Αρχεία Καταγραφής Συναλλαγών (ESMA70-145-1145/27.5.2019),

-κείμενο διαβούλευσης για την εναρμόνιση των διατάξεων του MIFIR με τις αλλαγές που προέκυψαν στο πλαίσιο του EMIR REFIT (ESMA70-156-1555/4.10.2019),

-κείμενο διαβούλευσης στο πλαίσιο του EMIR 2.2. on tiering criteria (ESMA70-151-2138/28.5.2019) και τελική έκθεση με την τεχνική εισήγηση (ESMA70-151-2682/11.11.2019),

-κείμενο διαβούλευσης στο πλαίσιο του EMIR 2.2. on comparable compliance (ESMA70-151-2179/28.5.2019) και τελική έκθεση με την τεχνική εισήγηση (ESMA70-151-2649/11.11.2019),

-κείμενο διαβούλευσης στο πλαίσιο του EMIR 2.2 αναφορικά με τις χρεώσεις Κεντρικών Αντισυμβαλλόμενων (ESMA70-151-1663/28.5.2019) και τελική έκθεση (ESMA70-151-2650/11.11.2019),

-δημοσίευση επικαιροποιημένης λίστας με κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους που παρέχουν υπηρεσίες και δραστηριότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ESMA70-148-523/12.11.2019),

-δημοσίευση επικαιροποιημένης λίστας με κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους που είναι εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες και που έχουν αναγνωριστεί να παρέχουν υπηρεσίες και δραστηριότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ESMA70-152-348/5.12.2019),

-έκθεση που αφορά σε εποπτικά μέτρα και κυρώσεις στο πλαίσιο εφαρμογής των άρθρων 4,9 10 και 11 του EMIR (ESMA70-151-2820/9.12.2019),

-επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&A) για την εφαρμογή του Κανονισμού EMIR (ESMA70-1861941480-52/2.10.2019),

-επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&A) για την εφαρμογή του CSDR (ESMA70-708036281-2/3.12.2019).

Διαρκής Επιτροπή Διαμεσολαβητών και Προστασίας Επενδυτών (Investor Protection and Intermediaries Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή Διαμεσολαβητών και Προστασίας Επενδυτών ασχολείται με θέματα που αφορούν στην προστασία των επενδυτών κατά την παροχή σε αυτούς επενδυτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο της MiFID/MiFID II/MiFIR. Οι εργασίες της αποσκοπούν στην εποπτική σύγκλιση σε θέματα οργανωτικών απαιτήσεων, κανόνων συμπεριφοράς και διασυννοριακής παροχής επενδυτικών υπηρεσιών από τους αδειοδοτημένους παρόχους, ήτοι επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και πιστωτικά ιδρύματα. Επίσης, αποσκοπούν στην ολοκλήρωση του ενιαίου εγχειριδίου κανόνων (single rulebook) με την παροχή τεχνικής συνδρομής (technical advice) στην ΕΕ και την εκπόνηση τεχνικών προτύπων (technical standards) και συστάσεων (recommendations), στην προστασία των επενδυτών μέσω της έκδοσης προειδοποιήσεων (warnings) και, υπό το νέο νομοθετικό πλαίσιο MiFID II/MiFIR, στο συντονισμό και την άσκηση των εξουσιών παρέμβασης σε επενδυτικά προϊόντα (product intervention).

Κατά τη διάρκεια του 2019, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και επεξεργάστηκε τα εξής κείμενα τα οποία δημοσίευσε η ESMA:

-κείμενο εποπτικής προσέγγισης στο πλαίσιο της MiFID II για το θέμα των υποκαταστημάτων επιχειρήσεων επενδύσεων σε τρίτες χώρες όσον αφορά στην χρήση υποκαταστημάτων τρίτων χωρών από εταιρείες προερχόμενες από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ESMA35-43-1493/11.2.2019),

-κείμενο εποπτικής προσέγγισης στο πλαίσιο της MiFID II όσον αφορά στην συμβατότητα καταλληλότητα (ESMA35-36-1640/4.4.2019),

-έκθεση της ESMA προς την ΕΕ όσον αφορά στην ενσωμάτωση των κινδύνων και παραγόντων βιωσιμότητας στο κανονιστικό πλαίσιο της MiFID II (ESMA35-43-1737/3.5.2019),

-δήλωση της ESMA αναφορικά με την απαγόρευση συναλλαγών σε binary options και την επιβολή περιορισμών σε συναλλαγές επί CFDs με βάση τον Κανονισμό MiFIR (ESMA35-36-1743/12.7.2019),

-κείμενο διαβούλευσης για τις κατευθυντήριες γραμμές αναφορικά με τη λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης (ESMA35-43-2019/15.7.2019),

-έκθεση που αφορά σε εποπτικά μέτρα και κυρώσεις που έλαβαν οι εθνικές εποπτικές αρχές με βάση τις διατάξεις στο πλαίσιο εφαρμογής της MiFID II για το 2018 (ESMA35-36-1711/17.7.2019),

-κείμενο διαβούλευσης για την επίπτωση των διατάξεων των σχετικών με το κόστος και τις χρεώσεις κατά την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο της Οδηγίας MiFID II (ESMA35-43-1905/17.7.2019),

-κείμενο διαβούλευσης όσον αφορά στην παρέμβαση επί προϊόντων (ESMA35-43-2090/30.9.2019),

-επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&A) για θέματα προστασίας επενδυτών και λειτουργίας επιχειρήσεων επενδύσεων (ESMA35-43-349/4.12.2019).

Διαρκής Επιτροπή για τη Διαχείριση Επενδύσεων (Investment Management Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή για τη Διαχείριση Επενδύσεων έχει ως αντικείμενο την παρακολούθηση του ρυθμιστικού πλαισίου και των εποπτικών πρακτικών αναφορικά με τη διαχείριση συλλογικών επενδύσεων και τα εναρμονισμένα και μη εναρμονισμένα επενδυτικά κεφάλαια. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την επεξεργασία και την εξειδίκευση θεμάτων που περιλαμβάνονται στην Οδηγία (ΕΕ) 2009/91 για τους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (UCITS), καθώς και την Οδηγία (ΕΕ) 2011/61 για τους διαχειριστές εναλλακτικών επενδύσεων. Η Διαρκής Επιτροπή είναι επίσης υπεύθυνη για την ανάπτυξη της πολιτικής της ESMA σε σχέση με τον Κανονισμό (ΕΕ) 345/2013 σχετικά με τις Ευρωπαϊκές εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου (EuVECA), τον Κανονισμό (ΕΕ) 346/2013 σχετικά με τα Ευρωπαϊκά ταμεία κοινωνικής επιχειρηματικότητας (EUSEF), τον Κανονισμό (ΕΕ) σχετικά με τα Ευρωπαϊκά μακροπρόθεσμα επενδυτικά κεφάλαια (ELTIF) και τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1131 για τα αμοιβαία κεφάλαια χρηματαγοράς (MMFs).

Κατά τη διάρκεια του 2019, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και επεξεργάστηκε τα εξής κείμενα που δημοσίευσε η ESMA:

-κείμενο διαβούλευσης για την καθοδήγηση σε σενάρια προσομοίωσης ακραίων συνθηκών ρευστότητας για επενδυτικά κεφάλαια (ESMA71-99-1106/5.2.2019),

-κείμενο διαβούλευσης σε σχέδιο τεχνικών ρυθμιστικών προτύπων στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 25 του Κανονισμού ELTIF (ESMA34-46-89/28.3.2019),

-έκθεση που αφορά σε εποπτικά μέτρα και κυρώσεις στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας UCITS για την περίοδο 2016-2017 (ESMA34-45-651/4.4.2019),

-τελική έκθεση για την ενσωμάτωση κινδύνων και παραγόντων βιωσιμότητας στην Οδηγία UCITS και AIFMD (ESMA34-45-588/3.5.2019),

-κείμενο διαβούλευσης για κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά στις χρεώσεις απόδοσης σε οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ESMA34-39-881/16.7.2019),

- έκθεση με υποχρεώσεις αναφοράς για αμοιβαία κεφάλαια χρηματαγοράς (MMFs) (ESMA34-49-168/19.7.2019),

- έκθεση με κατευθυντήριες γραμμές για σενάρια προσομοίωσης ακραίων συνθηκών για αμοιβαία κεφάλαια χρηματαγοράς (MMFs) (ESMA34-49-164/19.7.2019),

-έκθεση για κατευθυντήριες γραμμές αναφορικά με σενάρια προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων ρευστότητας στην Οδηγία UCITS και AIFMD (ESMA34-39-882/2.9.2019) και σχετικό κείμενο διαβούλευσης (ESMA34-39-784/5.2.2019),

-πλαίσιο σεναρίων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για επενδυτικά κεφάλαια (ESMA71-99-2458/5.9.2019),

-σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 25 του Κανονισμού ELTIF (ESMA34-46-91/10.12.2019),

-έκθεση που αφορά σε εποπτικά μέτρα και κυρώσεις στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας UCITS για το 2018 (ESMA34-45-756/12.12.2019),

-επικαιροποίηση των Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&A) για την εφαρμογή των Οδηγιών AIFMD (ESMA34-32-352/4.12.2019) και UCITS (ESMA34-43-392/29.3.2019).

Διαρκής Επιτροπή για Δεδομένα Αγοράς (Market Data Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή Δεδομένων (DSC) είναι ο διάδοχος της Διαρκούς Επιτροπής για τα δεδομένα της Αγοράς (Market Data Standing Committee) που με διευρυμένο χαρακτήρα συμβάλλει στο έργο της ESMA σε ζητήματα που αφορούν 1| στη βελτίωση της ποιότητας τόσο των ρυθμιστικών δεδομένων όσο και των δεδομένων της αγοράς που γνωστοποιούνται στις Εποπτικές Αρχές και 2| σε βασικές υποδομές δεδομένων εξασφαλίζοντας σταθερότητα και συνοχή μεταξύ των διαφορετικών πλαισίων αναφοράς δεδομένων.

Συγκεκριμένα η DSC συμβάλλει στο έργο της ESMA σε θέματα σχετικά με τις απαιτήσεις για τη γνωστοποίηση επενδυτικών θέσεων σε παράγωγα, συναλλαγών σε χρηματοπιστωτικά μέσα, τήρησης αρχείων εντολών,

securities financing transactions, στοιχείων αναφοράς για χρηματοπιστωτικά μέσα, στοιχείων διαφάνειας, μέγιστου ορίου συναλλαγών, απαιτήσεων αναφοράς διαχειριστών οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων, εγκεκριμένων ενημερωτικών δελτίων και των σχετικών με αυτά μετα-δεδομένων και απαιτήσεων αναφοράς αμοιβαίων κεφαλαίων της χρηματαγοράς.

Κατά την διάρκεια του 2019, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και επεξεργάστηκε τα εξής κείμενα που δημοσίευσε η ESMA:

-έκθεση για το κόστος δεδομένων αγοράς και του ενοποιημένου δελτίου συναλλαγών (ESMA70-156-1065/12.7.2019),

-σχεδίασε, παρακολούθησε, αξιολόγησε τα στοιχεία και εξήγαγε συμπεράσματα από την έρευνα (*Data Quality Review*) αναφορικά με την ποιότητα των δεδομένων που υποβάλλονται από τους υπόχρεους στα Αρχεία Καταγραφής Συναλλαγών, στο πλαίσιο του Κανονισμού EMIR, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των δεδομένων της αξιοπιστίας του συστήματος,

- σχεδίασε, παρακολούθησε, αξιολόγησε τα στοιχεία και εξήγαγε συμπεράσματα από την έρευνα (*TREM Data Quality Review*) αναφορικά με την ποιότητα των δεδομένων που υποβάλλονται από τους υπόχρεους στις Εποπτικές Αρχές, στο πλαίσιο του Κανονισμού MiFIR, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των συναλλαγών που γνωστοποιούνται,

-επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&A) για την αναφορά συναλλαγών στο πλαίσιο του Κανονισμού MiFIR (ESMA70-1861941480-56/6.12.2019),

-επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&A) για την αναφορά συναλλαγών στο πλαίσιο του Κανονισμού EMIR (ESMA70-1861941480-52/28.5.2019),

- την τελική έκθεση και τις κατευθυντήριες γραμμές γνωστοποίησης στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού Συναλλαγών Χρηματοδότησης Τίτλων (SFTR), τους επικαιροποιημένους κανόνες επικύρωσης συναλλαγών χρηματοδότησης τίτλων και μια δήλωση σχετικά με τους *Legal Entity Identifiers* (ESMA70-151-2703, ESMA70-151-2838, ESMA70-151-1019, ESMA74-362-388).

Διαρκής Επιτροπή για θέματα κατάχρησης της αγοράς (*Market Integrity Standing Committee*)

Η Διαρκής Επιτροπή για θέματα κατάχρησης της αγοράς σκοπό έχει την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των εποπτικών δραστηριοτήτων των εθνικών εποπτικών αρχών για περιπτώσεις κατάχρησης αγοράς.

Κατά τη διάρκεια του 2019, το έργο της Διαρκούς Επιτροπής επικεντρώθηκε κυρίως στην εκπόνηση των εξής κειμένων που δημοσίευσε η ESMA:

-έκθεση για την εφαρμογή αποδεκτών πρακτικών αγοράς (ESMA70-145-1184/16.1.2019),

- γνώμη για την αποδεκτή πρακτική της αγοράς της Ισπανικής εποπτικής αρχής αναφορικά αποδεκτή πρακτική της αγοράς (ESMA70-155-8524/19.9.2019),

-κείμενο διαβούλευσης για την αναθεώρηση του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 (*Market Abuse Regulation, MAR*) (ESMA70-156-1459/3.10.2019),

-έκθεση με σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για τη συνεργασία στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 (Market Abuse Regulation, MAR) (ESMA70-145-457/8.10.2019),

-ετήσια έκθεση για διοικητικές και ποινικές κυρώσεις και άλλα διοικητικά μέτρα στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 33 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 (Market Abuse Regulation, MAR) (ESMA70-156-2005/12.12.2019),

-έκθεση για το έτος 2019 σχετικά με την εφαρμογή των αποδεκτών πρακτικών αγοράς στο πλαίσιο της κατάχρησης αγοράς (ESMA70-156-1823/13.12.2019),

-λίστα με τις αρμόδιες εθνικές εποπτικές αρχές που έχουν αυξήσει τα όρια για τη γνωστοποίηση συναλλαγών των προσώπων με διευθυντικά καθήκοντα καθώς και των στενά συνδεόμενων προσώπων (ESMA70-145-1020/19.12.2019),

-επικαιροποίηση Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&A) στο πλαίσιο εφαρμογής του MAR (ESMA70-145-111/29.3.2019),

-επικαιροποίηση Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&A) στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) για τους δείκτες αναφοράς 2016/1011 (BMR) (ESMA70-145-114/11.12.2019).

Διαρκής Επιτροπή για την οικονομική ανάλυση και την ανάλυση των αγορών (Committee for Economic and Markets Analysis- CEMA)

Η Διαρκής Επιτροπή για την οικονομική ανάλυση και την ανάλυση των αγορών συνδράμει την ESMA στην παρακολούθηση των εξελίξεων στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Στο πλαίσιο αυτό, η CEMA συλλέγει πληροφόρηση βάσει ερωτηματολογίου από τα μέλη της και σύμφωνα με γενικότερες αναλύσεις επεξεργάζεται τα Οικονομικά Δελτία που δημοσιεύει η ESMA σε περιοδική βάση. Τα κείμενα αυτά είναι:

-το Τριμηνιαίο Δελτίο «Risk Dashboard» το οποίο παρέχει ενημέρωση στα θεσμικά όργανα της ΕΕ, στους συμμετέχοντες στις αγορές και στο ευρύτερο κοινό ως προς τους κινδύνους στις χρηματοοικονομικές αγορές, και

-η εξαμηνιαία ανάλυση «Trends, Risks and Vulnerabilities» σχετικά με τις τάσεις, τους πιθανούς κινδύνους και τις ευπάθειες του χρηματοπιστωτικού συστήματος σε όλο το εύρος των αγορών.

Επίσης, η CEMA επεξεργάζεται μελέτες σε θέματα κεφαλαιαγοράς που εκπονεί είτε η ίδια η ESMA είτε τα μέλη της CEMA.

Η CEMA το 2019, πέρα από την επεξεργασία των περιοδικών εκδόσεων που αναφέρονται ανωτέρω, επικεντρώθηκε σε μελέτες που αφορούσαν σε θέματα όπως:

- ανάλυση βάσει δεικτών κινδύνου για τη δομή και τα χαρακτηριστικά των Ευρωπαϊκών αγορών παραγώγων το 2018 βάσει υποβαλλόμενων στοιχείων στα Αρχεία Καταγραφής Συναλλαγών (Trade Repositories) εγγεγραμμένα στην ESMA,
- η προετοιμασία της 2^{ης} Ετήσιας Στατιστικής Έκθεσής της για την Ευρωπαϊκή αγορά εναλλακτικών επενδυτικών κεφαλαίων (AIFs),

- οι εξελίξεις στις τεχνολογίες εποπτείας (Reg Tech & Sup Tech) και πόσο αυτές μπορούν να συμβάλουν στη δραστηριότητα αφενός των εποπτευόμενων φορέων όσο και σε εκείνη των εποπτικών αρχών.
- η ανάλυση κόστους/απόδοσης των συλλογικών επενδύσεων (όπου έγινε αναφορά και στην επεξεργασία των σχετικών στατιστικών στοιχείων από την Ελληνική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς),
- Οι κατευθυντήριες γραμμές για τις προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων στις αγορές των αμοιβαίων κεφαλαίων χρηματαγοράς (MMF Stress Testing).

Τέλος, το 2019 ξεκίνησαν οι εργασίες εντός του CEMA τριών ομάδων εργασίας (Task Forces) για ζητήματα του θεσμικού πλαισίου 1) EMIR, 2) AIFMD, 3) MiFID II.

Διαρκής Επιτροπή για τα χρηματοοικονομικά θέματα των επιχειρήσεων (Corporate Finance Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή για τα χρηματοοικονομικά θέματα των επιχειρήσεων έχει την ευθύνη της επεξεργασίας όλων των θεμάτων που σχετίζονται με τον Κανονισμό για το Ενημερωτικό δελτίο (Prospectus Regulation) και θέματα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Επίσης, ασχολείται με τις απαιτήσεις δημοσιοποίησης σύμφωνα με την Οδηγία για τη Διαφάνεια (Transparency Directive). Η Επιτροπή προωθεί την αποτελεσματικότητα στην καθημερινή εργασία των εθνικών εποπτικών αρχών σχετικά με τα θέματα αυτά, ενισχύει την εποπτική σύγκλιση και διασφαλίζει τη συνεπή εφαρμογή των κανόνων σε όλα τα κράτη μέλη.

Κατά τη διάρκεια του 2019, η Διαρκής Επιτροπή επικεντρώθηκε κυρίως και προχώρησε στην εκπόνηση των εξής κειμένων που δημοσίευσε η ESMA για τα ενημερωτικά δελτία:

-κείμενο διαβούλευσης για κατευθυντήριες γραμμές αναφορικά με παράγοντες κινδύνου στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο (ESMA31-62-1217/29.3.2019),

-έκθεση με τεχνική εισήγηση στο πλαίσιο των εξαιρέσεων για το ενημερωτικό δελτίο (ESMA31-62-1207/29.3.2019),

- κείμενο διαβούλευσης για κατευθυντήριες γραμμές αναφορικά με τις απαιτήσεις γνωστοποίησης βάσει του κανονισμού για το ενημερωτικό δελτίο (ESMA31-62-1239/12.7.2019),

-έκθεση με κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τους παράγοντες κινδύνου στο πλαίσιο του κανονισμού για το ενημερωτικό δελτίο (ESMA31-62-1293/1.10.2019),

-έκθεση με στατιστικά στοιχεία για τον αριθμό των ενημερωτικών δελτίων που εγκρίθηκαν και διακινήθηκαν στις χώρες του ΕΟΧ το 2018 (ESMA31-62-1360/31.10.2019),

-έκθεση με τα εθνικά κατώτατα όρια κάτω από τα οποία δεν ισχύει η υποχρέωση δημοσίευσης ενημερωτικού δελτίου στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο (ESMA31-62-1193/2.12.2019),

-έκθεση με τροποποιήσεις ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο (ESMA31-59-1417/4.12.2019),

-επικαιροποίηση Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&A) για το Ενημερωτικό Δελτίο (ESMA31-62-780/11.04.2019),

-επικαιροποίηση Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&A) στο πλαίσιο του Κανονισμού για το Ενημερωτικό Δελτίο (ESMA31-62-1258/4.12.2019).

Στον τομέα της Οδηγίας για την Διαφάνεια, δημοσιεύτηκε κείμενο με την επικαιροποίηση Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&A) στο πλαίσιο της Οδηγίας για τη διαφάνεια (ESMA31-67-127/11.4.2019).

Διαρκής Επιτροπή για τις δευτερογενείς αγορές (Secondary Markets Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή για τις δευτερογενείς αγορές ασχολείται με τη δομή, τη διαφάνεια και την αποτελεσματική λειτουργία των δευτερογενών αγορών για τα χρηματοπιστωτικά μέσα, περιλαμβανομένων πλατφορμών εκτέλεσης συναλλαγών και εξωχρηματιστηριακών (OTC) συναλλαγών. Ειδικότερα, η Διαρκής Επιτροπή για τις δευτερογενείς αγορές μελετά την επίπτωση των αλλαγών της δομής των αγορών στη διαφάνεια και αποτελεσματικότητα της διαπραγμάτευσης σε όλα τα χρηματοπιστωτικά μέσα, διαμορφώνει την πολιτική της ESMA και προάγει την εποπτική σύγκλιση μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών σε θέματα της αρμοδιότητάς της.

Κατά το 2019, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και εκπόνησε τα ακόλουθα κείμενα που δημοσίευσε η ESMA:

-κείμενο διαβούλευσης για τους περιορισμούς θέσης στο πλαίσιο της MiFID II (ESMA70-156-1101/24.5.2019),

-γνώμη της ESMA για τον υπολογισμό του μεγέθους αγοράς (ESMA70-156-478/27.5.2019),

-εποπτικό εγχειρίδιο με υποχρεώσεις προ-συναλλακτικής διαφάνειας μη μετοχικών τίτλων (ESMA70-156-835/3.6.2019),

-κείμενο διαβούλευσης για περιοδικούς πλειστηριασμούς για μετοχικούς τίτλους (ESMA70-156-1035/11.6.2019),

-δημόσια δήλωση για υποχρέωση συναλλαγών σε παράγωγα στο πλαίσιο του MIFIR (ESMA70-156-1436/12.7.2019),

-κείμενο διαβούλευσης για την προσαρμογή του MIFIR με τις αλλαγές που εισάγονται με τον EMIR Refit (ESMA70-156-1759/4.10.2019),

-δήλωση αναφορικά με τον αντίκτυπο της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ χωρίς συμφωνία για την εφαρμογή των MiFID II/MIFIR και του Κανονισμού (ΕΕ) για τους δείκτες αναφορές 2016/1011 (BMR), (ESMA70-155-8500/7.10.2019),

-δήλωση για τη χρήση δεδομένων προερχόμενων από το Ηνωμένο Βασίλειο από τη βάση δεδομένων της ESMA για τη διενέργεια υπολογισμών στο πλαίσιο εφαρμογής της MiFID II σε περίπτωση αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ χωρίς συμφωνία στις 31/10/2019 (ESMA70-155-7658/7.10.2019),

-δήλωση με το λειτουργικό σχέδιο της ESMA σε περίπτωση αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ χωρίς την επίτευξη συμφωνίας την 31/10/2019 (ESMA65-8-6254/7.10.2019),

-ετήσια έκθεση για την εφαρμογή των εξαιρέσεων και αναβολών (ESMA70-156-1010/9.10.2019),

-κείμενο διαβούλευσης σχετικά με περιορισμούς θέσης (ESMA70-156-1484/5.11.2019),

-έκθεση για τα θέματα αναθεώρησης των MiFID II/MIFIR (ESMA70-156-1606/5.12.2019),

-τελική έκθεση με τις τροποποιήσεις των εφαρμοστικών τεχνικών προτύπων για τους βασικούς δείκτες και τα αναγνωρισμένα χρηματιστήρια στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις 575/2013 (CRR) (ESMA70-156-1535/11.12.2019) και σχετικό κείμενο διαβούλευσης (ESMA70-156-864/24.5.2019),

-επικαιροποιημένο κείμενο Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&As) για θέματα αναφοράς συναλλαγών στο πλαίσιο εφαρμογής του MIFIR (ESMA70-1861941480-56/6.12.2019),

-επικαιροποιημένο κείμενο Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&As) για θέματα συναλλακτικής διαφάνειας στο πλαίσιο του MiFIR (ESMA70-872942901-35/5.12.2019),

-επικαιροποιημένο κείμενο Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&As) για θέματα διάρθρωσης των αγορών (ESMA70-872942901-38/5.12.2019).

Διαρκής Επιτροπή για τη χρηματοοικονομική καινοτομία (Financial Innovation Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή για τη χρηματοοικονομική καινοτομία συντονίζει τη συμπεριφορά των εθνικών εποπτικών αρχών έναντι των νέων και καινοτόμων χρηματοπιστωτικών δραστηριοτήτων και παρέχει συμβουλές στην ESMA σχετικά με τη δράση της στον τομέα αυτό, όπως για παράδειγμα την έκδοση προειδοποιήσεων ή την ανάληψη εποπτικών δράσεων απαραίτητων για την εποπτική σύγκλιση ή την αποτροπή πρόκλησης ζημιών σε επενδυτές ή κινδύνων στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Μέρος των δραστηριοτήτων της Διαρκούς Επιτροπής αποτελεί η συλλογή, ανάλυση και αναφορά των τάσεων των επενδυτών. Επίσης, η Επιτροπή συμβάλλει στο έργο της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (Joint Committee) σχετικά με τις χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες, τη χρηματοπιστωτική καινοτομία και θέματα που αφορούν τους καταναλωτές επενδυτικών προϊόντων.

Κατά τη διάρκεια του 2019, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και ολοκλήρωσε την εκπόνηση έκθεσης που δημοσιεύτηκε από την ESMA αναφορικά με την αδειοδότηση επιχειρηματικών μοντέλων για καινοτόμες επιχειρήσεις (ESMA50-164-2430/12.7.2019).

Ακόμα, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε με τη διενέργεια έρευνας και την εκπόνηση σχετικού κειμένου με την τεχνική εισήγηση που δημοσιεύθηκε από την Κοινή Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών αναφορικά με τα κόστη και τα πλεονεκτήματα της δημιουργίας ενός συνεκτικού πλαισίου δοκιμής της ανθεκτικότητας στις κυβερνοεπιθέσεις για σημαντικούς μετέχοντες στην αγορά καθώς και υποδομές αγοράς (JC2019-25/10.4.2019).

Διαρκής Επιτροπή Εταιρικής Πληροφόρησης (Corporate Reporting Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή Εταιρικής Πληροφόρησης επεξεργάζεται θέματα που σχετίζονται με τη λογιστική, τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων και την περιοδική χρηματοοικονομική πληροφόρηση, στο πλαίσιο της Οδηγίας για τη Διαφάνεια. Ειδικότερα, παρακολουθεί και συμβάλλει στις εποπτικές εξελίξεις στον τομέα της λογιστικής και της ελεγκτικής, περιλαμβανομένης της διαδικασίας ενσωμάτωσης από την Ευρωπαϊκή Ένωση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), καθώς και στην εργασία των σχετικών Επιτροπών που ασχολούνται με λογιστικά ή ελεγκτικά θέματα. Επίσης, η Διαρκής Επιτροπή συντονίζει τις δραστηριότητες των εθνικών εποπτικών αρχών του ευρωπαϊκού οικονομικού χώρου που εποπτεύουν τη συμμόρφωση των οικονομικών καταστάσεων των εκδοτών με τα ΔΠΧΑ προκειμένου να επιτευχθεί σύγκλιση των αποφάσεων που λαμβάνουν, όσον αφορά στα θέματα εφαρμογής των ΔΠΧΑ.

Κατά τη διάρκεια του 2019, η Διαρκής Επιτροπή επικεντρώθηκε στις ακόλουθες κυρίως δραστηριότητες:

- συνδρομή στην αναθεώρηση των μη δεσμευτικών κατευθυντήριων γραμμών για τη μη χρηματοοικονομική πληροφόρηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ESMA32-334-109/26.03.2019)
- έκθεση με τις εποπτικές και κανονιστικές ενέργειες για το 2018 των εθνικών εποπτικών αρχών του ευρωπαϊκού οικονομικού χώρου που εποπτεύουν τη συμμόρφωση των οικονομικών καταστάσεων των εκδοτών με τα ΔΠΧΑ (ESMA32-63-672/27.3.2019),
- συνδρομή στη διαμόρφωση της στρατηγικής του IAASB (International Auditing and Assurance Standards Board) για την περίοδο 2020-2023 και των εργασιών για την περίοδο 2020-2021 (ESMA32-62-126/24.5.2019)
- δήλωση (statement) για την εφαρμογή του ΔΛΠ 12 – Φόροι Εισοδήματος αναφορικά με τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που προκύπτουν από μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ (ESMA32-63-743/15.7.2019)
- δημοσιοποίηση επιλεγμένων αποφάσεων από τη βάση δεδομένων της ESMA αναφορικά με την εφαρμογή των ΔΠΧΑ που λήφθηκαν από τις εθνικές εποπτικές αρχές την περίοδο Δεκέμβριος 2016 – Δεκέμβριος 2018 (ESMA32-63-717/16.7.2019)
- δήλωση (statement) για κοινές προτεραιότητες εποπτείας με σκοπό την ομοιόμορφη εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) στις οικονομικές καταστάσεις του 2019 (ESMA32-63-791/22.10.2019)
- συνδρομή στην έκθεση αναφορικά με την αδικαιολόγητη βραχυπρόθεσμη πίεση στις εταιρίες (undue short-term pressure on corporations) (ESMA30-22-762/18.12.2019), στο πλαίσιο του Σχεδίου Δράσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη Χρηματοδότηση Βιώσιμης Ανάπτυξης (Financing Sustainable Growth)
- έκθεση αναφορικά με τη χρήση των Εναλλακτικών Δεικτών Μέτρησης Απόδοσης (Alternative Performance Measures-APMs) και τη συμμόρφωση με τις σχετικές Κατευθυντήριες Γραμμές της ESMA (ESMA32-334-150/20.12.2019)
- αναφορικά με την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Ενιαίας Ηλεκτρονικής Μορφής (European Single Electronic Format–ESEF), η οποία αποτελεί την ηλεκτρονική μορφή που θα χρησιμοποιείται από όλους τους εκδότες

για την υποβολή των ετήσιων οικονομικών εκθέσεων των χρήσεων που ξεκινούν από την 1 Ιανουαρίου 2020, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Οδηγία για τη Διαφάνεια (2004/109/EC, όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2013/50/EU), με σκοπό να διευκολυνθεί η προσβασιμότητα, η ανάλυση και η συγκρισιμότητα των ετήσιων οικονομικών εκθέσεων:

- δημοσιοποίηση των αρχείων ταξινόμιας της Ευρωπαϊκής Ενιαίας Ηλεκτρονικής Μορφής (ESMA32-60-417/21.3.2019),
 - έκθεση με σχέδιο τροποποίησης των Ρυθμιστικών Τεχνικών Προτύπων της Ευρωπαϊκής Ενιαίας Ηλεκτρονικής Μορφής, για την επικαιροποίηση της κεντρικής ταξινόμιας (core taxonomy), προκειμένου να ενσωματωθούν οι τελευταίες τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ (ESMA32-60-474/6.6.2019),
 - αναθεώρηση του εγχειριδίου για την Ευρωπαϊκή Ενιαία Ηλεκτρονική Μορφή (ESEF Reporting Manual) (ESMA32-60-254rev/12.7.2019),
 - αναθεώρηση των αρχείων ταξινόμιας της Ευρωπαϊκής Ενιαίας Ηλεκτρονικής Μορφής, προκειμένου να ενσωματωθούν οι τροποποιήσεις βάσει του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2019/2100 (ESMA32-60-534/20.12.2019),
 - δημοσιοποίηση των ESEF validation rules (ESMA32-60-537/23.12.2019),
 - δημοσιοποίηση στο κανάλι της ESMA στο YouTube του δεύτερου (28.2.2019) και τρίτου (11.9.2019) εκπαιδευτικού βίντεο (video tutorial).
- επεξεργασία επιστολών που εστάλησαν από την ESMA προς το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Board), τη Συμβουλευτική Ομάδα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (European Financial Reporting Advisory Group) και την Επιτροπή Διερμηνειών των ΔΠΧΑ (IFRS Interpretation Committee), αναφορικά με τη θέση της ESMA επί της ανάπτυξης νέων και τροποποίησης υφισταμένων προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς, της συνεπούς εφαρμογής τους και λοιπών εποπτικών θεμάτων.

Τεχνική Επιτροπή για τους Οργανισμούς Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας (Technical Committee on Credit Rating Agencies)

Η Τεχνική Επιτροπή για τους Οργανισμούς Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας (ΟΑΠΙ) είναι υπεύθυνη για την παροχή τεχνογνωσίας σε θέματα πολιτικής που αφορούν τους ΟΑΠΙ, όπως η αξιολόγηση του νομοθετικού και εποπτικού πλαισίου τρίτης χώρας ως προς την πλήρωση των απαιτήσεων του Κανονισμού (ΕΕ) 1060/2009 για τους ΟΑΠΙ (όπως έχει τροποποιηθεί) και η διεξαγωγή δραστηριοτήτων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας από ΟΑΠΙ τρίτης χώρας. Επίσης ασχολείται με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/2402 για τη θέσπιση γενικού πλαισίου για την τιτλοποίηση (Securitisation Regulation)

Κατά τη διάρκεια του 2019, οι βασικές εργασίες της Τεχνικής Επιτροπής ήταν οι ακόλουθες:

- κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την περιοδική πληροφόρηση από ΟΑΠΙ στην ΕΑΚΑΑ (8^η έκδοση) (ESMA 33-9-295/5.2.2019)

- δήλωση ESMA αναφορικά με την έγκριση των αξιολογήσεων πιστοληπτικής ικανότητας που εκπονήθηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο στο πλαίσιο αποχώρησης του ΗΒ από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ESMA 33-5-795/15.3.2019)

- κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του καθεστώτος προσυπογραφής σύμφωνα με το άρθρο 4 (3) του Κανονισμού CRA (ESMA 33-9-282/20.5.2019)

-κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις απαιτήσεις γνωστοποιήσεων που ισχύουν για τις αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας (ESMA 33-9-320/18.7.2019)

-κατευθυντήριες γραμμές για τις απαιτήσεις του Κανονισμού CRA αναφορικά με την υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου για τους ΟΑΠΙ (ESMA 33-9-355/5.12.2019)

Στον τομέα των τιτλοποιήσεων, η Τεχνική Επιτροπή ασχολήθηκε με τις Κατευθυντήριες γραμμές για την υποβολή εκθέσεων βάσει των άρθρων 4 και 12 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2365 περί διαφάνειας των συναλλαγών χρηματοδότησης τίτλων (ESMA 70-151-1985/27.5.2019).

Ομάδα Εργασίας για τη διαχείριση και διακυβέρνηση θεμάτων πληροφορικής (IT Management and Governance Group)

Η Ομάδα Εργασίας για τη διαχείριση και διακυβέρνηση θεμάτων πληροφορικής της ESMA (ITMG) συμβάλλει με τις εργασίες της στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη λειτουργία πανευρωπαϊκών έργων πληροφορικής. Κύριος στόχος των έργων είναι η διασφάλιση της συμμόρφωσης των εθνικών εποπτικών αρχών με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ευρωπαϊκή νομοθεσία, και η εξασφάλιση ότι το κόστος της απαιτούμενης διαχείρισης δεδομένων συμβαδίζει με το αντίστοιχο όφελος.

Οι βασικές εργασίες της Ομάδας κατά το 2019 ήταν οι ακόλουθες:

-πολυετές πρόγραμμα έργων πληροφορικής, στρατηγική και μεθοδολογία πληροφορικής και τεχνικές οδηγίες λειτουργικών και τεχνικών προδιαγραφών, προδιαγραφών δοκιμών σε έργα και διεπαφές (interfaces) πληροφορικής.

Επίσης, κατά τη διάρκεια του 2019, η Ομάδα Εργασίας συνέχισε να λειτουργεί το πανευρωπαϊκό σύστημα FIRDS (Financial Instruments Reference Data System). Το FIRDS συλλέγει, διαχειρίζεται και δημοσιοποιεί δεδομένα αναφοράς χρηματοπιστωτικών μέσων και στοιχείων συναλλακτικής διαφάνειας στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας MiFID II και των Κανονισμών MiFIR και MAR. Στο πλαίσιο του FIRDS λειτουργούν υπό την εποπτεία του ITMG επίσης τα υποσυστήματα 1| FITRS: υπολογισμοί στοιχείων προσυναλλακτικής και μετασυναλλακτικής διαφάνειας, 2| SARIS: αναστολή-διαγραφή διαπραγμάτευσης Χ/Μ, 3| DVCAP: συλλογή και δημοσιοποίηση στοιχείων όγκου συναλλαγών στον ΕΟΧ. Το συγκεκριμένο έργο πληροφορικής ανατέθηκε στην ESMA, για την υλοποίηση και τη λειτουργία του, από 27 εθνικές εποπτικές αρχές του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ).

Κατά το ίδιο έτος και με την ίδια διαδικασία ανάθεσης στην ESMA συνεχίστηκε η λειτουργία του συστήματος TRACE για την πρόσβαση των εθνικών εποπτικών αρχών των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα στοιχεία συναλλαγών που εκτελούνται σε εξωχρηματιστηριακά παράγωγα και γνωστοποιούνται σε Αρχεία

Καταγραφής Συναλλαγών (Trade Repositories) στο πλαίσιο εφαρμογής του EMIR. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει και στα δύο προαναφερόμενα έργα.

Τέλος, το ενοποιημένο ηλεκτρονικό μητρώο της ESMA (ESMA Registers) τέθηκε σε λειτουργία κατά το ίδιο έτος υπό την τεχνική εποπτεία του ITMG.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και φορείς

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (European Systemic Risk Board, ESRB) στόχο έχει την πρόληψη των συστημικών κινδύνων που απειλούν τη χρηματοοικονομική σταθερότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση εντός του χρηματοοικονομικού συστήματος και την αποτροπή τυχόν σοβαρών αρνητικών επιπτώσεων τόσο στο χρηματοοικονομικό σύστημα όσο και στην οικονομία γενικότερα. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει στο Συμβούλιο (General Board) και την Τεχνική Συμβουλευτική Επιτροπή (Advisory Technical Committee).

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Κατά τη διάρκεια του 2019, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρακολούθησε, σε τεχνικό επίπεδο, τους εξής φακέλους ενώπιον του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (European Council): την πρόταση Κανονισμού για το «Πανευρωπαϊκό Ατομικό Συνταξιοδοτικό Προϊόν» (Pan-European Personal Pension Product), την πρόταση για την τροποποίηση του Κανονισμού EMIR και ειδικά όσον αφορά τις διαδικασίες για την αδειοδότηση κεντρικών αντισυμβαλλομένων και τις αρχές που συμμετέχουν καθώς και τις απαιτήσεις για την αναγνώριση κεντρικών αντισυμβαλλομένων τρίτων χωρών (EMIR 2.2.), την πρόταση Κανονισμού σχετικά με πλαίσιο για την ανάκαμψη και την εξυγίανση κεντρικών αντισυμβαλλομένων, την πρόταση για την τροποποίηση του Κανονισμού EMIR σε σχέση με την υποχρέωση εκκαθάρισης, την αναστολή της υποχρέωσης εκκαθάρισης, τις απαιτήσεις αναφοράς, τις τεχνικές μείωσης κινδύνου για συμβάσεις εξωχρηματιστηριακών παραγώγων που δεν εκκαθαρίζονται από κεντρικό αντισυμβαλλόμενο, την εγγραφή και την εποπτεία των αρχείων καταγραφής συναλλαγών και τις απαιτήσεις για αρχεία καταγραφής συναλλαγών (EMIR REFIT), την πρόταση Οδηγίας και την πρόταση Κανονισμού σχετικά με την προληπτική εποπτεία επιχειρήσεων επενδύσεων (IFS), την πρόταση για την τροποποίηση του Κανονισμού 575/2013 (CRD V), τη δέσμη νομοθετικών προτάσεων για τη βιώσιμη χρηματοδότηση (sustainable finance), την πρόταση Κανονισμού για την τροποποίηση των Κανονισμών 596/2014 και 2017/1129 όσον αφορά την προώθηση της χρήσης των αγορών ανάπτυξης μικρομεσαίων επιχειρήσεων (SME listing), την πρόταση Κανονισμού σχετικά με τους Ευρωπαίους παρόχους υπηρεσιών πληθοχρηματοδότησης για επιχειρήσεις (crowdfunding), καθώς και την πρόταση για την τροποποίηση των ιδρυτικών Κανονισμών των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESFS Review Package).

Επίσης, κατά τη διάρκεια του 2019, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετείχε στις εργασίες της ομάδας των Εμπειρογνομόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για θέματα κεφαλαιαγοράς (EGESC), του Informal Company Law Expert Group και του Κολλεγίου για τους δείκτες αναφοράς (Benchmarks).

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και ο Διεθνής Οργανισμός Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO)

Ο Διεθνής Οργανισμός Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (International Organization of Securities Commissions, IOSCO) είναι το βασικό forum για τη διεθνή συνεργασία μεταξύ των εποπτικών αρχών της κεφαλαιαγοράς και ο διεθνής φορέας για την θέσπιση προτύπων για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων. Η IOSCO επί του παρόντος έχει 129 τακτικά μέλη από περισσότερες από 100 χώρες. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εκπροσωπείται στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Περιφερειακής Επιτροπής (European Regional Committee) καθώς και της ολομέλειας των Προέδρων των εποπτικών αρχών κεφαλαιαγοράς, μελών της IOSCO, μέσω του Προέδρου της. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει ακόμα ενεργά στις εργασίες της ομάδας εργασίας IOSCO Committee 4, της οποίας οι εργασίες αφορούν στην πρόληψη και τον εντοπισμό παραβάσεων της κεφαλαιαγοράς σε διεθνές επίπεδο, κυρίως με την ενίσχυση και ενθάρρυνση της συνεργασίας των εποπτικών αρχών. Επίσης, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει στις εργασίες του IOSCO Screening Group, το οποίο διενεργεί τις αξιολογήσεις των υποψηφίων χωρών για την υπογραφή του Πολυμερούς Πρωτοκόλλου Συνεργασίας της IOSCO (IOSCO MMoU), καθώς και του νέου Ενισχυμένου Πολυμερούς Πρωτοκόλλου Συνεργασίας (Enhanced MMoU – EMMoU), που υιοθετήθηκε από την IOSCO τον Απρίλιο του 2017. Το EMMoU διευρύνει τις περιπτώσεις παροχής συνδρομής μεταξύ εποπτικών αρχών, με την προσθήκη, μεταξύ άλλων, νέων κατηγοριών εμπιστευτικών πληροφοριών που θα μπορούν να ανταλλάσσουν μεταξύ τους οι εποπτικές αρχές. Αυτές οι νέες πληροφορίες και/ή μορφές παροχής συνδρομής είναι οι ακόλουθες: πληροφορίες που σχετίζονται με πρόσωπα που κατέχουν ή ελέγχουν άλλα πρόσωπα ή περιουσιακά στοιχεία, πληροφορίες που σχετίζονται με ελεγκτική δράση, ιδίως όσον αφορά στον έλεγχο χρηματοοικονομικών καταστάσεων, υποχρέωση παρουσίας φυσικού προσώπου για μαρτυρική κατάθεση ενώπιον της αρχής που παρέχει τη συνδρομή, δυνατότητα κατάσχεσης περιουσιακών στοιχείων, όπου επιτρέπεται από την νομοθεσία, και πληροφορίες από παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και υπηρεσιών διαδικτύου (data traffic records).

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και λοιποί διεθνείς φορείς

Πρόγραμμα για τη Μεσογειακή Συνεργασία

Στο πρόγραμμα για τη Μεσογειακή Συνεργασία (Mediterranean Partnership of Securities Regulators, MPSR) συμμετέχουν οι Αίγυπτος, Αλγερία, Ελλάδα, Ισπανία, Ιταλία, Κύπρος, Μαρόκο, Πορτογαλία, Τουρκία, Τυνησία με σκοπό την ανάπτυξη συμπληρωματικών δράσεων και τη διασφάλιση της εφαρμογής των αρχών της IOSCO από τις εποπτικές αρχές κεφαλαιαγοράς στη συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή.

Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης

Ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Organisation for Economic Cooperation and Development, OECD) στόχο έχει την προώθηση πολιτικών για τη βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ευημερίας. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρακολουθεί τις εργασίες της Επιτροπής για την εταιρική διακυβέρνηση (Corporate Governance Committee) καθώς και τις εργασίες της Ομάδας Δράσης για την προστασία των καταναλωτών (Task Force on Financial Consumer Protection).

Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης

Η Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης (Financial Action Task Force) είναι ένα διεθνές όργανο χάραξης πολιτικής που θέτει διεθνή πρότυπα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και μέτρα χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρακολουθεί τις εργασίες της Ομάδας τόσο σε επίπεδο ολομέλειας όσο και σε επίπεδο επιμέρους ομάδων εργασιών της.

Διμερή Πρωτόκολλα Συνεργασίας

Ο σκοπός των Πρωτοκόλλων Συνεργασίας είναι η εδραίωση και εφαρμογή διαδικασίας παροχής συνδρομής μεταξύ των εποπτικών αρχών, προκειμένου να διευκολυνθούν στην άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μέχρι σήμερα έχει υπογράψει 26 διμερή και 2 πολυμερή Πρωτόκολλα Συνεργασίας για την ανταλλαγή πληροφοριών και γενικότερα την παροχή συνδρομής.

ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID)

Στο τέλος του 2019, 2.614 επιχειρήσεις κρατών του ΕΟΧ παρείχαν στην Ελλάδα επενδυτικές υπηρεσίες, έναντι 2.564 στο τέλος του 2018 (βλ. πίνακα 31).

Όσον αφορά την κατανομή των επιχειρήσεων ανά χώρα, την πρώτη θέση κατέχει το Ηνωμένο Βασίλειο με 1.874 εταιρίες, και ακολουθούν ενδεικτικά η Κύπρος με 231 εταιρίες, η Γερμανία με 86 εταιρίες, η Ιρλανδία με 66 εταιρίες, το Λουξεμβούργο με 61 και η Ολλανδία με 60 εταιρίες.

21 ΑΕΠΕΥ που έχουν λάβει άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες σε κράτη του ΕΟΧ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 31. Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID) στην Ελλάδα, 2017-2019

Χώρα	Σύνολο Ενεργών Επιχειρήσεων		
	2019	2018	2017
Αυστρία	14	31	30
Βέλγιο	10	10	9
Βουλγαρία	9	8	6
Γαλλία	53	48	44
Γερμανία	86	60	55

Χώρα	Σύνολο Ενεργών Επιχειρήσεων		
	2019	2018	2017
Δανία	9	11	9
Εσθονία	0	1	1
Ηνωμένο Βασίλειο	1.874	1.892	1.836
Ιρλανδία	66	45	38
Ιταλία	18	16	16
Ισλανδία	1	1	0
Ισπανία	15	14	13
Κροατία	1	1	1
Κύπρος	231	224	206
Λετονία	3	2	2
Λιθουανία	1	1	1
Λιχτενστάιν	15	14	13
Λουξεμβούργο	61	52	49
Μάλτα	29	26	22
Νορβηγία	29	29	27
Ολλανδία	60	50	44
Ουγγαρία	3	1	1
Πολωνία	0	1	1
Πορτογαλία	4	2	2
Ρουμανία	0	1	2
Σλοβακία	4	3	2
Σλοβενία	0	1	1

Χώρα	Σύνολο Ενεργών Επιχειρήσεων		
	2019	2018	2017
Σουηδία	7	6	8
Τσεχία	3	3	3
Φινλανδία	10	10	10
Σύνολο	2.616	2.564	2.452

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID) στο πλαίσιο της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ σχετικά με τους Διαχειριστές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΔΟΕΕ)

Στο τέλος του 2019, 101 ΔΟΕΕ της ΕΕ παρείχαν στην Ελλάδα επενδυτικές υπηρεσίες (MiFID) στο πλαίσιο της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ, έναντι 76 το 2018 (βλ. πίνακα 32).

Όσον αφορά την κατανομή των ΔΟΕΕ ανά χώρα, την πρώτη θέση κατέχει το Ηνωμένο Βασίλειο με 68 ΔΟΕΕ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 32. Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID) από ΔΟΕΕ της ΕΕ στην Ελλάδα, 2017-2019

Χώρα	Σύνολο ΔΟΕΕ της ΕΕ		
	2019	2018	2017
Γαλλία	6	4	2
Γερμανία	2	2	1
Δανία	1	0	0
Ιρλανδία	6	0	0
Κύπρος	1	1	0
Ηνωμένο Βασίλειο	68	62	61
Λουξεμβούργο	12	3	0
Μάλτα	2	2	2
Ολλανδία	3	2	2
Σύνολο	101	76	68

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Εμπορική προώθηση (marketing) στην Ελλάδα μεριδίων ή μετοχών Οργανισμού Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΟΕΕ) του ΕΟΧ από Διαχειριστές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΔΟΕΕ) του ΕΟΧ

Στο τέλος του 2019, 80 ΔΟΕΕ του ΕΟΧ προωθούσαν εμπορικά (marketing) μερίδια ή μετοχές 255 ΟΕΕ του ΕΟΧ στην Ελλάδα, έναντι 65 και 201 αντίστοιχα το 2018 (βλ. πίνακα 33 και 34).

Όσον αφορά την κατανομή των ΔΟΕΕ του ΕΟΧ ανά χώρα, την πρώτη θέση κατέχει το Λουξεμβούργο με 32 ΔΟΕΕ.

Όσον αφορά την κατανομή των ΟΕΕ του ΕΟΧ ανά χώρα, την πρώτη θέση κατέχει το Λουξεμβούργο με 189 ΟΕΕ.

4 ΑΕΔΟΕΕ που έχουν λάβει άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, προωθούν εμπορικά 5 ΟΕΕ της ΕΕ σε κράτη μέλη της ΕΕ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΔΟΕΕ του ΕΟΧ που προωθούν εμπορικά (marketing) μερίδια ή μετοχές ΟΕΕ του ΕΟΧ στην Ελλάδα, 2017-2019

Χώρα	Σύνολο ΔΟΕΕ του ΕΟΧ		
	2019	2018	2017
Γαλλία	4	2	1
Δανία	1	1	1
Ηνωμένο Βασίλειο	21	30	37
Ιρλανδία	10	6	6
Ιταλία	0	0	0
Κύπρος	3	1	4
Λιχτενστάιν	1	1	0
Λουξεμβούργο	32	18	13
Μάλτα	3	2	2
Νορβηγία	1	1	1
Ολλανδία	2	2	1
Σλοβενία	0	0	1

Χώρα	Σύνολο ΔΟΕΕ του ΕΟΧ		
	2019	2018	2017
Σουηδία	2	1	2
Στοκχόλμη	0	0	0
Σύνολο	80	65	69

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΠΙΝΑΚΑΣ 34. ΟΕΕ του ΕΟΧ που προωθούνται εμπορικά (marketing) από ΔΟΕΕ του ΕΟΧ στην Ελλάδα, 2017-2019

Χώρα	Σύνολο ΟΕΕ του ΕΟΧ		
	2019	2018	2017
Γαλλία	1	0	1
Ηνωμένο Βασίλειο	11	14	37
Ιρλανδία	43	50	65
Ιταλία	0	0	0
Κύπρος	2	1	3
Λιχτενστάιν	2	2	0
Λουξεμβούργο	189	129	92
Μάλτα	6	4	3
Νορβηγία	0	0	0
Ολλανδία	1	1	2
Σλοβενία	0	0	1
Σουηδία	0	0	1
Σύνολο	255	201	205

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Εμπορική προώθηση (marketing) στην Ελλάδα Ευρωπαϊκών Εταιρειών Επιχειρηματικών Κεφαλαίων (EuVECA) από Διαχειριστές Ευρωπαϊκών Εταιρειών Επιχειρηματικών Κεφαλαίων της ΕΕ (Διαχειριστές EuVECA)

Στο τέλος του 2019, 37 Διαχειριστές EuVECA προωθούσαν εμπορικά (marketing) 73 EuVECA στην Ελλάδα, έναντι 29 και 47 αντίστοιχα το 2018 (βλ. πίνακα 35 και 36). Όσον αφορά την κατανομή των Διαχειριστών EuVECA ανά χώρα, την πρώτη θέση κατέχει το Ηνωμένο Βασίλειο με 12 Διαχειριστές EuVECA. Όσον αφορά την κατανομή των EuVECA ανά χώρα, την πρώτη θέση κατέχει το Ηνωμένο Βασίλειο με 34 EuVECA.

ΠΙΝΑΚΑΣ 35. Διαχειριστές EuVECA της ΕΕ που προωθούν εμπορικά (marketing) EuVECA στην Ελλάδα, 2017-2019

Χώρα	Σύνολο Διαχειριστών EuVECA		
	2019	2018	2017
Αυστρία	2	2	1
Γαλλία	1	1	1
Γερμανία	6	4	2
Δανία	1	0	0
Ηνωμένο Βασίλειο	12	11	8
Ιρλανδία	2	2	2
Λετονία	0	0	0
Λουξεμβούργο	2	1	1
Ολλανδία	2	2	1
Πορτογαλία	1	1	0
Σουηδία	7	5	4
Φινλανδία	1	0	0
Σύνολο	37	29	20

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΠΙΝΑΚΑΣ 36. ΕυVECA που προωθούνται εμπορικά (marketing) από Διαχειριστές ΕυVECA της ΕΕ στην Ελλάδα, 2017-2019

Χώρα	Σύνολο ΕυVECA		
	2019	2018	2017
Αυστρία	4	3	1
Βέλγιο	1	0	0
Γαλλία	2	2	1
Γερμανία	8	4	2
Δανία	2	0	0
Ηνωμένο Βασίλειο	34	23	13
Ιρλανδία	2	2	2
Λετονία	0	0	0
Ολλανδία	6	3	1
Λουξεμβούργο	4	3	3
Πορτογαλία	1	1	0
Σουηδία	8	6	3
Φινλανδία	1	0	0
Σύνολο	73	47	26

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Εμπορική προώθηση (marketing) στην Ελλάδα Ευρωπαϊκών Ταμείων Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας (EuSEF) της ΕΕ από Διαχειριστές Ευρωπαϊκών Ταμείων Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας της ΕΕ (Διαχειριστές EuSEF)

Στο τέλος του 2019, 1 Διαχειριστής EuSEF από το Ηνωμένο Βασίλειο προωθούσε εμπορικά (marketing) 1 EuSEF του Ηνωμένου Βασιλείου στην Ελλάδα.

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Αριθμ. Απόφασης/ΦΕΚ	Τίτλος Απόφασης	Σύνομη Περίληψη Απόφασης
5/840/15.3.2019 (ΦΕΚ Β/1086/2.4.2019)	Τροποποίηση της απόφασης 3/304/10.6.2004 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς "Κανονισμός Λειτουργίας του Συστήματος Άυλων Τίτλων, όπως ισχύει"	Αφορά στην τροποποίηση του "Κανονισμού Λειτουργίας του Συστήματος Άυλων Τίτλων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29 του ν. 4569/2018 (ΦΕΚ Α 179/11.10.2018) «I) Κεντρικά Αποθετήρια Τίτλων, II) Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2258 και άλλες διατάξεις και III) Λοιπές διατάξεις», κατόπιν αιτήματος της εταιρείας «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων» με την με αριθμό πρωτ. Ε.Κ. 2875/12.3.2019 επιστολή.
7/839/8.3.2019 (ΦΕΚ Β/1332/18.4.2019)	Αναστολή της εξαγοράς μεριδίων ΟΣΕΚΑ, την 19η Απριλίου, την 22α Απριλίου και την 24η Δεκεμβρίου 2019	Αφορά την Αναστολή της εξαγοράς μεριδίων ΟΣΕΚΑ, την 19η Απριλίου, την 22α Απριλίου και την 24η Δεκεμβρίου 2019
3/842/18.04.2019 (ΦΕΚ Β/2136/7.6.2019)	Ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για την παροχή πίστωσης από τα πιστωτικά ιδρύματα για την αγορά κινητών αξιών σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 6 του ν.4141/2013	Αφορά την από 13.5.2019 κοινή απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΤτΕ και του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚ αναφορικά με τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις για την παροχή πίστωσης για την αγορά κινητών αξιών από α) τα πιστωτικά ιδρύματα με έδρα στην Ελλάδα, β) υποκαταστήματα με έδρα σε κράτη-μέλη του Ε.Ο.Χ. που λειτουργούν στην Ελλάδα, και γ) υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα σε χώρα εκτός του Ε.Ο.Χ. που λειτουργούν στην Ελλάδα. σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 6 του ν.4141/2013
16/846/18-06-2019 (ΦΕΚ Β/3140/7.8.2019)	Τροποποίηση της 5/840/15-03-2019 (ΦΕΚ 1086 Β'/02-04-2019) απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς "Τροποποίηση της 3/304/10-06-2004 (ΦΕΚ 901/ Β/16-06-2004) απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.	Αφορά την τροποποίηση της 5/840/15-03-2019 (ΦΕΚ 1086 Β'/02-04-2019) απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς "Τροποποίηση της 3/304/10-06-2004 (ΦΕΚ 901 Β'/16-06-2004) απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Κανονισμός Λειτουργίας του Συστήματος Άυλων Τίτλων, όπως ισχύει» σύμφωνα με την αριθμ. πρωτ. Ε.Κ. 6002/06-06-2019 επιστολή της εταιρίας «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων». "
7Α/847/28.06.2019 (ΦΕΚ Β/3140/7.8.2019)	Απαγόρευση της διάθεσης στην αγορά, της διανομής και της πώλησης δυαδικών δικαιωμάτων προαίρεσης (binary options) σε ιδιώτες πελάτες	Αφορά τους περιορισμούς στη διάθεση, στην αγορά, στη διανομή και στην πώληση συμβάσεων επί διαφορών (CFDs) σε ιδιώτες πελάτες

Αριθμ. Απόφασης/ΦΕΚ	Τίτλος Απόφασης	Σύντομη Περίληψη Απόφασης
8 /862/19.12.2019 (ΦΕΚ Β/ 11/13.1.2020)	Προσδιορισμός της τιμής, της απόδοσης και του επιτοκίου διάθεσης ομολογιών	Αφορά τον Προσδιορισμός της τιμής, της απόδοσης και του επιτοκίου διάθεσης ομολογιών, όταν διατίθενται με δημόσια προσφορά και κατανομή αυτών στους επενδυτές

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΟΔΟΥΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΚΕΨΕΙΣ

- 9 Ιανουαρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας της ESMA για τα δεδομένα,
- 11 Ιανουαρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της υπο-επιτροπής για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs),
- 18 Ιανουαρίου 2019, Δουβλίνο, Συνάντηση της Ευρωπαϊκής Περιφερειακής Επιτροπής της IOSCO,
- 23 Ιανουαρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας της ESMA για την Εποπτική Συνεργασία (Supervision Co-ordination Network),
- 30 Ιανουαρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση υπο-ομάδας εργασίας της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,
- 30 Ιανουαρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,
- 6 Φεβρουαρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση υπο-ομάδας εργασίας της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 7 Φεβρουαρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της ομάδας εργασίας της ESMA για θέματα εφαρμογής και διαδικασιών επιβολής κύρωσης που ακολουθούνται από τις εθνικές εποπτικές αρχές (ESMA Enforcement Network),
- 12 Φεβρουαρίου 2019, Παρίσι, Συνάντησης του MiFID II Task Force της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για οικονομική ανάλυση και ανάλυση αγορών,
- 17 έως 20 Φεβρουαρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση ολομέλειας FATF (Financial Action Task Force),
- 18 έως 19 Φεβρουαρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 20 Φεβρουαρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,
- 21 Φεβρουαρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις μετα-συναλλακτικές δραστηριότητες,
- 21 Φεβρουαρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας της ESMA για την Εποπτική Συνεργασία (Supervision Co-ordination Network),
- 21 Φεβρουαρίου 2019, Φρανκφούρτη, Συνάντηση της Συμβουλευτικής Τεχνικής Επιτροπής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου,
- 27 Φεβρουαρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για χρηματοοικονομικά θέματα των επιχειρήσεων,
- 28 Φεβρουαρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 1 Μαρτίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις δευτερογενείς αγορές,
- 12 Μαρτίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για οικονομική ανάλυση και ανάλυση αγορών,
- 12 έως 14 Μαρτίου 2019, Μπουένος Άιρες, Συναντήσεις IOSCO Screening Group και IOSCO Policy Committee 4,

- 12 Μαρτίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της υπο-ομάδας για την Τεχνητή Νοημοσύνη της υπο-επιτροπής για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs),
- 14 Μαρτίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη χρηματοοικονομική καινοτομία,
- 19 Μαρτίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας της ESMA για την Εποπτική Συνεργασία (Supervision Co-ordination Network),
- 19 έως 20 Μαρτίου Φρανκφούρτη 2019, Συμμετοχή σε συναντήσεις στην ΕΙΟΠΑ με θέματα: (1) ENW Pensions meeting και (2) Workshop on implementing EIOPA's reporting requirements regarding occupational pensions information,
- 20 Μαρτίου 2019, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνομώνων στο Συμβούλιο για την πρόταση για τη συμμετοχική χρηματοδότηση,
- 21 Μαρτίου 2019, Φρανκφούρτη, 33η συνάντηση της ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου,
- 26 έως 27 Μαρτίου 2019, Παρίσι, Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 25 έως 26 Μαρτίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας Δράσης ΟΟΣΑ για την προστασία των επενδυτών,
- 26 Μαρτίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,
- 27 Μαρτίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας για τις δημόσιες προτάσεις,
- 29 Μαρτίου 2019, Φρανκφούρτη, Συνάντηση της υπο-ομάδας για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs),
- 2 Απριλίου 2019, Βρυξέλλες, Συνάντηση του European Forum for Innovation Facilitators (Ευρωπαϊκή Επιτροπή),
- 3 Απριλίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση υπο-ομάδας εργασίας της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 3 έως 5 Απριλίου 2019, Βουκουρέστι, Συμμετοχή στο Eurofi High Level Seminar 2019,
- 8 έως 9 Απριλίου 2019, Λευκωσία, Διμερής συνάντηση με εκπροσώπους της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου,
- 9 έως 10 Απριλίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 10 έως 12 Απριλίου 2019, Μπρατισλάβα, Συμμετοχή σε συνέδριο υπό κοινή οργάνωση από IAIS–IOPS–OECD–NBS, αναφορικά με συνέργειες ανάμεσα σε ασφαλιστικές επιχειρήσεις και συνταξιοδοτικά προγράμματα,
- 12 Απριλίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Τεχνικής Επιτροπής της ESMA για τους Οργανισμούς Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας,
- 15 Απριλίου 2019, Παρίσι, Συμμετοχή στο Senior Supervisors Forum της ESMA με θέμα Risk Based Approach,
- 16 έως 17 Απριλίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εποπτική σύγκλιση,
- 24 έως 26 Απριλίου 2019, Μαδρίτη, Συμμετοχή σε εκπαιδευτικό σεμινάριο IOSCO με θέμα: retail investor: a securities regulator perspective,
- 25 έως 26 Απριλίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 3 Μαΐου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τα δεδομένα,
- 6 Μαΐου 2019, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνομώνων στο Συμβούλιο για την πρόταση για τη συμμετοχική χρηματοδότηση,

- 7 έως 8 Μαΐου 2019, Ρώμη, Συνάντηση της υπο-επιτροπής «European Enforcers Coordination Sessions (EECS)» της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 13 έως 17 Μαΐου 2019, Σίδνεϋ, Ετήσια Σύνοδος IOSCO,
- 14 Μαΐου 2019, Παρίσι, Συνάντηση υπο-ομάδας εργασίας της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,
- 21 Μαΐου 2019, Παρίσι, Συνάντηση υπο-ομάδας εργασίας της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 23 Μαΐου 2019, Βουκουρέστι, Συνάντηση της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,
- 28 Μαΐου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της υπο-επιτροπής για τις τιτλοποιήσεις της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs),
- 4 Ιουνίου 2019, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνομόνων στο Συμβούλιο για την πρόταση για τη συμμετοχική χρηματοδότηση,
- 5 Ιουνίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της ομάδας εργασίας της ESMA για θέματα εφαρμογής και διαδικασιών επιβολής κύρωσης που ακολουθούνται από τις εθνικές εποπτικές αρχές (ESMA Enforcement Network),
- 11 Ιουνίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 12 έως 13 Ιουνίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 14 Ιουνίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις δευτερογενείς αγορές,
- 14 Ιουνίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 18 έως 19 Ιουνίου 2019, Παρίσι, Κοινή συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση με το Operational Working Group,
- 18 έως 19 Ιουνίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για οικονομική ανάλυση και ανάλυση αγορών,
- 20 Ιουνίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη χρηματοοικονομική καινοτομία,
- 24 Ιουνίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τα δεδομένα,
- 27 Ιουνίου 2019, Φρανκφούρτη, 34η συνάντηση της ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου,
- 28 Ιουνίου 2019, Δουβλίνο, Συμμετοχή σε συνέδριο με θέμα «Joint ESAs Consumer Protection Day 2018»,
- 2 Ιουλίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της υπο-επιτροπής για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs),
- 9 έως 10 Ιουλίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της υπο-επιτροπής «European Enforcers Coordination Sessions (EECS)» της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 11 έως 12 Ιουλίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA και Κοινή συνάντησή του με τους εκπροσώπους της Ομάδας Συμφεροντούχων της ESMA (SMSG),
- 16 Ιουλίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 17 Ιουλίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση του MiFID II Task Force της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για οικονομική ανάλυση και ανάλυση αγορών,
- 18 Ιουλίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 24 Ιουλίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εποπτική σύγκλιση,

- 2 Σεπτεμβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,
- 2 έως 3 Σεπτεμβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 5 Σεπτεμβρίου 2019, Βρυξέλλες, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη χρηματοοικονομική καινοτομία,
- 10 Σεπτεμβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της υπο-επιτροπής για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (EEA),
- 10 Σεπτεμβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για οικονομική ανάλυση και ανάλυση αγορών,
- 10 Σεπτεμβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας της ESMA για την Εποπτική Συνεργασία (Supervision Co-ordination Network),
- 11 Σεπτεμβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση του MiFID II Task Force της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για οικονομική ανάλυση και ανάλυση αγορών,
- 11 έως 13 Σεπτεμβρίου 2019, Ελσίνκι, Συμμετοχή στο Eurofi High Level Seminar 2019,
- 12 έως 13 Σεπτεμβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση European Forum for Innovation Facilitators,
- 13 Σεπτεμβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εποπτική σύγκλιση,
- 16 έως 17 Σεπτεμβρίου 2019, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνομόνων (Legal-Linguists Review) στο Συμβούλιο για την αναθεώρηση των ιδρυτικών κανονισμών των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών,
- 18 Σεπτεμβρίου 2019, Αγία Πετρούπολη, Συνάντηση της Ευρωπαϊκής Περιφερειακής Επιτροπής της IOSCO,
- 19 Σεπτεμβρίου 2019, Λονδίνο, Συμμετοχή σε συνέδριο με θέμα 14th Annual Greek Roadshow,
- 24 Σεπτεμβρίου 2019, Πράγα, Συνάντηση του EU Passport Experts,
- 24 Σεπτεμβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 25 Σεπτεμβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της ομάδας εργασίας της ESMA για θέματα εφαρμογής και διαδικασιών επιβολής κύρωσης που ακολουθούνται από τις εθνικές εποπτικές αρχές (ESMA Enforcement Network),
- 30 Σεπτεμβρίου έως 1 Οκτωβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της ομάδας εργασίας της υπο-επιτροπής για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών για θέματα τεχνητής νοημοσύνης,
- 1 Οκτωβρίου 2019, Φρανκφούρτη, Συμμετοχή σε συνάντηση στην ΕΙΟΡΑ με θέμα: ENW 7 Pensions meeting,
- 1 έως 2 Οκτωβρίου 2019, Ελσίνκι, Συνάντηση της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,
- 1 έως 3 Οκτωβρίου 2019, Λονδίνο, Συναντήσεις IOSCO Screening Group και IOSCO Policy Committee 4,
- 10 Οκτωβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (EEA) για θέματα τιτλοποιήσεων,
- 15 έως 16 Οκτωβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της υπο-επιτροπής «European Enforcers Coordination Sessions (EECS)» της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 17 έως 18 Οκτωβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας Δράσης ΟΟΣΑ για την προστασία των επενδυτών,

- 21 έως 22 Οκτωβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 21 έως 22 Οκτωβρίου 2019, Λουξεμβούργο, Συμμετοχή σε Σεμινάριο της εποπτικής αρχής του Λουξεμβούργου με θέμα την εποπτεία ΞΧ/ΧΤ στον χρηματοπιστωτικό τομέα,
- 23 Οκτωβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας της ESMA για την Εποπτική Συνεργασία (Supervision Co-ordination Network),
- 28 Οκτωβρίου έως 1 Νοεμβρίου 2019, Ουάσιγκτον, Συμμετοχή σε σεμινάριο της US SEC με θέμα 23rd Annual International Institute for Securities Enforcement and Market Oversight»,
- 30 έως 31 Οκτωβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,
- 5 Νοεμβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Τεχνικής Επιτροπής της ESMA για τους Οργανισμούς Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας,
- 5 Νοεμβρίου 2019, Βρυξέλλες, Συνάντηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για θέματα Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας,
- 5 έως 6 Νοεμβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για χρηματοοικονομικά θέματα των επιχειρήσεων,
- 5 έως 6 Νοεμβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 6 Νοεμβρίου 2019, Λισαβόνα, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εποπτική σύγκλιση,
- 10 έως 12 Νοεμβρίου 2019, Λευκωσία, Συμμετοχή σε συνέδριο με θέμα 5th International Funds Summit,
- 11 έως 12 Νοεμβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τα δεδομένα,
- 12 έως 15 Νοεμβρίου 2019, Μαδρίτη, Συμμετοχή σε σεμινάριο της IOSCO με θέμα «Conference on securities trading issues and market infrastructure»,
- 13 Νοεμβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη χρηματοοικονομική καινοτομία,
- 13 Νοεμβρίου 2019, Παρίσι, Συμμετοχή σε σεμινάριο της EBA με τίτλο «Introduction to STS Securitisation & the Securitisation Framework»,
- 18 έως 19 Νοεμβρίου 2019, Ρώμη, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για οικονομική ανάλυση και ανάλυση αγορών,
- 20 Νοεμβρίου 2019, Μαδρίτη, Συνάντηση της ομάδας εργασίας της ESMA για θέματα εφαρμογής και διαδικασιών επιβολής κύρωσης που ακολουθούνται από τις εθνικές εποπτικές αρχές (ESMA Enforcement Network),
- 20 Νοεμβρίου 2019, Ρώμη, Συνάντηση του MiFID II Task Force της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για οικονομική ανάλυση και ανάλυση αγορών,
- 27 Νοεμβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της ομάδας εργασίας της υπο-επιτροπής για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών για θέματα τεχνητής νοημοσύνης,
- 28 έως 29 Νοεμβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 2 Δεκεμβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση του ESMA Takeovers Bid Network,
- 2 Δεκεμβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ΕΕΑ) για τις τιτλοποιήσεις,
- 3 έως 4 Δεκεμβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,

- 3 έως 4 Δεκεμβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της υπο-επιτροπής «European Enforcers Coordination Sessions (EECS)» της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 10 Δεκεμβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση European Forum for Innovation Facilitators,
- 11 Δεκεμβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της ομάδας εργασίας της ESMA για θέματα εφαρμογής και διαδικασιών επιβολής κύρωσης που ακολουθούνται από τις εθνικές εποπτικές αρχές (ESMA Enforcement Network),
- 17 Δεκεμβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,
- 18 Δεκεμβρίου 2019, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας της ESMA για την Εποπτική Συνεργασία (Supervision Co-ordination Network).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3. ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι. Μεγέθη Χρηματιστηρίου Αθηνών και Αλλοδαπών Χρηματιστηρίων, 2019

Χρηματιστήριο	Χρηματιστηριακή Αξία		Αξία Συναλλαγών επί μετοχών (ΕΟΒ) ¹		Δείκτης εμπορ/τητας ²	Αριθμός εισηγμένων εταιριών
	(εκατ. USD)	Ετήσια % μτθ	(εκατ. USD)	Ετήσια % μτθ	(%)	
Athens Exchange	53.653,98	42,76%	16.048,58	32,86%	29,91%	181
BME Spanish Exchanges	797.285,84	12,48%	408.764,87	-33,53%	51,27%	2889 ⁵
Borsa Istanbul	184.966,06	39,54%	347.680,35	5,83%	187,97%	379
CE ESG - Vienna	133.098,22	16,34%	26.348,77	-33,27%	19,80%	782 ⁵
Deutsche Boerse AG			1.506.507,40	-12,63%		521 ⁵
Euronext ³	4.701.705,16	28,68%	1.740.003,36	-16,77%	37,01%	1220
Hong Kong Exchanges	4.899.234,58	27,60%	1.876.736,98	-20,29%	38,31%	2449
Japan Exchange Group Inc.	6.191.073,29	15,42%	5.098.664,91	-20,16%	82,36%	3708
LSE Group	4.182.873,43	17,39%	2.000.029,46	-17,16%	47,81%	2410
Nasdaq (US)	13.002.048,01	33,26%	15.909.551,10	-5,24%	122,36%	3140
Nasdaq Nordic and Baltics	1.612.576,96	24,46%	544.539,10	-32,40%	33,77%	1074 ⁵
NYSE (US)	23.327.803,87	12,81%	12.247.874,35	-36,67%	52,50%	2143
Shanghai Stock Exchange	5.105.840,94	31,91%	7.790.292,55	35,10%	152,58%	1572
SIX Swiss Exchange	1.834.453,27	27,29%	802.175,86	-17,54%	43,73%	275 ⁵

Πηγή: World Federation of Exchanges, LSE Group: Bloomberg

Σημειώσεις:

1. Εξαιτίας διαφορετικών μεθόδων παρουσίασης και υπολογισμού της αξίας των συναλλαγών, τα μεγέθη δεν είναι απολύτως συγκρίσιμα μεταξύ τους.
2. Δείκτης Εμπορευσιμότητας: Αξία Συναλλαγών προς Χρηματιστηριακή Αξία.
3. Το Euronext περιλαμβάνει τις αγορές Βελγίου, Αγγλίας, Γαλλίας, Ολλανδίας και Πορτογαλίας.
4. Στοιχεία από τα χρηματιστήρια της Στοκχόλμης, της Κοπεγχάγης, του Ελσίνκι, της Ισλανδίας, του Ταλίν, της Ρίγα και του Βίλνιους.
5. Στοιχεία Νοεμβρίου 2019.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ. Μερίδιο αγοράς και αξία ενεργητικού ανά ΑΕΔΑΚ, 2017-2019

ΑΕΔΑΚ	31.12.2019				31.12.2018				31.12.2017			
	Αριθμός Α/Κ	Ενεργητικό (€ εκατ.)	Μερίδιο αγοράς (%)	Μεταβολή μεριδίου	Αριθμός Α/Κ	Ενεργητικό (€ εκατ.)	Μερίδιο αγοράς (%)	Μεταβολή μεριδίου	Αριθμός Α/Κ	Ενεργητικό (€ εκατ.)	Μερίδιο αγοράς (%)	Μεταβολή μεριδίου
EUROBANK ASSET MANAGEMENT (EFG)	126	2.152,47	27,39	-2,76	114	1.808,38	29,84	-1,30	111	2.073,39	31,15	-7,17
ALPHA ASSET MANAGEMENT	41	1.609,15	20,47	2,21	42	1.111,18	18,34	0,15	48	1.210,90	18,19	0,18
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	2	1.404,94	17,88	0,33	2	1.068,27	17,63	0,64	2	1.131,14	16,99	3,39
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ASSET MANAGEMENT	52	897,58	11,42	3,10	53	506,66	8,36	-0,02	28	557,63	8,38	2,94
ΕΘΝΙΚΗ ASSET MANAGEMENT	25	837,92	10,66	-2,52	26	802,40	13,24	-0,02	24	882,60	13,26	-0,47
ALPHA TRUST	17	260,44	3,31	-0,07	17	205,79	3,40	0,01	13	225,42	3,39	0,49
TRITON ASSET MANAGEMENT (HSBC)	6	174,55	2,22	-0,14	6	143,53	2,37	0,42	6	129,59	1,95	0,39
METLIFE (ALICO)	12	140,69	1,79	-0,31	12	128,02	2,11	-0,01	13	144,26	2,17	-0,29
3Κ INVESTMENT PARTNERS (ING)	8	109,63	1,39	0,31	9	66,02	1,09	0,20	9	59,18	0,89	0,11
ALLIANZ	7	103,72	1,32	0,13	7	72,56	1,20	-0,05	7	82,75	1,24	0,18
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ	5	78,98	1,01	-0,10	6	67,63	1,12	0,04	5	71,79	1,08	0,26
ATTICA WEALTH MANAGEMENT	5	39,81	0,51	-0,08	5	35,63	0,59	-0,03	6	40,94	0,62	-0,04
OPTIMA ASSET MANAGEMENT (ΠΡΩΝ CPB ASSET MANAGEMENT)	5	32,03	0,41	-0,07	4	29,15	0,48	-0,05	5	35,44	0,53	-0,01
ATHOS ASSET MANAGEMENT	16	17,52	0,22	-0,02	13	14,74	0,24	0,02	5	2,51	0,04	0,00
THETIS (ex INTERNATIONAL)	-	-	-	-	-	-	-	-	4	9,34	0,14	0,01
ΣΥΝΟΛΟ	327	7.859,50	100		316	6.059,95	100		286	6.656,89	100	

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών.

ΠΙΝΑΚΑΣ III. Κατανομή ενεργητικού (%) αμοιβαίων κεφαλαίων ανά ΑΕΔΑΚ,31.12.2019

ΑΕΔΑΚ	Χρηματοοικονομικός		Ομολογιακά	Μικτά	Μετοχικά	ΑΚΧΑ	Funds of Funds	Δείκτη	Σύνθετα
	Βραχείας Διάρκειας	Μακροχρόνιας Διάρκειας							
3K INVESTMENT PARTNERS			19,55	7,75	72,50				
ALLIANZ			33,53	39,58	26,90				
ALPHA ASSET MANAGEMENT	-		37,11	20,56	22,80	3,80	14,52	1,19	0,02
ALPHA TRUST			16,47	28,75	39,25	2,04	13,49		
ATHOS ASSET MANAGEMENT			41,76	30,65	27,59				
ATTICA WEALTH MANAGEMENT			36,26	37,35	21,19		5,20		
CPB ASSET MANAGEMENT			40,64	2,34	10,80	4,58	27,43		14,21
EUROBANK ASSET MANAGEMENT			42,89	7,34	29,08	5,92	5,59	9,18	
METLIFE			26,86		42,77		30,37		
TRITON ASSET MANAGEMENT			21,95	11,02	39,44	27,60			
ΑΕΔΑΚ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ			26,30	73,70					
ΕΘΝΙΚΗ ASSET MANAGEMENT			48,38	16,34	22,92		12,36		
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ASSET MANAGEMENT			39,94	6,02	54,04				
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ASSET MANAGEMENT			47,17	8,05	16,50	12,76	15,53		
ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ			37,28	22,96	16,91	4,28	14,27	0,41	3,90

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών.

ΠΙΝΑΚΑΣ IV. Ετήσια απόδοση αμοιβαίων κεφαλαίων, 2017-2019

Ονοματολογική Κατάταξη	Ετήσια Απόδοση (%)		
	2019	2018	2017
ΜΕΤΟΧΙΚΑ			
Μετοχικά ΑΚ Αμερικής	24,86	-2,58	1,76
Μετοχικά ΑΚ Αναπτυγμένων Αγορών	24,78	-8,34	6,53
Μετοχικά ΑΚ Αναπτυσσόμενων Αγορών	27,82	-9,18	3,92
Μετοχικά ΑΚ Δείκτη	45,67	-22,63	20,41
Μετοχικά ΑΚ Διεθνή	29,08	-7,79	-1,48
Μετοχικά ΑΚ Ελλάδας	40,18	-16,21	20,44
Μετοχικά ΑΚ Ευρωζώνης	20,45	-13,92	6,25
Ομολογιακά ΑΚ Διεθνή	5,33	1,28	-0,29
Ομολογιακά ΑΚ Ελλάδας	21,94	-0,07	22,89
Ομολογιακά ΑΚ Κρατικά Αναπτυγμένων Χωρών	6,69	0,38	0,82
Ομολογιακά ΑΚ Κρατικά Αναπτυσσόμενων Χωρών	6,13	-7,07	5,31
Ομολογιακά ΑΚ μη Κρατικά Επενδυτικής Διαβάθμισης	4,68	-0,85	-1,03
Ομολογιακά ΑΚ μη Κρατικά Υψηλής Απόδοσης	-	-	-
Μικτά Αμοιβαία Κεφάλαια	23,06	-7,84	16,85
Διαχείρισης Διαθεσίμων Βραχ. Διάρκειας	0,16	-0,26	-0,08
Διαχείρισης Διαθεσίμων	4,01	1,20	0,14
Σύνθετα ΑΚ Absolute Return	3,84	0,72	1,67
Σύνθετα ΑΚ Ειδικού Τύπου	15,10	-1,51	7,31
Funds of Funds Μετοχικά	20,32	-8,71	4,94
Funds of Funds Μικτά	11,52	-4,14	1,59
Funds of Funds Ομολογιακά	4,51	-0,07	-1,85

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών.

ΠΙΝΑΚΑΣ V. Ενεργητικό Α/Κ, κεφαλαιοποίηση εισηγμένων εταιριών και ο ΓΔΤ/ΧΑ, 2017-2019

Μήνας / Έτος	Ενεργητικό Α/Κ (εκατ. ευρώ)	Μηνιαία Μεταβολή (%)	Κεφαλαιοποίηση εταιριών ΧΑ (εκατ. ευρώ)	ΓΔΤ/ΧΑ	Μηνιαία Μεταβολή ΓΔΤ (%)
Δεκ-19	7,859,50	1,48	61.217,27	916.67	1,67%
Νοε-19	7,745,05	1,50	60.492,08	901.58	2,15%
Οκτ-19	7,630,81	3,09	57.937,49	882.57	1,63%
Σεπ-19	7,401,79	2,01	57.420,47	868.42	0,04%
Αυγ-19	7,256,17	0,90	57.657,80	868.10	-3,54%
Ιουλ-19	7,191,18	2,73	61.119,11	899.93	3,62%
Ιουν-19	7,000,01	4,16	59.242,47	868.48	4,61%
Μαϊ-19	6,720,64	1,31	55.921,23	830.24	7,37%
Απρ-19	6,633,94	2,90	53.706.06	773.24	7,19%
Μαρ-19	6,446,98	1,36	51.434,96	721.37	1,96%
Φεβ-19	6,360,77	2,25	50.201,10	707.51	11,48%
Ιαν-19	6,221,05	2,66	47.098,54	634.64	3,48%
Δεκ-18	6.059,95	-2,28	44.884,04	613,30	-2,69
Νοε-18	6.201,04	-0,94	45.731,51	630,23	-1,55
Οκτ-18	6.259,99	-2,33	46.108,53	640,15	-7,45
Σεπ-18	6.412,88	-0,75	49.714,12	691,69	-5,20
Αυγ-18	6.461,25	-1,74	51.653,39	729,62	-4,15
Ιουλ-18	6.575,46	-0,17	53.426,67	761,23	0,48
Ιουν-18	6.586,78	0,57	52.447,18	757,57	0,23
Μαϊ-18	6.549,52	-3,57	52.549,71	755,85	-11,93
Απρ-18	6.791,81	2,76	58.296,75	858,22	9,96
Μαρ-18	6.609,61	-1,46	54.325,85	780,50	-6,60
Φεβ-18	6.707,43	-3,24	56.507,74	835,66	-4,91
Ιαν-18	6.931.99	4,13	58.545,48	878,83	9,53
Δεκ-17	6.656,89	2,04	54.055,32	802,37	8,40
Νοε-17	6.523,77	-0,25	50.409,68	740,20	-2,52
Οκτ-17	6.540,03	0,33	51.842,66	759,30	0,49
Σεπ-17	6.518,24	-1,68	51.395,06	755,61	-8,46
Αυγ-17	6.629,88	-0,38	55.132,84	825,48	1,63
Ιουλ-17	6.655,42	-1,44	53.714,09	812,21	-1,40
Ιουν-17	6.752,40	-0,67	54.338,74	823,74	6,26
Μαϊ-17	6.798,11	0,70	51.791,16	775,24	8,86
Απρ-17	6.750,76	2,17	47.802,24	712,17	6,92
Μαρ-17	6.607,07	1,10	45.854,51	666,06	3,12
Φεβ-17	6.534,93	3,23	44.371,94	645,88	5,58
Ιαν-17	6.330,51	-1,41	42.330,19	611,75	-4,95

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών, Ένωση Θεσμικών Επενδυτών.

ΠΙΝΑΚΑΣ VI. Στοιχεία εισηγμένων ΑΕΕΧ, 31.12.2019

ΑΕΕΧ	Τιμή μετοχής (ευρώ)	Εσωτερική Αξία Μετοχής (ευρώ)	Premium / Discount (%)	Απόδοση Εσωτερικής Αξίας	Καθαρή αξία ενεργητικού (NAV) (εκατ. ευρώ)
ALPHA TRUST ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ	25	30,95	-19,23	24,36	12,42

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

ΠΙΝΑΚΑΣ VII. Αξία ενεργητικού επενδυτικών κεφαλαίων σε κράτη-μέλη ΕΕ, 2018-2019

Κράτη	Συνολικό ενεργητικό (εκατ. ευρώ)		Ενεργητικό αγοράς ΟΣΕΚΑ (εκατ. ευρώ)		Ενεργητικό αγοράς ΟΕΕ (εκατ. ευρώ)	
	30.12.2019	31.12.2018	30.12.2019	31.12.2018	30.12.2019	31.12.2018
Αυστρία	194.082,8	172.895	86.338,7	75.639	107.744,1	97.256
Βέλγιο	165.380,4	147.588	143.662,4	124.752	21.718,1	22.837
Βουλγαρία	824,4	721	815,5	713	8,9	9
Κροατία	3.605,1	3.078	3.034,8	2.579	570,3	499
Κύπρος	5.232,0	4.025	357,0	198	4.875,0	3.827
Τσεχία	14.626,4	11.816	13.078,4	10.593	1.548,0	1.222
Δανία	315.591,6	273.197	144.199,0	124.882	171.392,7	148.316
Φινλανδία	124.709,5	110.050	109741,2	97.005	14.968,3	13.044
Γαλλία	1.956.090,0	1.812.731	822.808,0	783.481	1.133.282,0	1.029.250
Γερμανία	2.357.739,7	2.037.195	407.949,4	347.604	1.949.790,3	1.689.591
Ελλάδα	8.836,4	7.629	6.086,3	4.553	2.750,1	3.077
Ουγγαρία	19.557,2	19.200	1.251,9	1.330	18.305,3	17.870
Ιρλανδία	3.048.404,0	2.421.457	2.315.504,0	1.810.825	732.900,0	610.632
Ιταλία	320.653,6	302.489	244.539,5	237.233	76.114,1	65.257

Κράτη	Συνολικό ενεργητικό (εκατ. ευρώ)		Ενεργητικό αγοράς ΟΣΕΚΑ (εκατ. ευρώ)		Ενεργητικό αγοράς ΟΕΕ (εκατ. ευρώ)	
	30.12.2019	31.12.2018	30.12.2019	31.12.2018	30.12.2019	31.12.2018
Λιχτενστάιν	53.914,3	44.324	29.080,8	26.792	24.833,6	17.532
Λουξεμβούργο	4.718.914,0	4.064.644	3.920.828,0	3.360.468	798.086,0	704.176
Μάλτα	15.351,1	11.666	3.086,3	2.654	12.264,9	9.013
Ολλανδία	947.476,0	827.540	43.215,0	33.779	904.261,0	793.761
Νορβηγία	134.605,9	113.482	134.605,9	113.482	-	-
Πολωνία	62.957,1	59.674	28.146,6	25.452	34.810,5	34.222
Πορτογαλία	23.509,0	21.860	12.283,3	8.818	11.225,7	13.042
Ρουμανία	9.629,2	8.359	4.699,5	4.162	4.929,7	4.197
Σλοβακία	7.413,8	6.605	5.341,3	4.896	2.072,4	1.709
Σλοβενία	3.148,6	2.589	3.009,2	2.469	139,4	-
Ισπανία	306.311,0	286.242	245.809,0	222.837	60.502,0	63.405
Σουηδία	421.208,7	333.037	398.370,9	312.874	22.837,8	20.162
Ελβετία	714.293,5	539.710	564.510,0	444.780	149.783,5	94.930
Τουρκία	29.087,3	20.535	15.394,2	7.355	13.693,1	13.179
Ην. Βασίλειο	1.751302,1	1.492.836	1.282.530,9	1.092.186	468.771,2	400.649

Πηγή: ΕΦΑΜΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ VIII. Διάρθρωση ενεργητικού αμοιβαίων κεφαλαίων σε κράτη-μέλη ΕΕ, 2018-2019

Τύποι Α/Κ	31.12.2019		31.12.2018	
	Συν. Ενεργ. (δισ. ευρώ)	Ποσοστό επί του συν. (%)	Συν. Ενεργ. (δισ. ευρώ)	Ποσοστό επί του συν. (%)
Μετοχικά	4.286	39	3.455	37
Μικτά	1.997	18.17	1.728	19
Ομολογιακά	3.054	27.79	2.536	27
Διαχείρισης Διαθεσίμων	1.275	11.6	1.190	13
Εγγυημένα	6,6	0.06	7	0,1
Λουπτά	247	2.25	368	4
ARIS*	125	1.14	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	10.990	100	9.284	100
Εκ των οποίων:				
ΔΑΚ (ETF)	N/A	N/A	624	7
Funds of Funds	-	-	-	-
EFAMA				

*Absolute return innovative strategies (ARIS)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΧ. Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου με έκδοση νέων μετοχών καθώς και έκδοση ομολογιακών δανείων εισηγμένων στο Χ.Α. εταιριών με Δημόσια Προσφορά, 2019

α/α	Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμ.	Ημερ. έγκρισης από Ε.Κ.	Ημερομηνία Αποκοπής Δικαιώματος	Περίοδος Εγγραφών	Ημερομ. έναρξης διαπραγμ. νέων κινητών αξιών	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)	Τιμή διάθεσης (ευρώ)	Αριθμός τίτλων	Δικαιούχοι	Σύμβουλος/Ανάδοχος
1	CRETA FARM Α.Β.Ε.Ε. ⁽¹⁾	Κύρια Αγορά	-	19/12/2018	27/12/2018- 22/1/2019	18/2/2019	1.238.160,00	0,60	2.063.600	Δημόσια προσφορά (7N- 100Π) υπέρ παλαιών μετόχων	-
2	ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ Α.Ε. ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΝΗΜΑΤΟΥΡΓΕΙ ⁽²⁾	Αγορά Επιτήρηση ς	8/3/2019	15/3/2019	20/3/2019- 3/4/2019	25/4/2019	1.407.497,40	0,30	4.691.658	Δημόσια προσφορά (3N- 1Π) υπέρ παλαιών μετόχων	-
3	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΔΙΤΡΟΧΩΝ & ΜΗΧΑΝΩΝ ΘΑΛΑΣΣΗΣ Α.Ε.Ε. ⁽³⁾	Κύρια Αγορά	18/4/2019	25/4/2019	3/5/2019- 17/5/2019	27/5/2019	9.828.000	0,56	17.550.000	Δημόσια προσφορά (3N- 2Π) υπέρ παλαιών μετόχων	-
4	INTERTEK Α.Ε. ΔΙΕΘΝΕΙΣ	Κύρια Αγορά	28/6/2019	4/7/2019	9/7/2019 – 23/7/2019	5/8/2019	1.404.150	0,50	2.808.300	Δημόσια προσφορά (1N- 2Π) υπέρ	-

α/α	Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμ.	Ημερ. έγκρισης από Ε.Κ.	Ημερομηνία Αποκοπής Δικαιώματος	Περίοδος Εγγραφών	Ημερομ. έναρξης διαπραγμ. νέων κινητών αξιών	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)	Τιμή διάθεσης (ευρώ)	Αριθμός τίτλων	Δικαιούχοι	Σύμβουλος/Ανάδοχος
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ⁽⁴⁾											
παλαιών μετόχων											
TRASTOR ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ											
5	ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ⁽⁵⁾	Κύρια Αγορά	16/7/2019	19/7/2019	24/7/2019- 6/8/2019	13/8/2019	22.783.243,20	0,80	28.479.054	Δημόσια προσφορά (6N- 17Π) υπέρ παλαιών μετόχων	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
UNIBIOS ΑΝΩΝΥΜΟΣ											
6	ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ⁽⁶⁾	Κύρια Αγορά	19/7/2019	24/7/2019	29/7- 12/8/2019-	18/9/2019	3.750.555,60	0,30	12.501.852	Δημόσια προσφορά (4N- 1Π) υπέρ παλαιών μετόχων	-
BRIQ PROPERTIES ΑΕΑΠ ⁽⁷⁾											
7		Κύρια Αγορά	21/11/2019	25/11/2019	28/11- 12/12/2019	20/12/2019	50.070.430,20	2,10	23.843.062	Δημόσια προσφορά (2N- 1Π) υπέρ παλαιών μετόχων	ALPHA BANK, ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ, EUROXX ΑΕΠΕΥ, ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ Σ ΑΕΠΕΥ
LAMDA DEVELOPMENT S.A ⁽⁸⁾											
8		Κύρια Αγορά	25/11/2019	27/11/2019	2/12/2019 – 16/12/2019	23/12/2019	650.000.098	6,70	97.014.940	Δημόσια προσφορά (1,216918965991 410 N -1Π) υπέρ παλαιών μετόχων	Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E & ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

α/α	Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμ.	Ημερ. έγκρισης από Ε.Κ.	Ημερομηνία Αποκοπής Δικαιώματος	Περίοδος Εγγραφών	Ημερομ. έναρξης διαπραγμ. νέων κινητών αξιών	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)	Τμή διάθεσης (ευρώ)	Αριθμός τίτλων	Δικαιούχοι	Σύμβουλος/ Ανάδοχος
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΤΛΗΘΕΝΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΜΕ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΙΝΗΤΩΝ ΑΞΙΩΝ (€)							740.482.134,40				

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Σημειώσεις:

1. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και δικαιώμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων, όπως αποφασίστηκε από την 28.08.2018 Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρίας, καλύφθηκε κατά ποσοστό 92,51% με την καταβολή συνολικού ποσού € 1.145.455,80 που αντιστοιχεί σε 1.909.093 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές από ασκήσαντες το δικαίωμα προτίμησης μετόχους, ενώ 154.507 έμειναν αδιάθετες. Με την από 28.01.2019 απόφαση του Δ.Σ. της Εταιρίας, οι ως άνω 154.507 αδιάθετες μετοχές διατέθηκαν στους ασκήσαντες το δικαίωμα προεγγραφής επενδυτές, αναλογικά με βάση τον αριθμό των αδιάθετων νέων μετοχών που έχουν ζητήσει (δικαίωμα προεγγραφής) σε σχέση με το σύνολο των προεγγραφών και μέχρι την πλήρη εξάντληση των αδιάθετων νέων μετοχών, με αποτέλεσμα το τελικό ποσοστό κάλυψης της Αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου να ανέλθει σε 100,00% και το ποσό των αντληθέντων κεφαλαίων σε € 1.238.160.
2. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και δικαιώμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων, όπως αποφασίστηκε από τις από 07.08.2018 και 04.01.2019 Έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων της εταιρίας σε συνδυασμό με την από 13.03.2019 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας, καλύφθηκε κατά 95,46% του συνόλου της αύξησης, με την καταβολή συνολικού ποσού 1.407.497,40€ που αντιστοιχεί σε 4.691.658 νέες κοινές ανώνυμες μετοχές, ονομαστικής αξίας 0,30€ και τιμής διάθεσης 0,30€ έκαστη. Οι εγγραφές από ασκήσαντες το δικαίωμα προτίμησης μετόχους καλύφθηκε κατά ποσοστό 95,33% με την καταβολή συνολικού ποσού € 1.405.578,60 που αντιστοιχεί σε 4.685.262 νέες κοινές ανώνυμες μετοχές, ενώ 229.770 έμειναν αδιάθετες. Με την από 03.04.2019 απόφαση του Δ.Σ. της εταιρίας, οι 6.396 μετοχές από τις ως άνω 229.770 αδιάθετες μετοχές διατέθηκαν στους ασκήσαντες το δικαίωμα προεγγραφής επενδυτές, με αποτέλεσμα το τελικό ποσοστό κάλυψης της Αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου να ανέλθει σε 95,46%. Κατόπιν των ανωτέρω, το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας αυξήθηκε κατά € 1.407.497,40.
3. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και δικαιώμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων της εταιρίας, όπως αποφασίστηκε από την από 19.12.2018 Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρίας σε συνδυασμό με την από 17.4.2019 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας, καλύφθηκε κατά 100% του συνόλου της αύξησης, με την καταβολή συνολικού ποσού 9.828.000€ που αντιστοιχεί σε 17.550.000 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 0,36€ και τιμής διάθεσης 0,56€ έκαστη. Οι εγγραφές από ασκήσαντες το δικαίωμα προτίμησης μετόχους καλύφθηκε κατά ποσοστό 92,02% με

την καταβολή συνολικού ποσού € 9.043.303,36 που αντιστοιχεί σε 16.148.756 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές, ενώ 1.401.244 έμειναν αδιάθετες. Με την από 20.05.2019 απόφαση του Δ.Σ. της εταιρίας, οι ως άνω 1.401.244 αδιάθετες μετοχές διατέθηκαν στους ασκήσαντες το δικαίωμα προεγγραφής επενδυτές, με αποτέλεσμα το τελικό ποσοστό κάλυψης της Αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου να ανέλθει σε 100,00%. Κατόπιν των ανωτέρω, το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας αυξήθηκε κατά € 6.318.000 και ποσό € 3.510.000 πιστώθηκε στο λογαριασμό «Υπέρ το άρτιο».

4. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων της εταιρίας, όπως αποφασίστηκε από την Επαναληπτική Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρίας της 27.05.2019 σε συνδυασμό με την από 06.06.2019 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας, καλύφθηκε κατά 100% του συνόλου της αύξησης, με την καταβολή συνολικού ποσού 1.404.150€ που αντιστοιχεί σε 2.808.300 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 0,50€ και τιμής διάθεσης 0,50€ έκαστη. Οι εγγραφές από ασκήσαντες το δικαίωμα προτίμησης καλύφθηκαν κατά 37,7% με την καταβολή συνολικού ποσού € 529.255,00 που αντιστοιχεί σε 1.058.510 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές. Οι εγγραφές από ασκήσαντες το δικαίωμα προεγγραφής καλύφθηκαν κατά 11,7% με την καταβολή συνολικού ποσού € 163.602,00 που αντιστοιχεί σε 327.204 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές. Κατόπιν των ανωτέρω, έμειναν αδιάθετες 1.422.586 μετοχές. Με την από 25.07.2019 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας, οι ως άνω 1.422.586 αδιάθετες μετοχές διατέθηκαν στην εταιρία ΑΜΟΙΡΙΔΗΣ-ΣΑΒΒΙΔΗΣ Α.Ε., με αποτέλεσμα το τελικό ποσοστό κάλυψης της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου να ανέλθει σε 100 %. Κατόπιν των ανωτέρω, το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας αυξήθηκε κατά 1.404.150€.

5. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων της εταιρίας, όπως αποφασίστηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρίας της 9/5/2019 σε συνδυασμό με την από 18/4/2019 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας, καλύφθηκε κατά 100% του συνόλου της αύξησης, με την καταβολή συνολικού ποσού 22.783.243,20 € που αντιστοιχεί σε 28.479.054 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 0,50 € και τιμής διάθεσης 0,80 € έκαστη νέα μετοχή. Οι εγγραφές από ασκήσαντες το δικαίωμα προτίμησης καλύφθηκαν κατά 97,5% με την καταβολή συνολικού ποσού € 22.218.305,60 που αντιστοιχεί σε 27.772.882 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές. Οι εγγραφές από ασκήσαντες το δικαίωμα προεγγραφής καλύφθηκαν κατά 2,5% με την καταβολή συνολικού ποσού € 564.937,60 που αντιστοιχεί σε 706.172 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές. Κατόπιν των ανωτέρω, το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας αυξήθηκε κατά €14.239.527,00 και ποσό € 8.543.716,20 πιστώθηκε στο λογαριασμό «Υπέρ το άρτιο».

6. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων της εταιρίας, όπως αποφασίστηκε από τη Β' Επαναληπτική Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 19/10/2018 σε συνδυασμό με την από 3/7/2019 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας, καλύφθηκε κατά 100% του συνόλου της αύξησης, με την καταβολή συνολικού ποσού 3.750.555,60 € που αντιστοιχεί σε 12.501.852 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 0,30 € και τιμής διάθεσης 0,30 € έκαστη νέα μετοχή. Οι εγγραφές από ασκήσαντες το δικαίωμα προτίμησης καλύφθηκαν κατά 77,57% με την καταβολή συνολικού ποσού € 2.909.274,30 που αντιστοιχεί σε 9.697.581 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές. Κατόπιν των ανωτέρω, έμειναν αδιάθετες 2.804.271 μετοχές. Το σύνολο αυτών διατέθηκε με βάση τις προεγγραφές μετοχών σε μετόχους της που είχαν ήδη ασκήσει τα δικαιώματα προτίμησης, με αποτέλεσμα το ποσοστό κάλυψης της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου μετά την κάλυψη των προεγγραφών να ανέρχεται σε 95,42% και το συνολικό ποσό της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου να ανέλθει σε 3.578.878,20 €. Κατόπιν των ανωτέρω, έμειναν αδιάθετες 572.258 μετοχές. Με την από 13/8/2019 απόφαση του Δ.Σ. της εταιρίας διετέθησαν κατά την κρίση του Δ.Σ. οι υπόλοιπες μετοχές κατά προτεραιότητα στους υφισταμένους μετόχους της εταιρίας (με ποσοστό <5%).

7. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων της εταιρίας, όπως αποφασίστηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρίας της 6.9.2019 σε συνδυασμό με την από 12.11.2019 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας, καλύφθηκε κατά 100% του συνόλου της αύξησης, με την καταβολή συνολικού ποσού 50.070.430,20 € που αντιστοιχεί σε 23.843.062 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 2,10 € και τιμής διάθεσης 2,10 € έκαστη νέα μετοχή. Οι εγγραφές από ασκήσαντες το δικαίωμα προτίμησης καλύφθηκαν κατά 65,7% με την καταβολή συνολικού ποσού € 32.905.838,70 που αντιστοιχεί σε 15.669.447 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές. Οι εγγραφές από ασκήσαντες το δικαίωμα προεγγραφής καλύφθηκαν κατά 8,22% με την καταβολή συνολικού ποσού € 4.116.090,30 που αντιστοιχεί σε 1.960.043 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές. Κατόπιν των ανωτέρω, έμειναν αδιάθετες 6.213.572 μετοχές. Το σύνολο αυτών διατέθηκε μέσω ιδιωτικής Τοποθέτησης, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 13/12/2019 στο πλαίσιο της οποίας υπεβλήθησαν αιτήσεις επενδυτών, οι οποίοι κάλυψαν πλήρως τις προσφερόμενες μετοχές και κατέβαλαν το συνολικό ποσό των € 13.048.501,20. Συνεπεία των ανωτέρω, το τελικό ποσοστό κάλυψης της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ανήλθε σε 100% και το ποσό των αντληθέντων κεφαλαίων σε € 50.070.430,20.
8. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων της εταιρίας, όπως αποφασίστηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της 10.10.2019 και, εξειδικεύτηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας της 21.11.2019, καλύφθηκε κατά 100% του συνόλου της αύξησης, με την καταβολή συνολικού ποσού 650.000.098 € που αντιστοιχεί σε 97.014.940 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 0,30€ και τιμής διάθεσης 6,70€ έκαστη. Ποσοστό 99,14% καλύφθηκε μέσω των εγγραφών από ασκήσαντες το δικαίωμα προτίμησης μετόχους με την καταβολή συνολικού ποσού € 644.415.560,90 που αντιστοιχεί σε 96.181.427 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές. Μέσω της άσκησης του δικαιώματος προεγγραφής καλύφθηκε το εναπομείναν ποσοστό 0,86% με την καταβολή συνολικού ποσού € 5.584.537,10 που αντιστοιχεί σε 833.513 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές που διατέθηκαν (σύμφωνα και με την απόφαση του ως άνω Δ.Σ. της 21.11.2019) αναλογικά με βάση τον αριθμό των 9.556.145 αδιάθετων νέων μετοχών που είχαν ζητήσει οι επενδυτές. Κατόπιν των ανωτέρω, δεν έμειναν αδιάθετες μετοχές με αποτέλεσμα το τελικό ποσοστό κάλυψης της Αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου να ανέλθει σε 100,00%. Κατόπιν των ανωτέρω, το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας αυξήθηκε κατά €29.104.482,00, και ποσό €620.895.616,00 πιστώθηκε στο λογαριασμό «Διαφορά από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

ΠΙΝΑΚΑΣ Χ. Δημόσια προσφορά και εισαγωγή κινητών αξιών για πρώτη φορά στο Χ.Α., 2019

α/α	Εταιρία	Περίοδος Εγγραφών	Ημερομ. έναρξης διαπραγμ.	Κατηγορία Διαπραγμ./Κλάδος/ Υποκλάδος	Εύρος Τιμών Διάθεσης (€) ή Εύρος Επιτοκίου Διάθεσης	Τιμή Διάθεσης ή Τιμή Έναρξης Διαπραγμ. (€)	Αριθμός νέων κινητών αξιών με Δημ. Προσφ. ή/και Εισαγωγή	Αντληθέντα κεφάλαια (€)	Κύριος Ανάδοχος της Δημ. Προσφοράς	Σύμβουλοι Εκδοσης
1.	ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Ανώνυμη	5-7/3/2019	13/3/2019	Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος	3,50% -3,90%	1.000	200.000	200.000.000	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ, ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS A.E., ALPHA BANK A.E., EUROXX ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ.	EUROXX ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡ ΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ.
	ΑΤΤΙΣΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ	22- 24/7/2019	29/7/2019	Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος	3,40% - 3,80%	1.000	175.000	175.000.000	ALPHA BANK, ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ, EUROBANK ERGASIAS, ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	EUROBANK ERGASIAS, ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
3	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩ ΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤ ΗΣΕΩΝ	16- 18/10/2019	23/10/2019 9	Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος	2,60%	1.000	150.000 κοινές ανώνυμες ομολογίες	150.000.000	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ALPHA BANK A.E. ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS A.E. ΕΤΕ	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΤΛΗΘΕΝΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (€)								525.000.000,00		

α/α	Κατανομή σε Ιδιώτες επενδυτές	Κατανομή σε Ειδικούς επενδυτές	Συνολική Ζήτηση από Ιδιώτες επενδυτές (τεμ.)	Συνολική Ζήτηση από Ειδικούς Επενδυτές (εγχώρια και διεθνής)	Υπερκάλυψη από Ιδιώτες	Υπερκάλυψη από Ειδικούς επενδυτές	Συνολική Υπερκάλυψη	Συμμετέχοντα κεφάλαια (€)
1.	120.000	80.000	311.475	196.583	2,60	2,46	2,54	508.058.000
2.	117.000	58.000	215.490	160.154	1,84	2,76	2,15	375.644.000
3	97.500	52.500	419.891	232.250	4,31	4,42	4,35	652.141.000

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Σημειώσεις:

1. Δημόσια προσφορά στην Ελλάδα με καταβολή μετρητών και την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση στην κατηγορία τίτλων σταθερού εισοδήματος της οργανωμένης αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών 200.000 κοινών ομολογιών ονομαστικής αξίας € 1.000 της εταιρίας «ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ Αεροπορική Εταιρεία» και συνολικού ποσού €200.000.000 με έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου επταετούς διάρκειας. Η τελική απόδοση των ομολογιών ορίστηκε σε 3,60%, το επιτόκιο των ομολογιών σε 3,60% και η τιμή διάθεσης των ομολογιών σε € 1.000 εκάστη, ήτοι 100% της ονομαστικής αξίας της. Η δημόσια προσφορά υπερκαλύφθηκε κατά 2,54 φορές περίπου και το σύνολο αξίας της συμμετοχής των επενδυτών ανήλθε σε ποσό €508 εκατ. .
2. Δημόσια προσφορά στην Ελλάδα με καταβολή μετρητών και την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση στην κατηγορία τίτλων σταθερού εισοδήματος της οργανωμένης αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών 175.000 κοινών ομολογιών ονομαστικής αξίας € 1.000 της εταιρίας «ΑΤΤΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ » και συνολικού ποσού €175.000.000 με έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου επταετούς διάρκειας. Η τελική απόδοση των ομολογιών ορίστηκε σε 3,40%, το επιτόκιο των ομολογιών σε 3,40% και η τιμή διάθεσης των ομολογιών σε € 1.000 εκάστη, ήτοι 100% της ονομαστικής αξίας της. Η δημόσια προσφορά καλύφθηκε κατά 2,15 φορές και το σύνολο των συμμετεχόντων επενδυτών ανήλθε σε ποσό € 375,6 εκατ.
3. Δημόσια προσφορά στην Ελλάδα με καταβολή μετρητών και την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση στην κατηγορία τίτλων σταθερού εισοδήματος της οργανωμένης αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών 150.000 κοινών ομολογιών ονομαστικής αξίας 1.000€ της εταιρίας «ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ» και συνολικού ποσού 150.000.000€ με έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου πενταετούς διάρκειας. Η τελική απόδοση των ομολογιών ορίστηκε σε 2,60%, το επιτόκιο των ομολογιών σε 2,60% και η τιμή διάθεσης των ομολογιών σε €1.000 εκάστη, ήτοι 100% της ονομαστικής αξίας της. Η δημόσια προσφορά υπερκαλύφθηκε κατά 4,35 φορές και το σύνολο των συμμετεχόντων επενδυτών ανήλθε σε ποσό €652,1 εκατ. .

ΠΙΝΑΚΑΣ XI. Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου λόγω συγχώνευσης και εισαγωγή των νέων μετοχών προς διαπραγμάτευση στο Χ.Α., 2019

Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμ.	Ημερ. Ενημέρωσ ης Ε.Κ.	Ημερομηνία Αποκοπής Δικαιώματος	Περίοδος Εγγραφών	Ημερομ. έναρξης διαπραγμ. νέων κινητών αξιών	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)	Τμή διάθεσης (ευρώ)	Αριθμός τίτλων	Δικαιούχοι	Σύμβουλος/ Ανάδοχος
1.	Συγχώνευση με απορρόφηση από την ανώνυμη εταιρεία «ΕΛΛΑΚΤΟΡ Α.Ε.» της εταιρείας «ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ Α.Ε.» με αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου.	Κύρια Αγορά 19/7/2019	-	-	25/7/2019	38.388.810,70	-		Μέτοχοι της ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ	-
2.	Συγχώνευση με απορρόφηση από την ανώνυμη εταιρεία «Τράπεζα Eurobank Ergasias Α.Ε.» της εταιρείας Grivalia Properties Α.Ε.Α.Π», με αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου.	Κύρια Αγορά 17/5/2019	-	-	23/5/2019	197.307.596,46	-	1.523.163 .087	Μέτοχοι της GRIVALIA	-
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΤΛΗΘΕΝΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (€)						235.696.407,16				

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

1. Τα από 15.3.2019 Διοικητικά Συμβούλια των Συγχωνευόμενων εταιρειών, ενέκριναν το Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης, το οποίο προέβλεπε ότι κάθε μέτοχος της εταιρείας ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ θα αντάλλαζε για κάθε 1 μετοχή που κατείχε με 1,27 μετοχές της εταιρείας ΕΛΛΑΚΤΟΡ Α.Ε. όπως προέκυψε από την Συγχώνευση. Οι αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων εγκρίθηκαν από τις Γενικές

Συνελεύσεις των Συγχωνευόμενων στις 21.5.2019. Το μετοχικό κεφάλαιο του Εκδότη πριν τη συγχώνευση ανερχόταν σε 182.311.352,39 ευρώ (ποσό που αντιστοιχεί σε 177.001.313 κοινές μετά ψήφου μετοχές ονομαστικής αξίας 1,03 ευρώ) και μετά τη συγχώνευση σε ευρώ 220.700.163,09 (ποσό που αντιστοιχεί σε 214.272.003 κοινές μετά ψήφου μετοχές ονομαστικής αξίας 1,03 ευρώ).

2. Τα από 22.2.2019 Διοικητικά Συμβούλια των Συγχωνευόμενων εταιρειών, ενέκριναν το Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης, το οποίο προέβλεπε ότι κάθε μέτοχος της εταιρείας GRIVALIA θα αντάλλαζε για κάθε 1 μετοχή που κατείχε με 15,80000000414930 μετοχές της εταιρείας EUROBANK όπως προέκυψε από την Συγχώνευση. Οι αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων εγκρίθηκαν από τις Γενικές Συνελεύσεις των Συγχωνευόμενων στις 5.4.2019. Το μετοχικό κεφάλαιο του Εκδότη πριν τη συγχώνευση ανερχόταν σε 655.799.629,5 ευρώ (ποσό που αντιστοιχεί σε 2.185.998.765 κοινές μετά ψήφου μετοχές ονομαστικής αξίας 0,30 ευρώ) και μετά τη συγχώνευση σε ευρώ 853.107.225,96 (ποσό που αντιστοιχεί σε 3.709.161.852 κοινές μετά ψήφου μετοχές ονομαστικής αξίας 0,23 ευρώ).

**ΠΙΝΑΚΑΣ XII. Κατάσταση εισηγμένων στη ρυθμιζόμενη Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών εταιριών,
31.12.2019**

Αγορά	Κανονική Διαπραγμάτευση	Υπό αναστολή	Σύνολο
Κύρια Αγορά	127		
Υπό επιτήρηση	24		
Σύνολο εταιριών με μετοχές εισηγμένες στην Αγορά Χρεογράφων	151	18	169
Σύνολο εταιριών με ομολογίες εισηγμένες στην Αγορά Αξιών Σταθερού Εισοδήματος	11 *		5
Γενικό Σύνολο			174

* Από τις 11 εταιρίες που έχουν εισηγμένες ομολογίες στην Αγορά Αξιών, οι 6 εταιρίες έχουν και εισηγμένες μετοχές στην ίδια αγορά.

Εταιρίες οι μετοχές των οποίων εισήχθησαν στο ΧΑ το 2019	
Εταιρία	Ημερομηνία
-	-

Εταιρίες οι κοινές ομολογίες των οποίων εισήχθησαν στο ΧΑ το 2019			
Εταιρία	Ημερομηνία	Εταιρία	Ημερομηνία
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.	01.03.2019	ΑΤΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.	17.07.2019
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Μ.Α.Ε.Χ.	11.10.2019		

Εταιρίες οι αξίες των οποίων διαγράφηκαν από το ΧΑ το 2019				
α/α	Εταιρία	Ημερομηνία	Αιτιολογία	Πρότερη κατάσταση
1.	ΑΙΟΛΙΚΗ Α.Ε.Ε.Χ.	28.03.2019	Απόφαση ΓΣ των μετόχων της, για λύση της εταιρίας και θέση της υπό εκκαθάριση, με σκοπό τα στοιχεία του χαρτοφυλακίου της να ανταλλάγουν με μερίδια αμοιβαίου κεφαλαίου του ν. 4099/2012, το οποίο συστάθηκε για το σκοπό αυτό.	Υπό Αναστολή
2.	ΜΙΝΩΪΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ Α.Ν.Ε.	25.04.2019	Απόφαση ΔΣ της ΕΚ σύμφωνα με παρ. 5 άρθρ. 17 Ν.3371/2005	Κύρια Αγορά
3.	Α.Ε. ΝΤΡΟΥΚΦΑΡΜΠΕΝ ΕΛΛΑΣ	08.05.2019	Απόφαση ΔΣ της ΕΚ σύμφωνα με παρ. 5 άρθρ. 17 Ν.3371/2005	Κύρια Αγορά
4.	ΥΓΕΙΑ Α.Ε.	08.05.2019	Απόφαση ΔΣ της ΕΚ σύμφωνα με παρ. 5 άρθρ. 17 Ν.3371/2005	Κύρια Αγορά
5.	GRIVALIA PROPERTIES Α.Ε.Ε.Α.Π.	20.05.2019	Συγχώνευση με απορρόφηση	Κύρια Αγορά
6.	NEXANS ΕΛΛΑΣ Α.Β.Ε.	01.07.2019	Απόφαση ΔΣ της ΕΚ σύμφωνα με παρ. 5 άρθρ. 17 Ν.3371/2005	Κύρια Αγορά
7.	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Μ.Α.Ε.Χ.	18.07.2019	Πρόωρη αποπληρωμή από την εταιρία του συνόλου των ομολογιών	Αγορά Αξιών Σταθερού Εισοδήματος

8.	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ Α.Ε.	22.07.2019	Συγχώνευση με απορρόφηση	Κύρια Αγορά
9.	TITAN Α.Ε.Ε.Τ.	24.09.2019	Απόφαση ΔΣ της ΕΚ σύμφωνα με παρ. 5 άρθρ. 17 Ν.3371/2005	Κύρια Αγορά
10.	ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΑΝΑΚΗΣ Α.Β.Ε.Ε.	09.10.2019	Απόφαση ΔΣ της ΕΚ σύμφωνα με παρ. 5 άρθρ. 17 Ν.3371/2005	Κύρια Αγορά
11.	ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ Α.Ε.Β.Ε.	12.12.2019	Απόφαση ΔΣ της ΕΚ σύμφωνα με παρ. 5 άρθρ. 17 Ν.3371/2005	Υπό Επιτήρηση

Εταιρίες υπό επιτήρηση την 31.12.2019					
α/α	Εταιρία	Ημερομηνία *	α/α	Εταιρία	Ημερομηνία *
1.	ΑΕΓΕΚ Α.Ε. ΑΕΓΚΝΤΓ&ΔΕ	27.06.2008	13.	ΑΚΡΙΤΑΣ Α.Ε.	08.04.2015
2.	ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ Α.Ε.	21.12.2009	14.	ΝΤΙΟΝΙΚ Α.Ε.Β.Ε.	10.04.2014
3.	SATO Α.Ε.	08.04.2011	15.	Α.Β.Ε.Π.Ε. Α.Ε. "ΒΑΡΑΓΚΗΣ"	15.04.2016
4.	ΔΟΥΡΟΣ Α.Ε.	06.09.2011	16.	ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ Α.Β.Ε.	15.04.2016
5.	FORTHNET Α.Ε.	25.11.2011	17.	FRGIGOGLOSS Α.Β.Ε.Ε.	15.04.2016
6.	Π. Γ. ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.	10.04.2012	18.	ΜΠΗΤΡΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ Α.Ε.	10.05.2017
7.	ΣΙΔΜΑ Α.Ε.	10.04.2012	19.	ΒΙΟΤΕΡ Α.Ε.	11.12.2017
8.	LAVIPHARM Α.Ε.	31.07.2012	20.	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ Α.Τ.Ε.	15.02.2018
9.	ΑΝΕΚ Α.Ε.	05.04.2013	21.	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ Α.Ε.	11.05.2018
10.	PASAL Α.Ε. ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	05.04.2013	22.	«ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ» Α.Ε.	25.10.2018
11.	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.	05.04.2013	23.	ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ ΚΛΩΣΤΟΨΑΝΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.Β.Ε.	07.11.2018
12.	ΚΡΕΚΑ Α.Ε.	05.04.2013	24.	ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΣΕΛΟΝΤΑ Α.Ε.Γ.Ε.	13.05.2019

* Ως ημερομηνία νοείται, η ημερομηνία κατά την οποία η εταιρία ετέθη, εκτός καθεστώτος κανονικής διαπραγμάτευσης, υπό επιτήρηση.

Εταιρίες υπό αναστολή την 31.12.2019					
α/α	Εταιρία	Ημερομηνία	α/α	Εταιρία	Ημερομηνία
1.	ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.	02.04.2012	10.	EUROBROKERS ΜΕΣΙΤΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΑΕ	30.04.2018
2.	ΚΕΡΑΜΕΙΑ ΑΛΛΑΤΙΝΗ Α.Ε. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	31.08.2012	11.	ΥΙΟΙ Ε. ΧΑΤΖΗΚΡΑΝΙΩΤΟΥ – ΑΛΕΥΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΥΡΝΑΒΟΥ ΑΕ	30.04.2018
3.	ΝΕΩΡΙΟΝ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	31.08.2012	12.	EUROMEDICA Α.Ε.Π.Ι.Υ.	02.5.2018
4.	ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΕΣΒΟΥ Α.Ε.	01.09.2015	13.	FOLLI FOLLIE ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΕΙΔΩΝ Α.Ε.	25.05.2018
5.	ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ Α.Ε.	08.03.2016	14.	Ι. ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ & ΥΙΟΣ HOLDING Α.Ε.	02.10.2018
6.	ΑΛΦΑ-ΓΚΡΙΣΙΝ Α.Ε.	18.04.2017	15.	Γ.Ε. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Α.Ε.Ε.	02.05.2019
7.	ΑΧΟΝ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	02.05.2017	16.	ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ Α.Β.Ε.Ε.	02.05.2019
8.	ΠΗΓΑΣΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΕ	03.10.2017	17.	ΕΛΒΙΕΜΕΚ Α.Ε.	01.10.2019
9.	Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ - Π. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ & ΣΙΑ Α.Ε.	03.10.2017	18.	YALCO – Σ.Δ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ & ΥΙΟΣ Α.Ε.	01.10.2019

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Πληροφορίες Επικοινωνίας:

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ (Ν.Π.Δ.Δ.)

Κολοκοτρώνη 1 και Σταδίου,
105 62 Αθήνα.

Τηλ. Κέντρο (210) 33.77.100

<http://www.hcmc.gr>

Οι Ετήσιες Εκθέσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι καταχωρημένες χρονολογικά στην ιστοσελίδα της στον σύνδεσμο:

[http://www.hcmc.gr/el GR/web/portal/annualreports](http://www.hcmc.gr/el_GR/web/portal/annualreports)